T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MECMU'ATÜ'L-EŞ'ÂR SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ GALATA MEVLEVÎHÂNESİ KOLEKSİYONU 170 NUMARALI MECMUA (143-217) İNCELEME-KARŞILAŞTIRMALI METİN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Merve KAYA KOL

Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı

Tez Danışmanı: Doktor Öğretim Üyesi Orhan KAPLAN

NİSAN - 2019

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MECMU'ATÜ'L-EŞ'ÂR SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ GALATA MEVLEVÎHÂNESİ KOLEKSİYONU 170 NUMARALI MECMUA(143-217) İNCELEME-KARŞILAŞTIRMALI METİN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Merve KAYA KOL

Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı

"Bu tez 09/04/2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği / Oyçokluğu ile kabul edilmiştir."

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ	İMZA
Prof. Dr. Bayram Ali KAYA	BAŞARILI	
Dr. Öğr. Üyesi Orhan KAPLAN	BAŞARILI	
Dr. Öğr. Üyesi Eda TOK	BAŞARILI	

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	T.C. SAKARYA ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TEZ SAVUNULABİLİRLİK VE ORJİNALLİK BEYAN FORMU	Sayfa : 1/1

Öğrencinin

Adı Soyadı	:	**Merve Kaya KOL**
Öğrenci Numarası	:	**1460Y11028**
Enstitü Anabilim Dalı	:	**TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI**
Enstitü Bilim Dalı	:	**ESKİ TÜRK EDEBİYATI**
Programı	:	☑YÜKSEK LİSANS ☐DOKTORA
Tezin Başlığı	:	**Mecmu'atü'l- Eş'âr Süleymaniye Kütüphanesi Galata Mevlevîhânesi Koleksiyonu 170 Numaralı Mecmua (143-217) İnceleme-Karşılaştırmalı Metin**
Benzerlik Oranı	:	**%9**

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

☑ Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulalma Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi beyan ederim.

04/04/2019
Öğrenci İmza

☑ Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez çalışması ile ilgili gerekli düzenleme tarafımca yapılmış olup, yeniden değerlendirilmek üzere .....@sakarya.edu.tr adresine yüklenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

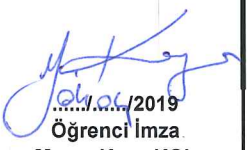

04/04/2019
Öğrenci İmza
Merve Kaya KOL

Uygundur

Danışman
Unvanı / Adı-Soyadı: Dr. Öğr. Üyesi Orhan KAPLAN

Tarih:

İmza:

☐KABUL EDİLMİŞTİR ☐REDDEDİLMİŞTİR **EYK Tarih ve No:**	**Enstitü Birim Sorumlusu Onayı**

ÖN SÖZ

Mecmua, Arapça ‘cem’ (toplama, bir araya getirme) kökünden gelmektedir. Kütüphanecilik literatüründe mecmuanın karşılığı ‘derleme’dir. Farklı kişilere ait aynı ya da farklı yüzyıllardan manzumeler barındıran mecmualara birer ‘şiir seçkisi’ diyebiliriz. Bu eserler kütüphanelerde ‘şiir mecmuası’ adı altında kayıtlı olabileceği gibi genellikle *Mecmûʾa-i eşʾâr* veya *Mecmûʾatüʾl-eşʾâr* olarak kayıtlıdır.

Çalışmamız Süleymaniye Kütüphanesi Galata Mevlevihanesi 170 numaralı 217 sayfalık mecmuanın 143-217 varakları arasının karşılaştırmalı tahlili ve transkripsiyonlu metninin hazırlanmasından oluşmaktadır. İnceleme üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde mecmualar hakkında bilgi verilmiş olup çalışmanın amacı, mahiyeti, yöntemi ve konusu üzerinde durulmuştur. Birinci bölümde mecmuanın tanıtımı yapılmış; dış özelliklerinden başlanarak mecmuanın muhtevası, şiirlerin dil özellikleri verilmiştir. Mecmuada bulunan şairlerin ve şiirlerinin sistematik tasnifine yer verilirken Prof. Dr. M. Fatih Köksal tarafından yapılan MESTAP *(Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi)* esas alınmıştır. Akabinde mecmuada yer alan şairlerin (iki şair yer almaktadır) kısa biyografilerine yer verilmiştir. İkinci bölümde metnin kuruluşunda, transkripsiyonunda ve imlasında izlenen yol hakkında bilgi verilmiş ve mecmuada bulunan şairlerin mahlasları, söz konusu şairlerin şiirlerinin mısraı, şiirlerin mecmua içindeki şiir numarası, bulundukları varak numaraları, nazım şekilleri ve beyit\bent\dörtlük sayılarının yer aldığı genel bir tabloya da yer verilmiştir. Bununla birlikte şiirlerde kullanılan vezinler de belirtilmiştir. Son bölümde ise 170 numaralı mecmuanın transkripsiyonlu metni verilmiş ve şiirler başta yayımlanmış dîvânlar olmak üzere diğer akademik çalışmalarla da karşılaştırılarak -varsa- mevcut farkları\benzerlikleri ortaya konulmuştur.

Bu çalışmanın hazırlanmasında bana yol gösteren, sabır ve titizlikle tezimi takip eden, ilmini ve ahlakını daima örnek aldığım değerli hocam ve danışmanım Dr.Öğretim Üyesi Orhan KAPLAN’a; desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen, engin bilgilerinden yararlandığım çok kıymetli hocalarım Prof. Dr. Bayram Ali KAYA ve Doç. Dr. Ozan YILMAZ’ a; kahvelerimi pişiren ve çalışma odama kapanıp akademik dünyada çıktığım uzun yolculuklardan dönüşümü sabırla bekleyen, çalışmalar esnasında ihmal ettiğim can yoldaşım eşim Can Anıl KOL’a; desteklerini daima hissettiğim anneme, babama ve kardeşlerime minnetle teşekkürü bir borç bilirim.

Merve KAYA KOL

2019

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR ..... **ii**
TABLO LİSTESİ ..... **iv**
ŞEKİL LİSTESİ ..... **v**
ÖZET ..... **vi**
SUMMARY ..... **vii**

GİRİŞ **1**
BÖLÜM 1: MECMÛ'ATÜ'L-EŞ'ÂR' IN TANITIM VE İNCELENMESİ **4**
1.1. Mecmuanın Tanıtımı, Dış Özellikleri, İç Özellikleri 4
1.2. Mecmuada Yer Alan Şairler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı 5
1.3. Mecmuada Yer Alan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı 7
1.4. Mecmuada Yer Alan Şairlerin Biyografileri 8
1.5. Mecmuanın MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu 10
BÖLÜM 2: MECMÛ'ATÜ'L-EŞ'ÂR' IN KARŞILAŞTIRMALI METNİ **26**
2.1. Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol 26
2.2. Metnin Yazım ve İmlâsında İzlenen Yol 27
2.3. Metnin İşaretler Sistemi 31
2.4. Karşılaştırmalı Metin 32
SONUÇ **321**
KAYNAKÇA **322**
TIPKIBASIM **325**
ÖZGEÇMİŞ **363**

KISALTMALAR

1. Karşılaştırmada Kullanılan Eserlere Ait Kısaltmalar

Muhammediye : Âmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 1-2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996.

Yahyâ Nazîm D. : Yahyâ Nazîm Dîvânı-I, Nevin Gümüş, YLT, Kayseri 1992.

: Yahyâ Nazîm Dîvânı-II, Aynur Çağlıişlek, YLT, Kayseri 1991.

: Yahyâ Nazîm Dîvânı-III, Mehmet Şimşek, YLT, Kayseri 2007.

: Yahyâ Nazîm Dîvânı-IV, Ahmet Kurban, YLT, Kayseri 1992.

2. Diğer Kısaltmalar

a.g.e. : Adı geçen eser

bkz. : Bakınız

c. : Cilt

D. : Divan

DİA : Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

DT. : Doktora Tezi

G. : Gazel

K. : Kaside

M. : Mecmua

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

N. : Nazım

Nu/Nr : Numara

R. : Rubai

s. : Sayfa

S. : Sayı

SAÜ : Sakarya Üniversitesi

SBE : Sosyal Bilimler Enstitüsü

Tb. : Tıpkıbasım

TDEA : Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi

TDK : Türk Dil Kurumu

TDV : Türkiye Diyanet Vakfı

TEİS : Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü

Yay. : Yayınları, Yayınevi

TABLO LİSTESİ

Tablo 1 **:** Mecmuada Yer Alan Şairler ile Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı.....6
Tablo 2 **:** Mecmuada Yer Alan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı……...7
Tablo 3 **:** Mecmuanın (143a-49b) MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu……..10
Tablo 4 **:** Transkripsiyon Tablosu……....31

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Nazım Şekilleri ve Sayısı……6
Şekil 2: Mecmuada Yer Alan Şairler……6

Sakarya Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Özeti

Yüksek Lisans	✔	**Doktora**	

Tezin Başlığı: Mecmu'atü'l – Eş'âr, Süleymaniye Kütüphanesi, Galata Mevlevihanesi Numara: 170 (143-217) (İnceleme – Karşılaştırmalı Metin)

Tezin Yazarı: Merve KAYA KOL **Danışman:** Dr. Öğr. Üyesi Orhan KAPLAN

Kabul Tarihi: 09/04/2019 **Sayfa Sayısı:** vi(ön kısım) + 324(tez)+39 (ek)

Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı

Bu tez çalışması Süleymaniye Kütüphanesi Galata Mevlevîhânesi Koleksiyonu 170 numara ile kayıtlı mecmuanın (s.143-217) incelenmesi ve transkripsiyonlu metninin hazırlanmasından oluşmaktadır.

Metin hazırlanırken Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi'nin (MESTAP) kurallarına dikkat edilmiş ve tablolar buna göre oluşturulmuştur.

Çalışmamızda ilk olarak mecmua tanıtılıp burada yer alan şairlerin biyografilerine yer verilmiş; daha sonra ise şiirlerin transkripsiyonlu metni oluşturulmuştur. Bu şiirler akademik çalışmalarla karşılaştırılmış ve varsa bulunan farklar ortaya konulmuştur.

Mecmuaya bakıldığında müstensihin şair seçimi 2 olup 15. yüzyıl ve 17-18. yüzyıllara ait 179 şiir bulunmaktadır.

Çalışmamızın son kısmını ise sonuç bölümü, kaynakça, tıpkıbasım ve özgeçmiş oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Süleymâniye Kütüphanesi, Galata Mevlavîhânesi, Şiir Mecmuası, Dîvân Şiiri, MESTAP.

Sakarya University
Institute of Social Sciences Abstract of Thesis

Master Degree ✔	**Ph.D.**
Title of Thesis: Mecmu'atu'l-Esh'ar, Süleymāniye Library Mevlevihane of Galata, 170 Number (143-217 Examination-Relative Text)	
Author of Thesis: Merve KAYA KOL	**Supervisor:** Assist. Prof. Orhan KAPLAN
Accepted Date: 09/04/2019	**Number of Pages:** vii(pre text) + 324 (main body) + 39 (App.)
Department: Turkısh Language and Literature	

This thesis Süleymaniye Library Galata Mawlavi House collection consists of an examination of the registered magazine with the number 170

While preparing the text, magazines have been paying attention to the rules of systematic classification of project and tables have been created

First of all in this study, magazines have been introduced and includes the biography of poets and then, the text of poems have been created
These poems were compared with academic works and unearthed differences found. According to magazine, there are 179 poems belongs to 15-17 and 18. centuries. The last part of our study, forms of conclusion, bibliography, facsimile and curriculum vitae.

Keywords: Suleymaniye Library, Galata Mawlawi House, Mecmua and Poetry, Divan Poetry, Mestap

GİRİŞ

Çalışmanın Amacı

Çalışmamızın amacı, Süleymaniye Kütüphanesi Galata Mevlevîhânesi Kataloğu'nda 170 numara ile Mecmu'at'ül-Eş'âr adıyla kayıtlı olan şiir mecmuasının 143-217 varakları arasında yer alan şairlerin şiirlerini tespit edip bunları yayımlanmış divanlar başta olmak üzere, ilgili akademik çalışmalarla da karşılaştırarak ortaya çıkan farkları belirleyerek araştırmacıların dikkatine sunmak ve yapılacak daha sonraki çalışmalara bir nebze de olsa katkı sağlamaktır.

Çalışmanın Önemi

Çalışmamızın ilgili kısımları içerisinde yer alan şairlerin karşılaştırmalı metnini oluşturarak eserde kayıtlı olan şiirleri gün yüzüne çıkarmak, divan neşirlerinde yer almayan şiirlere dikkat çekmek, 17-18. yy arası bir dönemi kapsayan bu çalışmamızda yapısal ve anlamsal açıdan şiirlerde bulunan farkları ortaya koymak ve bu doğrultuda divanına ulaşılamayan ya da hakkında bilgi sahibi olmadığımız şair ve şiirleri edebiyat dünyasına kazandırmaktır.

Çalışmanın Yöntemi

Süleymâniye Kütüphanesi'nin Galata Mevlevîhânesi Koleksiyonu'nda 170 numarada kayıtlı Mecmû'atü'l-Eş'âr adlı şiir mecmuasının metnini oluştururken öncelikle daha önce buna benzer yapılmış olan tezleri inceleyerek veriler ortaya koymaya çalıştık.

Çalışmanın giriş bölümünde mecmualar hakkında bilgi, yapılan bu çalışmanın amacı, yöntemi ve konusu hakkında bilgiler verilmiştir. Giriş bölümünden sonra gelen birinci bölümde ele alınan bu mecmuanın tanıtımı yapılmıştır. Dış özelliklerinden başlanarak mecmuanın muhtevası, şiirlerin dil özellikleri örnekler de gösterilerek verilmiştir. Yine birinci bölümde anlatılanların daha iyi anlaşılması için mecmuada yer alan şairler ile şairlerin müstensih tarafından derlenen şiirlerinin nazım şeklini ve mecmuadaki şiir sayısını gösteren bir tablo ile görsellik kazandırılmıştır. Bu tablo hazırlanırken alfabetik sıralama dikkate alınmıştır. Birinci bölümde ayrıca Prof. Dr. M. Fatih Köksal tarafından yapılmış olan MESTAP tasnifi örnek alınarak tasnif yapılmıştır. Bu tasnif ile mecmuada bulunan şairleri, şaie ait şiirlerin matla', makta', mahlas beyitleri, şiirlerin nazım şekli ve nazım birimi, şiirlerin vezini tek tablo halinde araştırmacıların dikkatine sunulmuştur. Bu tablo oluşturulurken varak numaraları dikkate alınmıştır. Daha sonra mecmuada

kimlikleri tespit edilen şairler hakkında kısa bilgilere yer verilmiştir. Devamında ise şiirde kullanılan aruz bahirleri ve kalıpları gösterilmiştir.

Çalışmamızın ikinci bölümünde metnin kuruluşunda izlenen yol ayrıntılı şekilde belirtilmiştir. Ardından da metnin transkripsiyonunda ve imlası hakkında izlenen yol maddeler halinde belirtilmiştir. İkinci bölümün devamında da Süleymâniye Kütüphanesi Galata Mevlevîhânesi Koleksiyonu'nda 170 numarayla kayıtlı mecmuanın transkripsiyonlu metni verilmiş ve bu metinler başta divan çalışmaları olmak üzere yayımlanan başka akademik çalışmalar ile karşılaştırılarak farklar/benzerlikler ortaya konulmuştur. Belirlenen bu farklar dipnot ile gösterilmiştir. Mecmuadaki şairlerin hayatlarına ve -birkaç şiir hariç- şiirlerine ulaşılmış olup divanlarına da ulaşılmıştır.

Çalışmamızın son kısmında ise sonuç bölümüne, kaynakçaya, mecmuanın tıpkıbasımına ve özgeçmişe yer verilmiştir.

Çalışmanın Konusu

Mecmua; Arapça bir kelime olup Türkçede toplamak, bir araya getirmek anlamlarıyla karşılanmıştır. Sözlük anlamı dışında Edebiyat tarihimiz içerisinde mecmualar manzum ve mensur çeşitli edebî ürünlerin bir araya getirildiği önemli kaynaklardandır. Şekil, içerik ve muhteva konusunda herhangi bir kısıtlama bulunmayan mecmualar, edebî tarihimizin temel kaynaklarının ışık tutamadığı alanlarda yardımcı kaynaklarımız halini almıştır. Mecmualar tarihsel dönemleri, edebî yönelimleri, fikrî ve sosyolojik değişimleri yansıtan belgelerdir, şiir mecmuaları da Osmanlı ilim, kültür ve edebî hayatında önemli bir yere sahiptir. Edebiyatımızın gelişim sürecine dair önemli bilgiler edinme fırsatı veren bu ürünler, üzerinde titizlikle çalışmaya değer eserlerdir. Buradan hareketle oluşturduğumuz çalışmamızın konusunu Süleymâniye Kütüphanesi Galata Mevlevîhânesi Koleksiyonu'nda 170 numarayla kayıtlı olan Mecmû'atü'l-Eş'âr adlı eserin 143-217 varakları arasının incelenmesi ve transkripsiyonlu metin çalışması oluşturmaktadır.

Mecmualar, tek bir konuyu ele alan yazıları içerdiği gibi, değişik konulardaki yazıları da kapsayabilir ve Arapça Farsça gibi farklı dilllerde de olabilir. *Günay Kut*, genel olarak mecmuaları kendi aralarında şöyle bir tasnife tabi tutmuştur:

1. Nazire mecmuaları,
2. Seçme şiir mecmuaları (mecmua-i eşʿâr, mecmua-i devâvin)

3. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmualar (Mecmua-i edviye, mecmua-i edʿiye, mecmua-i muammeyât, mecmua-i münşeat, mecmuatüʾr-resâil gibi),
4. Karışık mecmualar (nazım-nesir karışık olabileceği gibi farklı dilllerde de yazılmış olabilir),
5. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmualar (Edirneli Nazmî, Mecmaʿuʾn-Nezâʾir ve Pervâne b. Abdullah, Pervâne Bey Mecmuası) gibi…

Bu doğrultuda çalışmamızın konusunu İstanbul Süleymâniye Kütüphanesi Galata Mevlevîhânesi Koleksiyonu'nda Mecmû'atü'l-Eş'âr adıyla 170 numarada kayıtlı şiir mecmuasının 143a-49b varakları arasının incelenmesi ve transkripsiyonunun yapılarak karşılaştırmalı metin çalışması oluşturmaktadır.

BÖLÜM 1: MECMÛ‘ATÜ’L-EŞ‘ÂR’ IN TANITIM VE İNCELENMESİ

1.1.Mecmuanın Tanıtımı, Dış Özellikleri, İç Özellikleri

İstanbul Süleymâniye Kütüphanesi Galata Mevlevîhânesi Koleksiyonu’nda Mecmû’atü’l-Eş’âr adıyla 170 numarada kayıtlı şiir mecmuasının istinsah tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Mecmuada 19. yüzyılda yaşamış olan şairlerin bulunması eserin 19. yüzyılda yazıya geçirildiğini ortaya koymaktadır.

Eser 217 varaktan oluşmakta olup bu çalışmamızda 143-217 arasındaki varaklar incelenmiştir. Mecmuanın orijinaline ulaşılamadığından cilt yapısı, boyutu, ebatı vb. özellikler bilinmemektedir.

Mecmua rik’a hattıya yazılmış olup sütunlar şeklinde uzunlamasına sıralanması yönüyle tıpkı bir cönk şeklinde tanzim edilmiştir. Sayfa numaraları sayfanın baş kısmında ortalı şekilde yazılmıştır. Her iki sayfaya bir numara verilmiştir. Bununla birlikte mürettip, sayfadaki boş yereri de değerlendirmek için olsa gerek bazen şiirin devamını sayfa kenarından devam ettirmiş bazen yeni bir şiiri de oradan başlatmıştır. Bu tür şiirler, ayrıca derkenar olarak değerlendirilmemiştir.

Sayfalardaki rik’a yazılar genellikle okunabilse de bazı bölümler müstensihin el yazısı sebebiyle okunamamaktadır. Mecmuanın incelenen sayfalarında bir varakta en az 44 en fazla 76 satır kullanılmıştır.

Esere alınan şiirlerde herhangi bir nazım biçimi ayrımı gözetilmemiş, Divan Edebiyatında en çok kullanılan nazım biçimine kadar bir dizi nazım biçimine yer verilmiştir. Bazı varaklarda gazellerin iki beyiti birleştirilerek dörtlük şeklinde yazılmış ve mecmuaya cönk havası verilmiştir. Mecmuanın tümüne bakıldığında genel olarak şiirlerden oluşmakla birlikte yer yer uzun nesirlere de rastlanmaktadır.

Şiirlerin içeriğinde de birçok aksaklıklar ve değişiklikler mevcuttur. Müstensih, bazı şairlerin şiirlerinin bir bölümünü kısmen değiştirerek kendi istediği şekilde yazmıştır. Müstensih bazı şiirlerde mahlası kırmızı yazıp altını çizmiş bazısında ise bunu okurun kendi ayrımına bırakmış olacakki belirtmemiştir. Şiirler genellikle kaside, gazel, terkib-i

bend tarzlarında kaleme alınmış olup tamamı aruz vezni ile yazılmıştır. Bazı şiirlerin başında *Destūr Yā Şefī'i Ümmet, Destūr Yā Dest-gīr-i Ümmet, Destūr Yā Muḥammed Emīn* vb. gibi başlıklar mevcuttur.

Mecmuanın incelediğimiz kısmında 15,17-18. yüzyıldan 2 şairin toplam 178 manzumesi bulunmaktadır, 1 şiirin ise şairi tespit edilememiştir. Şairlerin divanlarına/eserlerine ulaşılmış olup şiirlerinin mecmuadaki ile karşılaştırılma imkanı bulunmuştur.
Mecmuadaki önemli problemlerden biri kelimelerin/harflerin yazılışına dikkat edilmemesidir. Müstensih bazı yerlerde "ḥ" yerine "ḫ" kullanmış, bazı yerlerde "ŋ" yerine "n" kullanmış, bazı yerlerde "z̲" yerine "z" kullanmıştır. Bazen de şiirlerin bazılarında "nece" bazılarında "nice" kelimesini kullanmıştır.

Genel olarak özetlemek gerekirse mecmuanın incelenen kısmında 179 şiir bulunmaktadır. Şiirler karışık şekilde yazılmış, yazılırken bir dizim takip edilmemiştir. Aynı şaire ait birden fazla şiirle karşılaşılmış ve bunlar ard arda verilmiştir.
Sonuç olarak mecmuanın incelenen kısmında yer alan 2 şairin tüm şiirlerine akademik çalışmalar vasıtasıyla ulaşılmış ve karşılaştırmalı olarak çalışmamızda yer verilmiştir.
Mecmuada gazeller, dîvân tertibinde olduğu gibi harf sırasına göre kaydedilmiştir. Mecmuada Yahya Nazim ve Yazıcıoğlu Muhammed'in şiirleri yer almaktadır.
Çalışmamızda 17 ile 18. Yüzyılda yaşamış şairlerin şiirleri yer aldığı için Eski Anadolu Türçesi'nin dil özellikleri, mümkün mertebe korunmuştur. Bazı kelimeler yuvarlak ünlü ile yazılırken (karşu,kendü), belirtme ekleri daima düz ünlü ile yazılmıştır (sözi,yüzüŋi).

1.2.Mecmuada Yer Alan Şairler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı

Mecmuada tespit edebildiğimiz 2 şaire ait farklı nazım şekilleriyle yazılmış 178 adet şiir kayıtlıdır. 1 şiirin ise şairi tespit edilememiştir. Mürettep bir divan tertibine hayli yakın bir şekilde düzenlenmiş olan mecmuada en fazla rubai şekliyle yazılmış şiir mevcuttur.

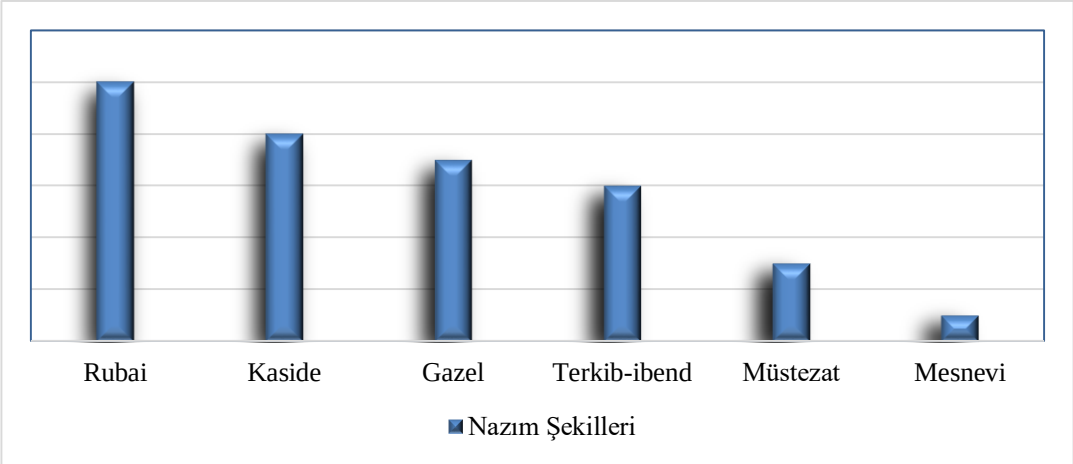

Şekil 1: Nazım Şekilleri ve Sayısı

Mecmuada Yahya Nazim'e ait 131 şiir, Yazıcıoğlu Muhammed'e ait 47 şiir bulunmaktadır. 1 şiirin ise şairi tespit edilememiştir.

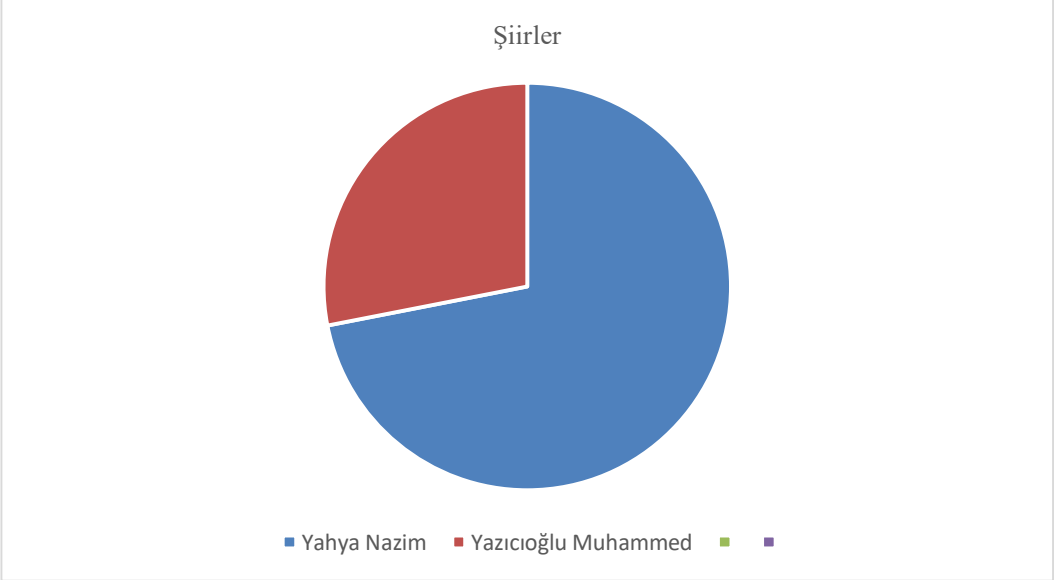

Şekil 2: Şairler ve Şiirlerinin Sayısı

Tablo 1:

Mecmuada Yer Alan Şairler, Şiirlerin Sayısı ve Kullanılan Nazım Şekli

Yahyâ Nazîm	74 Rubai, 31 Kaside, 13 Gazel, 12 Terkib-i bend, 1 Mesnevi
Yazıcıoğlu Muḥammed	41 Kaside, 4 Müstezat, 1 Kıta, 1 Nazm

Tablo 2:

1.3.Mecmuada Yer Alan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı

Mecmuada remel, hezec, muzâriʿ, mütekarib, hafif, müctes, cedîd ve ahreb kalıpları olmak üzere 8 farklı bahirle yazılmış 179 şiir yer almaktadır. En fazla şiir ise ahreb bahri kalıpları ile yazılmıştır. Şiirlerde kullanılan toplam aruz kalıbı sayısı ise 27'dir. Hece ölçüsü ile yazılmış herhangi bir şiir bulunmamaktadır.

Sıra Nr.	Kullanılan Vezin	Sayı
1	Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul (Ahreb)	27
2	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün (Hezec)	25
3	Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Faʿ (Ahreb)	24
4	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün (Remel)	20
5	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün (Remel)	10
6	Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün (Hezec)	10
7	Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿul (Ahreb)	9
8	Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün (Remel)	7
9	Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün (Muzâriʿ)	7
10	Mefʿūlü / Mefāʿilü / Mefāʿilün / Faʿ (Ahreb)	6
11	Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün (Hafif)	5
12	Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün (Remel)	5
13	Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿ (Ahreb)	3
14	Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün (Müctes)	3
15	Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün (Hezec)	3
16	Fāʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün (Hafif)	2
17	Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūlün \ Feʿūlün \ Feʿūl (Mütekarib)	2
18	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Faʿ (Ahreb)	2
19	Mefāʿīlün / Feʿūlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün (Hezec)	1
20	Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün (Recez)	1
21	Mefʿūlü / Faʿīlātü / Mefāʿīlü / Feʿūlün (Muzâriʿ)	1
22	Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilātün (Müctes)	1
23	Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Faʿlün (Ahreb)	1
24	Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul (Ahreb)	1
25	Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefʿūlü / Faʿul (Ahreb)	1
26	Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Faʿul (Ahreb)	1
27	Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūlün \ Feʿūl (Mütekarib)	1
	Toplam	**179**

1.4. Mecmuada Yer Alan Şairlerin Biyografileri

Yahyâ Nazîm (1649? - 1727) [1]

İstanbul'da doğdu. Esad Efendi'ye göre doğduğu semt Kumkapı (Behar 2010: 276), Tayyarzâde Ata Bey'e göre ise Kasımpaşa'dır (Tayyarzâde Ahmet Ata Bey 1293: 151) . Doğum yılı bilinmeyip asıl ismi Yahya'dır. Aynı mahlaslı şairlerden ayırt edilmek için Nazim Yayha Çelebi ismiyle tanınmaktadır. Kaynaklarda vefatında seksen yaşlarında olduğu belirtildiğine göre 1059 (1649) civarında doğduğu söylenebilir.

Gençlik yıllarında Mevlevî tarikatına intisap ederek üç yıl kadar Galata Mevlevîhânesi şeyhi Arzî Mehmed Dede'nin hizmetinde bulunduğu, daha sonra Edirne Mevlevîhânesi şeyhi Neşâtî Dede'ye bağlandığı, onlardan edebiyat ve mûsiki konularında faydalandığı haklarında yazdığı methiyelerden anlaşılmaktadır. Edirne Mevlevîhânesi'nin Neşâtî Dede tarafından tamiri vesilesiyle söylediği bir tarihten hareketle onun postnişinlikte bulunduğu 1670-1674 yılları arasında Neşâtî'nin bir müddet Edirne'de yaşadığını söylemek mümkündür.

Divan şiirinde çok na't yazan şairler (na't-gû) arasında önemli bir yeri bulunan Nazîm'in yegâne eseri beş ayrı divandan oluşan Dîvân-ı Belâgat-Unvân-ı Nazîm'dir.

Divanın yazma nüshaları:

1. Süleymaniye Kütüphanesi Halet ef. Kitapları, Nr. 654, 268 var.
2. Süleymaniye Kütüphanesi Hafit ef. Nr. 364, 127 var. (Müellif tarafından yazılmış veya düzeltilmiş müsvette halinde bir nüshadır.)
3. Süleymaniye Kütüphanesi Lala İsmail ef. Ktp. Nr. 400/2, var. 63-93, istinsah tarihi 1096.
4. Üniversite Kütüphanesi TY., Nr. 2817, 131 var.
5. Süleymaniye Kütüphanesi Es'ad ef. Ktp., Nr. 2707, 251 var.
6. Süleymaniye Kütüphanesi Hamidiye Ktp., Nr. 1122, 145 var. (Dîvânçe-i Nazîm)
7. Na't-ı Nebevi, Es'ad ef., Nr. 3348/3, var. 19-27.

[1] Şair hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Nuri ÖZCAN, Mustafa UZUN, "Nazîm", TDV İslâm Ansiklopedisi, https://islamansiklopedisi.org.tr/nazim--divan-sairi (26.09.2018)

Yazıcıoğlu Muhammed (? - 1451)[2]

Asıl adı Mehmed olup doğum yeri hakkında kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Latîfî'ye (Canım 2000: 131) göre asıl vatanı Gelibolu'dur. İlk öğrenimini babasından aldı, bir yandan Arapça ve Farsça, diğer yandan manevî ilimleri tahsil etti. Daha sonra, Mollâ Zeynüddîn isimli Mısırlı bir âlimden ders okudu.

Muhammediyye: Eserin tam adı Kitâbu Muhammediyye Fî Na'tı Seyyidi'l-Âlemîn Habîbillâhi'l-A'zam Ebi'l-Kâsım Muhammedü'l-Mustafâ'dır. Müellif, kitabın yazımına 850/1446-47 yılında başlamış ve onu, Cemaziyelâhir 853/ağustos 1449 tarihinde Gelibolu'da tamamlamıştır (Ahmed-i Bîcân: vr. 284b). Yazıcıoğlu, bu metni Arapça Megâribü'z-Zamân'ının Hz. Peygamber ve ashabıyla alakalı kısımlarını Türkçe olarak yeniden yazmak suretiyle meydana getirmiştir. Resûl-i Ekrem'in dilinden aktardığı;

Yenile mevlidüm çıksun cihâna

Egerçi söylenür dehren fe-dehrâ (Çelebioğlu 1996: 5)

beytiyle eserinin aynı zamanda mevlid özelliği taşıdığına da işaret etmektedir. Değişik konulardaki manzumelerden oluşan Muhammediyye üç ana bölümdür. Yaratılışla ilgili birinci bölüm metnin 1-1413, Hz. Muhammed'in doğumu, hayatı, mucizeleri ve yakınlarıyla ilgili ikinci bölüm 1414-4756, kıyamet alametleri ve ahret hayatıyla alakalı üçüncü bölüm de 4757-8765. beyitlerini kapsamaktadır.

[2] Şair hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Yrd. Doç. Dr. Hasan GÖKÇE, "Yazıcıoğlu Mehmed Efendi", TEİS http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=4221 28.08.2014 (Erişim Tarihi: 26.09.2018)

Tablo 3: 170 Numaralı Mecmuanın MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu

Vr. Nu.	Mahlas	Matla' Beyti/Bendi	Mahlas/Makta' Beyti/Bendi	Nazım Şekli/Birimi	Nazım türü	Vezin	Açıklama
143-144	Yaḥyā Naẕīm	Eyā şehenşeh-i ebrār es-selāmü ʿaleyk Melāẕ u melceʾ-i aḥrār es-selāmü ʿaleyk	Selāsil-i ġażabuŋda ʿadū-yı dīnüŋ ola Esīr ü bend ü giriftār es-selāmü ʿaleyk	Kaside / 48	Naat	.-.-/..--/.-.-/..-	
144	Yaḥyā Naẕīm	Cihānda sūḫte-i ʿaşḳ odur ki zār u ẕelīl Dilinde dāġ ola sūzān ne aḫker ü ne fitīl	Müdām ola ser-i aʿdā-yı Kaʿbe-i kūyı Şikest-i seng-i muşībet bi-ḥaḳḳ-ı sūre-i Fīl	Kaside / 70	Naat	.-.-/..--/.-.-/..-	
144-145	Yaḥyā Naẕīm	Ey lüġat-ı vaşf-ı ẕātı ḥayret-efzā-yı ʿuḳūl Şerḥ-i taʿrīf-i ṣıfātı ʿaḳl-fersā-yı fuḥūl	Yā Resūlaʾllāh ḳabūl eyle **Naẕīm**üŋ ḥācetün Bir gedā-yı dergehüŋdür itme redd ile melūl	Kaside / 11	Naat	-.--/-.--/-.--/-.-	
145-146	Yaḥyā Naẕīm	Yine sipeh-bed-i sermā idüp murād-ı ḳıtāl Miyān-ı āteş ü āba düşürdi cenk ü cidal	Revān-ı pāküŋe olduḳca ṣad-ṣalāt ü dürūd Vücūd-ı düşmenüŋ olsun dü-nīm tīġ-i celāl	Kaside / 64	Naat	.-.-/..--/.-.-/..-	
146	Yaḥyā Naẕīm	Ne murād eyler ise ḥażret-i Ḥaḳḳ azze vü cell Yürüdür hükmini *lā-yüsʾelu ʿammā yefʿal*	Naʿṭ-ı maḥbūb-ı ilāhīde nevā-perdāz ol Zührenüŋ zemzeme-i sāzuŋ ile baġrını del	Kaside / 43	Naat	..--/..--/..--/..-	
146	Yaḥyā Naẕīm	Ḫˇāce-i mekteb-i ʿirfān-ı ḥaḳāyıḳ ki anuŋ Müşkil-i her dü-cihān ʿilmi yanunda eshel	Şāfīʿ-i küll ümem Aḥmed-i Muḥtār ol kim Der-i cūdunda kemer-beste nebī vü mürsel	Kaside / 11	Naat	..--/..--/..--/..-	
146-147	Yaḥyā Naẕīm	O şehüŋ dīde-i ḥaḳḳ-bīnine olmuş maḫṣūṣ Küḥl-i mā-zāġ-ı ezelden daḥı mükhel-i kehmel	Şeh-i ümmet sipehā ḫuld-ı berīn taḫtgehā Ey sitebraḳ ḥarem-i ḳadrüne ferş-i mühmel	Kaside / 29	Naat	..--/..--/..--/..-	
147	Yaḥyā Naẕīm	Tīġ-i şerʿüŋle senüŋ farḳ olalı bulmadadur Daʿvā-i bāṭıl ü ḥaḳḳ tā-be-ḳıyāmet fayṣal	Ümmetān rūḥuna teslīm-i dürūd itdükçe Düşmen-i cāhı ola çāhī-i emrāż-ı ʿilel	Kaside / 18	Naat	..--/..--/..--/..-	
147-148	Yaḥyā Naẕīm	Ey dü-ʿālem varaḳ-ı ḥaşmetine ḥalḳa-i mīm Āferīneş raḳam-ı cūduna bir noḳṭa-i cīm	Ümmeti cennet-i āʿlāda maḳām itdükçe Düşmen-i cāhı ola çāh-ı cehennemde muḳīm	Kaside / 63	Naat	..--/..--/..--/..-	
148-149	Yaḥyā Naẕīm	Geçdi ṣad-rūze vü ʿıyd oldı nice ʿıyd-i şiyām Rūze-i ʿıyd-i maḥabbet daḫı bulmaz itmām	Eyledükce ümemi rūze vü ʿıyd ol şāha Nice biŋ rūze vü ʿıyd ola taḥiyyāt ü selām	Kaside / 53	Naat	..--/..--/..--/..-	
149	Yaḥyā Naẕīm	Yine bismillāh-ı debīr-i ḳalem Ṣalavāt ile eyle vażʿ-ı raḳam	Olsun evvel terāne-i taḥḳīḳ Naġme-i vaşf-ı Ḥażret-i Ṣıddīḳ	Terkib-i Bend / 16		-.--/.-.-/..-	
149	Yaḥyā Naẕīm	Ehl-i İslāma server ü sālār Ḫˇāce-i ser-ḳavāfil-i aḥrār	Evvelīn çār-ı yār-ı bī-hemtā Maḥrem-i ḥaşş-ı nāzenīn-i Ḫudā	Terkib-i Bend / 16		-.--/.-.-/..-	
149	Yaḥyā Naẕīm	Biri sulṭān-ı maʿdalet-güster Zīb-i evreng-i dād yaʿnī ʿÖmer	Şemʿ-i İslāma pertev-i evvel Yār-ı ṣānī-i Aḥmed-i Mürsel	Terkib-i Bend / 16		-.--/.-.-/..-	

149	Yaḥyā Naẕīm	Birisi menbaʿ-ı ḥayā ʿOṣmān Mecmuʿ-ı ḥilm ü cāmiʿ-i Ḳurʾān	Hem-nişīn-i Muḥammed-i ʿArabī Yār-ı ṣāliş nedīm-i bezm-i nebī	Terkib-i Bend / 16		- . - - / . - . - / . . -	
149	Yaḥyā Naẕīm	Birisi ḫüsrev-i ḫuceste-ḫişāl Yār-ı maḥbūb-ı īzid-i müteʿāl	Hem-dem-i bezm-i ḫāṣṣ-ı peyġāmber Çārümīn yār u sāḳī-i kevṣer	Terkib-i Bend / 16		- . - - / . - . - / . . -	
150	Yaḥyā Naẕīm	İki serv-i revān-ı bāġ-ı saʿīd İki nev-naḫl-i gülşen-i cāvīd	Kurretüʾl-ʿayn seyyidüʾş-şaḳaleyn Nūr-ı çeşm-i ʿAlī vü Zehrāveyn	Terkib-i Bend / 16		- . - - / . - . - / . . -	
150	Yaḥyā Naẕīm	Cümle aşḥāb u el-ḫüsrev-i dīn Maḥr-mān-ı serād-ı ḳāt-ı yaḳīn	Demdür olsa bu Naẕm-ı tāze niẕām Raḍiyaʾllāhu ʿanhum ile tamām	Terkib-i Bend / 16		- . - - / . - . - / . . -	
150	Yaḥyā Naẕīm	Ey gül-i *levlāk le amrük* ḫarīm Mādiḥi ḥaḳḳ midḥatı naẕm-ı kerīm	Cānumı ḳurbān ideyüm ol şehüŋ Yoluna maḳbūle geçerse **Naẕīm**	Gazel / 7		- . - - / - . - - / - . -	
150	Yaḥyā Naẕīm	Ey ḥarem-i ravżası reşk-i bihişt Ḫāk-i reh-i dergehi ʿanber-sirişt	ʿAzm idelüm kūyına rūmāl içün Pister-i bālīn yetişür ḫāk ü ḫışt	Gazel / 7		- . - - / - . - - / - . -	
150	Yaḥyā Naẕīm	Ey sebeb-i ḥilḳat-i her dü-cihān Bāʿiş-i īcād-ı zemīn ü zamān	Ḫidmet-i naʿtüŋde olup cān ile Rūz u şeb oldı dile vird-i zebān	Gazel / 7		- . - - / - . - - / - . -	
150	Yaḥyā Naẕīm	Ey ālem-efrūz-ı ṭarīḳ-i Ḫudā Fevc-ṭırāz-ı resūl ü enbiyāʾ	Reh-güẕerim hep dem-i tīġ olsa da Baŋa yeter dergehüne reh-nümā	Gazel / 7		- . - - / - . - - / - . -	
150	Yaḥyā Naẕīm	Ey dürr-i yek-dāne-i deryā-yı cūd Gevher-i ʿirfān künūz-ı şuhūd	Kūyı ṭavāfında olup hāk-i rāh Eyleyelüm cān ile beẕl-i vücūd	Gazel / 7		- . - - / - . - - / - . -	
150	Yaḥyā Naẕīm	Ey meh-i saʿd aḫter-i şām-ı vişāl Mihr-i celī pertev-i ṣubḥ-ı cemāl	Nāle-künān bir gün olur mı diyem Eyler iken ravżasına rūy māl	Gazel / 7		- . - - / - . - - / - . -	
150	Yaḥyā Naẕīm	Ey der-i ḥikmet reşeḥāt-ı lebi ʿAyn-ı füyūżāt-ı Ḫudā ġabġabı	Bende sezāvār olacaḳ nesne yoḳ Nem var ise saŋa fedā yā Nebī	Gazel / 7		- . - - / - . - - / - . -	
150-151	Yaḥyā Naẕīm	Demdür fiġāna başla gel ey cān-ı nā-tüvān Dutsun cihānı velvele-i nevḥa vü fiġān	Sūz-ı firāḳ-ı şāh-ı şehīdān-ı Kerbelā Düşdü cihāna mātem-i sulṭān-ı Kerbelā	Gazel / 8		- - . / - . - . / . - - . / - . -	
151	Yaḥyā Naẕīm	Yansun derūn-ı sīne-i çarḫ-ı sitīzekār Çıḳsun sipihre şuʿle-zenān āh-ı pür-şerār	Pür-yāra itdi lāleleri tīr-i mātemi Ṣad pāre ḳıldı gülleri şemşīr-i mātemi	Gazel / 8		- - . / - . - . / . - - . / - . -	
151	Yaḥyā Naẕīm	Ey luṭfı yoḳ mürüvveti yoḳ çarḫ-ı ser-nigūn Ālī resūlı mihnet ile eyleyen zebūn	Geçsün derūn-ı sīne-i çarḫa ḫadeng-i āh Giysün hezār-zār iderek āsmān siyāh	Gazel / 8		- - . / - . - . / . - - . / - . -	
151	Yaḥyā Naẕīm	Ḳalmaz bu cürm yanuŋa ey çarḫ-ı pür-şitāb Mesʾūl olunca rūz-ı cezāda nedür cevāb	Kimdür bu demde sīnesi çāk olmayan göŋül Kimdür bu demde menzili ḫāk olmayan göŋül	Gazel / 8		- - . / - . - . / . - - . / - . -	
151	Yaḥyā Naẕīm	Gel ey **Naẕīm**zār yeter eyle mātemi Ḫākister itdüŋ āteş-i naẕmuŋla ʿālemi	Demdür şarāb-ı naẕm ile medhūş ol ey ḳalem Oldı tamām merşiye-ḫāmūş ol ey ḳalem	Gazel / 8		- - . / - . - . / . - - . / - . -	

151	Yaḥyā Naẓīm	Ey şavlecān-ı ḳudretüne kūy-ı lā-mekān Çevgānı irādeti maḫlūḳ-ı *künfekān*	Eyle **Naẓīm**-i zārı dü ʿālemde ber-murād Sensin viren murādumuz ey Rabb-i müsteʿān	Kaside / 11	Naat	- - . / - . - . / . - - . / - . -	
151-152	Yaḥyā Naẓīm	Ey ḫudāvend-i mükerrem raḥmeten liʾl-ʿālemīn Hem ḥabīb-i kibriyā hem raḥmeten liʾl-ʿālemīn	Biŋ taḥiyyāt u selām olsun revān-ı pāküne Virdüm olduḳca dem-ā-dem raḥmeten liʾl-ʿālemīn	Kaside / 48	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
152-153	Yaḥyā Naẓīm	Şiddet-i deyden olup efsürde ser-tā-ser zemīn Ḫāne-i āyīnede sermā çıḳardı erbaʿīn	Ehl-i diller vaṣfın itdükçe disünler ol şehüŋ Gūş idenler raḥmetuʾllāhi ʿaleyhim ecmaʿīn	Kaside / 74	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
153	Yaḥyā Naẓīm	Ey serīr-i ḳurb-ı ʿizzetde şeh-i mesned-nişīn Nāzenīn-i ḥażret-i Ḫaḳ raḥmeten-lil-ʿālemīn	Luṭf idüp redd eyleme şāhum **Naẓīm-i** bī-kesi Bir gedādır ḫırmen-i cūduŋda olsun ḫūşe-çīn	Kaside / 10	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Mecmuada bulunan bu şiir, karşılaştırma yaptığımız Yahyâ Nazîm D.-I, II, III, IV adlı YL tezlerinde bulunmamaktadır. Aynı şiir Library Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında sayfa 424'te yer almaktadır.
153-154	Yaḥyā Naẓīm	Aldı burc-ı bedeni doldı derūn u bīrūn Meded Allāh beni nefs ü hevā itdi zebūn	Dil-i aḥbāb-ı selāmetde vü cān-ı ḫaşmı Ola dā'im siper-i nīze-i ṭaʿn-ı ṭāʿūn	Kaside / 61	Naat	. . - - / . . - - / . . - - / . . -	
154	Yaḥyā Naẓīm	Ey ḫam-ı çevgān-ı fermānında kevneyn iki gū Şehryār-ı kām-baḫş u şehsüvār-ı kām-cū	Yā Resulʾallāh nem-i ʿaşḳuŋla jeng-i ġayrıdan Eyle mirʾāta dil ü cānı **Naẓīmī** şüst ü şū	Kaside / 10	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Mecmuada bulunan bu şiir, karşılaştırma yaptığımız Yahyâ Nazîm D.-I, II, III, IV adlı YL tezlerinde bulunmamaktadır. Aynı şiir Library Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında sayfa 435'te yer almaktadır.
154-155	Yaḥyā Naẓīm	Oldı bir bezme yine çeşm ü dilüm cām-ı sebū Seni şimden gerü ey ʿaḳıl-ı ḫūd-ārā yāhū	Rūḥ-ı pür-nūruŋa her ṣubḥ u mesā ez-dil ü cān Ṣalavāt ile selām ola ḳabūli mercū	Kaside / 51	Naat	. . - - / . . - - / . . - - / . . -	
155	Yaḥyā Naẓīm	Tek ilāhi güher-i ʿaşḳuŋı pinhān eyle Beyt-i maʿmūr olsa da ḳalbümi vīrān eyle	Yaḳ fitīl ü ser-i her dāġ-ı nümāyı **Naẓīm** Maʿẕeret lāle-sitānında çerāġān eyle	Kaside / 9	Naat	. . - - / . . - - / . . - - / . . -	
155	Yaḥyā Naẓīm	Beni bīmār-ı ʿişyān itdi ġaflet yā Kerīm Allāh Saŋa ḳaldı işim senden ʿināyet yā Kerīm Allāh	Siyehnāme siyehkār u siyeh-rūyum **Naẓīm**-āsā Mürüvvet ḳıl mürüvvet ḳıl mürüvvet yā Kerīm	Kaside / 13	Münācāt	. - . - / . - . - / . - . - / . - . -	
155	Yaḥyā Naẓīm	Reh-i ʿaşḳuŋda bī-ṣabr u şekībüm yā Resūlaʾllāh Seni her kim sever ben raḳībüm yā Resūlaʾllāh	**Naẓīm**-āsā olup şīrīn-meẕāḳ-ı leẕẕet-i naʿtüŋ Zebānum māʾil-i şehd ü zebībüm yā Resūlaʾllāh	Kaside / 10	Naat	. - . - / . - . - / . - . - / . - . -	
155	Yaḥyā Naẓīm	Göŋül ʿaşḳuŋla zār-ı mübtelādur yā Resūlaʾllāh Yoluŋda baş ile cānum fedādur yā Resūlaʾllāh	Taḥiyyāt u dürūd olsun revān-ı pāküŋe tā kim Ṭavāf-ı kaʾbe-i kūyuŋ şalādur yā Resūlaʾllāh	Kaside / 23	Naat	. - . - / . - . - / . - . - / . - . -	
156	Yaḥyā Naẓīm	Meşʿal-efrūz-ı niyāz olsa n'ola nūr-ı siyāh ʿAzm-i ḳurb itdi şeb-i İsrāda maḥbūb-ı ilāh	Ravża-i pür-nūruna olduḳca teslīm-i dürūd Ḫāsid-i cāhın ide Ḫaḳ ser-nigūn maḥbūs-ı cāh	Kaside / 37	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	

156	Yaḥyā Naẓīm	Baḥr-ı maʿnādan yine bismillāh ey kilk-i siyāh Güher-efşān beyān ol nev-be-nev eyle şināh	ʿArş-mesned dāverā dādār-ı ḳudsī-leşkerā Ey ġubār-ı dergehi kuḥl-i dü-çeşm-i mihr ü māh	Kaside / 26	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
156	Yaḥyā Naẓīm	Olmasun pejmürde-i reddüŋ ḳabūl it yā nebī Gülşen-i iḫlāṣ-ı dilden ḳopdı bu sebzīn giyāh	Ümmetüŋ āzād olup dāʾim işābetle ola Düşmenüŋ bend-i muṣībetde esīr-i āh ü vāh	Kaside / 7		- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
156-157	Yaḥyā Naẓīm	ʿAşḳ ile olan eşkümi gör dīde-i terde Gūyā ki durur ṭamlamaġa āb-ı güherde	Ġamdan biri maḥzūn u feraḥdan biri memnūn Ḫaşm ile ola ümmeti aġlar da güler de	Kaside / 61	Naat	- - . / . - - . / . - - . / . - -	
157	Yaḥyā Naẓīm	Ey ledün mektebinüŋ ḫˇāce-i ümmī-laḳabı Enbiyāʾ vü resūl üŋ zīver ü tesbīḥ-i lebi	Ümmeti dergeh-i vālāsına olduḳca revān Ṣalavāt ile taḥiyyāt ola sāz u selebi	Kaside / 35	Naat	. . - - / . . - - / . . - - / . . -	
158	Yaḥyā Naẓīm	Ey Ḫudānuŋ muḫbir-i ṣādıḳ nebīyi mürseli Vey şerefde enbiyāʾ ü mürselīnüŋ efżali	Rūḥ-ı pür-envāruŋa olsun ṭaḥiyyāt u dürūd Mihr ü mehden rūz u şeb yanduḳça dehrüŋ meşʿali	Kaside / 34	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Mecmuada 46 ve 47. şiirler olarak ayrı yazılmış olup şiirin başı sonda, sonu başta verilmiştir. Mecmua sayfa 158
158-159	Yaḥyā Naẓīm	Merḥabā ey şeb ki olduŋ luṭf-ı ḥaḳḳuŋ maẓharı Sende işrāḳ itdi ḫayl-i enbiyāʾnuŋ mefḫari	Biŋ selām olsun revān-ı pāküne döndükce tā Bezm-i çerḫüŋ mihr ü māh-ı nurdan iki micmeri	Kaside / 31	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Mecmuada 46 ve 47. şiirler olarak ayrı yazılmış olup şiirin başı sonda, sonu başta verilmiştir. Mecmua sayfa 158
159-161	Yaḥyā Naẓīm	Ser-keşāne berḳ-ı sūzāndur külāh-ı serveri Şuʿledür zīrā ki şemʿ-i meclisüŋ tāc-ı seri	Rūḥāne manẓūm u menẓūr ola envāʿ-ı ṣalāt Naẓm u neẓrüŋ her ṣalāt olduḳca zīb ü zīveri	Kaside / 114	Münacat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
161-162	Yaḥyā Naẓīm	Ey dü-ʿālem kiştzār-ı cūdınuŋ bir dānesi Çarḫ-ı aḫżar anuŋ ednā sebze-i bigānesi	Armaġan olsun ḳuṣūr-ı ʿacz ile dergāhuna Tā **Naẓīm**e her sene bir naʿt ola sālyānesi	Kaside / 21	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
162	Yaḥyā Naẓīm	Ey fürūġ-ı dü-ruḫı her dü-cihān māhveşi Pertev-i ḥüsn ü cemāli iki ʿālem güneşi	Ola teslīm-i dürūd ile taḥiyyāt-ı **Naẓīm** Ḥaşre dek ravżasına *küllü ġadātin ve ʿaşiyy*	Kaside / 11	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
162	Yaḥyā Naẓīm	Ey ḥarīm-i ḥarem-i lem-yezelī Maḥrem-i perde-serā-yı ezelī	Bāġbān-ı ḥarem-i īzid-i pāk Çemen-ārā-yı riyāż-ı *levlāk*	Terkib-i Bend / 8		. . - - / . . - - / . . -	
162	Yaḥyā Naẓīm	Ey ġubār-ı ḳademi müşg-sirişt Nefḫa-i ḫāk-i deri būy-ı behişt	Tā ḥaşr ravżasına şubḥ ile şām Ola envāʿ-ı taḥiyyāt u selām	Terkib-i Bend / 8		. . - . / . . - - / . . -	
162	Yaḥyā Naẓīm	Ey ḫalāyıḳ yolına üftāde Çākeri bende ile āzāde	Kān-ı ʿirfān u kemālüŋ güheri Enbiyāʾ vü resūl üŋ tāc-ı seri	Terkib-i Bend / 8		. . - - / . . - - / . . -	
162	Yaḥyā Naẓīm	Faḫr-ı ʿālem şeref-i mevcūdāt Şeh-i kevneyn ʿaleyhi'ş-şalavāt	Gülbün-efrūz-ı riyāż-ı lā-reyb Gül-i ṣad-berg-i çemen-şuffe-i ġayb	Terkib-i Bend / 8		. . - - / . . - - / . . -	
162	Yaḥyā Naẓīm	Cūşa geldükçe o deryā-yı şengrif Nem degül cūd-ı yanında yem-i jerf	Ola bī-çāre **Naẓīm**üŋ cānı ʿIydgāh-ı ġamınuŋ ḳurbānı	Terkib-i Bend / 8		. . - - / . . - - / . . -	
162-163	Yaḥyā Naẓīm	**Naẓīm**-i ʿācize luṭf it ilāhī Ki her bir ʿācizüŋ sensin penāhı	Ḳureyşī hem ʿArabī Hāşimī hem Ṣalāt ile selām aŋa dem-ā-dem	Mesnevi / 20		. - - - / . - - - / . - -	

163	Yaḥyā Naẕīm	Ey şāhid-i nāzenīn-i bezm-i İsrā Maḥbūb-ı Ḫudā Ḥabībinā Mevlānā Ṭuġrā-yı dü-ebruvānı *Kāʿbe ḳavseyn* Menşūr-ı nübüvveti *vemā erselnā*		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - . - / -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey maḥrem-i ḫāṣ-ı meclis-i ġaybüʾl-ġayb Kāşāne-i ṭırāz-ı bezmgāh-ı lā-reyb Derdī-keş derd-i ʿaşḳınuŋ eṭvārı Ḥaḳḳā ki olur **Naẕīm** bī töhmet-i ʿayb		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - . - / - -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey serv-i çemān gülistān-ı melekūt Vey naḫl-i revān-ı būstān-ı ceberūt Nāsūt ẕuhūr-ı maḳdemiyle ḫurrem Ferḫunde ḳudūm-i ʿizzetiyle lāhūt		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - . - / -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey ḫilḳat-i ʿāleme vücūdı bāʿiş Baḫşāyiş-i kāināta cūdı bāʿiş Seylāb-ı dü-dīdesin dürūd eylemege Mestāne-i ʿaşḳına dürūdı bāʿiş		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - . - / -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey lücce-i şefḳati muḥīṭ-i mevvāc Vey ḳulzüm-i ʿafvüne şefāʿat emvāc Teb-lerze-i maʿşiyetle bīmār oldum Eyle baŋa şerbet-i şefāʿatle ʿilāc		Rubai / 1		- - . / . - - - / . - - - /-	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey ẕāt-ı şerīfi gülbün-i gülşen-i rūḥ Vey naşş-ı kerimle ṣıfātı memdūḥ Sāḳī-i muḥabbetüŋ ṣunarsa ṭolusın Peymāne-i tevbesin şikest ide naṣūḥ		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey zīr-i nigīn-i daʿveti mūr ü melaḫ ʿAfv ü keremle maʿşiyet-i mihrle yaḫ Bir kerre delīl olsa luṭfı geçürür Rāh-ı ṭalebümde olsa da biŋ berzeḫ		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey nām-ı şerīfi subḥā-pīrā-yı dürūd Hem Aḥmed ü hem Muḥammed ü hem Maḥmūd Dilde nice rāz-ı ʿaşḳı pinhān olsun Zīrā ḳodılar o āteşīn micmere ʿūd		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey leẕẕet-i mihri şerbet-i cāndan eleẕẕ Bīmārına derd-i ʿaşḳı dermāndan eleẕẕ Dergāhı gedāluġı o şāh-ı resūl üŋ Bir bī-kese ḫaşmet-i Süleymāndan eleẕẕ		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey ḳurb-ı serīr ü *lī maʿallāh* maḳarr *Levlāk lemā ḫalaḳtüʾl eflāk* efser Ḫayruʾl-beşer ü ḫulāṣa-i mevcūdāt Sulṭān-ı resūl şeh-i nübüvvet kişver		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	

163	Yaḥyā Naẕīm	Ey ṣubḥ-ı cebīni maṣrıḳ-ı neyyir-i rāz Ḫurşīd ü ḳamer ġam ile pür-sūz ü güdāz Olmış perr ü bāl-i ḳudsiyān-ı melekūt Şehrāh-ı muḥabbetinde çārūb-ı niyaz		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey şems ü ḳamer ḳaṭar-ı mihrinde ceres Sīmurġ ser-i simāt-ı ʿaşḳında meges Redd itme derūnde bir gedādur şāhum Bī-çāre **Naẕīm** nā-murād u bī-kes		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey pādişāh-ı serīr-i baṭḥā vü Ḳureyş Dādār-ı şefīḳ u dāver-i ümmet-i ceyş Şehd-i keremünle eyleyüp şīrīn-kām Çekdürme **Naẕīm**-i zāruna telḫī-i ʿayş		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - . - / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey maḥrem-i rāz-ı meclis-i ḫāṣṣü ʾl-ḫāṣ Muḥtāc-ı şefāʿati ʿavām ile ḫavāṣ Olmış o yegāne güher-i ḳurb-ı ṣadef Hem baḥr-ı tecellī-i Ḫudā hem ġavvāṣ		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey cennet-i bāġ-ı kūyı Firdevs-i riyāż Tesnīm ü ṭuhūr o cennete āb-ı ḥıyāż ʿAynü ʾl-ḥikem-i dilden yenābīʿ-i kemāl Ser-çeşme-i feyż-i lā-yezāl-i Feyyāż		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey sündüs-i ḫuld bezmine ferş-i bisāṭ Kevneyn nevāl-i cūduna iki simāṭ Zer-mühre ḳamer sipihr levḥ-i zer-kār Encüm raḳam-ı şenāsına sīm nuḳaṭ		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey levḥ-i dilde medḥẕātı maḥfūẓ Evṣāf-ı şuffātı güne güne melfūẓ Dil-ḫaste-i ʿaşḳı ẕevḳ ider derdünden Elbette ʿalīl olur devādan maḥẓūẓ		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - . - / -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey şemʿ-i cemālüne resūl ḫalḳa-i cemʿ Pervānesi o efrūḫte şemʿ Ne miṣlini gördi dīde-i maḫlūḳāt Mānend-i naẓīrini ne gūş eyledi semʿ		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey vālih-i çeşmi tūtiyā-yı mā zāġ Ḫāk-i ser-i kūyı laḫlaḫa-sāy-ı dimāġ Gül gibi tenümde zeyn olup dāġ-ı ġamuŋ Ṭaġ üsti bu sīne çāküŋe olsun bāġ		Rubai / 1		- - . / . - - . / . - - - / -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey dürr-i cūdı *lī maʿa ʾllāh-ı* ṣadef Vey gevher-i ẕātı zīver-i kān-ı şeref Tā ḥaşr ola ṭabaḳ ṭabaḳ dergehüŋe Envāʿ-ı cevāhir taḥiyyāt-ı tuḥaf		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / . -	

163	Yaḥyā Naẕīm	Ey nūr-ı şuhūda maẕhar u müstaġraḳ Mirʾāt daḫı secencel-i ru'yet-i Ḥaḳ İḳrār-ı nübüvvetiyle der-ṣubḥ u mesā Zīb-i leb-i kāināt ṣaddaḳ ṣaddaḳ		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey ṣaf-zede-i muḥabbeti ins ü melek Çevgān-ı ġamunda kūy-ı ser-geşte felek Māhīye dek emri māhdan cārīdür Fermān-ber-i ḥükmü ez-semā tā be-semek		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey şemʿ-i cemāli pertev-i nūr-ı cemīl Ḫādim ḫarem-i celālüne peyk-i celīl Evreng-i nübüvvet üzre sulṭān-ı resūl *Levlāk* libāçe vü *leʿamruk* iklīl		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey sā'il-i bārgāh-ı ervāḥ-ı kirām Çārūb-keş-i dergehi sürūşān-ı ʿiẕām Ey sidre-mekān u kürsī-i ʿarş-mekīn Vey taḫt-ı revānı refref-i ḳurb-maḳām		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey mefḫar-ı kāināt faḫr-i dü-cihān Vey ẕāt-ı kerīmi raḥmet-i ʿālemiyān Bu Bekr ü ʿÖmer cenāb-ı ʿOşmān u ʿAlī Eyvān-ı refīʿ-i serāyına çār erkān		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey ḫarmen-i ʿaşḳına felek dāne-i cev Ḫurşīd ü ḳamer tennūr-ı mihrinde ʿalev Ol ḫˇāce-i kāināturı olsa yiridür Bāzār-ı muḥabbetde cān naḳdi kerev		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey bende-i āstānı dervişle şāh Baḫşāyiş-i dest-i cūdı hep ʿafv-i günāh Zer-kāse-i mihr elinde olmış o şehün Dīrīne gedā-yı dergehi çarḫ-ı dü-tāh		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey ḳadr ile rütbe-i resūl den bālā Vey rifʿat-i cāhı enbiyāʾdan vālā Dergāh-ı muḥabbetinde Ḥaḳḳā ki **Naẕīm** Ḫādim resūl ile enbiyāʾdur ḥālā		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey sūre-i nūn ve'l-ḳalem ebrūsı Veʾl-leyl sevād-ı ʿanberīn gīsūsı Leb-teşne zülāl-i nuṭḳına Ḫıżr u Mesīḥ Ḫayrān-ı tecellī-i cemāli Mūsā		Rubai / 1		- - . / . - - - / . - - - / -	
163	Yaḥyā Naẕīm	Ey pādişāh-ı memālik-i *mā evḥā* Sulṭān-ı serīr-i ḫıṭṭa-i *şümme denā* *Levlāke* nişān mülk-i *Kāʿbe ḳavseyn* Evreng-nişīn-i kişver-i *ev ednā*		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / . -	

163	Yaḥyā Naẓīm	Ben ḫˇār u ẕelīli kām-yāb it yā Rab Kim ẕerre-i ḥaḳīrüm āftāb it yā Rab Geldüm ḳapuŋa faḳīr ü muḥtāc ẕelīl Fażl u keremüŋle fetḥ-i bāb it yā Rab		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	
164	Yaḥyā Naẓīm	Ey maḥrem-i rāz-ı meclis-i ġaybü ʾl-ġayb Kāşāne-i ṭirāz-ı bezmgāh-ı lā-reyb Setr eyle ʿuyūbını **Naẓīm**-i zāruŋ Ey dāmen-i ʿafv ü şefḳati sātir-i ʿayb		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	
164	Yaḥyā Naẓīm	Ġarḳ eyleyüp envār-ı niʿama yā Rab Yaḳma tenümi nār-ı caḥīme yā Rab Ḥāl-i dilüne iki cihānda raḥm it Raḥmet dine cān-ı **Naẓīm**e yā Rab		Rubai / 1		- - . / . - . . / . - . - / -	
164	Yaḥyā Naẓīm	Ḫāmem çemen-i feyże nihāl it yā Rab Naẓm-ı terümi reşk-i zülāl it yā Rab Ṭabʿum ṣuver-i edā-yı maʿānī ḳılduŋ Zīver-dih-i erjeng-i kemāl it yā Rab		Rubai / 1		- - . / . - - . / . - - - / -	
164	Yaḥyā Naẓīm	Ey pādişāh-ı ḳalem-rev-i ġaybü ʾl-ġayb Evreng-nişīn-i taḫtgāh-ı lā-reyb ʿAfvüŋle ʿuyūbını **Naẓīm**üŋ setr it Olsun der-i ḫidmetüŋde bī-töhmet-i ʿayb		Rubai / 1		- - . / . - - . / . - . - / -	
164	Yaḥyā Naẓīm	Olsam ne ḳadar **Naẓīm** müstaġraḳ-ı ʿayb Bir noḳṭa-i ʿafv ider benüm ʿaybumı ġayb Setr itdi sevād-ı rūyumı mūy-ı sefīd Ruḫsār-ı şebāne çekdiler perde-i şeyb		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / -	
164	Yaḥyā Naẓīm	Ey ẕāt-ı şerīfi eşref-i maḫlūḳāt Īcād-ı vücūdı bāʿiṣ-i mevcūdāt Ġayb eyle **Naẓīm**-i derd-mendüŋ ʿaybun Ey dāmen-i ʿafvı sātir-i ʿayb-ı ʿuṣāt		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / -	
164	Yaḥyā Naẓīm	Ey cilvegeh-ı cemāli āyīne-i ẕāt Vey nām-ı şerīfi zīver-i her ṣalavāt Tā ḥaşr niṣār-ı ravża-i pāki ola Hem-vāre ṭabaḳ ṭabaḳ taḥiyyāt u ṣalāt		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẓīm	Ey ḥüsn-i ebed fürūġı āyīne-i ẕāt Ḫurşīd-i cemālüne dü-ʿālem ẕerrāt Ṣal farḳ-ı Naẓīm'e sāye-i merḥametüŋ Pür-tāb ü tef-i ḳıyāmet olduḳda ʿuṣāt		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẓīm	Ey vaṣf-ı ṣıfātı *ḳul hüva'llāhu aḥad* Raḥmān u Raḥīm ü Ḥayy ü Ḳayyūm ü Ṣamed Maʿmūre-i kibriyāsınuŋ ʿarżı ezel Mülk-i ḳudūm ü beḳāsınuŋ ṭūli ebed		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	

164	Yaḥyā Naẕīm	Ey midḥat-i ẕātı *ḳul hüva'llāhu aḥad* Taʿrīf ṣıfāt-ı pāki *Allāh'üṣ-ṣamed* Muḥyī vü Mümīt *lem-yelid* dā'im ü ferd *Lem yūled lem yekūn lehu küfüven aḥad*		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Maḥbūb-ı Ḫudā ki mihri her ẕerrede var Oldı dil o mihre ẕerre-i bī-miḳdār Hem nāẓır-ı vech-i Ḥaḳ odur hem manẓūr Hem āyīnedür cemāli hem āyīnedār		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Sulṭān-ı resūl ki ʿarş aŋa mesneddür Evreng-ṭırāz-ı kişver-i sermeddür Zīb-i şeref maḳām-ı Maḥmūd **Naẕīm** Maḥbūb-ı Ḫudā Muḥammed ü Aḥmeddür		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Ey merḥameti ʿuṣātına cāy-ı gürīz Vey şefḳati baḥri lücce-i ʿafv-engīz Yā Rab dü-cihānda ʿizzetüŋ ḥaḳḳı içün Ḫ˘ār itme **Naẕīm**i luṭf idüp eyle ʿazīz		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Ey ʿādet-i ʿafvi ḫāṭır-cürm-nüvāz Dil-rīş-i ḫaṭāya şefḳati merhem-sāz Miḥrāb-ı şefāʿatüŋ yiter ḳıble bize Ey dergeh-i luṭfı kaʿbe-i ehl-i niyāz		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Ey şems ü ḳamer tennūr-ı mihrinde ḳabes Sīmurġ simāṭ-ı derd-i ʿaşḳında meges Olmış o ḫidīv-i enbiyāʾ vü resūl üŋ Kevneyn ḳaṭar-ı kibriyāsında ceres		Rubai / 1		- - . / . - - - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Şerm-i cürm ile mefḫar-i resūl üŋ ʿAfv ü luṭfından olmazuz meʾyūs Yüz sürüp iʿtiẕār ile iderüz Dāmen-i ḫırḳa-i şerīfini būs		Rubai / 1		- - . / . - - . / . - - . / -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Ey pādişāh-ı ḳalem-rev-i ruʾyet-i Ḥaḳ Vey kişver-i cāhında dü-ʿālem mülḥaḳ İḳrār-ı nübüvvetüŋde olmış ezelī Her mū bedenümde bir zamān ṣadaḳ		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Ey mefḫar-ı kāināt vey faḫr-i resūl Vey bedraḳa-i ʿuṣāt hādī-i sübül Devletle olur ne cānibe ʿazm itseŋ Ḫāki ḳademüŋ fütādesi cevher-i küll		Rubai / 1		- - . / . - . - / - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Ey ġāşiye-berdūş-ı Burāḳı Cibrīl Meddāḥı Ḫudā midḥati naşş-ı tenzīl Sīrāb-ı zülāl-i keremi Ḫıżr ü Mesīḥ Mihmān-ı simāṭ-ı niʿamı rūḥ-ı Ḫalīl		Rubai / 1		- - . / . - - . / . - . - / -	

164	Yaḥyā Naẕīm	Ey nāṣiye-sāy-ı dergehi ḫāṣ ile ʿām Levlāk-libāçe *lī maʿallāh*-maḳām Olmuş ser-i kūyı beyt-i maʿmūr gibi Biŋ vech ile cebhezār-ı ervāḥ-ı kirām		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Ey ʿālem-i cān cān-ı kirām-ı ʿālem Miḥrāb-ı deri ḳıble-i ḥācāt-ı ümem Gerd-i ḥaremi āleme iksīr-i murād Ḫāk-i ḳademi kuḥl-i dü-çeşm-i ādem		Rubai / 1		- - . / . - - . / . - . - / -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Ey dil nice bir dürūġ u lāf eyleyelüm Gel vaʿdemüze yeter ḫilāf eyleyelüm Saʿy ile varup o kaʿbe-i cān ḥaremün İḥrām-ı niyāzla ṭavāf eyleyelüm		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Ṣıdḳ ile niyāz-nāmemüz irgürelüm Ḥācetlerümüz ḳabūl olur mı görelüm Tevfīḳa olup refīḳ cān ile **Naẕīm** Ḫāk-der-i ḥażrete varup yüz sürelüm		Rubai / 1		- - . / . - - . / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Faḫr-i dü-cihāne ʿarż-ı efsūs idelüm ʿAşḳ ile dili çerāġ u fānūs idelüm Şāyed ki ola günāhumuz ʿafv **Naẕīm** Dāmān-ı şerīf-i ḫırḳasun būs idelüm		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Baḫşende-i baḫt-ı ser-bülendüm sensin Dānende-i ḥāl-i müstemendüm sensin Lā-büd ḳulına efendisi raḥm eyler Yā Rab ḳul kim benüm efendüm sensin		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Teşrīf ideli cihānı şāh-ı kevneyn Şānīsini gūş işitmedi görmedi ʿayn Bir dānesidür iki evüŋ ḥaḳ bu **Naẕīm** Ol seyyid-i enbiyāʾ Resūlüʾş-şaḳaleyn		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - . - / . -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Cürmüm n'ola Ḥaḳ iderse her gāh ʿafv Eyler ḳulınuŋ cināyetin şāh ʿafv Bir nāme-siyāh mücrimüm ʿafv eyle Ey şāh-ı serīr-i *lī maʿallāh* afv		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Yā Rab beni bī-naṣībden ʿadd itme Bāb-ı keremüŋ bu sāʾile sedd itme Bir bī-kes ü bir ġarībüŋüm eyle ḳabūl Ben bī-kesi ben ġarībüŋi redd itme		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - . - / -	
164	Yaḥyā Naẕīm	Ey cümle-i maḫlūḳa der-luṭf-ı penāh Bāb-ı keremi sāʾili dervişle şāh Luṭf ü keremüŋden beni maḥrūm itme Luṭf ü keremüŋ ḥürmetine yā Allāh		Rubai / 1		- - . / . - - . / . - - . / -	

164	Yaḥyā Naẓĭm	Ey ḫātem-i ʿafvi zīb-i her nāme-siyāh İmżā-yı ḳabūli zīver-i levḥ-i günāh Bir ḫaṭṭ-ı ḫatā ṣaḥāyif-i aʿmālüm Ey ḫˀāce-i ālem eyle ʿafv ile nigāh		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẓĭm	Ey ḳible-i kūyı secde-fermā-yı cibāh Miḥrāb-ı derinde secde bir bende vü şāh Gül-bāng-i ṣalā-yı ʿafvüŋi gūş ideli Bir başka cemāʿat oldılar ehl-i günāh		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
164	Yaḥyā Naẓĭm	Çün kim ola vāhibüˀl-ʿaṭā yā Allāh Eyler beni şād-kām inşāˀallāh Feryādun ider resīde-i semʿ-i ḳabūl Bir kerre ḫulūş ile diyen yā Allāh		Rubai / 1		- - . /. - . - / . - . - / -	
164	Yaḥyā Naẓĭm	Şād it dil-i nā-küşādumı yā Allāh Ḳıl beste der-i kesādumı yā Allāh Nā-kāmlaruŋ viren murādın sensin Sen vir baŋa da murādumı yā Allāh		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	
164	Yaḥyā Naẓĭm	Sevdāŋ ile vir murādumı yā Allāh Dīvāne-i ʿaşḳ it adumı yā Allāh Bir neşte-i müyesser eyle kim bilmeyeyüm Ne mebdeˀ ü ne maʿādümi yā Allāh		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	
165	Yaḥyā Naẓĭm	Yād it kerem-i müsebbibüˀl-esbābı Bāb-ı dile yaz müfettiḥuˀl-ebvābı Miftāḥ-ı ḫazīneyi naşīb aŋla **Naẓĭm** *Er-rızḳu ıẓā etāke daḳḳaˀl-bāb*		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - . - / -	
165	Yaḥyā Naẓĭm	Ey ins ü melek muṭavvaḳ-ı fermānı Vey kūy-ı zemīn rübūde-i çevgānı Naʿl-i zer ü mīh-ı sīm-raḫşı çarḫuŋ Şems ü ḳamer ü kevākib-i raḫşānı		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - . - / -	
165	Yaḥyā Naẓĭm	Ey mesned-i her dü-ʿālemüŋ sulṭānı Cānān-ı cihān cihāniyānuŋ cānı Raḥm eyle ḳuluŋ **Naẓĭm**-i işkeste-dile Ey luṭfı şikeste dillerüŋ dermānı		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	
165	Yaḥyā Naẓĭm	Ey faḫr-i cihān cihāniyānuŋ sebebi Mekkī Medenī vü Hāşimī hem ʿArabī Bir gün ola mı diye ḫużūruŋda **Naẓĭm** Giryān giryān *fedāke ümmī ve ebī*		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
165	Yaḥyā Naẓĭm	Ey cān-ı **Naẓĭm**-i ḫastenüŋ dermānı Olsun yoluŋa fedā **Naẓĭm**üŋ cānı Redd itme ġarīb ü bī-kesüm eyle ḳabūl Ey taḫtgeh-i saʿādetüŋ sulṭānı		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / -	

165	Yaḥyā Naẓīm	Ey ḥāl-i tebāh-ı ümmetinün ġamḫˇārı Vey ʿayb-ı ʿuṣāt-ı maḥşerüŋ Settārı Setr eyle ʿuyūb-ı seyyiʾātum olıcaḳ Şol dem ki libās-ı ʿāriyetden ʿārī		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - / . -	
165	Yaḥyā Naẓīm	Ey mihr-i sipihr-i ʿālem maḥbūbı Vey māh mıṣr-ı cemālünüŋ maḥcūbı Başum gözüm üzre ḫidmet-i ḫāk-derüŋ Olsun müjem āstānuŋ çārūbı		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - - . / . -	
165	Yaḥyā Naẓīm	Ey müşk-i ḫoten ġubār-ı pāk-i ḥaremi Çāk-efgen-i ceyb-i nāfe ḫāk-i ḳademi Ḥaḳḳa ki **Naẓīm**üŋ oldı hep nūr-ı siyāh Vaṣf-ı ḳademüŋde her midād ḳalemi		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
165	Yaḥyā Naẓīm	Yā Rab derüŋle sīne-çāk eyle beni Şehrāh-ı muḥabbetüŋde ḫāk eyle beni Ben maʿṣiyet eylemekde şerm eylemedüm Sen maġfiretüŋle şermnāk eyle beni		Rubai / 1		- - . / . - . - / . - - . / . -	
165	Yaḥyā Naẓīm	Teʿālaʾllāh zehī mecmūʿa kim ser-levḥa pāki ʿArūsān-ı beyāna gūyiyā ebrū-yı maʿnādur	**Naẓīm** olsa ʿatr-sāz-ı meşām-ı cān u dil lāyıḳ Gelen ol būstān-ı feyżden hep būy-ı maʿnādur	Kaside / 11	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	En sona eklenmiş bir beyit divanda bulunmamaktadır.
1	Yazıcıoġlu Muḥammed	Budur ol kim kişi ḥaḳḳın bugün bulmazsa ẕevḳ ile Ḳıyāmetde daḫı bulmaz bulamaz anda bir mencā	Demişlerdür muḥaḳḳıḳlar gerekdür ṭālibe bunda Ki vicdān ile Allāhı görebile bula melcā	Kıta / 2		. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	1a sayfası kopma/kaybolma vb. sebeplerden dolayı mecmuada bulunmamaktadır.
1	Yazıcıoġlu Muḥammed	Yā ḫātimeʾl-risālete yā eşrefe'l verā Ben kim olam ki ḥażretüŋe eyleyem duʿā	**Yazıcıoġlu** ilāhī Ḥabībüŋ Muḥammedüŋ Ḳuldur ḳapusına aŋa baġışla şehā şehā	Kaside / 8	Münacat	- - . / - . - . / . - - . / . . -	
1-4	Yazıcıoġlu Muḥammed	Elā yā eyyühe'l-aḥbāb eḥibbū fātiḥeʾl-ebvāb Ecībū dāʾiye illallāh enībū yā uliʾl-elbāb	Zihī Allāhu evlā ol zihī Allāhu Mevlā ol Zihī Allāhu aʿlā ol neler taṣvīr ider ber-āb	Kaside / 74	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, 74.beyitten önce 6 beyit ve bu beyitten sonra 32 beyit daha mevcuttur. Sy.540-541
4-6	Yazıcıoġlu Muḥammed	Elā ey ṭālib-i āyāt gör imdi aʿẓam-ı āyāt Elā yā ḳaṣıd-ı ġāyāt gel işit ġāyet-i ġāyāt	Var imdi **Yazıcıoġlu** bu ilme ʿaḳlun erişmez Eger yazsan da tā devr-i ḳıyāmet türlü taṣnīfāt	Kaside / 68	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, daha fazla sayıda ara beyitler mevcuttur.
6	Yazıcıoġlu Muḥammed	Şāhı sürme bu naṭʿa kibr ile Olasın bir piyādeye şeh māt	Ḳoma bu ḥamdi **Yazıcıoġlu** Ver Muḥammed Muḥammed'e ṣalavāt	Kaside / 19	Naat	. . - - / . - . - / . . -	
6	Yazıcıoġlu Muḥammed	Gel ey āḫīr zamān ḳavmi işitdüŋ mi bu remzi hiç ʿAceb bu sözler itti mi ḥaḳāyıḳ remzini ifşā	Muḥib maḥbūb maḥabbet bil çün ola dile ḥaḳīḳatde Elüŋ çek sen pes ortadan ki tā vere liḳā irḳā	Kaside / 7	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	

6	Yazıcıoğlu Muḥammed	Giye taḳvānuŋ libāsın şerʿi başa tāc ide Līki ḥaẕẕ-ı nefs içün ḳuşanmaya aşlā viṣāḥ	Şol ki bildi nefsini ol bildi ancaḳ Rabbini Gözlerinden ḳan akıtdı eyleyüp āh u niyāḥ	Kaside / 4	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, daha fazla sayıda ara beyitler mevcuttur.
7	Yazıcıoğlu Muḥammed	Ki yā Aḥmed olġıl bu dünyādan igen ırāḥ Anıŋ ehlini sevmegil eylegil insilāḥ	Dururlar ʿibādetde bünyān-ı merşūş gibi Ṭarīḳ-ı iṭāʿatde ider bular irtisāḥ	Kaside / 10	Naat	. - - / . - - / . - - / . -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, daha fazla sayıda ara beyitler mevcuttur.
7	Yazıcıoğlu Muḥammed	ʿAceb midür eyā maġrūr bu iş ġaddār dünyādan Kimi ḳodu kimi ḳoya elinden āh anuŋ feryād	Pes aldanma nuḳuşuna nedür kendü nuḳuşu ne İrersin yol yoḳuşuna eger ṭutmaz iseŋ Nūn Ṣad	Kaside / 20	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	
7-8	Yazıcıoğlu Muḥammed	Elā ey cānumıŋ cānı eyā ey cān elinden yār Niṣār olsun saŋa cānlar yā cānān elinden yār	Çü seyr ide ide erdim yedinci mevṭına irdim O yerde bir vaṭan gördüm ki görmedi anı deyyār	Kaside / 7	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	
8	Yazıcıoğlu Muḥammed	Ne mülk olur İlāhi mülk-i bāḳī Gezerler bu fenā Şāmı ʿIrāḳı	Bulanlar gevherimü olalar şāh Alanlar pertevimi olalar māh	Kaside / 16	Naat	. - - - / . - - - / . - -	
8	Yazıcıoğlu Muḥammed	Aġlaya çoḳ az güle ide hevāsından dihāş Mescidi ev edine ʿilmi müṣāḥib gizlü fāş	Bu ṣıfatlar kimde varsa ol durur ʿābid ḳulum İşbu aḥvāl olmasa ʿābid degil çatmaya ḳaş	Kaside / 10	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
8-9	Yazıcıoğlu Muḥammed	Dedi yā Aḥmed eger ḳılsa ḳulum bī-intiḳaş Cümle gökler yerler ehlince olsa ḫās	Kim ola bu sözler ile ol ʿamel ḳıla tamām Tā meger Ḥaḳdan ʿināyet erişe ide fiḫāş	Kaside / 10	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
9	Yazıcıoğlu Muḥammed	Dirīġā ki cāhil gözün açamaz kim göre Ki burnuna yel girdi itdi aŋa ittibāʿ	Bugün nice yoḫsulu ḫor göreler aġniyā Yarın kendüler de eder dünyādan inḳıṭāʿ	Kaside / 7	Naat	. - - / . - - / . - - / . -	
9-10	Yazıcıoğlu Muḥammed	Ḳanı malı n'oldu getür ḫ̌ācenüŋ Ḳanı ḥāli n'oldu getür ḫ̌ācenüŋ	Ḥelālüne vardur ḥaḳīḳat ḥesāb Ḥarāmına vardur ʿazāb u ʿiḳāb	Kaside / 20	Naat	. - - / . - - / . - - / . -	
10	Yazıcıoğlu Muḥammed	Çü baḳdı cennete Ādem gönüledi anı ol dem Çıḳardı ḳılmadı hem-dem pes Ādem eyledi inṣāf	Aŋa aʿlā-yı ʿilliyyīn mekān-ı lā-mekān oldı Anunçün aŋa ẕātından ḥicābun açdı ol sübḥān	Kaside / 18	Naat	. - . - / . . - - / . - . - / . . - -	
10-11	Yazıcıoğlu Muḥammed	Çü bildüŋ sırr-ı şāḥib Kibriyāyı Nidersin eylese kibri riyāyı	Ḳanı an kim la cāna ḫırīdār Ḳanı cān kim ola cānāna bīdār	Kaside / 39	Naat	. - - - / . - - - / . - -	
11	Yazıcıoğlu Muḥammed	Gel ey derd-i ilāhīden ḫaberdār olmayan göŋül Gel ey ʿaşḳında cān verüp cigerdār olmayan göŋül	Gel ey eyvān-ı sübḥānīde ser-bāz olmayan bī-derd Gel ey meydān-ı ḥaḳḳānīde berdār olmayan göŋül	Nazm / 2		. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	
12	Yazıcıoğlu Muḥammed	Pes İblīse hücūm edüp melāmet iderler anı Kim iġvā eyleyüp bize sen idüŋ ṭapduran aṣnām	Meded yoḳdur size benden ne sizden var baŋa dermān Teberrā iderem sizden ki müşriklerdiŋüz zemmām	Kaside / 12	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	

12	Yazıcıoğlu Muḥammed	Pes anı ʿaḳl ile kimse nice idrāk ide kimdür Bilinmez ḥadd ü resm ile Ol āʿlādur kemāline erişmez tā ebed noḳṣān Velī gör ḥaḳ-nümāsından	Cemīʿi muntaẕır aŋa celāli perdesin Allāh Kemāl-i luṭf edüp nāgāh Ne vaḳtin keşf ede bir kez cemālün göstere pāyān Erişdüre vefāsından	Müstezat / 17		.---/.---/.---/.--- .---/.---	
13-14	Yazıcıoğlu Muḥammed	Elā ey ḥażret-i ʿizzet çü geldüŋ Rabbü aʿlādan Veyā ey ḳudret-i ḥażret çü raḥmetsün Teʿālādan	Gel ey söz ḳadrüni bilen işit cān u göŋülden kim Ol aʿlā seyyidüŋ vaşfın **Yazıcıoġlu** ednādan	Kaside / 51	Naat	.---/.---/.---/.---	
14	Yazıcıoğlu Muḥammed	Niderler anuŋ kim anuŋ dili söylemeye rāzın Niderler cānı kim başın çeke aʿle'l-eʿālīden	Anuŋ sevdāsını bulam geçem sevdā-yı sevdādan O sevdāyı bulan geçdi bu sevdā-yı melālīden	Kaside / 4	Naat	.---/.---/.---/.---	
14-15	Yazıcıoğlu Muḥammed	Elā ey ʿāşıḳ-ı ḥażret ne ḳılar ḳıl naẕar Allāh Başīret göz ile gözle çü vermişdür başar Allāh	Gel urma yāreŋe yāre ḥabībʾullāhı gör yāre Nice müştāḳ idi yāre nice anı sever Allāh	Kaside / 7	Naat	.---/.---/.---/.---	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiirin devamı mevcuttur.
15-16	Yazıcıoğlu Muḥammed	Elā ey ḥażret-i maḥbūb mineʾl-eyni ile'l-eyni Güzel yüzüŋi ʿarż eyle götür yüzden ḥicābeyni	Çü sensin raḥmet-i raḥmān çü sensin subḥat-ı sübḥān Yazıc'oğluna yaz iḥsān anı ḳurtar mineʾl-eyni	Kaside / 29	Naat	.---/.---/.---/.---	
16	Yazıcıoğlu Muḥammed	Eger Rūmuŋ revānında görürsem ben dilārāyı Revānına revān idem Semerḳand u Buḫārāyı	Çü gördü **Yazıcıoğlu** ki sensin ʿāşıḳ u maʿşūḳ Be-küllī sende maḥv oldı ḳodu tedbīr ile rāyı	Kaside / 11	Naat	.---/.---/.---/.---	
25-26	?	Bildürelüm ʿāşıḳāna bir maṭlaʿ-ı dāstān Kimüŋ ismi idi Yāsīn anuŋçün geldi vel-Ḳurʾān	Muḥammed ümmetine dört emānet yādigār Biri ʿAlī biri Ḳurʾān biri iḳrār biri īmān	Kaside / 47	Naat	.---/.---/.---/.--- (?)	Şiirin şairine ulaşılamamıştır.
27	Yazıcıoğlu Muḥammed	Çü Ḥaḳḳ emr itdi dön dedi ki Ḳudsden Kaʿbeye anı Ne Kaʿbe belki kevneyden çeküpdür ceẕbeye anı	Anuŋçün cümle mevcūdāt sever bu ümmeti şāha Anuŋçün dünyādan yegdir eŋ ednā cimri ʿuryānı	Kaside / 30	Naat	.---/.---/.---/.---	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiirin devamı mevcuttur.
28-29	Yazıcıoğlu Muḥammed	Ey kemāli ḳudretüŋ levḥinde ʿālem bir ḫayāl Vey celāl-i ḥażretüŋ şafḥında ādem ḫadd ü ḥāl	Ḳıl baŋa sen yā veliyye'l-feyż tevfīḳüŋ refīḳ Senden artuḳ Taŋrı yoḳ oldur ḥabībüŋ lā-yezāl	Kaside / 21	Naat	-.--/-.--/-.--/-.-	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiirin devamı mevcuttur.
29-30	Yazıcıoğlu Muḥammed	Aldı çünkim Mekke'yi oldı anuŋ beytü'l-ḥarām Gitdi hicret erdi vuṣlat ḥāṣıl oldı hep merām	Sen anı anın ḳapusından sürüp redd eyleme Yā İlāhe'l-ālemīn itdi ḳapuna iʿtisām	Kaside /41	Naat	-.--/-.--/-.--/-.-	
30-31	Yazıcıoğlu Muḥammed	Gel ey ṭālib ṭaleb ḳılsaŋ ṭaleb ḳıl maṭlab-ı aʿlā Severseŋ Ḥaḳḳı sev gel sev ki Ḥaḳdur maḳṣad-ı aḳṣā	Ḫuṣūṣā ḳuṭb-ı Ḳurʾān'ı aŋa vaḥy eyledi Allāh Olur bu merkeze dā'ir ḳamu elfāẕ ile maʿnā	Kaside / 24	Naat	.---/.---/.---/.---	
31-32	Yazıcıoğlu Muḥammed	Elā ey ʿārif-i sırr-ı ḥaḳāyıḳ Biraz dinle bu maʿnīden deḳāyıḳ	Aġisnā yā ġıyāṣeʾl-müştegīṣīn Ecirnā yā ecīre'l-müstecīrīn	Kaside / 24	Naat	.---/.---/.--	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiirin bir bölümünden alınmıştır.

32-34	Yazıcıoğlu Muḥammed	Çünki bildüŋ bu feżāyilden kişi me'cūr olur Gel bu kez bir söz işit kim şuʿle-i deycūr olur	Bu durur taḳvā ki nefsüŋ şirk ü fisḳ İtmeye tā itmeye ḳalbüŋ küsūf	Kaside / 52	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
34-36	Yazıcıoğlu Muḥammed	Ey hidāyet menbaʿı ey maḫzen-i esrār-ı Ḥaḳ Cānı ġavvāṣ-ı İlāhī ġarḳa-i envār-ı Ḥaḳ	Bī-nihāyet vaḥdetüŋ deryāsı ġark ider idi Ger Muḥammed meşrebinden içmese nüẕẕār-ı Ḥaḳ	Kaside / 51	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	
36	Yazıcıoğlu Muḥammed	N'olaydı ben cihāna gelmeyeydim Çü geldüm bārī insān olmayaydım	Dilerven bī-nihāyet yola gidem Umarvan senden irşād ola gidem	Mesnevi / 11	Naat	. - - - / . - - - / . - -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiirin bir bölümünden alınmıştır.
36	Yazıcıoğlu Muḥammed	Niceler çevgān-ı ʿaşḳa başını ṭop eyledi Niceler meydān-ı derdüŋ oldular devründe dār	Pes gerekdür maʿrifet deryāsına ġarḳ olasın Tā bilesin bu deŋizde yoḳ durur ḥadd ü kenār	Kaside / 3	Naat	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiirin bir bölümünden alınmıştır.
36	Yazıcıoğlu Muḥammed	ʿAceb bu sözden alduŋ mı naṣīḥat Eger almadıŋ ise zī-faṣīḥat	Bize gelgil diyü eyle işārāt Bize gelgil diyü eyle beşārāt	Kaside / 18	Naat	. - - - / . - - - / . - -	
36	Yazıcıoğlu Muḥammed	Ḫudāvendā ḳapuŋ aʿle'l-meṭālib Ḳapuŋdan olmadı redd aşlā ṭālib	Anuŋ ḥaḳḳı kim oldur sırr-ı levlāk Felevlāhu lemā evcedteʾl-eflāk	Kaside / 4	Naat	. - - - / . - - - / . - -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiirin bir bölümünden alınmıştır.
37	Yazıcıoğlu Muḥammed	Meger gözükmek ister Rabb-i aʿlā Tecellī eyleyüp ol Ḥaḳ teʿālā	Tecellī ede aŋa cümle esmā Ayaġına gelüp mecmuʿ-ı naʿmā	Kaside / 30	Naat	. - - - / . - - - / . - -	
37	Yazıcıoğlu Muḥammed	Gelür Keşşāf içinde bir ʿaceb söz Ne söz kim söz durur cān u cihān-sūz	Bu altı nesneyi dutsa her insān Ola tāc üzerinde gevher insān	Kaside / 15	Naat	. - - - / . - - - / . - -	
37-40	Yazıcıoğlu Muḥammed	Eyā ʿarrāf-ı Rabbānī işit kimdür hüve'l-Mevlā Veyā şarrāf-ı sübḥānī nedür gör ol hüve'l-aʿlā	Eger gözler yetişmezse ki göre beŋlerin şemsüŋ Velīkin gösterür anuŋ yaŋaġı ʿaksini bedr ay	Kaside / 64	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiirin tamamı mevcuttur.
40-42	Yazıcıoğlu Muḥammed	Elā ey lāmiʿül-envār ḳapuŋdur merşad-ı eşnā Veyā ey cāmiʿül-esrār ṭapuŋdur maḳṣad-ı aḳṣā	O gösterdür gerü bunda tecellī maverasından Ki zīrā maẓharı oldır o şāhlar şāhınuŋ şāhā	Kaside / 58	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiirin tamamı mevcuttur.
43-44	Yazıcıoğlu Muḥammed	Cihānuŋ cānı vü cānuŋ Muḥammed'dür çü cānānı Ki ḳaʿaṭıdır maḳālātı Ol ola çünki cānānı nice sevmeye cān anı Ki şāʿṭıdır delālātı	Anuŋçün **Yazıcıoğlu** ḳomuşdur rāhına baş u cān Ki ḳapusında bir ḳuldur Anuŋçün fānī olmuşdur bilelden işbu ʿirfānı Ḳılar aŋa taḥiyyātı	Müstezat / 40		. - - - / . - - - / . - - - / . - - - . - - - / . - - -	
44-45	Yazıcıoğlu Muḥammed	Elā ey ḥażret-i ẕāta delālāt isteyen insān İşit pes intihāsından Veyā aḳṣā-yı leẕẕāta maḳālāt isteyen insān Diyem ben müntehasından	Cemīʿ-i muntaẓır aŋa celāli perdesin ʿAllāh Kemāl-i luṭf edüp nāgāh Ne vaḳtin keşf ide bir kez cemālün göstere tābān Erişdüre vefāsından	Müstezat / 56		. - - - / . - - - / . - - - / . - - - . - - - / . - - -	

45-47	Yazıcıoğlu Muḥammed	İlāhün Vāḥidün Rabbün Teʿālā Hüva'llāhü'l-Bedīüʿl-Ḥaḳḳu'l-ʿalā	Ḫudāyā bā-cemīʿ-i ehl-i īmān ʿAṭā kün fażl u raḥmet feyż mārā	Kaside / 61	Naat	. - - - / . - - - / . - -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiir 4 bölüme ayrılarak verilmiştir.
47-48	Yazıcıoğlu Muḥammed	Yā Rabb bu şems-i kāināt eclā cemālüŋden midür Kim öyle işrāḳ eyledi Yā şāh-ı māh-ı mümkināt aʿlā celālüŋden midür Kim öyle berraḳ eyledi	Derd ehli derdi buldıġu derde giriftār oldıġu Derdüŋ bu alından mıdur Anuŋ ḫayālinden midür bunuŋ yā ḫālinden midür Kim öyle Ḫallāḳ eyledi	Müstezat / 11		- - . - / - - . - / - - . - / - - . – - - . - / - - . -	
48	Yazıcıoğlu Muḥammed	Yine ʿarż eyledi dilber yüzün ḳaṣr-ı celālīden Yine nālende şeydāyem şarāb-ı lā- yezālīden	Senüŋ ʿaşḳuŋ kitābını gözü ḳanıyla yazmışdur Ṣaçarsa dürr ile mercān n'ola baḥr-i emālīden	Kaside / 21	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	
48-49	Yazıcıoğlu Muḥammed	Çün işitdüŋ girenlerden caḥīme ey cihān-ārāy İşit kimler durur giren diyem bir bir ey cān-ārāy	Zihī iḥsānı çoḳ sulṭān kim eder ṭoprāġı insān Zihī sulṭān zihī iḥsān kim ol ṣāniʿ bu ṣunʿ-ārāy	Kaside / 27	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiirin tamamı mevcuttur.
49	Yazıcıoğlu Muḥammed	Pes onuŋ diŋle tefsīrin kim oldır cāmiʿül-āyāt Gel imdi aŋla taḥrīrin kim oldır ḫāṣıl-ı taḳvā	Bu altı sözde cemʿ itdi ḳamu ʿālemlerün ʿilmün Ḳamu aʿmāli derc itdi eger taḳvā veger fetvā	Kaside / 5	Naat	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, şiirin tamamı mevcuttur.

BÖLÜM 2: MECMÛ‘ATÜ’L-EŞ‘ÂR’ IN KARŞILAŞTIRMALI METNİ

2.1. Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol

1. Metin içerisinde yer alan şiirler sırasına göre numara verilmiştir. Bu numaralar şiirin üst kısmında yer almaktadır.

2. Şiirin içinde bulunduğu varak, numaralandırılarak gösterilmiştir. Varak numaraları sayfanın en solunda koyu renkli şekilde gösterilmiştir.

3. Metindeki şiirlerden aruz ölçüsü ile yazılan beyit/bentlerin her birine sıra numarası verilmiştir ve bu numaralar sayfanın en solunda belirtilmiştir.

4. Şiirlerin bir kısmı çeşitli başlıklar ile başlamıştır: “Destūr Yā Resūlaʾllāh, “Destūr Yā Habību’llāh”, Destūr Yā Şefīʿi Ümmet” vb.

5. Şiirlerdeki aruz bahirleri ve aruz kalıpları şiir numarası altında *italik* şekilde gösterilmiştir.

6. Metinlerde yer alan Arapça ve Farsça iktibas, ayet ve hadisler Latin harfleri ile transkribe edilerek verilmiştir.

7. Şairlerin mahlasları koyu renkle belirtilerek gösterilmiştir.

8. Metinlerde geçen ayetlerin mealleri verilmiş ve sonra da hangi surenin kaçıncı ayeti olduğu belirtilmiştir.

9. Karşılaştırma yapılırken dipnotta verilen bilgi kısaltma şeklinde eserin adı ve sayfa numarası şeklinde verilmiştir. Daha ayrıntılı bilgi eserin sonunda bulunan Kaynakça bölümünde verilmiştir.

10. Mecmuada bulunan şiir herhangi bir kaynakta bulunuyor ise sadece dipnot ile gösterilmiştir ve kaynağın adı ve sayfa numarası verilmiştir.

11. Mecmuada bulunan şiir herhangi bir kaynakta bulunmuyor ise bu durum dipnotta belirtilmiştir.

12. Mecmuada olmayıp ilgili kaynakta olan beyitler metne dahil edilmemiştir.

13. Mürettib bazen şiirdeki kelimelerin yerini değiştirerek yazmak suretiyle vezin aksamasına sebebiyet vermiştir, vezne uygun olan metne dahil edilmiş olup dipnotta fark olarak verilmiştir: ol şehüŋ kimse maẓhar: kimse ol şehüŋ maẓhar D.

14. Metin içinde bulunan kafiye ve vezin kusurları, eksiklikler, eklemeler gibi problemler olabildiğince giderilmeye çalışılmış, ilgili teklifler "[ ]" içinde verilmiştir.

15. Tahrifata uğramış ya da okunamayan kelimeler (…) şeklinde gösterilmiştir.

16. Arap alfabesi ile yazılırken müstensihin yanlış yazmış olduğu kelimeler düzeltilmiş, kelimelerin sözlükteki yazılışı esas alınmıştır.

17. Karşılaştırma yapılırken vezin vezne ve anlama dikkat edilmiştir. Farklar dipnot alanında gösterilmiştir. Mecmuadaki metin ile orijinal metin karşılaştırmasında arasına ":" işareti konulmuştur.

2.2. Metnin Yazım ve İmlâsında İzlenen Yol

1. Metnin transkribe edilmesinde bilimsel olarak yapılan çalışmalarda tercih edilen MEB İslam Ansiklopedisi transkripsiyonu tercih edilmiştir.

2. Arapça ve Farsça kelimelerin imlâsında Prof. Dr. İsmail Ünver'in bu konudaki önerilerine uyulmaya çalışılmıştır.[1]

[1] İsmail Ünver, "Çevriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler", **Türkoloji Dergisi**, C. XI, S. I, İstanbul, 1993, s. 51-89.

3. Mecmuadaki metinlerden tespit edilenlerin çoğu 18. yüzyıl ve öncesi döneme ait olduğundan metinlerde genellikle Eski Anadolu Türkçesi söyleyiş özellikleri korunarak klasik imlaya başvurulmuştur.

4. Farsçadaki "vâv-ı ma'dûle"ler " ˇ " işaretiyle belirtilmiştir: h̰ˇāce, h̰ˇāb vb.

5. Farsça kelimelerde olan "vâv-ı meçhûle"lerin ünlüleri, medli olan yerler dışında kısa ünlü olarak belirtilmiştir: h̰oş, h̰od vb.

6. Vezin gereği zihaf yapılması gereken āyīne, sākī gibi kelimelerdeki mevcut uzunluk korunmuştur. Ayrıca imâle yapılarak uzun okunan kelimelerde uzun şekiller yazılmamıştır.

7. Bazı isim ya da kelimelerin sonunda yer alan elif-i maksûreler " ا " veya " ى " harfiyle yazılmış olsa da a'lı okunuşu tercih edilmiştir: Īsā, Yahyā vb.

8. Dağ, dolu, doğru gibi kalın ünlü ile başlayan kelimelerde "d" sesi genellikle "ط" harfi ile yazılmış olup (örn. ṭaġ, ṭolu, ṭoġrı) metindeki şekil esas alınmıştır. Aynı şekilde ditrer, daşra vb. "d"li yazılışlar korunmuştur.

9. Eser, gezegen, şahıs ve yer adları gibi özel isimler tevriyeli kullanılmış da olsa büyük harfle gösterilmiş, ek almaları durumunda ilgili ekler " ' " işareti ile ayrılmamıştır: Yahya Nazime vb.

10. K'ola, n'eylesün, nic'olur, n'ola gibi büzülmeler kesme işareti ile ayrılarak gösterilmiştir.

11. ʿAşk-ʿışk, ʿayān-ʿıyān, ʿayş-ʿıyş gibi iki şekilde de okunabilen kelimelerin ʿaşk, ʿayān, ʿayş şekilleri tercih edilmiştir.

12. Arapça ve Farsça edat ve ön ekler eklendikleri kelimeden "-" işareti ile ayrılmıştır: bi-hamdi'llāh, bī-vefā, min-baʿd, nā-temām, vā-beste vb.

13. Farsça son ekler kelimeye bitişik yazılmıştır: bārgāh, gülistān, gülzār, kūhsār vb.

14. Metin içinde hem “c (ج)” hem de “ç (چ)” harfiyle yazılmış olan “gonca” kelimesinin c’li şekli tercih edilmiştir.

15. Dürr, hazz ve şemm gibi çift ünsüzle biten kelimeler vezin gereği tek ya da çift ünsüzlü olarak yazılmıştır.

16. “Nice” kelimesi miktar anlamında kullanıldığında “ç (چ)” harfi ile; nasıl anlamında kullanıldığında da “c (ج)” harfi ile yazılmıştır.

17. “Anuŋçün” kelimesi vezin gereği ayrı yazılması gerektiğinde “anuŋ [i]çün” şeklinde yazılmıştır.

18. Vasıta eki ile bağlaç olan “ile” eğer metinde kelimeye bitişik yazılmış ise metne bağlı kalınmıştır: şevḳle, nāzla vb. Eğer metinde i- fiili alıp da kelime ile bitişik ise, “-” işareti ile eklendiği kelimeyle birlikte yazılmıştır: ḫūb-ile, zülf-ile vb. Ayrıca vezin gereği -i fiilinin ayrı yazılması gerektiğinde “rūhuŋ-[i]le” şeklinde yazılmıştır. Vezin gereği ayrı yazılması mümkün olmayan “-la,-le” ekleri bitişik yazılmıştır. Aynı durum “imiş, idi” kelimeleri için de geçerlidir.

19. Yönelme ekinin a’lı okunuşu tercih edilmiştir: odlara, āşıḳlara, vb. Ancak metin içinde kafiye ve anlam uyumu göz önüne alındığında e’li okunuşlarına da yer verilmiştir.

20. Sert ünsüzlerin benzeşmesi kuralına uyulmayıp metindeki şekilleri esas alınmıştır: eyledükce, söyledikce vb.

21. Farsça kelime tekrarlarının arasına gelen ekler “-” işareti ile ayrılmıştır: leb-ā-leb, pey-ā-pey, māl-ā-māl vb.

22. Farsça birleşik isim ve sıfatlar “-” işareti ile ayrılmıştır: dil-beste, dil-āvīz, süḫā-bār vb.

23. Āfitāb-āftāb, rūzigār-rūzgār gibi Farsça kelimelerdeki ünlü türemeleri gösterilmemiş, medli okunuşları tercih edilmiştir.

24. Metinde bulunan kapalı e seslerinin i'li kullanımı korunmuştur: dimek, gice vb.

25. Metin içinde çoğunlukla "ء" işareti ile yazılan hemzenin standart bir kullanım sağlamak adına "ى"siz şekli tercih edilmiştir: dā'im, sā'il, ḥā'in vb.

26. Farsça "terkīb-i ʿatfī" biçiminde olanların yazılışında güft ü gū, şüst ü şū vb. düştüğü durumlarda ise ilgili kelimeler arasına " tire (-) " konulmuştur: güft-gū, tār-mār vb.

27. Metinde "b (ب)" harfi ile yazılan up/üp zarf fiil ekinin "p (پ)"'li şekli yazılmıştır: olup, diyüp vb.

2.3. Metnin İşaretler Sistemi

Tablo 4: Transkripsiyon Tablosu

ا (آ)	a, ā	ص	ṣ
ا (أ)	a, e, ı, i, u, ü	ض	ż, ḍ
ب	b, p	ط	ṭ
پ	p	ظ	ẓ
ت	t	ع	ʿ
ث	s̱	غ	ġ
ج	c, ç	ف	f
چ	ç	ق	ḳ
ح	ḥ	ك	k, g, (ñ)
خ	ḫ	ڭ	ñ
د	d	ل	l
ذ	z̲, d̲	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, u, ū, ü, o, ö
ژ	j	ه	h, a, e
س	s	لا	la, lā
ش	ş	ى	y, ı, i, ī
		ء	ʾ

2.4. Karşılaştırmalı Metin

[143a]

1[3]

Destūr Yā Cedde'l-Ḥasaneyn

Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün

1. Eyā şehenşeh-i ebrār es-selāmü ʿaleyk
   Melāẕ u melceʾ-i aḥrār es-selāmü ʿaleyk

2. Muḳīm-i ṣadr-ı bülendi maḳām-ı Maḥmūduŋ
   Cenāb-ı Aḥmed-i Muḫtār es-selāmü ʿaleyk

3. Muḥammed-i ʿArabī şāh-ı kişver-i *levlāk*[4]
   Ṣenā-yı Ḥaḳḳa sezāvār es-selāmü ʿaleyk

4. Ḫudā yegān-ı resūl ḫayl ü enbiyāʾ leşker
   Yegāne server-i serdār es-selāmü ʿaleyk

5. Ḫidīv-i taḫt-nişīn ü memālik-i ʿirfān
   Şeh-i ḳalem-rev-i esrār es-selāmü ʿaleyk

6. Ḥabīb-i Ḥażret-i Mevlā şefī-i rūz-ı cezā
   ʿUyūb-ı ümmeti Settār es-selāmü ʿaleyk

7. Şefīʿi rūz-ı cezā vü seyyidüʾl-kevneyn
   Şefīḳ-i her-dil-i nā-çār es-selāmü ʿaleyk

8. Muʿīn-i ins ü melek dest-gīr-i mevcūdāt
   Medār-ı gerdiş-i devvār es-selāmü ʿaleyk

9. Nedīm-i bezm-i şuhūd serā-yı ḫaṣṣüʾl-ḫāṣ

[3] Yahyâ Nazîm D.-III, Kaside 23, (48 beyit), s.113-118
[4] Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.

Ḥarīm-i ḫalvet-i dīdār es-selāmü ʿaleyk

10. Cihān-ı ʿilm ü yem-i maʿrifet sipihr-i kemāl
Seḥāb-ı feyż-i hüner-bār es-selāmü ʿaleyk

11. Bahār-ı bāġ-ı ezel naḫl-ı bostān-ı ebed
ʿAṭā-i şükūfe süḫā-bār es-selāmü ʿaleyk

12. Şefīʿ-i müẕnib ü maʿṣūm u ṣāliḥ u ṭāliḥ
Meded-res-i gec ü hem-vār es-selāmü ʿaleyk

13. Cebīni neyyir-i raḥmet cemāli ʿālem-i nūr
Vücūdı maṭlaʿ-ı envār es-selāmü ʿaleyk

14. Ṣenā vü Maḥmūdetī tāc-ı revnaḳ-ı evrād
Derūdı zīver-i eẕkār es-selāmü ʿaleyk

15. Ḳıyām-ı ḳāmet-i gülşen-serāy-ı ḳurbında
Nihāl-i gülben-i bī-ḫār es-selāmü ʿaleyk

16. Ḳaṭar daʿvet ile ʿālem-i risāletde
Güzīde kāfile-sālār es-selāmü ʿaleyk

17. Serīr salṭanat-ı kişver nübüvvetde
Bülend-i mertebe dādār es-selāmü ʿaleyk

18. Yem-i şigerf-i ḥāḳiḳatde kān-ı ḥikmetde
Yegāne gevher-i şehvār es-selāmü ʿaleyk

19. Niṣār-ı feyż-i nevālüŋde ḳaṭreden kemter
Hezār-ı ḳulzüm-i zeḫḫār es-selāmü ʿaleyk

20. Fürūġ-ı nūr-ı kemālüŋde ẕerreden aḥḳar

Hezār-ı neyyir-i nevvār es-selāmü ʿaleyk

21. Vücūduŋı çemenārā-yı ḳudret itmiş ezel
Riyāż-ı ʿāṭıfet-i zeḫḫār es-selāmü ʿaleyk

22. Nesīm-i feyż-i dem-ā-demle ṭabʿı pür-keremüŋ
Muḥīṭ-i mekremet Īṣār es-selāmü ʿaleyk

23. Şükūfezār nübüvvetde bülbül-i iʿcāz
Risālete gül-i gülzār es-selāmü ʿaleyk

24. Sipihr-i dāʾire-i ṣafḥa-i celālüŋde
Miṣāl-i noḳṭa-i pür-kār es-selāmü ʿaleyk

25. Ṭırāz-ı şeş-cihet ārāyiş-i çehār-erkān
Fedā yoluŋda şeş ü çār es-selāmü ʿaleyk

26. Kemīne ṭārum engūr-ı bāġ-ı rifʿatüŋe
Sipihr-i ṣābit ü seyyār es-selāmü ʿaleyk

27. Metāʿ-ı derd ü ġamuŋ naḳd-i cān-ı be-kef itmiş
Cihāniyānı ḫurīdār es-selāmü ʿaleyk
[143b]

28. Binā-yı şerʿüŋe erkān-ı üstüvār senüŋ
Çehār-ı yār-ı vefādār es-selāmü ʿaleyk[5]

29. Sipihr-i raḥmet-i Ḥaḳsın mürüvvet ü şefkat
Seḥāb-ı cūduŋa emṭār es-selāmü ʿaleyk

30. İki cihānda ola rū-siyāh baḫtı gibi
Nübüvvetüŋ iden inkār es-selāmü ʿaleyk

[5] Vezin aksamaktadır.

31. Figār-ı tīġ-i cihān-gīr-i heybetüŋ eşḫāṣ
Helāk-ı saṭvetüŋ eşrār es-selāmü ʿaleyk

32. Kemān-ı rezmüŋe peykān ecel ḳażā vü ḳader
Sihāmına per ü süffār es-selāmü ʿaleyk

33. Hemīşe ṣarṣar-ı ḳahruŋla ḫaṣmınuŋ olsun
Nihāl-i baḫtı nigūnsār es-selāmü ʿaleyk

34. Ne deŋlü nā-ṣariḥ olsa kemāl-i ʿafvüŋdür
ʿAyār-ı ṭāʿate miʾyār es-selāmü ʿaleyk

35. Ẓahīr-i ʿālem-i vādem şefīʿ-i rūzendüm
Eyā ʿuṣātına ġam-ḫˇār es-selāmü ʿaleyk

36. Ḳabūl iderseŋ eger cānumı fedā ideyüm
Benüm sezā saŋa nem var es-selāmü ʿaleyk

37. Vücūd-ı ʿāṣıḳa ḫāk-i derüŋde ḫˇāb-ı ʿadem
Tamām-ı devlet-i bīdār es-selāmü ʿaleyk

38. Hezār ḫāne-ḫarāb-ı ġamuŋ ider maʿmūr
Yıḳıḳ göŋüllere miʿmār es-selāmü ʿaleyk

39. Ṭabīb-i ḫaste-dilānsın ʿalīl-i maʿṣiyetüm
Ḳoma bu ʿācizi bīmār es-selāmü ʿaleyk

40. Benüm de nāme-i ʿişyānumı ümīdüm odur
Şefāʿatüŋ ide ṭūmār es-selāmü ʿaleyk

41. Edā-yı dīn ideyüm ḫıdmetüŋde eyle beni
Ḥużūr-ı ʿizzete iḥżār es-selāmü ʿaleyk

42. Hezār cānile nālān[6] vasiyyete çakdım
O bezm-i ḫāṣda tekrār es-selāmü ʿaleyk

43. Ḥużūruŋa varıcaḳ şerm-i cürmle bilmem
Ḳalur mı ḳudret-i güftār es-selāmü ʿaleyk

44. Esīr-i nefs ü hevādur meded ḫalāṣ eyle
Ḳuluŋ **Naẓīm**-i günāhkār es-selāmü ʿaleyk

45. Dem-i şefāʿat o miskīne merḥāmet senden
Günāḥın eyledi iḳrār es-selāmü ʿaleyk

46. Bula cevāhir-i güftārı silk-i naʿtüŋde
Revāc u ḳıymet ü miḳdār es-selāmü ʿaleyk

47. Revān-ı pāküŋe olsun ṣalāt tā maḥşer
Hemīşe her-dem ü her-bār es-selāmü ʿaleyk

48. Selāsil-i ġażabuŋda ʿadū-yı dīnüŋ ola
Esīr ü bend ü giriftār es-selāmü ʿaleyk

2[7]

Destūr Yā 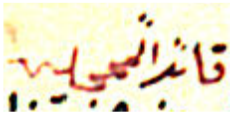

Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün

1. Cihānda sūḫte-i ʿaşḳ odur ki zār u ẕelīl
Dilinde dāġ ola sūzān ne aḫker ü ne fitīl

2. Gedā-yı mihr ü muḥabbet odur ki bī-ser ü pā
Yolında bir şeh-i ḥüsnüŋ ola ẕelīl ü sefīl

[6] nālān: nālān-ı D.
[7] Yahyâ Nazîm D.-I, Kaside 6, (70 beyit), s.141-147

3. Tamām-ı ʿāşıḳ-ı dīdār odur ki girye-künān
İde dü-çeşm-i teri çeşme-i niyāz-ı sebīl

4. Bulur sirişk-i niyāzı ʿuyūn çeşminde
Ne deŋlü eylese cārī o deŋlü ecr-i cezīl

5. Ġınā-yı ʿaşḳ ile birdür yanında būd ü nebūd
Olur hemīşe müsāvī aŋa keşīr ü ḳalīl

6. Ne raġbete naẓar eyler ne iʿtibāre niġāh
Pür itse gūşına girmez cihānı ḳāl ile ḳīyl

7. Olur fitīle fürūġ-ı çerāġ istiġnā
Şeb-i ġınāda ider dāġ-ı sīnesin ḳandīl

8. Ḥuṣūl-i maṭlab içün ḳadr-i ẕātuŋı itmez
Der-i leʾīme varup ʿarż-ı ḥācet ile reẕīl

9. Leb-i ümīdi ider āb-ı yeʾs ile şüste
Baḫīl ü dūnuŋ iden dest ü dāmenin taḳbīl

10. Olur mı dāde-i ġayra cihānda dest-küşād
Efendisi ḳulunuŋ rızḳına olınca kefīl
[144a]
11. Çeker mi ṣıḳlet-i ḫalḳ-ı cihān ʿizzet içün
Düşer mi ʿārif ola kāināte herze vekīl

12. Se-rūze[8] devlet ile[9] dehre ṣıġmayan maġrūr
Naẓarda mūrdan aḥḳardur olsa cüṣṣede pīl

13. Seni o deŋlü ider pāymāl-i kibr ü ġurūr

[8] Se-rūze: Se-rūze-i D.
[9] devlet ile: devletle D.

Sen eyleseŋ ne ḳadar kendü nefsüŋi teẕlīl

14. N’ola cefāsına ṣabr eyleseŋ leʾ-īmānuŋ
Ne itdi Ḥażret-i Mūsā’ya ḳavm-i İsrāʾīl

15. N’ola muḥāl ise maġrūr dūn ile ülfet
Olur vücūdı gibi ṣoḥbet-i leʾīm ṣaḳīl

16. Virirdi ḥükmüni sofrā-yı kibr-i naḫvetiyān
Sikencübīn-i mücāzāt olmasaydı mezīl

17. Gürūhla ber-ālāy büˇl-füżūl nā-fehm
Ne güne hem-ser-i ehl-i kemāl olur o ḳabīl

18. Ki farḳı gün gibi rūşen birāder olsa daḫı
ʿAlī ile nice ḳābil berāber ola ʿaḳīl

19. Beyān-ı ḥāl-i edānīde nuṭḳ-ı ḳāṣırdur
O dāstānuŋ olur söyledikce ẕeyli ṭavīl

20. Ne ẕevḳi var ʿArabīden ne Fürsden maḥẕūẕ
Hemīşe bir naẕarında ʿimāme vü mendīl

21. Cevāb virmez iken ṭıfl-ı ebcede eyler
O ḳavm-i echel ü dūn saʿd ü seyyidi techīl

22. Nice taḥammül olur imtinān-ı dü-nāne
Ki bulsa mūra ider bār-ı minnetün taḥmīl

23. Cevāhir-i süḫanum ey dil eyle zīver-i gūş
Yiter bu ḳıṭʿa-i yāḳūt ehl iseŋ temşīl

24. Hezār ʿizz ü şeref bulsa pestdür ḳaderi

ʿUlüvv-i cāh ile bir nāḳış olmadıḳca aṣīl

25. Ne iʿtibārına nāmına dinür Keyvān
Felekden inse zuḥal olsa māh-ı nev zenbīl

26. Ne ḳadr-i kātibi aŋlar o ḳavm-i nāme-siyāh
Ne ḳadr-i levḥ ü ḳalem ne kitābet ü tersīl

27. Ḳıyāma gelse ḳuʿūd ü rükūʿa varsa sücūd
Dem-i ṣalāt ne erkān bilür ne ḫod taʿdīl

28. Miṯāl-i cüyına şādım riyāż-ı ʿālemde
Ki rūzgār-ı edānī geçer ʿaleʾt-taʿcīl

29. Ḳalaydı yanına cürmi esāfil-i dehrüŋ
Olaydı ẕevḳ u ṣafāsında her denī vü baḫīl

30. Dem-i ḳıyāmete dek tā zamān-ı Ḳābilden
Daḫı alınmaz idi ḫūn-ı nā-ḥaḳ-ı Hābīl

31. Hezār şükr-i Ḫudā kim bu ḳavm ḥaḳḳında
Ne ṭarḥ-ı hicv-i ḳabīḥ eyledüm ne medḥ-i cemīl

32. Henüz vird-i zebānumla ḥırz-ı cānumdur
Ṣenā-yı ẕāt-ı cemīl ḥabīb-i Rabb-i celīl

33. Yegāne Fāris-i eblaḳ-süvār-ı maḥbūbı
Ki oldı ġāşiye-dārı cenāb-ı Cebrāʾīl

34. Ḫidīv-i keşt-i ʿaṭā kim dem-i ḥaṣād olur
Gedā-yı sünbüle çīn-i nevāli Mīkāʾīl

35. Şeh-i sipāh-ı ümem kim olursa lāyıḳdur

Ceres ḳaṭar-ı şükūhında sūr-ı İsrāfīl

36. Ḳażā-kemān ü ḳader-nāvek ü ecel-peykān
Per-i ḫadeng-i ciger rūzı bāl-i ʿAzrāʾīl

37. Girih-küşā-yı ḫalāyıḳ ki ʿuḳde-i ʿiṣyān
Ser-i enāmil-i ʿafv ile olmada taḥlīl

38. Cenāb-ı ṣāḥib-i Ḳurʾān[10] ki ḥükmün eyledi nesḫ
Eger Zebūr ile Tevrātdur eger İncīl

39. Murād-baḫş-ı dü-ʿālem ki kār-ı müşkil-i ḫalḳ
Ḳalurdı beste eger şerʿi itmese teshīl

40. Şehenşeh-i dü-cihān pādişāh-ı ḳurb-ı serīr
ʿAzīz-i Mıṣr-ı dü-ʿālem şeh-i şeref-iklīl

41. Muḥammed el-ʿArabī[11] Ḥażret-i Ḥabībʾullāh
Ki ẕāt-ı ẕātı[12] Ḫudā gibi bī-şebīh ü ʿādil

42. O neyyiri şerefüñ āftāb-ı ikbāli
Ezelde eyledi burc-ı saʿādete taḥvīl

43. O faḫr-i ʿālem ü ādem ki naṣṣ ile Mevlā
Vücūd-ı pāküni itmiş sitāyiş ü tebcīl

44. O şeh ki muṣḥaf-ı ẕāt u ṣıfātı vaṣfında
Ḫalāyıḳ itseler āyāt-ı naʿtını tertīl
[144b]
45. Ḳalur sitāyişinüñ defteri yine mücmel

[10] kur'ān ki: furḳān ki D.
[11] Muḥammed el-ʿArabī: Muḥammed ʿArabī: D.
[12] ẕāt-ı ẕāt: ẕātı ẕāt-ı D.

Olursa maḥşere dek saṭr-ı evveli tafṣīl

46. Zihī peyġāmber-i ümmī-laḳab ki nā-ḫˇānde
ʿUlūm-ı evveli vü āḫīri ide tekmīl

47. Zihī şeref resūl ü enbiyāʾya kim ẕātı
Olındı rūz-ı ezelde vücūh ile tafḍīl

48. Bisāt-i rifʿati ḫuddāmı enbiyāʾ vü resūl
Simāṭ-ı ʿizzet-i mihmānı rūḥ-ı pāk-i Ḫalīl

49. Ḥarīḳ-ı lemʿa-i ḥüsni revān-ı Yūsuf-ı Mıṣr
Fedā-yı ʿıydgāh-ı ʿaşḳı cān İsmāʿīl

50. Bülend-i ṭārem-i cāhında ḫūşe ʿıḳd-ı perīn
Hilāl bāğ-ı celālinde sīmden bir pīl

51. Nücūm-ı erzen aŋa sünbüle ṣüreyyādur
Sipihr ḫarmen-i cūd ü nevālüne ġır bil

52. Gedā-yı dergeh-i luṭfı şeh-i erīke-nişīn
Esīr-i şaḥne-i ḳahrı çeh-i ḳażāda ḳatīl

53. Sinān ü ḫançeri çekdi miyān-ı heycāda
Dü-çeşm-i düşmen-i kec-bīne kuḥl-i merg ile mīl

54. Dil-i muḫālifi mecrūḥ ü dāġ dāġ-ı verem
Vücūd-ı ḫaşm-ı girān-cānı derd-perver-i seyl

55. Ṭabīb-i dehr ki dārüʾş-şifā-yı ḥıfẓunda
Devā hemīşe ṣaḥīḥ saḳām hemīşe ʿalīl

56. Şeh-i ʿuṣāt-penāha ümem sipeh-şāha[13]
Eyā saʿādet ile reh-nümā-yı ehl-i sebīl

57. Sen ol çerāġ-ı hedāsın ki kimse bulmaz idi
Ṭarīḳi Ḥaḳḳı eger ẕatuŋ olmasaydı delīl

58. Ne pāk-i[14] tāb-ı ciger-sūz mihr-i maḥşerden
ʿUṣāta rāyet-i ʿafvüŋ ṣalar ẓıll-ı ẓalīl

59. Ölünce vaṣfuŋa ṣarf itsem n'ola ʿömrüm
Ḫudā ki ḫulḳumı ḫalḳ itdi eylemez tebdīl

60. Ṣabāḥ u şāmumı ders-i ṣenāŋ ile geçürüp
Henüz şuġl-i nuʿūtuŋda bilmezem taʿṭīl

61. Şeh-i żamīr-şināsā ṣenā-yı ẕātuŋda
Ḫaṭāmı eyle iṣābetle ʿafv idüp teʾvīl

62. **Naẓīm** vaṣfuŋu ḳader degül Niẓāmīveş
İder mi kārını baḥrüŋ temevvüc eylese Nīl

63. Revādur eylesem eṣnā-yı vaṣf-ı şānuŋda
Beyān-ı ḥāl-i dil-i pür-melālimi teẕyīl

64. Benüm ne Ḥaḳḳa sezā ne cenābuŋa kārum
İki elüm daḫı sevḳ-i ʿamelde bī-taḥṣīl

65. Dirīġ ḫālüme bu ḫākdān-ı ġafletden
Tehī gidersem eger menzile zamān-ı raḥīl

66. Dem-i muḥāsebe kilk-i şefāʿat ü afvuŋ

[13] ümem sipeh-şāha: ümem-i sipāh-ı şāha
[14] pāk-i: bāk-i D.

Yekūn muḥalli meger cürmüm eyleye tenzīl

67. Budur ümīdüm ola midḥatüŋle vaḳt-i pesīn
Zebān-ı cān ü dilüm pür-terāne-i tehlīl

68. Bilindi derdi dilüŋ ḥasb-i ḥāli ḫatm idelüm
Duʿāya başlayalum olmasun süḫan taṭvīl

69. Hemīşe dāġ-ı muḥabbetle tā ki her ʿāşıḳ
Miṣāl-i lāle olur dil-figār u ḫˇār u ẕelīl

70. Müdām ola ser-i aʿdā-yı Kaʿbe-i kūyı
Şikest-i seng-i muṣībet bi-ḥaḳḳ-ı sūre-i Fīl[15]

3[16]

Destūr Yā Mucīb'üs-Sālihīn
Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey lüġat-ı vaṣf-ı ẕātı ḥayret-efzā-yı ʿuḳūl
Şerḥ-i taʿrīf-i ṣıfātı ʿaḳl-fersā-yı fuḥūl

2. Ḥaşre dek ṭayy itmeye peyk-i ḫıred bir sāḥasın
Mülk-i vaṣfuŋ yā Nebī itmez ḳabūl-i ʿarż u ṭūl

3. Şād-kām it devlet-i ḳurb-ı civāruŋla beni
Minnetüm dā'im budur eyle temannāmı ḳabūl

4. Āh kim ser-geşte-i tīh-i ḍalāl itdi dili
Olmadı ḥayfā nedāmet ġıll-ı pāy-ı nefs-i ġūl

[15] Fīl: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Fīl 105/1)
[16] Yahyâ Nazîm D.-I, Kaside 15, (11 beyit), s.189-190

5. Ey şefāʿat ḳanı ʿafv it vażʿ-ı nā-hemvārumı
   Midḥat-i ẕātuŋda oldum gerçi küstāḫ u fużūl

6. Şemʿüŋe cemʿ olsa lāyıḳ enbiyāʾ vü mürselīn
   Hem ḥabīb-i kibriyāsın hem nebīsin hem Resūl

7. Cān u dil pervāne-i[17] şemʿ-i cemālüŋdür senüŋ
   Vaḳtidür bezm-i viṣāle bulsa bāl-efşān vuṣūl
   [145a]
8. Eylesem lebbeyk-gūyān Kaʿbe-i kūyuŋ ṭavāf
   Beyt-i maʿmūr-ı ḥarīm-i ravżaŋa itsem duḫūl

9. Āstānuŋda beni müjgān-ı hūn-ālūd ile
   Eyle çārūb-keş bi-ḥaḳḳ-ı āl ü evlād ü betūl

10. Ser-firāz eyle bülend it baḫtumı iḳbāl ile
    Görme lāyıḳ kim olam pāmāl-i her dūn ü cehūl

11. Yā Resūlaʾllāh ḳabūl eyle **Naẓīm**üŋ ḥācetün
    Bir gedā-yı dergehüŋdür itme redd ile melūl

4[18]

Destūr Yā Resūlaʾllāh
Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün

1. Yine sipeh-bed-i sermā idüp murād-ı ḳıtāl
   Miyān-ı āteş ü āba düşürdi cenk ü cidāl

2. Birūdet-i ġażabı ceyş-i āb olup ġālib
   Sipāh-ı āteşi itdi kül öksüzi fiʾl-ḥāl

[17] pervāne-i: pervāne D.
[18] Yahyâ Nazîm D.-III, Kaside 24, (64 beyit), s.118-124

3. Bıraḳdı derd ile sulṭān-ı ṣubḥ-ı edbāra
   Şeh-i şitāya bugün yüz duṭup yine iḳbāl

4. Ḫasārat eyledi gülzārı leşkeri Behmen
   Gözümde ḳaldı o revnaḳ miṣāl ḫˇāb u ḫayāl

5. Ḫazān-ı dehr ile rīşi aġardı berf degül
   Çemende şāḫ-ı nihāl oldı pīç ü tāb ile dāl

6. ʿAceb mi oynasa remmālveş-i felek ḳamda
   Ki itdi taḫta-i dünyā-yı berf-i māl-ā-māl

7. Meger ki bulmaġa kem-geştesini noḳṭa döker
   Henüz ṣaḥīfe-i arża sipihr olup remmāl

8. Cihāna virse n'ola şimdi ḫˇāb-ı bī-ḫoşı
   Mezār ṭoprağı ṣaçdı sipihr-i bed-efʿāl

9. O deŋlü oldı girān-bār-ı şiddet-i sermā
   Ki nüh-kebāb ile eflākı eyledi ḥammāl

10. Zebān-ı şiddet-i sermādan oldı efserde
    Tekellüm eylemege ḳādir olmasa n'ola lāl

11. Kim oldı gevher-i faṣl-ı bahār-ı berf degül
    Henūz bulmaġa ḳam dökdi anı ẕeyl-i cibāl

12. Zemīne sīm-i niṣār itdi zerger-i gerdūn
    Ki külçe-i meh-i nār-ı şafaḳda eyledi ḳāl

13. Sipihr itdi meger saḳfanı kec endūde
    Ki yer yer oldı zemīne çekīde berf-i miṣāl

14. Olunca şiddet-i dīden ḳadeḥde yaḫ-beste
Perīye döndi hemān şīşe içre bāde-i āl

15. Kebūdī cāmesinüŋ hep döküldi penbeleri
Giyerdi ḫaylī zamāndur sipihr-i deyrün sāl

16. Dem-i şitā ṭolular yaġdı ḫarmen-i felege
Ḳıyās itme görüp yer yer aḫter-i şimāl[19]

17. Felekde berf degüldür nücūm ile görinen
Füsūn idüp yine ṣarrāf-ı gerdiş-i pür-āl

18. Dem-i meṣā geçürüp naḳd-i ḥīleyi gözden
Ayırdı ḫurdesini destüne alup ġarbāl

19. ʿAceb mi germ-i şitāb olsa kūh u ṣaḥrāda
Nişān-ı berf ile yer yer pelenge döndi ġazāl

20. Yāḫūd bu berf degül pāre pāre kef dökülür
Revādür üştür-i gerdūna gelse vecdile ḥāl

21. Ki itdi cānuna teʾşīr-i sūz-ı dil-keş ile
Nevā-yı naʿt-ı Ḥabīb-i Ḫudā-yı Celle Celāl[20]

22. Behīn bahār-ı risālet ki itmiş ebr-i ḳażā
Ser-i ʿadūsını vaḳıf-ı tīrüŋ derd ü melāl

23. Meh-i sipihr-i kerem āftāb-ı burc-ı ḥikem
Şefī-i küll-i ümem ḫaṣr ü ḫuceste-ḫişāl

24. Gül-i riyāż-ı nübüvvet dür-i yem-i raḥmet

[19] şimāl: suʿāl D.
[20] Celle Celāl: Cell-i Celāl D.

Fürūġ-ı mihr-i hidāyet sipihr-i faż̇l-ı nevāl

25. Penāh-ı ʿālem ü insān peyġāmber-i ẕīşān
Ser-āmed-i dü-cihān server-i serīr-i cemāl

26. Ḥabīb-i Ḥażret-i Mevlā ḫulāṣa-i dü-serā
Ḥarīm-i ḫāṣṣ-ı Ḫudā nāzenīn-i bezm-i viṣāl

27. Şeh-i melāʾike ʿasker ḫidīv-i pāk-i güher
Muʿīn-i nevʿ-i beşer dest-gīr-i yevm-i suʾāl

28. Cenāb-ı Seyyid-i Kevneyn Aḥmed-i Muḫtār
Yegāne şāriʿ ü maḥbūb-ı īzid-i müteʿāl
[145b]
29. O faḫr-i ʿālem ü ādem ki ẕātın itmiş Ḥaḳḳ
Şeh-i ḳalem-rev-i ʿirfān u taḫtgāh-ı kemāl

30. O pādişāh-ı güzīn kim reh-i iṭāʿatine
Beşer[21] vücūdunu ferş eyledi melek per ü bāl

31. O şehsüvār saʿādetüŋe esb-i rifʿatinüŋ
Nişān-pā-yı meh-i bedr şekl-i naʿlī hilāl

32. O şeh ki kefe-i mīzān-ı ḥilm ü cūdunda
Degüldür iki cihān vezn olunsa bir miṣḳāl

33. Zebān-ı ṭūṭī-i iʿcāz nuṭḳı muʿcize-gū
Dehān-ı ḥoḳḳa vü dendānı silk-i dürr-i leʾāl

34. Günüz-i gevher-i maʿnāya ẕātīdür kencūr
Rumūz-ı hestī-i eşyāya ṭabʿīdür ḥelāl

[21] Beşer: Beşer-i D.

35. Tarāb-ı şāh-rehi ʿarş ü kürs ü çarḫ-ı felek
Ġulām-ı bār-gehi ḳudsiyān-ı ferāḫ-ı fāl

36. Zemīn-i riyāż celālinde nīm-i ḳabża ṭarab
Sipihr bāġçe-i rifʿatinde köhne sefāl

37. Simāṭ-ı rifʿati mihmānına mesīḥāveş
Sipihr-i sofra ola ḳurṣ-ı ḫūr hilāl-i ḥalāl

38. Nesīm-i luṭfı riyāż-ı şebāba olsa vezān
Ḳalurdı bāġ-ı civānīde tā ebed eṭfāl

39. Keremle ʿālem-i ṣuflīye baḳsa murġānuŋ
Kemend-i dām ola pāy-ı necātına ḫalḫāl

40. Ġażabla ʿālem-i ʿulvīye baḳsa kāh-keşān
Olurdı gerden-i gerdūn ḥīlekāra ʿuḳāl

41. Şemīm-i micmer-i ḫulḳ ile dāʾim itmededür
Meşām-ı cān u dili bū-yı feyż-i istiḳbāl

42. Ḥekīm-i ḥāfızı ki bir ḫasteye ide tedbir
İṣābet-i maraż aŋa olurdı emr-i muḥāl

43. Ḫidīv-i dād-ı penāhā şeh-i resūl-i sipehā
İyād-ı leyl-i Ḫudā dest-gīr-i ehl-i vebāl

44. Sen ol şeh-i dü-serāsun ki eylemiş ẕātuŋ
Ḫudā şehenşeh-i evreng-i ʿizzet ü iclāl

45. Benüm o çeşme-i māʾīü'l-ḥayāt-ı naʿtüŋ kim

Midād-ı kilk-i terüm dāġ-ı reşk-i āb-ı zülāl[22]

46. Benüm o muʿcize pīrā-yı vaṣf-ı ẕātuŋ kim
Sitāyişüŋde sözüm oldı ʿayn-ı siḥr-i ḥelāl

47. Benüm o māşiṭe-i ḥaclegāh-ı evṣāfuŋ
Ki noḳṭa-i ḳalemümdür[23] ʿarūs-ı maʿnīye ḫāl

48. Henüz olmadayum feyż-i midḥatüŋle senüŋ
Güzīde şāʿir-i siḥr-āferīn-i[24] pāk-i maḳāl[25]

49. Ümīddür ki olam yād-ı vaṣf-ı pāküŋde
Nice sīnīn ü şühūr u nice ṣabāḥ u leyāl

50. Ḳapuŋda saʾiliŋüm *biʾl-ʿaşiyyi veʾl-ebkār*[26]
Ölünce mādiḥüŋüm *biʾl-ġudüvvi veʾl-āṣāl*[27]

51. Hezār minnet ile şāhlar ġulāmum ola
Baŋa gedālaruŋ içre deŋürse ṣaf-ı niʿāl

52. Naẓīmzār u dil-i figāri kim meded senden
Fiġān ki eyledi ʿişyān beni mükedder-i ḥāl

53. Ne vech ile yazayum defter-i sitāyişüŋi
Siyāh-rū-yı ḫatāyum cünāme-i aʿmāl

54. Ne Ḥaḳḳa lāyıḳ işüm var ne saŋa şāyeste
Ne gūşişümde netīce ne ḥāṣılumda meʾāl

[22] zülāl: zelāl D.
[23] ḳalemümdür: ḳalemdür D.
[24] siḥr-āferīn-i: siḥr-i āferīn-i D.
[25] maḳāl: ḥāl D.
[26] bi'l-ʿaşiyyi veʾl-ebkār: "Akşamleyin ve bakir zaman, sabah" (Muʿmin 40/ 55)
[27] bi'l-ġudüvvi veʾl-āṣāl: "Sabahleyin, sabah ve akşamleyin, akşam" (Ra'd 13/ 15)

55. Hevā-yı nefse uyan ṭāʾir-i giriftārum
Beni bu dāme düşürdi ṭabīʿat-ı meyyāl

56. Dirīġ-i[28] deşt-i żelālet-neverd olup ḳaldum
Derūnda ġuṣṣa vü ḫāṭırda ġam dilümde kelāl

57. Recā-cenāb-geh-i deryā beni ḫalāṣ eyle
Ki rūḥum olmaya pāmāl nefs-i zeşt-i siḳāl

58. Ḳalur girīve-i edbār u maʿṣiyetde ẕelīl
Meger ki göstere ʿafv ü şefāʿatüŋ iḳbāl

59. Yeter bu medḥ bu şekvā ḫamūş ey dil-i zār
Ki dāʾim olmadasın rūb-rāh-ı fısḳ u żelāl

60. Duʿāya başla ḫulūṣ üzre yoḳ mu nāmūsuŋ
Nedür bu dūrī-yi dergāh u ehebüʾl-āmāl

61. Hemīşe leşker-i āb eyleyüp pey-ā-pey aḳın
Ocaġına ṣu ḳoyup āteşi ide pāmāl

62. Esīr-i bend-i sipāhuŋ olup ʿadūlaruŋa
Ola ḥemāʾil-i gerden-i sel-ā-sel u eġlāl
[146a]
63. Bulup işābet ile ümmetüŋ müdām-ı kemāl
Bula muṣībet ile düşmenüŋ tamām-ı zevāl

64. Revān-ı pāküŋe olduḳca ṣad-ṣalāt ü dürūd
Vücūd-ı düşmenüŋ olsun dü-nīm tīġ-i celāl

[28] dirīġ: redīġ D.

5[29]

Destūr Yā Maḥbūb-ı Rabbe'l-Ālemīn

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Ne murād eyler ise ḥażret-i Ḥaḳḳ azze vü cell
   Yürüdür hükmini *lā-yüsʾelu ʿammā yefʿal*[30]

2. Ḫayr u şer levḥ-i sere her ne ki naḳş itdi olur
   Raḳam-ı ḫāme-i taḳdīr-i ḫudāvend-i ecel

3. ʿĀrife tesliyet-i naḥnu ḳesennā besdür
   Yetişür ḳısmet-i pīş ü kem ü ḳassām-ı ezel

4. Ḥamd o Ḫallāḳ-ı kerem-güster-i maḫlūḳāta
   Ki beni eyledi sīrāb-ı ser-ḫˇān-ı emel

5. Dest-i bī-dād-ı elem ḫātırum yıḳmış iken
   Minnet Allāh'a binā-yı emelüm ṭutdu temel

6. Cām-ı zehr-āba-i ġam ʿayşımı telḫ itmiş iken
   Şükr-i Liʾllāh ki ʿālāme neşāṭ oldı bedel

7. Bir zamān kilk-i zebānumla devāt-ı femden
   Ḥarf-i ṭūmār-ı temennāya çekerdüm cedvel

8. Şimdi naḳş-ı ġam-ı māżīden eṣer yoḳ dilde
   Ṣūret-i ḥālümi gösterdi Ḫudā müstaḳbel

9. Nice demlerdi olup ser-be-girībān u melāl
   Der-ḳafā olmuş idi seylī-i endūh u kesel

---

[29] Yahyâ Nazîm D.-IV, Kaside 4-I, (43 beyit), s.44-47

[30] lā-yüs-elu ʿammā yefʿal: "O, yaptığından dolayı sorgulanamaz fakat onlar sorgulanırlar." (Enbiyāʾ 21/23)

10. Sāʿid-i himmeti der-kār ideli bī-pervā
Dāmen-i şāhid-i maḳṣūda yetişdirdüm el

11. Ḫaylī müddet idi kim dest-i sürūr-ı şādī
ʿİllet-i dem-be-dem-i ḥüzn ile olmuşdı eşell

12. Nāḫen-i şevḳ ile ḥall oldı derūnumda yine
Ġamla pīçīde olan ʿuḳde-i mālā yünhal

13. Gösterürdi[31] baŋa mirʾāt-ı ṭaleb baḳdıḳça
ʿAks-ı ruḫsāre-i āmālümi zişt ü aḥvel

14. Nūr-ı āyīne-i iḳbālüm idüp şimdi eşer
Eyledi dīde-i idbārı nem-ālūd-ı seyl

15. Dest-i işkence-i ġam vaḳtimi teng itmiş idi
Ten-i bārīkim idi ḥāddede gūyā bir tel

16. Çıḳarup câme-i endūhı sebük-bār oldı
Ḳalmadı hīç vücūd-ı dil-i şeydāda şıḳel

17. Ḥāṣılum miḥnet idi şām u seḥer ġam yer idüm
Ḫˇān-ı ḫırmen idi cān u dil-i zāre meʾkūl

18. Ḫˇāce-i şevḳ yine ṭarḥ ideli bezm ü neşāṭ
ʿĀḳıbet ṭayy-ı bisāṭ eyledi ġam buldı ḫalel

19. Çoḳ zamān idi raḳīb ile iderdüm şeb-i rūz
Yār içün gāh medār o gehī ceng ü cedel

20. Şimdi āgūşuma aldum çıḳarup pīrehenin

[31] Gösterürdi: Gösterdi D.

Yār yār oldı baŋa çıḳdı aradan engel

21. Yāra yazdıḳça niyāz ile muḥabbet-nāme
Rūy-ı zerdümden iderdüm varaḳ-ı derdüme ḥal

22. Deşt-i ʿaşḳında o leyliveşüŋ āvāre idüm
Ḳıṣṣa-i Ḳays idi destān-ı dilümden mücmel

23. Nice günler idi kim derd-i zükām-ı hicrān
Dil-i şūrīdemüŋ itmişdi dimāġun muḫtell

24. Eyledüm nefḫa-i vuṣlatla yine defʿ-i ṣudāʿ
Ne temennā-yı ṭabīb ü ne recā-yı ṣandal

25. Künc-i hicrānda diger-gūn idi aḥvāli dilüŋ
Yeridür bezm-i viṣāl olsa o bīmāre maḥal

26. Ḫānümān-ı dili yār oldı[32] iderken berbād
Şimdi rāżı degül ammā üzerinden geçe yel

27. Ġayre meyl itme deyü itmede ṣad-güne niyāz
Baŋa bir ġamzede biŋ nāz ider iken o güzel

28. Cān virürken nigeh-i şūḫuna baḳmazdı henüz
Naẓarīn benden ayırmaz o dü-çeşm-i eşḥell

29. Nīş-i hicr itmiş iken ḫāne-i zenbūr tenüm
Vaṣl-ı nerm itdi dil-i süḫanumı çün şemʿ-i ʿasel[33]

30. Gitdi eyyām-ı taʿab vaḳt-i meserretdür bu
Geldi hengām-ı ṭarab oldı kudūret mühmel

[32] oldı: evvel D.
[33] Vezin aksamaktadır.

31. Ḳadeḥ-i ḫˇāhişümi eyledi ser-şār[34] ümīd
Sāḳī-i yeʾs ṣunar iken baŋa her demde çepel

32. Oldı baḫtımgüheri zīb-i nigīn-i iḳbāl
Gerçi itmişdi zamāne anı pāmāl ü ḥall
[146b]
33. Ṭarḥ-ı nev ṣaldı yine himmet-i miʿmār-ı ümīd
Köhne ṣaḳf-ı[35] emelüm virmiş idi yʾes ile bel

34. Oldı nevrūz-ı ṭarab ṭāliʿüme ṣubḥ-ı ṭaleb
Yine baḫtum güneşi eyledi taḥvīl-i ḥamel

35. Cān atar olmaġiçün ṣaydı tezervān-ı neşāṭ
Şāhbāz-ı ṭalebüm urmadan evvel çengel

36. Himmet-i ṭabʿ-ı bülendim o ḳadar ʿālī kim
Bir gelür cünbiş-i ʿanḳā ile pervāz-ı ceʿal

37. Baŋa iksīr olalı ḫāk-i reh-i istiġnā
Zer-i ḫālişle berāber görinür sīm-i daġal

38. Ḳalmadı ḳaydı dilün ẕevḳ-i ṣafādan ġayrı
ʿUḳde-i ġuṣṣa güşāde-girih-i ġam münḥal

39. Oldı ārāmgehüm ṣaḥn-ı çemenzār-ı murād
Gül-i ḫˇāhişle leb-ā-leb şüdedür ceyb ü baġal

40. Doldı ezhār-ı meserretle giribān-ı feżā
Oldı lebrīz-i reyāḥīn-i feraḥ dāmen-i tel

41. Meclis-i kāmda kārum naġam-ı şevḳ-i sürūr

[34] ser-şār: ser-şār-ı D.
[35] ṣaḳf-ı: ṣāḳī-i D.

Bezm-i şādīde işim zemzeme-i şiʿr ü ġazel

42. Demdür ey muṭrib-i dil nāy gelūyı doldur
ʿĀşıḳāne yine bir naġme ser-āġāz it gel

43. Naʿṭ-ı maḥbūb-ı ilāhīde nevā-perdāz ol
Zührenüŋ zemzeme-i sāzuŋ ile baġrını del

6[36]

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Ḫˇāce-i mekteb-i ʿirfān-ı ḥaḳāyıḳ ki anuŋ
Müşkil-i her dü-cihān ʿilmi yanunda eshel

2. ʿĀrif-i mesʾele-i ṣūret-i maʿnā ki anuŋ
Ḫāk-rūb-ı ḥarem-i fıṭratı ʿaḳl-ı evvel

3. ʿArş mesned-i şeh-i *levlāke*[37] ʿālem kim olmuş
Pās-bān-ı Ḥabeşī bāb-ı celālünde zuḥal

4. Pādişāh-ı dü-serā kim ḥarem-i cāhında
Cürm-i eflāk ṭoḳuz ḳubbeli mīnā-yı miġsel

5. Ṣaf şikāf-ı ḳader-endāz ki dehr itmededür
Ḍarb-ı şemşīr-i ḳażā cevherüni ḍarb-ı mesel

6. Fülkrān u yemm-i iḳbāl ü saʿādet ki degül
Nüh felek zevraḳ-ı iclālüne nisbet ṣandal

7. Ṣāḥib-i tīġ u ʿālem server-i serdār-ı ümem
Hādim-i deyr ü ṣanem nāsiḫ ü edyān u milel

[36] Yahyâ Nazîm D.-IV, Kaside 4-II, (11 beyit), s.47-48

[37] Levlāk: “Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım.” hadisinden iktibastır.

8. Rāfiʿ-i ẓulm ü cefā dād penāh-ı żuʿafā
Hādī-i rāh-ı hādī māḥī-i ṭuġyān-ı ḥiyel

9. Kürsī-i ʿarş-nişīn pādişeh-i sidre-mekīn
Ṭarḥ-ı şerʿiyle metīn maḥkeme-i dīn ü düvel

10. Rehber-i ḫayr-ı sübül peyk-i rehi cevher-i kül
Eşref-i cümle resūl cümle nebīden efżal

11. Şāfiʿ-i küll ümem Aḥmed-i Muḥtār ol kim
Der-i cūdunda kemer-beste nebī vü mürsel

7[38]

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. O şehüŋ dīde-i ḥaḳḳ-bīnine olmuş maḫṣūṣ
Küḥl-i mā-zāġ-ı ezelden daḫı mükhel-i kehmel

2. O şehüŋ yümn-i ḳudūmüyle yine buldı şeref
Aṭlas-ı çarḫ-ı felek olmuş iken müstaʿmel

3. O şeh-i her dü-serānuŋ der-i iclālünde
Mihr ü meh ṣubḥ u mesā iki fürūzān meşʿal

4. O şeh-i baḥr u berüŋ küngüre-i çarḫ-ı berīn
Ḥaremüʾş-şān-ı refīʿinde revāḳ-ı esfel

5. O sütūde ṣıfatuŋ ḥażret-i Ḥaḳ meddāḥı
Midḥat-i ẕāt-ı şeref gösteri vaḥy-i menzil

6. Evvelīn gevher-i gencīne-i pinhān-ı ebed
Āḫirīn dürr-i ṣadef-perver-i ʿummān-ı ezel

[38] Yahyâ Nazîm D.-IV, Kaside 4-III, (29 beyit), s.48-50

7. Ṣadr-ı dīvān-ı risāletde emīr-i ʿādil
   Taḫt-ı eyvān-ı nübüvvetde ḫidīv-i ʿādil

8. Minber-i faż̧l ü kemālāta ḫaṭīb ü kāmil
   Devr-i miḥrāb-ı hidāyetde İmām-ı Ekmel

9. Ḫādim-i maḥkeme-i şerʿī İmām-ı Aʿẓam
   Sā'il-i bār-geh-i ʿālemi revān-ı Ḥanbel

10. Niʿam-ı luṭfuna kevn ile mekān teng simāṭ
    Maṭbaḫ-ı cūduna kevneyn iki ednā mircel

11. Mezraʿ-ı rifʿatine çarḫ-ı felek dāne-i cev
    Ḫırmen-i himmetüne rūy-ı zemīn bir ḫardal

12. Vālih-i midḥat-ı z̤ātı dil-i cān-ı ʿirfān
    ʿĀciz-i şerḥ-i kemālātı ʿuḳūl-ı kümmel

13. Mest-i lā-yaʿḳıl-ı ṣahbā-yı s̤enāsı ʿuḳalā
    Lāl-i dem-beste-i vaṣf-ı ṣıfātı her aʿḳal

14. Münkir-i ʿizzetinüŋ hem-demi cellād-ı ḳażā
    Ḥāsid-i rifʿatinüŋ pisteri ḫāk-i maḳtel
    [147a]
15. Lāyıḳ-ı cennet-i dīdārı olur ḫāsid eger
    Dīde-i sūzını eylerse güz̤ergāh-ı cümel

16. Oldı her baḥs̤de dem-beste olup ḫaclet ile
    Mülzemi dānişinüŋ ḫaṣm-ı ʿanūd u echel

17. Yerleri çāk bün-i girdāb-ı ʿademdür olalı
    Cūy-ı tīġ-i ġażabı cān u ʿadūya menhel

18. Ṭāḳ-ı Kisrā gibi geçdi yere ṣad deyr ü künişt
Ṣadme-i ḳahrı olup ser-şiken-i Lāt-ı Hübel

19. Yaḳdı cündi ġażabı mülk-i ʿadū-yı dīni
Ḳalmadı hiç ḫarāb itdügi yerlerde ṭalel

20. Cünbiş-i mevkib-i iḳbāl-i ẓafer ḫaylinden
Kişver-i rāḥat u ārām ʿadū mesā ṣal
[39]

21. Ablaḳ ʿazmüne feṭḥ ile ẓafer iki rikāb
Tevsen-i rezmüni imdād-ı ilāhī heykel

22. Menzili ḳurb-ı Ḫudā ġāşiye-dār-ı Cibrīl
ʿArş-ı āʿlā feres ʿazmüne evvel merḥal

23. Tīġ-i ser-tīz-i ḳażā cevheri bilmez hergiz
Minnet seng-i fesān ile recā-yı ṣayḳal

24. Cūşe-i mezraʿa-i cūdı dükenmez tā ḥaşr
Çarḫı gerdūna olup māh-ı nev olsa mincel

25. Nefḫa-i ḫalḳı muʿaṭṭar ken-i kām-ı dü-cihān
Neşr-i bū itmede bī-micmere vü bī-minḳal

26. Terbiyet-yāfte-i ebr-i nevāli olsa
Leẕẕet-i sekri kāse ide ṭaʿm-ı ḥanẓal[40]

27. Defter-i luṭfı n'ola olmasa tā ḥaşr-ı yekūn
Raḳam-ı cūdı ḳabūl eylemedi teng-i cemel

[39] Kişver-i rāḥat u ārām ʿadū mesā ṣal
Ablaḳ ʿazmüne feṭḥ ile ẓafer iki rikāb ayrı beyitlere ait bu iki dize a.g.e.'de kayıtlı değildir.

[40] ḥanẓal: ḫanṭal D.

28. Sikke-i ḥıfẓ u ḥırās ile olaydı rāyic
Naḳd-i cāna daḫī bulmazdı ẓafer derd-i ecel

29. Şeh-i ümmet sipehā ḫuld-ı berīn taḫtgehā
Ey sitebraḳ ḥarem-i ḳadrüne ferş-i mühmel

8[41]

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Tīġ-i şerʿüŋle senüŋ farḳ olalı bulmadadur
Daʿvā-i bāṭıl ü ḥaḳḳ tā-be-ḳıyāmet fayṣal

2. Olmayan sīr ser-ḫˇān-ı nevāl-i keremüŋ
Bulmasun ḥabbeye muḥtāc olup nān-ı baṣal

3. İki ʿālemde baŋa bir nigeh-i luṭfı yeter
Ḥālüme nāẓır olursa o dü-çeşm-i ekmel

4. Naḳd-i endīşe dükenmez ne ḳadar ḫarc itsem
Midḥatünde almıya gerdi o denlü medḫal

5. Dāġdār-ı eṣerüm rūḥı cerīr ü ʿāşa
Dil-figār-ı süḫanum cān-ı lebīd ü aḫṭal

6. Yā nebī rehber ol cān-ı **Naẓīm**zāre
Olmasun kemşūde-i bādiye-i bel hem aḍall

7. Ḥālüne şefḳat idüp cürm-i ḫaṭāsın ʿafv it
Ḳalmasun ʿāciz ü nāçār ẕelīl ü erẕel

8. Nice şerḥ eylesün evṣāfuŋı bī-çāresinüŋ
Midḥatüŋde yine ḳādir ola bir ʿabd-i aḳal

[41] Yahyâ Nazîm D.-IV, Kaside 4- IV, (18 beyit), s.50-52

9. Dest-i ʿafvüŋle beyāż eyle ḳoma nāme-siyāh
Maḥv olur ṣubḥ-ı hidāyetle şeb-i tār-ı ẕelīl

10. Seyyiʾātım o ḳadardur ki seḥergāh-ı ʿayār
Belki şermende-i cürmüm ola evzān-ı[42] ʿamel

11. Ṣıġmaya maʿṣiyetüm kefe-i mīzāne benüm
Ẕerreden dūn-ı ḫafīfi gele hem-vezn-i cebel

12. Eṣḳal-i[43] cürm ile bir cürm-i ṣaḳīl olmuş iken
Ṣıḳlet-i ḫˇāhiş-i ʿafvüŋ günehümden eṣḳal[44]

13. Zindeyim semt-i ḫatāda reh-i ṭāʿatda zebūn
Şer işüŋ peyki velī ḫayr-ı ʿamelde tenbel

14. Yeter ey ḫāme yeter eyleme taḳṣīr-i maḳāl
Saŋa ḫüccet yetişür nükte-i[45] mā-ḳall ü dell

15. Sūzuŋı muḫtaṣar it eyle niyāza āġāz
Ḳıṣṣa-i şevḳ ise de ġam virür itme aṭvel

16. Tā ki taḳdīr-i İlahī ide ṣad güne ẓuhūr
Tesliyet-i baḫş ola *lā-yüsʾel ʿammā yefʿal*[46]

17. Cebhe-sāy-ı ḫarem-i ravżası olduḳca ümem
Ferş-i rāḥat ola aʿdāsına ḫāk-i menzil

18. Ümmetān rūḥuna teslīm-i dürūd itdükçe
Düşmen-i cāhı ola çāhī-i emrāż-ı ʿilel

---

[42] evzān-ı: vezān-ı D.
[43] eṣḳal-i: ṣıḳl-ı D.
[44] eṣḳal: sıḳl D.
[45] nükte-i: sikke-i D.
[46] lā-yüsʾel ʿammā yefʿal: "O, yaptığından dolayı sorgulanamaz fakat onlar sorgulanırlar." (Enbiyāʾ 21/23)

9[47]

Destūr Yā Şefīʿi Ümmet

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

[147b]

1. Ey dü-ʿālem varaḳ-ı ḥaşmetine ḥalḳa-i mīm
   Āferīneş raḳam-ı cūduna bir noḳṭa-i cīm

2. Mihr-i gerdūn-ı ledün māh-ı sipihr-i ʿirfān
   Ki degül vāḳıf-ı māhiyyeti ehl-i tencīm

3. Ḫˇāce-i faż̧l ü kemālāt ki olmış ezelī
   Mekteb-i ʿilmine kevneyn iki levḥ-i taʿlīm

4. Şeh-i dānā ki şifāḫāne-i iclālünde
   Ṭabʿ-ı iḳbāl-i ṣaḥīḥ ü dil-i idbār-ı saḳīm

5. ʿĀrif-i sırr-ı serā-perde-i ḫāṣ-ı lā-reyb
   Maḥrem-i bezm-i yaḳīn ḳurb-ı ilāhīde nedīm

6. *Ḳāʿbe ḳavseyn*[48] erīke şeh-i ṣāḥib miʿrāc
   Li-maʿallāh[49] ḥarem ḫüsrev-i *levlāk*[50] ḥarīm

7. Şuḳḳa perdāz-ı nübüvvet ʿālem efrāz-ı resūl
   Dāver-i s̱ümme denī taḫt u *leʿamruk*[51] dīhīm

8. Aḥmed-i mürsel o maḥbūb-ı ilāhī ki anuŋ
   Mādiḥi Ḥażret-i Ḥaḳ Meḥmedeti naṣṣ-ı kerīm

---

[47] Yahyâ Nazîm D.-I, Kaside VII, (63 beyit), s.148-153
Aynı şiir Library of Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında 3 ayrı şiir olarak kaydedilmiştir.

[48] Kābe ḳavseyn: "(Peygamber'e olan mesafesi) iki yay aralığı kadar yahut daha az oldu" ayetinden iktibastır. (Necm 53/ 9)

[49] Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.

[50] Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.

[51] Leʿamruk: "Senin ömrüne and olsun,yemin olsun." ayetinden iktibastır. (Hicr 15/ 72)

9. O şehüŋ ṣubḥ u mesā itmede ervāḥ-ı kirām
Ḫāk-i dergāhuna fersūde cebīn-i tekrīm

10. O şehüŋ mā-ḥażar-ı cūdın iḫāṭa idemez
Sofra-i niʿmetüne rūy-ı zemīn olsa edīm

11. Kaʿbe-i cāh-ı celālinde o faḫr-i resūl üŋ
Muʿtekif cān-ı Simāʿīl ü dil-i İbrāhīm

12. Genc-i pür-gevher-i esrār u ṭılsım-ı ḥikemüŋ
İdemez şerḥ-i ṣıfātın ne mühendis ne ḥekīm

13. Enbiyāʾ vü resūle ol şeref-i mevcūdāt
Kevne āḫīrde gelüp ẕātı olındı taḳdīm

14. Şerbet-i laʿl-i revān-baḫşına leb-teşne Mesīḥ
Muʿciz-i nuṭḳ-ı dil-āvīzine dil-beste Kelīm

15. Selsebīl-i çemen-i ravżası āb-ı Kevṣer
Cedvel-i bāġçe-i kūyı da[52] Ṭuhūr ü Tesnīm

16. Dil-figār-ı ḫidem-i dergehi ḥūr ü ġılmān
Şermsār-ı ḥarem-i ravżası gülzār-ı naʿīm

17. Ġonca-i gülşen-i cūd ü keremi heşt-behişt
Şuʿle-i külḫan-ı ḳahr u ġażabı heft-caḥīm

18. Şebnem-i luṭfı niṣār olsa zemīn-i yeʾse
Gül-i ümmīdi vire her ser-i ḫār u ḫase bīm

19. Şerer-i nāʾire-i ḳahrı *maʿāẕa'llāh*[53] eger

[52] da: dih D.
[53] maʿāẕa'llāh: "Allah'a sığınırım, Allah korusun."

Āb-ı ḥayvāna eṣer itse olur māʾ-i ḥamīm

20. Ḫāk-i pāyi ruḥ-ı terkīme maḳām-ı rūmāl
Āstānı leb-i taʿẓīme muḥall-i telṣīm

21. Sāʾil-i dergehüne ʿabd-i kemer beste mülūk
Bende-i bendesidür pādişāh-ı heft-iḳlīm

22. Rāyet-i ʿizzetüne ẕeyl-i zer-efşān ḫurşīd
ʿĀlem-i rifʿatine cürm-i ḳamer mehçe-i sīm

23. Eblaḳ-ı ʿazmüne tevfīḳ-i ilāhī perçem
Tevsen-i rezmine şehbāl-i ẓafer ʿavn-ı ḥakīm

24. Çeşm-i Ḥaḳ-bīnin iden nergis-i bāġ-ı mā-zāġ
Gül-i ruḫsāresini eyledi ḫandān u besīm

25. Ẓıll-ı şerʿinde ḥużūr itmededür mevcūdāt
N'ola Ḥaḳ sāyesini miṣli gibi itse ʿadīm

26. Olur emriyle siyāsetgehi nehnīde ḳażā
İmtiṣāl itmeyene şerʿine tīġ u deşḫīm

27. Dāḫil-i maḥkeme-i ʿafvi seḥergāh-ı ḥisāb
Ne ḳadar cürm ü ḫaṭā itse olınmaz tecrīm

28. Terbiyet kerde-i ḫulḳ-ı ḥaseni olsa ṭıbāʿ
Hüsn-i aḫlāḳa mübeddel ola efʿāl-i ẕemīm

29. İtmede kām-ı dil-i ʿālemiyānı taʿṭīr
İdeli bād-ı şimāl-i ḥaremi neşr-i şemīm

30. Būy-ı ezhār-ı nuʿūtı n'ola cān-baḫş olsa

Dem-i Rūḥuʾl-Ḳudüs oldı o çemenzāre nesīm

31. Oldı her ḥarfi girih-bend-i zebān-ı taʿbīr
İdemez nāṭıḳa evṣāf-ı ṣıfātın tefhīm

32. N'ola vaṣṣāfına meyl itse hümā māʾil olur
Üstüẖˇān her ne ḳadar olsa gülū-gīr ü remīm

33. Devr-i ḥıfẓunda ser-i mūyı daẖı olmaya ter
Ṣalsa bir bī-kesi girdāb-ı fenā üzre Kelīm

34. Cemʿ-i aṣḥāba olup şemʿ-i hidāyet lemeʿān
Çāryār oldı o cemʿ içre vefādār-ı ḳadīm

35. O çehāruŋ biridür Ḥażret-i Ṣıddīḳ-ı ʿatīḳ
Yār-ı ġārı olup eylerdi o şāhı taʿẓīm

36. Biri de Ḥażret-i Fārūḳ ʿadālet göster
Ki anuŋ sāyesine uġrayamaz dīv-i racīm
[148a]
37. Biri de cāmiʿ-i Ḳurʾān-ı mübīn ẕīʾn-nūreyn
Menbaʿ-ı ḥilm ü ḥayā Ḥażret-i ʿOṯmān-ı ḥalīm

38. Biri anuŋ eseduʾllāh el-ʿAlīdür[54] ki henüz
Ẕūʾl-fiḳārun daẖı akdıḳça[55] olur ẖaṣmı dü-nīm

39. Bā-ẖuṣuṣ o iki şehzāde Ḥasān ile Ḥüseyn
Birisi rūḥ-ı muṣavver birisi nūr-ı cesīm

40. Gördiler her biri biŋ cevr ü cefā düşmenden
Çekdiler her biri bu ġamgede de renc-i elīm

[54] eseduʾllāh el-ʿAlīdür: eseduʾllāh ʿAlīdür D.
[55] akdıḳça: aldıkça D.

41. Buldılar ḳurb-ı ilāhīde ʿulüvv-i derecāt
Oldılar her birisi nāʾil-i ṣad-ecr-i ʿaẓīm

42. İki ʿālemde olup maẓhar-ı ḳahr-ı ḳahhār
Ola düşmenlerinüŋ cānuna Allāh ġarīm

43. ʿArş-ı dergāh şehā ḫüsrev-i ḳudsī sipehā
Ey ʿuṣāta sebeb-i maġfiret-i Rabb-i Raḥīm

44. Sen o memdūḥ-ı Ḫudā faḫr-i dü-ʿālemsün kim
Olsa ḫalḳ-ı dü-cihān nādire sencān ü fehīm

45. Fihris-i vaṣfuŋu şerḥ itmeyeler eyleseler
Ḥaşre dek levḥ-i şühūr ile sīnīne terḳīm

46. Ḥamdüliʾllāh ḳalemüm rıḳḳ-ı beyān üzre yine
Ḥilye-i naʾtüŋi bir güne daḫı oldı resīm

47. Gülşen-i vaṣf-ı cemālüŋde olup zemzeme-sāz
Eyledi bu ġazeli bülbül-i ṭabʿum taḳsīm

48. Dem-i ḫilḳatde daḫı eylemiş ey dürr-i yetīm
Māder-i dehri Ḫudā şibh-i naẓīrüŋde ʿaḳīm

49. Yazmamışdı resūlüŋ nāmını ḥakkāk-i ezel
Seni ḫalḳ itmiş iken mühr-i nübüvvetle vesīm

50. Gevher-i ẕātuŋı vaṣf eyleyemez cevher-i küll
Rütbe-i ḳadrüŋi ancaḳ yine Allāh ʿAlīm

51. Cāmiʿ-i şerʿüŋe ey ḳıble-i ḥācāt-ı ümem
ʿArş-ı Ḥaḳ gibi ne taʿmīr gerek ne termīm

52. Meded-i ẕāt-ı güzīnüŋle bulup şerʿ-i ḳıvām
Ḳuvvet-i şerʿ-i metinüŋle ḳavī dīn ü ḳavīm

53. Nāʾil-i luṭfuŋ olup rütbe-i āʿlāda ṣaḥīḥ
Maẓhar-ı ḳahruŋ olup pāye-i esfelde leʾīm

54. Ḥāşe liʾllāh keremüŋden ola maḥrūm senüŋ
ʿAfvüŋe şefḳatüŋe ḳalmış iken ʿabd-i āṣīm

55. Levḥ-i ʿişyānumı ʿafvüŋ n'ola ṭūmār itse
Köhne olduḳca oḳınmaz ṣafaḥāt-ı taḳvīm

56. Ben de bir sāʾilüŋüm redd ile maḥrūm itme
Ey iden ümmetini nāʾil-i elṭāf-ı ʿamīm

57. Umarım ey güher-i kān-ı kerem luṭfuŋdan
Lāyıḳ-ı silk-i ḳabūlüŋ ola bu dürr-i **Naẓīm**

58. Söz tamām oldı gel ey hindū-yı kilk-i dü-zebān
Raṭb ü yābis kelimātıyla yiter olma zaʿīm

59. Geldi hengām-ı duʿā başla niyāza demidür
Yitişür ʿarż-ı maḳāl eyledüŋ ey ṭabʿ-ı selīm

60. Tā ki naʿt-ı şeh-i kevneyni edāya şeb-i rūz
İdeler ehl-i süḫan cān ile dilden taşmīm

61. Ola ḫalḳ-ı dü-cihānuŋ nefesünden efzūn
Ravża-i pāküne envāʿ-ı dürūd-ı teslīm

62. Ḫayr ola ümmetinüŋ ḳāli bi-ḥaḳḳ-ı *Yāsīn*[56]

[56] Yāsīn: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Yāsīn36/1)

Ḳalmıya heftesine ḫaşmı bi-sırr-ı *Ḥā Mīm*[57]

63. Ümmeti cennet-i āʿlāda maḳām itdükçe
Düşmen-i cāhı ola çāh-ı cehennemde muḳīm

10[58]

Destūr Yā Ḫatmi'l-Peyġamber

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Geçdi ṣad-rūze vü ʿıyd oldı nice ʿıyd-i ṣiyām
Rūze-i ʿıyd-i maḥabbet daḫı bulmaz itmām

2. Nice rūze ki anuŋ rūz-ı şeb ḳadr ile ʿıyd
Nice rūze ki ola ʿıydi anuŋ ṣubḥ ile şām

3. Nice rūze ki fedā müjde-i iftāruna ʿıyd
Nice rūze ki dem-i ʿıydi seḥergāh-ı ḳıyām

4. Nice rūze ki ider mātemi ʿıyd-i şādī
Nice rūze ki virür ʿıyd-i ṣafādan peyġām

5. Ḫabbeẕā rūze-i dīdār zehī ʿıyd-i cemāl
Ki dutan rūzesini itmededür ʿıyd-i müdām

6. Perde-i rūzeden açıldı cemāl-i meh-i ʿıyd
Rūzemüz ʿıyd-i saʿīd itdi ʿilīm-i iʿlām

7. Rūze vü ʿıyd bize ḳadr ile nevrūz oldı
Rūze vü ʿıyd olalı revnaḳ-ı ehl-i selām

[57] Ḥā Mīm: Sūre başlarındaki harflerdendir. Kur'ān-ı Kerim'de Ḥā-Mīm ile başlayan yedi sūre vardır.
[58] Yahyâ Nazîm D.-III, Kaside 25, (52 beyit), s.124-130
Aynı şiir Library of Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında 2 ayrı şiir olarak kaydedilmiştir.

8. İbtidā rūze dutan ʿāḳıbeti ʿıyd eyler
   Rūze āġāzına zīr aŋa olur ʿıyd-i encām
   [148b]
9. Rūze-dārānın ider ʿıyd ile şīrīn-i dimāġ
   Rūze-i micmere-i ʿıyde iden ʿanber-i ḫām

10. Rūze-dār ġam-ı ebrūyı görüp eyler ʿıyd
    Ki olur rūze ḥelāl meh-i ʿıyd ile tamām

11. Rūze-dār olmış o tābende meh-i ʿıyd-i cemāl
    Rūze vü ʿıydüne ḳurbān olayum ben nā-kām

12. Rūze-i hicri bilür ʿıyd-i viṣāli bilmez
    Rūze-dārān-ı ġama ʿıyd-i neşāṭ oldı ḥırām

13. Rūze-dārız nice demdür necīb-i ʿıyd itseŋ
    Ki ider rūze dutan ʿıyd ile defʿ-i ālām

14. Rūze-i ʿıyd-i muḥabbet dutan elbette olur
    Rūze vü ʿıyd gibi pür-şeref ü pür-ikrām

15. Cān ile rūze dutup ʿıyd ile dil-ḫürrem olur
    Rūze-i ʿıyd-i maḥabbetde iden gūşiş u tām

16. Rūze-dārān-ı ġam-ı ʿaşḳuŋ olur her güni ʿıyd
    Rūze-i ʿaşḳ-ı maḥabbet dutan eyler bayram

17. Rūze vü ʿıyd ile maḥv oldı ṣadāʿ-ı ġam-ı dil
    Ki gül-i rūze ile ʿıydde yoḳ bū-yı zükām

18. Nefḫa-i rūze olup bū-yı neşāṭ āver-i ʿıyd
    Rūzedür ḫalḳı iden ʿıyd ile taʿṭīr-i müṣām

19. Rūze dārān-ı ġam eylerse n’ola ʿıyd-i sürūr
Āḫir-i rūze olur ʿıyd-i ḫuceste fercām

20. Sebḥa-i rūze-i ʿıyd olsa imāma necīb
Silk-i eyyām bulur rūze vü ʿıyd ile niẓām

21. Rūze teşrīfi n’ola eylese ʿıyd-i tebşīr
Rūze der-i dehre iden müjde-i ʿıydi iʿlām

22. Şām-ı rūze seḥer-i ʿıyd ile ḫatm olsa n’ola
Rūz-ı rūze şeb-i ʿıyd ile olur meşk-i ḫiṭām

23. Rūze-i mādiḥinüŋ rūz u şebin ʿıyd eyler
Rūze-i ʿıyd-i ṣenā-yı şeh-i *levlāk-ı*[59] maḳām

24. Rūze-i ʿıyd-i nuʿūtı baŋa oldı rūzī
Rūze-i ʿıydi dile ḳısmet idenden ḳıssām

25. Ṣāḥib-i rūze vü ʿıyd Aḥmed-i Muḫtār o kim
Rūze vü ʿıydüne ḳurbān ola ervāḥ-ı kirām

26. O peyġāmber ki iden rūze-i ʿaşḳuŋ tekmīl
Ḥaşre dek şām u seḥer eyleye hep ʿıyd-i devām

27. O şehüŋ ṣāʾim olan rūze-i hicrānunda
Ḫidmet-i ʿıyd u sālında olur istiḫdām

28. O şehüŋ rūze-i dīdār-ı şerīfin dutanuŋ
Meh-i ʿıyd olsa revā meclis-i ifṭāruna cām

29. O şehüŋ rūze-i derdün dutup ifṭār idene

[59] Levlāk: “Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım.” hadisinden iktibastır.

Tā-ḥaşr-ı şubḥ u mesā ʿıyd ola vaḳt-i hengām

30. Ṣāʾim-i rūze-i dīdārı o Faḫr-i resūlüŋ
Eyleye ʿıydgeh-i şaḥn-ı tecellāda ḫırām[60]

31. Ḫādim-i rūze-i derdi o şehüŋ ins ü perī
ʿIydgāh-ı ġam-ı ʿaşḳında melāʾik-i Ḫudām

32. Ẕāt-ı vālā-güheridür şeref-i rūze-i vaḫā
Ṭabʾ-ı ḥikmet eşeridür meh-i ʿıyd-i ilhām

33. Ḥasret-i rūze-i dīdārı şanādīd-i ʿArab
Vālih ʿıyd-i cemāli kerīmā-yı Aʿcām

34. Rūze-dār-ı kerem-i ʿāṭıfeti ʿāmile ḫāṣṣ
Sāʾil-i ʿıydüŋe cūdī-i ḫavāṣ ile ʿavām

35. Rūze-dār idi ġam ile göreli teşrīfin
İtmede ʿıyd-i dem-ā-dem felek-i mīnā-fām

36. Rūze-dārān-ı ġam-ı ʿaşḳı olan uşşāḳa
ʿIyd ola cümle leyāli vü sezā-ser eyyām

37. Rūze-i vaṣfını taḥrīr idenüŋ kilki olur
Ḫuṭbe-i ʿıyd-i şenā-kārī-yi ẕātında ḥüsām

38. Rūze-i midḥatünüŋ hep dem-i iftārunda
ʿIyd ider çār-ı rūken şeş-cihet-i heft-icrām

39. Rūze-i şerʿ-i şerīfin dutan ehl-i teslīm
Pister-i ʿarşı şeb-i ʿıydde ide cāy-ı menām

[60] ḫırām: ḫarām D.

40. Rūzeye ḥaseti dāġ urdı degüldür ḳandīl
ʿIyde dek yanmadadur sūziş ile her aḫşām

41. Rūze-i mihrini cān ile dutan ʿuşşāḳuŋ
Ḫalḳadur gūş-ı derinde meh-i ʿıyd ola ġulām

42. Rūze-i derdi dü-tā eyleyen āvāresine
Ḳaddüni māh-ı nev-i ʿıyd ide taʿẓīm ile lām

43. Rūze-dārān-ı kemāl-i kerem-i şefḳatünüŋ
Ola ārāmgehi muṣiṭaba-i ʿıyd-i merām

44. Rūze-dār-ı ġamı baḥr olsa mürekkeb yazamaz
ʿIyd-i evṣāfını eşcārdan itse iḳlām

45. Ṣāḥib-i rūze şehā ʿarş-ı berīn ʿıyd-gehā
Ey olan rūze vü ʿıyd ile şeref-baḫş-ı enʿām

46. Sensin ol kim ġam-ı mihrüŋle senüŋ rūze dutan
Eyleye ʿıydgāh-ı ehl-i rıżāda ārām

47. Rūze-dārān-ı firāḳuŋ olan erbāb-ı dilüŋ
Merḥabā eyleye ʿıydünde ser ü sān-ı ʿaẓam
[149a]
48. Rūze Ḥaḳḳı kerem it eyle **Naẓīm**-i zārı
Maḥfil-i ʿıyd-i nuʿūtuŋda ser-efrāz-ı bi-nām

49. Rūze vü ʿıyd ki tā rūz-ı ḥaşr ide güẕār
Eylerüm vaṣfuŋa her rūze vü her ʿıyd iḳdām

50. Tābuŋı zemzeme-i rūze vü ʿıyd ey ḫāme
Rūze vü ʿıyd-i beyānında yeter basṭ-i kelām

51. Tā ki her sāl olup ḫalḳa ṣadā-yı rūze
ʿIyd ile şād ide Ḥaḳḳ ehl-i ṣiyāmı müdām

52. Rūze-dār-ı ġamınuŋ ʿıyd-i mübārek olsun
Düşmen-i rūze vü ʿıydi ola ḫˇār u sersām

53. Eyledükce ümemi rūze vü ʿıyd ol şāha
Nice biŋ rūze vü ʿıyd ola taḥiyyāt ü selām

11[61]

Destūr Yā Şemʿ-i Hidāyet

Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün

1. Yine bismillāh-ı debīr-i ḳalem
Ṣalavāt ile eyle vażʿ-ı raḳam

2. Ḥamd-i ḫˇān ol simāṭ-ı muʿtāda
Ey bisāṭ-ı beyānda ġarḳ-ı niʿam

3. Ḫˇān-ı endīşede ṣalā eyle
Demdür ey mīzbān-ı feyż-i ḥikem

4. Ey sarāyında murġ-ı dest-āmūz
Bülbül-i ḫoş-ṣafīr āteş-i dem

5. ʿİlm-i edvārda da müsellemsin
N'ola gün gibi nāmuŋ olsa ʿālem

6. Rūmiyāna gehi ser-āġāz it
Ola ʿuşşāḳ-ı bī-nevā ḫurrem

7. ʿArabāna gehi ḥicāz eyle

[61] Yahyâ Nazîm D.-III, Terkib-i Bend 32/1, (16 beyit), s.175-177

Teşne şehnāzuŋa senüŋ ʿālem

8. Gāh göster hevā-yı evce çıḳup
   Nicedür naġme-i ʿIrāḳ u ʿAcem

9. Ney-i naẓmuŋda itsün āmīziş
   Ṣavt-ı Rūm u ʿArab ʿAcem bā-hem

10. Dem-be-dem seyr idüp maḳāmātı
    Yine çıḳsuŋ ḥüseyniye görsem

11. Naġamāt itmede muḫayyersin
    Eyler icrā demüŋ ne bīş ü ne kem

12. Eyle ḫūnīn terāneler şeb ü rūz
    Dil-figāruŋ büzürg ü kūçek hem

13. Tāze bir ṣavt-ı dil-ġarīb it kim
    Zühreyī ḥayret eylesün ebkem

14. Midḥat-ı çār-ı yāra ḳıl āhenk
    Ṣāl o gülzār-ı bī-ḫazāna naġam

15. Nefesüŋ var ola disün işidüp
    Çarḫ-ı çārımda ʿĪsī-i Meryem

16. Olsun evvel terāne-i taḥḳīḳ
    Naġme-i vaṣf-ı Ḥażret-i Ṣıddīḳ

12[62]

Fāʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün

1. Ehl-i İslāma server ü sālār
   Ḫˇāce-i ser-ḳavāfil-i aḥrār

2. Yār-ı ġār-ı Ḥabīb-i Ḥażret-i Ḥaḳḳ
   Ṣānī iṯneyn-i iẕ-hümā fiʾl-ġār

3. Pādişāh-ı ḳalem-rev-i taḥḳīḳ
   ʿİlm-i efrāz-ı leşker-i ebrār

4. Yem-i ṣıdḳ u ṣafā muḥīṭ-i vefā
   Kān-ı ʿirfān u maʿden-i esrār

5. Ṣubḥ-ı ṣādıḳ nihād ü rūşen-i dil
   Maṭlaʿ-ı nūr u maşrıḳ-ı envār

6. Ravża-i kūyı Cennetü'l-Meʾvā
   Sidre-i ḳadri naḫl-i Ṭūbā-bār

7. O iki dīde-i ḥaḳīḳat-bīn
   Bāġ-ı ṣıdḳa dü-nergis-i bīdār

8. Çemenistān-ı ʿilm ü ʿirfānda
   Gülbün-i bī-ḫazān gül-i bī-ḫār

9. Ẕerre-i āftāb-ı maʿrifetī
   Ṣubḥ-ı tābān u neyyir-i nevvār

10. Ḳaṭre-i baḥr-ı cūd u mekremeti

[62] Yahyâ Nazîm D.-III, Terkib-i Bend 32/2, (16 beyit), s.177-179

Yem-i ʿummān ü ḳulzüm-i zeḫḫār

11. Tūde-i şāh-rāh-ı iḳbāli
Çarḫ-ı gerdūn-ı gerdiş-i devvār

12. Rīze-seng-i ḥarīm-i iclāli
Mihr ü māh ü ṣevābiṭ ü seyyār

13. Ḫāk-i pāk-i der-i muʿallāsı
Sürme-i dīde-i ulüʾl-ebṣār

14. Vaṣf-ı gülşen-serāy-ı rifʿatīdür
Cennet-i tecri taḥtehe'l-enhār

15. Merkez-i ʿizzetünde devr-i felek
Pā-yı ber-cā cū noḳṭa-i pergār

16. Evvelīn çār-ı yār-ı bī-hemtā
Maḥrem-i ḫaṣṣ-ı nāzenīn-i Ḫudā

13[63]

Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün

1. Biri sulṭān-ı maʿdalet-güster
Zīb-i evreng-i dād yaʿnī ʿÖmer

2. Ṣaḥb-ı ḳabża-i Ḥażret-i Fārūḳ
Seyf-i meslūl-ı dīn-i peyġāmber

3. Pīşvā-yı ḳavāfil-i İslām
Şeh-i nuṣret-livā ẓafer-leşker

[63]Yahyâ Nazîm D.-III, Terkib-i Bend 33/3, (16 beyit), s.179-180

[149b]

4. Dürretʾül-tāc-ı cümle-i aṣḥāb
   Server-i dīn ḫidīv-i pāk-i seyr

5. Şemʿ-i meclis fürūz-ı dīn-i mübīn
   ʿĀfiyet-sūz-ı ehl-i ẓulmet ü şerr

6. Pādişāh-ı memālik-i ʿirfān
   Şehr-i bend-i kemāle şehbender

7. Ḳadr ile rīze-seng-i dergāhı
   Tāc-dārāne gevher-i efser

8. Tīr-i ḫūn-rīzine ḳader peykān
   Tīğ-i ser-tīzine ḳażā cevher

9. Pīşezār-ı ṣalābetüŋ şīri
   Heybet-i nām ile ġażanfer-i fer

10. Āferīn-ḫˇān-ı rūz-ı peygārı
    Gökde fevc-i sürūş yerde beşer

11. Düşmenāna ṭılısm-ı heycāda
    Nīze-i ḫışmı heft-ser-ejder

12. Naẓar-ı ḫışmına *maʿẕaʾllāh*[64]
    Olmasun ol şehüŋ kimse maẓhar[65]

13. Eṣerī āftābı az ḳaldı
    İde muḥtāc-ı nūr-ı cürm-i ḳamer

[64] maʿāẕaʾllāh: "Allah'a sığınırım, Allah korusun."
[65] ol şehüŋ kimse maẓhar: kimse ol şehüŋ maẓhar D. Vezin aksamaktadır.

14. Ḳāmet-i ser-firāzın itmiş Ḥaḳḳ
Būstān-ı ʿadālete ʿar ʿar

15. Ẓıll-ı ʿadlünde ḫalḳ raḥat iken
Sāyesinden recīm iderdi ḥaẕer

16. Şemʿ-i İslāma pertev-i evvel
Yār-ı ṯānī-i Aḥmed-i Mürsel

14[66]

Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün

1. Birisi menbaʿ-ı ḥayā ʿOṯmān
Mecmuʿ-ı ḥilm ü cāmiʿ-i Ḳurʾān[67]

2. Ṣāḥib-i ḥüsn ü ḫulḳ-ı Ẕüʾn-nūreyn
Kān-ı ʿilm ü hüner yem-i ʿirfān

3. Māh-ı tābān-ı āsmān-ı Ḫudā
Mihr-i gerdūn-ı Raḥmet-i Raḥmān

4. Bāġbān-ı ḥadīḳa-i tevḥīd
Çemen-ārā-yı gülşen-i īmān

5. Maḥrem-i rāz-ı Seyyidüʾl Kevneyn
Hem-dem-i pādişāh-ı her-dü-cihān

6. ʿĀlem-i ʿāṭıfet cihān-ı Kerem
Maḫzen-i cūd u maʿden-i iḥsān

7. Şermsār-ı cemāli ins ü melek

[66] Yahyâ Nazîm D.-III, Terkib-i Bend 32/4, (16 beyit), s.180-182
[67] cāmiʿül Ḳurʾān :cāmiʿ-i Ḳurʾān D.

Vālih-i ḥüsn ü ḫulḳı pīr ü civān

8. Ḳāmet-i naḫl-i būstān-ı ḥayā
Gülsitān-ı ebede serv-i çemān

9. Gül-ruḫından iderdi istiḥyā
Bāġ-ı ʿālemde cān-ı ʿālemiyān

10. Gülbün-i ravża-i kerāmetde
Nuṭḳı bülbül ruḫı gül-i ḫandān

11. Süḫanı dil-güşā vü rūḥ-ı efzā[68]
Deheni ġayb-ı kūy-ı ʿālem-i cān

12. Düşmen ol şāhı eyledük de şehīd
Ditredi ʿarş u kürs ü kevn ü mekān

13. Olıcaḳ vāṣıl-ı maḳāmı şuhūd
ʿIyd idüp cānun eyledi ḳurbān

14. Şāḫ-ı Ṭūbāda āşiyānın aŋup
Murġ-ı rūḥ-ı revānı oldı revān

15. Daʿvet olup ziyāfete rūḥı
Gitdi dārüʾn-naʿīme cilve-künān

16. Hem-nişīn-i Muḥammed-i ʿArabī
Yār-ı ṣāliṣ nedīm-i bezm-i nebī

15[69]

Fāʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün

1. Birisi ḫüsrev-i ḫuceste-ḫişāl

[68] efzā: fezā D.
[69] Yahyâ Nazîm D.-III, Terkib-i Bend 32/5, (16 beyit), s.182-183

Yār-ı maḥbūb-ı īzid-i müteʿāl

2. Şīr-i Yezdān ʿAlī veliyyu'llāh
   Şāh-ı Düldül-süvār-ı ferāḫ-fāl

3. Lā-fetā şān u hel etā ʿunvān
   Ṣāḥib-i ẕüʿl-fiḳār u cāh u celāl

4. ʿArş-ı mesned şeh-i saʿādet-i taḫt
   Şehriyār-ı ḳalem-rev-i iḳbāl

5. Şāh-ı merdān u Ḥaydar-ı Kerrār[70]
   Pādişāh-ı serīr-i cūd u nevāl

6. ʿĀlem-i maʿrifet cihān-ı hüner
   Baḥr-ı ʿilm-i ledün muḥīṭ-i kemāl

7. Rāyet-efrāz-ı ʿarṣa-i ʿizzet
   Mesned-efrūz-ı kişver-i iclāl

8. Deheninde maḳāl-ı pür-ḥikemī
   Dürc-i yāḳūt içinde dürr-i leʾāl

9. Sīnesi maḫzen-i kerāmet ü feyż
   Vāridāt ile ḳalbi māl-ā-māl

10. Vech-i pākün gören olur meftūn
    Keremuʾllāh-ı veche aŋa dāll

11. Miṯlini heybet ü ṣalābetde
    Görmemiş çeşm-i çarḫ-ı deyrün sāl

[70] Ḥaydar-ı Kerrār: Hz. Ali'nin lakabıdır; "Döne döne saldıran arslan" şeklinde kullanılır.

12. Yine āyīne-i şecāʿatde
Var ise ʿaksidür o şāha miṣāl

13. Levḥ-i esrārı ṭabʿidür ʿārif
Rāz-ı taḥḳīḳi nuṭḳıdur ḥelāl

14. Evvelīn baḥṣ-ı ḥikmetünde olur
Bu ʿAlī ebkem ü Felātūn-lāl

15. Muṣḥaf-ı ḥüsn aŋa ṣunulmuşdur
N'ola ḫatm olsa anda ḫulḳ u cemāl

16. Hem-dem-i bezm-i ḫāṣṣ-ı peyġāmber
Çārümīn yār u sāḳi-i kevṣer
[150a]

16[71]

Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün

1. İki serv-i revān-ı bāġ-ı saʿīd
İki nev-naḫl-i gülşen-i cāvīd

2. İki şehzāde-i ʿaẓīmüʾş-şān
İki sulṭān-ı mesned-i tevḥīd

3. Cān-ı ʿālem biri İmām-ı Ḥasān
ʿĀlem-i cān biri Ḥüseyn-i şehīd

4. Biri dil çāk çāk semm-i sitem
Cām-ı zehr-āba nūş-ı ḫaşm-ı ʿanīd

5. Biri leb-teşne derūn-ı pür-tāb
Ġarḳ-ı ḫūn-āb tīġ-i cevr-i Yezīd

[71] Yahyâ Nazîm D.-III, Terkib-i Bend 32/6, (16 beyit), s.184-185

6. Birisi ṭūṭī-i maḥāfil-i ḳuds
   Birisi ʿandelīb-i ʿarş-ı mecīd

7. Birinüŋ ṣubḥ u şāmı ʿıyd ile ḳadr
   Birinüŋ şām u ṣubḥı ḳadr ile ʿıyd

8. Birisi serv-i gülsitān-ı emel
   Birisi naḫl-i būstān-ı ümīd

9. Biri kān-ı ṣaḫāda gevher-i pāk
   Biri baḥr-i ʿaṭāda mürvārīd

10. Birisi ḳuṭb-ı çarḫ-ı fażl ü hüner
    Birisi mürşid-i kemāl-i mürīd

11. Bir ṣadefde iki dür-i yektā
    Bir felekde iki meh ü ḫurşīd

12. Gülbün-i ravża-i şehādetde
    Bī-ḫazān iki verd-i sürḫ ü sefīd

13. Ṣadr-ı eyvān-ı ʿilm ü ʿirfānda
    İki şāhenşeh-i vaḥīd ü ferīd

14. İtdi lerzende cism-i āʿdā-yı
    Birinüŋ tünd-bād-ı ḫışmı çü-bīd

15. Çekdi Yeʾcūc-ı küfre Ḥaḳḳa kim
    Birinüŋ tīġ-i ḳahrı sedd-i sedīd

16. Kurretüʾl-ʿayn seyyidüʾş-şaḳaleyn
    Nūr-ı çeşm-i ʿAlī vü Zehrāveyn

17[72]

Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün

1. Cümle aṣḥāb u āl-i ḫüsrev-i[73] dīn
   Maḥr-mān-ı serād-ı ḳāt-ı yaḳīn

2. Daḫı cümle muhācir ü enṣār
   Tābʿ-i tābiʿīn-i bā-temkīn

3. Daḫı Ẕeynel-ʿAbād ile Bāḳır
   Ṣādıḳ-ı Kāẓım-ı Rıżā āyīn

4. Taḳī-i Muttaḳī İmām-ı Naḳī
   ʿAskerī Meḥdī-i Muḥammed Emīn

5. Daḫı cümle eʾimme-i İslām
   Evliyā-yı kirām u müctehidīn

6. Cümlesi hep şeh-i bülend-i nişān
   Cümlesi hep ḫidīv-i ṣadr-ı nişīn

7. Leşker-i dīne her birisi ẓahīr
   Ceyş-i İslāma her birisi muʿīn

8. Her biri pādişāh-ı ʿarş-ı mekān
   Her biri şehrīyār-ı sidre-mekīn

9. Her biri mihr-i āsmān-şeref
   Her biri māh-ı burc-ı ʿilliyyīn

10. Her biri reh-nümā-yı ṣıdḳ u sedād
    Her biri pīşvā-yı dīn-i mübīn

---

[72] Yahyâ Nazîm D.-III, Terkib-i Bend 32/7, (16 beyit), s.185-187
[73] āl-i ḫüsrev-i: el-ḫüsrev-i D.

11. Rehberān-ı ḳavāfil-i ʿirfān
Ser-virān-ı kemāl u ḥikmet-bīn

12. Ḫādmān-ı binā-yı küfr ü ḍalāl
Ḫādmān-ı serā-yı şerʿ-i metīn

13. Baḥr-ı ẕāt-ı Muḥammedīde ezel
Çār mevc oldı çār-ı yār-ı güzīn

14. Ḥasan ile Ḥüseyn o deryāda
Bir ṣadef içre iki dürr-i sīmīn

15. Oldılar hep şenāveri o yemüŋ
Āl ü evlād u ṣaḥb-ı feyż-i ḳarīn

16. Demdür olsa bu Naẓm-ı tāze niẓām
Raḍiyaʾllāhu ʿanhum ile tamām

18[74]

Destūr Yā Dest-gīr-i Ümmet

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey gül-i *levlāk le amrük*[75] ḥarīm
Mādiḥi Ḥaḳ midḥatı naẓm-ı kerīm

2. Ḫatm-i resūl ḫātime-i enbiyāʾ
Fātiḥa-i muṣḥaf-ı dīn-i ḳavīm

3. Cilvegehi kürsi-i ʿarş-ı mecīd
Bezmine ervāḥ-ı mukaddes nedīm

[74] Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 34, (7 beyit), s.180-181
[75] levlāk le amrük: : "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır. Amrük: Senin ömrüne and olsun,yemin olsun.

4. Şibh ü naẓīrinde Ḫudā eylemiş
   Rūz-ı ezel māder-i dehri ʿakīm

5. Hādī-i dīn bedriḳa-i ins ü cān
   Pīş-rev-i cādde-i müstakīm

6. Ḥalḳa be-gūş-ı deri hūr-ı cinān
   Kūyı irem ravżası dārü'l-naʿīm

7. Cānumı ḳurbān ideyüm ol şehüŋ
   Yoluna maḳbūle geçerse **Naẓīm**

19[76]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey ḥarem-i ravżası reşk-i bihişt
   Ḫāk-i reh-i dergehi ʿanber-sirişt

2. Māḥī-i ʿişyān u şefīʿ-i ʿuṣāt
   Ḫāmī-i dīn ṭayy-ken-i ṭūmār-ı zişt

3. Ḫˇāce-i ḫarmengeh-i toḫm-ı ʿaṭā
   Luṭf u kerem sünbüle vü cūd-ı kişt

4. Eylemiş aḥbābına aʿdāsına
   Cenneti Ḥaḳḳ dūzaḥ ile ser-nüvişt

5. Ṣīt-i ẓuhūr ile olup lerze-nāk
   Yerlere geçdi nice deyr ü künişt

6. Dest-i ḳażā sīnesine ḫaşmınuŋ
   Merg-i sitemle ura peykān u ḫışt

[76] Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 35, (7 beyit), s.181-182

7. ʿAzm idelüm kūyına rūmāl içün
   Pister-i bālīn yetişür ḫāk ü ḫışt

20[77]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

[150b]

1. Ey sebeb-i ḫilḳat-i her dü-cihān
   Bāʿiṯ-i īcād-ı zemīn ü zamān

2. Mihr-i cihān-tāb sipihr-i ezel
   Māh-ı żiyā-baḫş-ı ebed āsmān

3. Server-i sālār-ı sipāh-ı resūl
   Ḳāfile-i ümmete ser kervān

4. Sürme-i mā zāġ ile virmiş cilā
   Nergis-i raʿnālaruŋa müsteʿān

5. Ẕāt-ı kirāmı güherin eylemiş
   Ṣunʿ-ı ezel mā-ḥaṣal-ı baḥr u kān

6. Ḫ̔ār u ẕelīl itdi beni yā nebī
   Nefs-i ẓulūmundan amān-el-amān

7. Ḫidmet-i naʿtüŋde olup cān ile
   Rūz u şeb oldı dile vird-i zebān

21[78]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey ālem-efrūz-ı ṭarīḳ-i Ḫudā
   Fevc-ṭırāz-ı resūl ü enbiyāʾ

[77]Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 35/2, (7 beyit), s.182
[78] Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 35/3, (7 beyit), s.182-183

2. Şāh-ı resūl ḫayl ü nübüvvet penāh
   Aḥmed-i Muḫtar ḥabīb-i Ḫudā

3. Ṭūṭī-i mirʾāt füyūżāt-ı Ḥaḳḳ
   Bülbül-i gülşengeh-i ṣümme denī

4. Şāhid-i ḫalvetgeh-i ḳurb-ı İlāh
   Maḥrem-i ḫāṣ-ı ḥarem-i Kibriyā

5. Sūre-i nūn veʾl-ḳalem ebrūları
   Ṭalʿat-ı saʿd aḫterī bedr-i dücā

6. Sūre-i veʾl-leyl o iki gīsuvān
   Cebhesi veʾş-şems ruḫı veʾḍ-ḍuḥā

7. Reh-güẕerim hep dem-i tīġ olsa da
   Baŋa yeter dergehüne reh-nümā

22[79]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey dürr-i yek-dāne-i deryā-yı cūd
   Gevher-i ʿirfān künūz-ı şuhūd

2. Bār-geh-i ārā-yı ḥarīm-i viṣāl
   Şāhid-i kāşāne-i ḳurb-ı Vedūd

3. Ümmete miḥrāb-der-i ravżası
   Ḳıble-i ḥācāt ü maḳām-ı sücūd

4. Ḳāfile-i şāh-reh-i ʿaşḳına
   Seyl-i ziyān-ı elemi ʿayn-ı sūd

[79] Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 35/4, (7 beyit), s.183-184

5. Zīr-i livā-yı ẓafer remzine
   Nuṣret ü tevfīḳ-i ilāhī cünūd

6. Küşte-i şemşīr-i ḳażā cevheri
   Cān u dil ḫaşm-ı ʿanūd u ḥasūd

7. Kūyı ṭavāfında olup hāk-i rāh
   Eyleyelüm cān ile beẕl-i vücūd

23[80]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey meh-i saʿd aḫter-i şām-ı viṣāl
   Mihr-i celī pertev-i ṣubḥ-ı cemāl

2. Faḫr-i cihān mevḫār-ı dünyā vü dīn
   Ṣadr-ı dü ʿālem şeh-i mālik-i kemāl

3. Naḫl-i revān-ı ḥarem-i lem-yezel
   Serv-i çemān u çimen-i lā-yezāl

4. Künc-i vefā ḳulzüm-i luṭf u ʿaṭā
   Kān-ı seḫā lücce-i cūd u nevāl

5. Şemʿ-i cemāli şeb-i isrā-fürūz
   Bezm-i ṭırāz-ı ḥarem-i ẕüʾl-celāl

6. Ẕāt-ı kerem-kārına yoḳdur henüz
   Ẕāt-ı ilāhī gibi şibh ü miṣāl

7. Nāle-künān bir gün olur mı diyem
   Eyler iken ravżasına rūy māl

[80] Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 35/5, (7 beyit), s.184

24[81]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey der-i ḥikmet reşeḥāt-ı lebi
   ʿAyn-ı füyūżāt-ı Ḫudā ġabġabı

2. Ṭālib ü maṭlūb-ı cihān āferīn
   Ḫalḳ-ı cihānuŋ ṭaleb ü maṭlabı

3. Ey iki ʿālem güneşi nūr-ı Ḥaḳḳ
   Vey felek-i mihr ü vefā kevkebi

4. Yoluna ḳurbān olanuŋ cān ile
   ʿIyd ile hep ḳadr ola rūz u şebi

5. Gerdenine şal resen-i ʿafvüŋi
   Tā ki **Naẓīm**in geçe tāb-ı tebi

6. Şükr ki düşmez deheninden henüz
   Menḳabetüŋ gerçi dehr-i leblebi

7. Bende sezāvār olacaḳ nesne yoḳ
   Nem var ise saŋa fedā yā nebī

25[82]

Destūr Yā Muḥammed Muṣṭafa Ṣallallāh

Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün

1. Demdür fiġāna başla gel ey cān-ı nā-tüvān
   Dutsun cihānı velvele-i nevḥa vü fiġān

2. Demdür firāḳ-ı mātem-i şāh ile ʿālemi
   Ġarḳ eyle eşk-i āl ile ey çeşm-i ḫūn-feşān

[81] Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 35/6, (7 beyit), s.184-185
[82] Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 30/1, (8 beyit), s.167

3. Eyle hücūm-ı ḥasret ile nāleni bülend
   Olsun ṣadā-yı āh ile pür-çarḫ-ı āsmān

4. Düşsün zemīne velvele-i mātem-i Ḥüseyn
   Çıḳsun sipihre ġulġule-i āh-ı āşıḳān

5. Ḳılsun bu demde sīnesini pāre pāre ḫalḳ
   Olsun bu demde ḫūn-ı ciger dīdeden revān

6. Ḳaddün hemīşe çarḫ egüp ḳanlar aġlasuŋ
   Girsüŋ siyāh cāmelere ḫayl-i ḳudsiyān
   [151a]
7. Māh-ı muḥarrem oldı göŋül mātem eyle gel
   Demdür bu sūz-ı şīven ile yansuŋ ins ü cān

8. Sūz-ı firāḳ-ı şāh-ı şehīdān-ı Kerbelā
   Düşdü cihāna mātem-i sulṭān-ı Kerbelā

26[83]

Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün

1. Yansun derūn-ı sīne-i çarḫ-ı sitīzekār
   Çıḳsun sipihre şuʿle-zenān āh-ı pür-şerār

2. Māh-ı felek firāḳ ile zerd ü nizār olup
   Olsun hezār ḥasret ile mihri bī-ḳarār

3. Ol serv ü sidre ḳāmete ṣad iştiyāḳ ile
   Ser-geşte ḥāl-i cūy-ı çeşm lāle dāġdār

4. Laʿlin meger ki ġonca anup oldı baġrı ḫūn
   Her bir şükūfe ḫançer-i mātemle dil-figār

[83] Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 30/2, (8 beyit), s.167-168

5. Ḳalsun benefşe ser-be-zemīn şīven eylesün
   Sünbülveş olsun ol da perīşān-ı rūzgār

6. Pīrāhenini pārelesün ġoncalar olup
   Bād-ı elemle güllerüŋ evrāḳı tār u mār

7. Mersiye-ḫˇānı oldı meger şimdi derd ile
   Her gül-bün üzre nālede ṣad ʿandelīb-i zār

8. Pür-yāra itdi lāleleri tīr-i mātemi
   Ṣad pāre ḳıldı gülleri şemşīr-i mātemi

27[84]

Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün

1. Ey luṭfı yoḳ mürüvveti yoḳ çarḫ-ı ser-nigūn
   Ālī resūlı mihnet ile eyleyen zebūn

2. Ḳıyduŋ o şāha nice ihānetler eyledüŋ
   Dāmānuŋ oldı ʿāḳıbetü'l-emr ġarḳ-ı ḫūn

3. Bir ḳatre ṣuya teşne idüp eyledin dirīġ
   Cevr ü cefālar itdüŋ aŋa ey sipihr-i dūn

4. Ḫavf itmedün mi ḫışm-ı Ḫudādan ʿaceb o dem
   Ey cevr-pīşe dehr-i denī devr-i bāzgūn

5. Devrüŋ tamām olmaġa yaḳlaşdı var ise
   Kāruŋ müdām olmadadur mekr ile füsūn

6. Ṣaḥrā-yı maḥşere gele ḫūn-pāş ser-be-kef
   Meydān-ı ḥaşrı eyleye ol dem ki āl-i gūn

[84] Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 30/3, (8 beyit), s.168

7. Eyā olur mı sende o demde mecāl-i nuṭḳ
   Ey āl-i Muṣṭafāya ḳıyan çarḫ-ı bī-sükūn

8. Geçsün derūn-ı sīne-i çarḫa ḫadeng-i āh
   Giysün hezār-zār iderek āsmān siyāh

28[85]

Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün

1. Ḳalmaz bu cürm yanuŋa ey çarḫ-ı pür-şitāb
   Mesʾūl olunca rūz-ı cezāda nedür cevāb

2. Ḫavf itmedüŋ mi Ḥaḳḳdan idüp böyle cürʾet
   Faḫr-i cihāndan eylemedüŋ ṭutalım ḥicāb

3. Cism-i latīfüŋ eyledüŋ āġaşte ḫūn ile
   Ḳıyduŋ o nāzenīne idüp cevr-i bī-ḥesāb

4. Ḫalḳ-ı cihān bu vaḳʿadan dil-figār olup
   Girsün siyāha mātem idüp aġlasun seḥāb

5. Mātem zamānı geldi giyüp kisve-i siyāh
   Dök eşk-i āl gūnuŋı gel ey dil-i ḫarāb

6. Şīven zamānı geldi yanup yaḳılup müdām
   Sür ḫāke rūy-ı zerdini mānend-i āftāb

7. Eyle ṣadā-yı nāleni peyveste-i felek
   Teʾsīr-i sūz-ı āh ile ḳıl sīnesin kebāb

8. Kimdür bu demde sīnesi çāk olmayan göŋül
   Kimdür bu demde menzili ḫāk olmayan göŋül

[85] Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 30/4, (8 beyit), s.169

29[86]

Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün

1. Gel ey **Naẓīm**zār yeter eyle mātemi
   Ḫākister itdüŋ āteş-i naẓmuŋla ʿālemi

2. Gel ey **Naẓīm**zār yeter sūziş-i derūn
   Yaḳdun şerār-ı āh ile nüh ṭāḳ-ı ṭāremi

3. Gel ey **Naẓīm**zār yeter eyledüŋ fiġān
   Terk eyle sen de nāle vü āh-ı dem-ā-demi

4. Gel ey **Naẓīm**zār yeter āh-ı girye-ḫīz
   Ġarḳ itdüŋ eşk-i germ ile māh-ı muḥarremi

5. Gel ey **Naẓīm**zār yeter ṣunma fāriġ ol
   Ser-mest-i cām-ı māteme bu kāse-i ġamı

6. Gel ey **Naẓīm**zār yeter eyledüŋ yeter
   Fevvāre-sāz ḳaṣr-ı ġarrā çeşm-i pür-ġamı

7. Gel ey **Naẓīm**zār yeter nāle vü enīn
   Bezm-i fenāda eyle biraz sende ḫurremi

8. Demdür şarāb-ı naẓm ile medhūş ol ey ḳalem
   Oldı tamām merṣiye-ḫāmūş ol ey ḳalem

30[87]

[151b]

Destūr Yā Güzide-i Benī Ādem

Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün

1. Ey ṣavlecān-ı ḳudretüne kūy-ı lā-mekān

[86] Yahyâ Nazîm D.- IV, Gazel 30/5, (8 beyit), s.169-170
[87] Yahyâ Nazîm D.- I, Kaside 3, (11 beyit), s.102

Çevgānı irādeti maḫlūḳ-ı *künfekān*[88]

2. Dādār-ı kār-sāz ḫudāvend-i bī-niyāz
   Maʿbūd-ı bī-zevāl-i cihān ü cihāniyān

3. Maḥkûm-ı ṭavḳ-ı emri ḫalāyıḳ büzürg ḫıred
   Zīr-i nigīn-i ḥükmü Süleymān u ins ü cān

4. Lebrīz-i şerbet-i şekker şükri her dehen
   Mīzāb-ı cūy-ı bāġçe-i ḥamdi her zebān

5. Yā Rab bi-ḥaḳḳ-ı faḫr-i resūl ḫatm-i enbiyāʾ
   Kim ẕāt-ı pākidür sebeb-i ḫilḳat-i cihān

6. Yā Rab bi-ḥaḳḳ-ı ʿişmet-i zevcāt-ı ṭāhirāt
   Yā Rab bi-ṣaḥb u āl-i Betūl ü bi-ḫanedān

7. Yā Rab bi-ṣıdḳ-ı ḥażret-i ṣıddīḳ-ı yār-i ġār
   Yā Rab bi-ʿadd-i ḥażret-i fārūḳ-ı mihribān

8. Yā Rab bi-ḥilm ü şefḳat-i ʿOs̱mān şeh-i ḥalīm
   Yā Rab bi-ʿilm ü fażl-ı ʿAlī şāh-ı nüktedān

9. Yā Rab bi-nūr-ı dīde-i Zehrā Ḥasān Ḥüseyn
   Şehzādegān-ı ekrem-i ẕīşān ü kāmrān

10. Yā Rab bi-cāh-ı ḳadr-i imām-ı düvāz-deh
    Kim oldı ḫāk-i derleri mihrāb-ı rāstān

11. Eyle **Naẓīm**-i zārı dü ʿālemde ber-murād
    Sensin viren murādumuz ey Rabb-i müsteʿān

[88] Künfekān: "Ol dedi ve oldu" (Yāsīn 36/ 82)

31[89]

Destūr Yā Muḥammed Emīn

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey ḫudāvend-i mükerrem raḥmeten liʾl-ʿālemīn
   Hem ḥabīb-i kibriyā hem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

2. Zīr ü bālāsında imżā ḥüccet-i evṣāfınuŋ
   Hem muʾaḫḫer hem muḳaddem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

3. Nāmdār-ı ışṭıfā kim ṣunʿ-ı ḥakkāk-i ezel
   Aŋa yazmış naḳş-ı ḫātem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

4. Ḥaḳ vücūd-ı kāmilün itmiş daḫı maʿdūm iken
   Cism-i ʿālem cān-ı ādem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

5. Pīşgāh-ı ʿizzetünde dāmen-i rūḥuʾl Ḳudüs
   Biŋ ḥicāb ile feraḥum raḥmeten liʾl-ʿālemīn

6. Didiler kerrūbiyān teşrīfini tebşīr idüp
   Müjde geldi ḫayra maḳdem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

7. Şāhid ü ḥiddet-serā-yı ḳurb-ı maḥbūb-ı Ḫudā
   Bezm-i ġaybüʾl-ġaybe maḥrem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

8. Ḫüsrev-i kürsī-nişīn şāhenşeh-i refref-mekīn
   Zīb-i ṣadr-ı ʿarş-ı aʿẓam raḥmeten liʾl-ʿālemīn

9. Serv-i gülzār-ı *le ʿamruk*[90] naḫl-i *mā evḥā*[91] çemen
   Gülbün-i *levlāk*[92] şebnem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

---

[89] Yahyâ Nazîm D.-I, Kaside 8, (48 beyit), s.154-158
[90] Leʿamruk: "Senin ömrüne and olsun, yemin olsun." ayetinden iktibastır. (Hicr 15/ 72)
[91] Mā evḥā: "Böylece O'nun kuluna vahyedeceği şeyi vahyetti" ayetinden iktibastır. (Necm, 53/ 10)
[92] Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.

10. Enbiyāʾnuŋ iftiḫārı mürselīnüŋ mefḫarı
ʿĀlem-i cān cān-ı ʿālem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

11. ʿĀşıḳ-ı dīdār-ı Yūsuf vālih-i nuṭḳ-ı Kelīm
Ḥüsn-i ḫulḳıyla müsellem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

12. Zinde-i nuṭḳ-ı revān-baḫşı dil Ḫıżr-ı nebī
Rūḥ-ı ʿĪsā cān-ı Meryem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

13. Rāzdān-ı *li-maʿallāh* [93] maḥrem-i bezm-i şuhūd
Ḫalvet-i İsrāda hem-dem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

14. Çarḫ-ı mīnā Sidre vü Ṭūbā ile kürsī-i ʿarş
Ḳaṣr-ı miʿrācında süllem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

15. Gīsuvān-ı müşg-fāmı kisve-i beytüʾl-ḥarām
Teşne-i dīdārı zemzem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

16. Nūrdur naḫl-i revānı sāye olmaz nūrda
Cümleten rūḥ-ı mücessem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

17. Minber-ārā-yı risālet muḳtedā-yı enbiyāʾ
Ḫuṭbe-i vaṣfında munżam raḥmeten liʾl-ʿālemīn

18. Cins-i evṣāfıyla envāʿ-ı ḫalāyıḳ leb-küşā
Her lisānda vaṣfı elzem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

19. ʿĀrif-i sırr-ı ʿulūm-ı evvelīn ü āḫirīn
Kāşif-i her rāz-ı mübhem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

20. Ümmī-i nā-ḫᵛānde ammā ḫᵛāce-i müşkil-küşā

[93] Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.

Müddeʿī baḫş ile mülzem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

21. Ḥüccet-i ḳāṭʿıla ḥaḳḳ u bāṭılı farḳ itmege
Tīġ-i şerʿi seyf-i mübrem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

22. Āferīneşden vücūh-ı tām ile mümtāz olup
ʿİlm üʿirfān ileʿālem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

23. Eylemiş Ḥaḳ pāye-i cāh-ı celāl üʿizzetün
ʿArş-ıʿaẓamdan muʿaẕẕam raḥmeten liʾl-ʿālemīn

24. Rīzesinüŋ şāh-rāh-ı rifʿati ḫurşīd ü māh
Tūdesi nüh-ṭāḳ ṭārem raḥmeten liʾl-ʿālemīn
[152a]

25. Zer-niṣār-ı mekremet gevher-feşān-ıʿāṭıfet
Ṭabʿ-ı desti kān ile yem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

26. ʿAdl ü dād ile ḫacālet-baḫş-ı ṣad Nūşīrevān
Şermsār-ı cūdı ḫātem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

27. Eylemiş yümn-i ḳudūmı leyletüʾl-miʿrācda
Ḳāmet-i eflāki pür-ḫam raḥmeten liʾl-ʿālemīn

28. Ḳabża-iʿazmünde nuṣret tīġıdur nūr-ı siyāh
Nīze-i rezminde pür-ḫam raḥmeten liʾl-ʿālemīn

29. Dest-bürd-i ḳahramān ḳahrınuŋ bī-ṭāḳatı
Ḫaṣm-ı olsa Sām ü Rüstem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

30. ʿAcz ile nāmūs-ı ekber midḥat-i ẕātında lāl
ʿAḳl-ı küll vaṣfında ebkem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

31. Cebhe-fersā-yı rikābı eşheb-i evṣāfınuŋ

Nice İbrāhīm-i Edhem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

32. Ḫādmān-ı ravża-i cennet zemīn-i dergehi
Ḥūr u ġılmān ile tevʾem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

33. Naʿt-ı gün-ā-günı dilde tā ki cānum tendedür
Biŋ ḫulūṣ ile muṣammem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

34. Ümmeti pür-sūr-ı iḳbāl ü ẓafer idbār ile
Düşmeni pür-şūr-ı mātem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

35. Gūy-ı seyli ḫurde-i çevgān dest-i saṭveti
Farḳ-ı Ḍaḥḥāk ü ser-i cem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

36. Kārvān-ı ins ü cāna rehber-i fevz ü necāt
Ḳāfile-sālār-ı Ekrem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

37. Lūledür ʿaṭşān-ı iḥsāna ḳalem parmaḳları
Ṭabʿ-ı cūy-ı luṭfa maḳsem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

38. Neşʾe-i[94] cām-ı sürūr-encām-ı bezm-i şefḳati
Ẕevḳ-baḫş-ı cān-ı pür-ġam raḥmeten liʾl-ʿālemīn

39. Rāyet-efrāz-ı şefāʿat sāye-endāz-ı ümem
ʿĀcizān-ı ḥaşre erḥām raḥmeten liʾl-ʿālemīn

40. Güm-rehān-ı ẓulmet-i ʿiṣyāna nūr-ı ʿafv ile
Reh-nümūn-ı semt-i eslem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

41. Müşfiḳ-i eşk-i nedāmet-rīz-i dāmān-ı niyāz
Mihribān-ı çeşm-i pür-nem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

[94]Neşʾe-i : Neşve-i D.

42. Dārū-yı dāruʾş-şifā-yı ʿafvi her dil-ḫastenüŋ
Derd-i bī-dermānına em raḥmeten liʾl-ʿālemīn

43. ʿİllet-i bīmār-ı ʿişyāna ṭabīb-i çāre-sāz
Ḫāṭır-ı mecrūḥa merhem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

44. Ġuṣṣa-i ʿişyān **Naẓīm**-i zāre kār itdi meger
Eyleye ʿafv ile ḫurrem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

45. Ḥasret-i ḫāk-i deri mużmer żamīrümde müdām
Ey ġamı cānumda müdġam raḥmeten liʾl-ʿālemīn

46. Meḥmedet-ḫˇān-ı ṣıfāt-ı pāki ḥālā her zebān
Vaṣf-ı ẕātı zīb-i her fem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

47. Nāmını tesbīḥ idüp gökde melek yirde beşer
İtdüler evrādına żamm raḥmeten liʾl-ʿālemīn

48. Biŋ taḥiyyāt u selām olsun revān-ı pāküne
Virdüm olduḳca dem-ā-dem raḥmeten liʾl-ʿālemīn

32[95]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

Destūr Yā Resūlʾallāh

1. Şiddet-i deyden olup efsürde ser-tā-ser zemīn
Ḫāne-i āyīnede sermā çıḳardı erbaʿīn

2. ʿĀlem-i ṣırça-serāy itdi yine şāh-ı şitā

[95] Yahyâ Nazîm D.-I, Kaside 9, (73 beyit), s.158-164

Çekdi mīnādan bāsiṭ-i ḫāke bir naṭʿ-ı güzīn

3. Şuʿle māh encüm şerār aŋa şihāb oldı ʿalev
   Faṣl-ı deydür yaḳdı āteşdānını çarḫ-ı metīn

4. Āteş-i sincāb-ı ḫākister be-dūş itdi şitā[96]
   Berfden giydirdi sermā ḫāke ḫātem 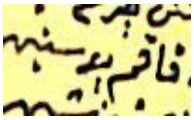

5. Māh-ı nev ẓann eyleme āvīḫte yaḫ-pāredür
   Zīr-i bāmından nümāyān itdi bu nüh şeh-nişīn

6. Berḳ ṣanma ẕeyl-i bāġ-ı dehre bād-ı ṣunʿ ile
   Ṭārem-i ʿulvīden īṣār oldı berg-i yāsemīn

7. Dirhem-i berḳ u nücūmuŋ destüne ġırbāl olup
   Ḫurdesin dökdi yire ṣarrāf-ı çarḫ-ı ḫurde-bīn

8. Penbe-rīz oldı kemānından yine ḥallāc-ı dehr
   Berf-i żıddı ditredi cīm-i yetīmān-ı ḥazīn

9. Müşg ile kāfūrdur şām-ı sipeh berf-i sefīd
   İtdi ārāyiş dükānun behmen-i serd ü ḫaşīn

10. Āsmāna eyledi teʾşīr bād-ı mihr-i cān
    İtdi yaḫdān manḳal-ı mihri sipihr-i çār-mīn

11. Ṣavlet-i deyden olurdı lerze-nāk sīne-çāk
    Şīr-i berfine dūçār olsa bu dem şīr-i ġazīn

[96] Mecmuada bulunan bu beyit, Nevin Gümüş tarafından hazırlanan Yahya Nazim-1 adlı YL tezinde bulunmamaktadır. Aynı beyit Library Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında sayfa 23'te 4. beyit olarak kayıtlıdır.

12. Keşret-i berf ol ḳadar kim yolda eylerdi ḫaṭā
Çıḳsa ṣaḥrāya künāmından eger āhū-yı Çīn

13. Pāre pāre kef niṣār oldı dehānından yire
Berfdür ṣanma eserdi üştür-i çarḫ-ı berīn
[152b]
14. Serdī-i dey baḥr-ı mevvācı müsaṭṭaḥ gösterüp
Ḳaldı zīr-i yaḫda deryāda olan çīn-i cebīn

15. İtdi iẓhār-ı bürūdet tünd-bād-ı zemherīr
Cebhe-i ebr-i maṭīr olsa ʿaceb mi çīn çīn

16. Ḥabs idüp enhār-ı kec-reftārı sulṭān-ı şitā
Dest-bürd-i berdle çekdi ḥiṣār-ı āhenīn

17. Bīm-i deyden giydi sincāb-ı seḥābı āftāb
Ḳaldı ḫākisterde aḫkerveş o rūy-ı āteşīn

18. Ṭoŋdurup eşcār-ı bāġı serdī-i bād-ı ḥarīf
Bir perīdür şīşede yaḫ-beste her naḫl-i güzīn

19. Ḥükm-i sermā ol ḳadar eşyāya teʾṣīr itdi kim
Oldı efsürde ṣadefde ḳaṭre-i dürr-i ṣemīn

20. Pençe-i behmen ḳabā-yı sebz-i eşcārı yine
Pāre pāre itdi ne dāmen ḳodı ne āstīn

21. Ḳalb-i saḫt-ı yāre teʾṣīr itmez oldı sūz-ı dil
Gūyiyā toŋdı şitādan nāle-i āh ü enīn

22. Serdī-i bād-ı şitādan mihr ü māhı ḥıfẓ içün
Gökde ḳat ḳat perdeler çekdi seḥāb-ı ʿanberīn

23. Yir yir āvīze olan yaḫ-pāre şanma çekdiler
Ḫaşmına sulṭān-ı dīnüṇ cünd-i sermā tīġ-i kīn

24. Pertev-i nūr-ı Ḫudā kim oldılar pervānevār
Cemʿ-i şemʿ-i bezm-i mihri enbiyāʾ vü mürselīn

25. Nüktedān-ı *li-maʿallāh*[97] maḥrem-i bezm-i şuhūd
Vāḳıf-ı esrār-ı ḫalvet-ḫāne-i ʿayne'l-yaḳīn

26. Pādişāh-ı ʿarş-mesned kim muṭīʿ-i şerʿidür
Enbiyāʾ vü mürselīn ü evliyā-yı kamilīn

27. Ḳulzüm-i ʿummān-ı ʿirfān kim yanında ḳaṭredür
Baḥr-ı bī-ḳaʿr-ı ʿulūm-ı evvelīn ü āḫirīn

28. Rāyet-efrāz-ı ẓafer kim oldı itdükçe cihād
Tīr-i nuṣretdür kemān ü cünd-i furṣatdur kemīn

29. Cān-ı ʿālem ʿālem-i cān rūḥ-ı ṣadr-ı *künfekān*[98]
Nūr-baḫş-ı cebhe-i īmān çerāġ-efrūz-ı dīn

30. Lücce-i ʿafv-ı şefāʿat kān-ı cūd-ı merḥamet
Çāre-sāz-ı ʿillet-i ümmet şefīʿuʾl-müẕnibīn

31. Mefḫar-ı her dü-cihān bālā-nişīn vālā-nişān
Dāver-i ʿarş-āstān sidre-mekān refref-mekīn

32. Şāhid-i kāşāne-i esrār ḥabīb-i kibriyā
Şehrīyār-ı ʿālem-ārā şehsüvār-ı nāzenīn

33. Aḥmed-i mürsel Ḫabībʾullāh Muḥammed Muṣṭafā

[97]Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.
[98] Künfekān: "Ol dedi ve oldu" (Yāsīn 36/ 82)

Nāzenīn ḳurb-ı Ḥaḳ maḥbūb-ı Rabbiʾl-ʿālemīn

34. Ol şeh-i kevn ü mekānuŋ çāryār-ı bā-ṣafā
Her biri oldı binā-yı şerʿine rükn-i rekīn

35. Ol şehüŋ maḥşerde iki ġāşiye-ber dūşıdur
Muttaṣıl ʿafv ü şefāʿatdür yesār u der-yemīn

36. Ṣāḥibüʾl-miʿrāc o peyġāmber ki esb-i ḳadrinüŋ
Cilvegāh-ı ʿarş-ı aʿlā oldı kām-ı evvelīn

37. Ẕıllı ol nūr-ı Ḫudānuŋ düşmese ḫāke n'ola
Cismüni rūḥ-ı muṣavver eylemiş cān āferīn

38. Ravża-i cennet-ḥarīm-i cāhına ferrāş olup
Eyledi çārūb-ı müjgānum dü-çeşm-i ḥūr-ı ʿıyn

39. Şevḳ-yāb-ı feyż-i güftārı dil ü cān-ı kelīm
Ẕevḳ-baḫş-ı rūḥ-ı ʿĪsādur o nuṭḳ-ı sükkerīn

40. Āstān-ı cāhınuŋ züvvārı ervāḥ-ı kirām
Ṣuffe-i dergāhınuŋ ḫuddāmı aṣḥāb-ı güzīn

41. Sākin-i cennet-zemīn-i dergehi kerrūbiyān
Zāʾir-i beytüʾl-ḥarām-ı ravżası rūḥuʾl-emīn

42. Rīzesinüŋ reh-güẕār-ı rezmi farḳ-ı ferḳadān
Kürsī-i pāy-ı rikāb-ı ʿazmi çarḫ-ı heftümīn

43. Zīr-i rānında o bī-hemtā burāḳ-ı dil-keşüŋ
Bāli şehbāl-i hümā ṭāvūs dem ʿanḳā-serīn

44. Şānına şāyān degüldür fīʾl-meẕel olsa eger

Māh-ı nev sīmīn-rikāb ü mihr aŋa zerīn-zīn

45. Ḳande kim ʿaṭf-ı ʿinān itse livā-yı ʿazmüne
Şuḳḳadur *naṣrun min ʾallāh*[99] ser-ʿālem feṯḥ-i mübīn

46. Mālik olmışdı risāletle nübüvvet mülkine
Olmamışken rūḥ-ı ādem cilve-baḫş-ı mā ü ṭīn

47. Dehre ḥükm itdi Süleymān-ı nebī bir mühr ile
Oldılar ammā Süleymānlar aŋa zīr-i nigīn

48. Her kemīne bende-i fermānınuŋ vaḳt-i ʿaṭā
Kemterīne baḫşişi maḥṣūl-i ṣad genc ü defin

49. Vāṣıl- dergāh-ı ḫuld eyvānınuŋ tesbīḥidür
Ḥāziḥī cennātü ʿadnün fedḫulūhā ḫālidīn[100]

50. Sāʾil-i dergāhınuŋ ser-nāme-i iḳbālüne[101]
Yazdılar ʿunvānını ʿizzet-ḳarīn devlet-rehīn

51. Ḥāşeliʾllāh dāḫil-i dāruʾl-emān-ı ḥıfẓuna
Ḥaşre dek furṣat bula iġvāya iblīs-i laʿīn
[153a]
52. Pādişāha ḳurb-cāhā ʿarş-dergāhā şehā
Ey vücūh-ı nāmile vālā-ter ü bālā-terīn

53. Sen o sulṭān-ı dü-ʿālemsün ki itseŋ iltifāt
Dehre ḥükm eyler Süleymān gibi her ʿabd-i kemīn

54. ʿĀcizān-ı ḥaşre itmiş Ḥaḳ seni kehfüʾl-emān

[99] naṣrun minʾallāh: "Yardım Allah'tandır." (Saff 61/ 13)
[100] Ḥāziḥī cennātü ʿadnün fedḫulūhā ḫālidīn: "İşte adn cenneti budur, ebedî olarak ona(cennete)girin." (Zümer 39/ 73)
[101] iḳbalüne: iḳbālinüŋ D.

ʿAfv ü luṭfuŋdur ʿuṣāt-ı ümmete ḥışn-ı ḥaṣīn

55. Gülşen-i vaṣf-ı ṣıfātuŋda yine cūşān olup
Aḳdı bir āb-ı revān gibi bu şiʿr-i dil-nişīn

56. Mihr-i mürüŋ ḥasretümden oldum engüşt-i pesīn
Yā nebī eyle beni şāyeste-i engüşterīn

57. Pīr ü bernā ḫāk-i pāk-i ravżaŋı sevgend ider
Ey ġubār-ı dergehüŋ tāc-ı şeref-baḫş-ı yemīn

58. Feyż-i naʿtüŋ virdi ṣad-güne ḥalāvet naẓmuma
Şīr ile şīrīn olur perverde olsa engübīn

59. Rūmda Ḥassān olam vaṣf-ı ṣıfātuŋda eger
Feyż-i ẕātuŋla olursaŋ ben ṣenākāre muʿīn

60. ʿÖmrün olduḳca ṣenāŋa beẕl idem maḳdūrumı
Söyleye ins ü melek arż u semāda āferīn

61. Luṭfuŋa iḥsānuŋa ḳaldum iki destüm tehī
Sāʾilüm eyle simāṭ-ı şefḳatüŋden rīze-çīn

62. Yā Resūlaʾllāh **Naẓīm**-i bī-kesi eyle ḳabūl
Anı redd itme bi-ḥaḳḳ-ı ṣaḥb u āl ü tābiʿīn

63. Seyyiʾātum ṣıġmaz oldı defter-i aʿmālüme
Cürmümi taḥrīrden ḳaldı kirāmeŋ kātibīn

64. Şerr-i şūrından rehā bulmaḳ müyesser olmadı
Māniʿ-i ḫayr-ı ʿameldür nefs-i şerīr ü mehīn

65. Sehv ile uydum hevā-yı nefse itdüm maʿṣiyet

Ādemi lā-büd belāya uġradur sūʾ-i ḳarīn

66. Geçdi ġafletle şeb ü rūzum dirīġā bilmedüm
Żāyiʿ oldı bīhūde bunca şühūr ile sīnīn

67. Oldı cüzʾ-i aʿẓam-ı terkībi ʿiṣyān ü fesād
Ṭurfa maʿcūndur bu naḳş-ı bed-sirişt ü bed-ʿacīn

68. Besdür ey ḫāme yeter ṭarḥ-ı maḳāl-ı germ ü serd
Tā-be-key tekṣīr-i güftār eyledüŋ ġass u ṣemīn

69. Geldi hengām-ı duʿā dergāh-ı Ḥaḳḳa el açup
Bir duʿā ḳıl kim ḳabūl ide mucībuʾs-sāʾilīn

70. Tā ki māl-ā-māl idüp dehri zemistān berf ile
Ḥükmün icrā eyleye faṣl-ı şitāda erbaʿīn

71. Tā ki gāh ġālib gehī maġlūb olup şayf u şitā
Olalar germā vü sermā īn berān ü ān berīn

72. Başına yaġa tekerek ġuṣṣa ḫaṣm-ı şerʿinüŋ
Şiddet-i berf-i meṣāʾible ola endūh-gīn

73. Dūstān-ı ḫānedānı ḫurrem ü ḫandān olup
Düşmen-i cāhı ola maḥzūn ü nā-şād ü ġamīn

74. Ehl-i diller vaṣfın itdükçe disünler ol şehüŋ
Gūş idenler raḥmetuʾllāhi ʿaleyhim ecmaʿīn

33[102]

Destūr Yā Ḥabib'allāh

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey serīr-i ḳurb-ı ʿizzetde şeh-i mesned-nişīn
   Nāzenīn-i ḥażret-i Ḥaḳ raḥmeten-lil-ʿālemīn

2. Eylemiş bāġ-ı risāletde çemen-pīrā-yı ṣunʿ
   Ḳāmet-i Tūbā ḳıyāmuŋ sidre-i būstān-ı dīn

3. Ḫādimān-ı bārgāh-ı himmetüŋ ervāḥ-ı Ḳuds
   Ġāşiye berdūş-ı raḫşı ʿizzetüŋ rūḥu'l-emīn

4. Mihmān ḫˇān-ı luṭf buyurduġuŋ ins ü cān
   Maḥremān-ı bezm-i cūduŋ enbiyā vü mürselīn

5. Kān-ı ḥikmet genc-i ʿirfān maʿden-i feyż ü kemāl
   Baḥr-ı esrār-ı ʿulūm-ı evvelīn ü aḫirīn

6. Gevher-i kān-ı ezel yektā dür-i baḥr-ı ebed
   Cān-ı ʿālem ʿālem-i cān pādişāh-ı nāzenīn

7. Ruʾyet-i dīdār içün ʿaṭf-ı ʿinān itseŋ olur
   Ferş-i rāh-ı raḫş-ı ʿazmüŋ perde-i ʿayneʾl-yaḳīn

8. Çāryāruŋ oldılar ḫuddām olup dergāhuŋa
   Kām-rān u kām-kār u kām-yāb u kām-bīn

9. Yā Resūlʾallāh nübüvvet taḫtına sulṭān idüŋ
   Ādeme ārāmgāh iken miyān-ı mā-i ṭīn

[102] Mecmuada bulunan bu şiir, karşılaştırma yaptığımız Yahyâ Nazîm D.-I, II, III, IV adlı YL tezlerinde bulunmamaktadır. Aynı şiir Library Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında sayfa 424'te yer almaktadır.

10. Luṭf idüp redd eyleme şāhum **Naẓīm-i** bī-kesi
Bir gedādır ḫırmen-i cūduŋda olsun ḫūşe-çīn

34[103]

[153b]

Destūr Yā Muḥammed Ṣallallāhu ʿAleyhi ve Ṣellem

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Aldı burc-ı bedeni doldı derūn u bīrūn
Meded Allāh beni nefs ü hevā itdi zebūn

2. Her ṭarafdan yürüdü mülk-i dile ceyş-i hevā
Oldı tārāc-ı ser-ā-ser ḫıred ü ṣabr ü sükūn

3. ʿAḳlumı fikr ü dil ü ṭabʿumı nā-çār itdi
Nefs-i ḫod-bīn ü ḫod-ār o hevā-perver ü dūn

4. Mekr ile ʿaḳlun alup eyledi dīvāne dili
İtdi ol ʿāḳıl-ı ferzāneyi meftūn u füsūn

5. Rūḥ-ı miskīn olup kūşe-nişīn-i mātem
Dil-i şüyūn-zedeveş giydi ḳabā-yı efsūn

6. Renkden renge ḳoydı ārzū-yı surḫ u sefīd
Gāh mey gāh ʿaraḳ ḥāl-i dilüm diger-gūŋ

7. Dest-i nisāc-ı ḫıtāyī-i ḫatā naḳş geçüp
Oldı minvāl-ı nesīc-i ʿamilüm būḳalemūn

8. Göŋlümi kendü gibi itdi hevāyī āḫir
Kime feryād ideyüm dād bu nefs-vārūn

[103] Yahyâ Nazîm D.- III, Kaside 26, (61 beyit), s.130-136

9. Bir melek manẓara ki çeşmümi naẓara gedā
   Bir perī-peykere ki ʿaḳlumı eyler meftūn

10. Ārzū-yı ser-i gīsū-yı ḫam-ender-ḫam ile
    Dil-i dīvānemi ki silsile cānbān-ı cünūn

11. Ḥarem-i behçete dizdi de nigāh itdi deyü
    Cān-ı şūrīde mi ki çāh-ı ẕeḳanda mescūn

12. Gāh esrār ile ḥayrān ü gehi mest-i nabıẕ
    Gāh şevḳ-i leb-i dilberle esīr-i maʿcūn

13. Gāh mey nūş-ı ṭarab gāh ḫumār ile melūl
    Gāh ter-meşreb ü geh ḫuşk-i dimāġ-ı afyūn

14. Cān-ı feryād ile geh düş-be-düş kehimār
    Rūḥ-ı Mecnūnla geh dest-be-dest hāmūn

15. Oldı dīvāne dilüŋ şīşe-i nāmūsı şikest
    Eylemez belki henüz itdügi fiʿl-i Mecnūn

16. Ḫˇābe varsam ider evhām u ḫayālāt hücūm
    Gözüm açsam olur eşkāl-i nemāḫı efzūn
    [104]

17. Seyiʾātüm o ḳadar kim ola āḥādı elif
    Defter-i maʿṣiyetüm rūz-ı ḥisāb olsa yekūn

18. İtdi ālūde beni meşġale-i menhiyāt

[104] A.g.e.'de 16.beyitten sonra kayıtlı olan beyit:
Her müjem bir nigeh-i maʿṣiyete cāy-ı kemīn
Döndüm ol şaḫṣa ki bekler kapusın ehl-i düyūn
Aynı beyit Library Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında da yer almaktadır.

Olmadum ġāʾile-i sehv ü ẕelīlden meʾmūn

19. Ġaflet ü ḫˇāb-ı şebüm cürm-i pey-ā-pey seḥerüm
Nefs-i ẓālim beni her ḥālle itdi maġbūn

20. Ṭayy-ı hāmūn-ı māʿṣīde dil-i esb rehvār
Ṣaḥn-ı meydān-ı ʿibādetde velī raḫş-ı ḫarūn

21. Leke-i cürm-i libās-ı ʿamālümden çıḳmaz
Eger olmazsa aŋa ʿafv u ināyet ṣābūn

22. Demidür ḫūn-ı ciger dīdelerümden döküle
Ġoncaveş ḫāriş-i ʿişyān dilümi eyledi ḫūn

23. Baġrumı lāle gibi nār-ı maʿāṣī yaḳdı
Yeridür sūz-ı nedāmetle yana dāġ-ı derūn

24. Şeb-i ṭarīḳ-i menāhīde meded ḳaldum āh
Cigerüm sūḫte vü dil-ḫūn u derūnum maḥzūn

25. Kereminden umarum meşʿale-i luṭfun ide
Ḥażret-i ḳāfile-sālār-ı Ḫudā rāh-nümūn

26. Hādī-yi ins ü melek rehber-i cin ü perī
Bāʿiṯ-i kevn ü mekān u sebeb-i *kun fe-yekūn*[105]

27. Dürr-i yektā-yı ṣadef perver-i ḥikmet ki henüz
Bulmadı miṯl ü naẓīrin ne bāṭūn u ne Ḳārūn

28. Bihterīn maṭlaʿ-ı dīvān-ı nübüvvet ki Ḫudā
Eylemiş ẕātını şeh-beyt-i risālet mażmūn

[105] kun fe-yekūn: "Ol der ve olur" (Yāsīn 36/ 82) (Kur'ān-ı Kerīm'de birden fazla ayette geçmektedir.)

29. Kān-ı esrār-ı ḥaḳīḳat yem-i rāz-ı ḳudret
Ṭabʿ-ı gencīne-i ḥikmet sözi dürr-i meknūn

30. Dü-cihān pādişāhı ʿarş-ı berīn taḫtgehi
Bende-i ḫāk-i rehi ḫüsrev-i rabʿ-ı meskūn

31. Bedr-i tābān-ı dücā māh-ı sipihr-i esrā
Neyyir-i burc-ı Ḫudā mihr-i nübüvvet gerdūn

32. Nāzenīn-i dü-cihān yaʿnī Ḥabībüʾr-Raḥmān
Aḥmed-i Mürsel o Maḥbūb-ı Ḫudā-yı bī-çūn

33. O şehüŋ levḥ-i kiramī-i vücūdı bulmış
Ezeli mihr-i nübüvvet ile ʿunvān ü şüʾūn

34. O şehüŋ ins ü melek ʿarż u semāda bulsa
Gerd-i naʿl-i sem-i rehvārān ider kuḥl-i ʿuyūn
[154a]
35. Sidre-i himmeti ol pādişehüŋ Ṭūbā-berg[106]
Ṭūbā-i rifʿati ol pādişāhuŋ sidre ġüşūn

36. *Veʾḍ-ḍuḥā*[107] ʿārızı gīsū-yı laṭīfi *veʾl-leyl*[108]
Kāʿbe ḳavseyn[109] ḳalem ḳaşları yā *sūre-i nūn*[110]

37. Vālih-i ṭūr-ı tecellā-yı cemāli mevsi
ʿĀşıḳ-ı bārḳa-i nūr-ı kemāli Hārūn

38. Ḥasret-i münzelet ile göġe çıḳdı īsā

[106] berg: bırak D.

[107] Veʾḍ-ḍuḥā: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Duhā 93/ 1)
[108] Veʾl-leyl: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Leyl 92/ 1)
[109] Kābe ḳavseyn: "(Peygamber'e olan mesafesi) iki yay aralığı kadar yahut daha az oldu" ayetinden iktibastır. (Necm 53/ 9)
[110] Sūre-i nūn: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Kalem 68/ 1)

Ḫaclet-i mekremet ile yere geçdi Ḳārūn

39. Ḥarīm-i gülşen-i iclālüne cenāt-ı ḳuṣūr
Ravża-i ʿizzetüne kevṯer ü tesnīm-i ʿuyūn

40. Dergeh-i ʿilm-i kemālinde gedā meşāʾīn
Nüsḫa-i ḥikmet-i dem-bestesi işrāḳiyūn

41. Vaṣf-ı eyvān-ı celālinde olur maḫlūḳuŋ
İki desti zeniḫ-i ḫayme-i ḫayretde sütūn

42. Encüm ü şems ü ḳamer bāġçe-i ḳadründe
Yāsemenzārda gūyā ki ṭurunc u līmūn

43. Cūd-ı bī-fāṣıla senden eger olsaydı naṣīb
Ḥaşre dek vaʿdeden evvel açılurdı kemūn

44. Mıṣr-ı endīşede miḳyās-ı ṯenāsında olur
Ġarḳa-i nīl-i tāhir-i dil ü cān Ẕüʾn-nūn[111]

45. Olur elbette hücūm-ı ṣaf-ı iclālünden
Sürer āyātı gibi ḫaşmınuŋ iḳbāli nigūn

46. Devr-i ḥıfẓunda o ṣāḥib-ḥikem ü esrāruŋ
Dil-i bimāra ki hem-vāre şifāʾdur ḳānun

47. Bu ʿalī nemḫa-i Loḳmān gibi ġarḳ-āb olsun
Pārelensün ser ü düşünde ḫam-ı eflāṭūn

48. Ḳurb-ı Ḥaḳḳ münzeletā şāh-ı sütūde ṣoftā
Ey iden ʿafv ü şefāʿatle ʿuṣātın memnūn

[111] Zünnūn-ı Mısrī veya Zun-Nūn el-Mısrī, tasavvuf felsefesinin kurucuları arasında gösterilen Mısırlı Arap düşünür.

49. Sensin ol kim ḥarem-i dergehüŋe ḫādim olan
Āfet-i her dü-cihāndan olur elbette maṣūn

50. Çehre-i zerdeni ḫāk der yine[112] kim ki sora
Anuŋ iksīr-i saʿādet işin eyler altun

51. N'ola ʿiṣyānumuzı eylese ʿafvüŋ mestūr
Maḥv olur baḥr-ı muḥīṭe dökülünce ceyḥūn

52. Yine Ḥaḳḳ üzre edā eyleyemem biŋde birin
Tā-ḥaşr ʿömrüm olup vaṣfuŋa olsam meʾẕūn

53. Feyż-i evṣāf-ı cemīlüŋde olur dürr-i Naẓīm
Süḫanum her ne ḳadar olsa kelām-ı mevzūn

54. Zaḫme-i vaṣfuŋu buldım dil-i vīrānumda
Olur elbette ḫarābātda künc-i medfūn

55. Çeker elbette ġamuŋ ben ḳuluŋı ġam çekmem
Çünki her emīr olur vaḳtına şāhum merḥūn

56. Yeter ey ḫāme süḫan girye-künān eyle niyāz
Bir duʿā ḳıl ki ola ḥüsn-i ḳabūle maḳrūn

57. Tā ki burc-ı bedene ḥükmün ide rūḥ-ı revān
Tā ola nefs ü hevā mülk-i derūndan bīrūn

58. Ravża-i pāküŋe īṣār ü niṣār ola müdām
Ṣalavāt ile taḥiyyāt-ı ṣadāḳat meşḥūn

59. Dil-i aḥbāb-ı selāmetde vü cān-ı ḫaşmı

[112] yine: sen D.

Ola dā'im siper-i nīze-i ṭaʿn-ı ṭāʿūn

35[113]

Destūr Yā Şāh-ı Enbiyā

Mefāʿīlün / Feʿūlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1. Ey ḫam-ı çevgān-ı fermānında kevneyn iki gū
   Şehryār-ı kām-baḫş u şehsüvār-ı kām-cū

2. ʿArızı şemsü'd-duḫā ve'l-leyl ü müşkīn gīsūvān
   Ḳābe ḳavseyn ebrūvānı ṣubḥ-ı ev-ednā o rū

3. Tūtīyā-yı ḳudsiyān müşkīn türāb-ı ravżası
   Kīmīyā-yı ḫalḳ-ı ʿālem ol muʿanber ḫāk-gū

4. Vaṣf-ı şānında ser-ā-ser āsmān bir ḥarf u ṣavt
   Midḥat-i ẕāt u ṣıfātında cihān pür güft-gū

5. Dergeh-i ʿarş āstānında müyesser her murād
   Ravża-i cennet nişānında müheyyā ārzū

6. Virdi revnaḳ kāʾināta ʿadl u dādı her ṭaraf
   Oldı cārī şeş cihāna ḥükm-i şerʿ-i sū-be-sū

7. Zaḫme-i tīr-i ḳażā peykānı mecrūhı ḳadar
   Çāk-i şemşīr-i pirāhen-i ecel eyler ruḫu

8. Bezmgāh-i ʿaşḳına leẕẕet ciger nuḳl-i kebāb
   Dürd-i nūşı derdine dīde ḳadehdür dil sebū

9. Rū-siyāhum maʿsiyetle olmada rīşim sefīd

[113] Mecmuada bulunan bu şiir, karşılaştırma yaptığımız Yahyâ Nazîm D.-I, II, III, IV adlı YL tezlerinde bulunmamaktadır. Aynı şiir Library Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında sayfa 435'te yer almaktadır.

Yā nebī ʿafv eyle aḥvālim bilürsüŋ mū-be-mū

10. Yā Resulʾallāh nem-i ʿaşḳuŋla jeng-i ġayrıdan
Eyle mirʾāta dil ü cānı **Naẓīmī** şüst ü şū

36[114]

[154b]

Destūr Yā Muḥammed Muṣṭafā Ṣallallāhu

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Oldı bir bezme yine çeşm ü dilüm cām-ı sebū
Seni şimden gerü ey ʿaḳıl-ı ḫūd-ārā yāhū

2. Nice bezm olmış anuŋ şemʿine pervāne serveş
Nice şemʿ olmış anuŋ cemʿi cevʿ-i ḳadd-i lüʾlü

3. Nice cām olmış aŋa bāde raḥīḳ-i taḫḳīḳ
Nice bāde ki ider ḳaṭresi dehri memlū

4. Ne sebū ḥasret-i ṣahbāsı ile pīr-i felek
Eylemiş mihr ü mehi aŋa zer ü sīm-i gedū

5. Çekse bir cürʿasını tāʿatiyān-ı taḳvā
İde āb-ı rāḥ-ı perhīz ile tecdīd ü żū

6. Sāġarı cürʿa feşān-ı ser-i ṣad-āb-ı ḥayāt
Ḫıżr u İskender anuŋ şevḳine itdi tekāpū[115]

7. Sāḳī-i bezmi anuŋ şāhid-i gülzār-ı elest
Zümre-i meclisi gül-çīn-i riyāż-ı ḳālū

8. Ṣuffe-i muṣṭabesi mest-i maḥabbet ile pür

[114] Yahyâ Nazîm D.- III, Kaside 27, (51 beyit), s.136-141
[115] Vezin aksamaktadır.

Sāġar-ı meygedesi bāde-i ʿaşḳ ile ṭolu

9. Zā'ir-i gūşe-i kāşānesi bī-ʿayb-ı riyā
Āstān-ı der-i meyḫānesi bī-teng-i ġalū

10. Cilvegāh-ı ṣaf-ı rindānı pes perde-i rāz
Ḫˇābgāh-ı ser-mestānesi zīr-i zānū

11. Feyżyāb-ı ḳadeḥi ṣubḥ u mesā āyīnedār
Dili bīdār olur dīdesi görmez uyḫu

12. Ṣāfī-i meclisinüŋ dürdī-i derdin görenüŋ
Dīdesi şāhid-i ḥayretle olur hem-pehlū

13. Ne ḫumār u ne ġam-ı şaḫne vü ne bū-yı dehen
Ne teneffür-dem-i nūşende ne çīn-i ebrū

14. Naḳli ḫūn-āb-ı derūn laḫt-i ciger aŋa kebāb
Sāġarı dīde vü dil meygede bir meydür bū

15. Cānum ol meclise raḳḳāṣ ü dilümdür muṭrib
Başlasa nāle vü zāre demidür nāy-ı gelū

16. Doldur ey sāḳī-i meclis ṭoluŋı nūş ideyüm
Baŋa sensiz ne çemenzār gerek ne leb-i cū

17. Ḫāṭır-ı saḫtımı nerm ile ṣun ol bādeyi kim
Dil-i ḫārāyı ide tā baş keremiyyeti ṣu

18. Beni bir cāmla mest it ki olam girye-künān
Naʾt-ı maḥbūb-ı ilāhīde yine zemzeme gū

19. Melik-i ins ü melek şāh-süvār-ı melākūt

Ki dü-ʿālem ḫam-ı cevkān-ı ġamunda iki gū

20. Meclis efrūz-ı şebistān-ı maḳām-ı ceberūt
Ki anuŋ şemʿine pervāne melāʾik her su

21. Çemen-ārā-yı reyāḥīn riyāż-ı lāhūt
Ki ḫırāmān-ı ḳaddīdür anda nihāl-i dil-cū

22. *Li-maʿallāh*[116] ḥarem-i ḫüsrev ü *levlāk-ı*[117] ʿālem
Dergeh-i beyt-i mükerrem ʿarafāt ol ser-gū

23. ʿĀrıżı şems-i ḍuḥā cebhesi māh-ı İsrā
Kisve-i beyt-i Ḫudā iki mübārek gīsū

24. Nūr-ı Ḥaḳḳ Aḥmed-i Muḫtār-ı ʿaleyhi'ṣ-ṣalavāt
Ehl-i ʿarż ehl-i semāvāt ḳumāş-ı pāyine-rū

25. Ḥüsni Kaʿbe femi zemzem ḥacerüʾl-esved aŋa
Merdüm-i dīde-i Cibrīl o ḫāl-i hindū

26. ʿAşḳı bir Ḥasān-ı Ḥüseyindür o şehüŋ kim olmış
Tūde tūde ser-i ʿuşşāḳ aŋa burc u bārū

27. Ḳuvvet-i ḳāhire-i ḥaşmetine ol şāhuŋ
Nice ṭāḳat getüre bāzū-yı iḳbāl-i ʿadū

28. Ki daḫı ḥamle-i evvelide ider ḫıred ü şikest
Pençe-i saṭveti bī-minnet-i zīver-i bāzū

29. İtmese ẕātı ḥaremgāh-ı vücūda teşrīf

[116] Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.
[117] Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.

Māder-i dehr aŋa olmaz idi ged-i bānū

30. Perveriş yāfte-i feyż-i Ḫudādur olmaz
Çemenistān-ı kemālinde giyāh-ı ḫod-rū

31. Oldı bir ṣadme-i pür-dūz-ı ẓuhūr ile anuŋ
Ḳaṣr-ı kesri gibi meksūr-ı hezārān meşkū

32. Şāhbāz-ı ġamuna olmaġa ervāḥ-ı şikār
Ṭayrān itmede mānend-i tażarrū vü tīhū

33. Dergeh-i rifʾatine pīr-i felekdür derbān
Ḥarem-i ʿizzetüne per-i melekdür çārū

34. Bāġ-ı iclālüne encüm-i semen reng-i efżā[118]
Naḫl-i iḳbālüne mihr ü meh iki şeftālū

35. Mezraʿ-ı luṭfuna bir sünbüledür kevn ü mekān
Çarḫ-ı Ḫızr-ı çemen cūduna berk-i kāhū
[155a]
36. Rāyet-i nuṣretüne fetḥ ü ẓafer felgeh ü ẕeyl
Sāʿd-ı himmetine ʿavn-ı ilāhī neyyirū

37. Bī-dehān ẕikr-i dürūd ile zebān-ı sāḥir
Bī-zebān vird-i ṣalāt ile dehān-ı cādū

38. Derd-i ʿaşḳ ile fedā eyleyene cān u serin
Sidre tābūt ola ṭūbā-i cennet ten-şū

39. Zaḫmī-i tīġ-i cihān-gīrini ḥayāt-ı ecel
Rişte-i mīrüŋ ile eyler eger eylerse refū

[118] efżā: feżā D.

40. Dem-be-dem nāfe-i müşk itmez idi neşr-i şemīm
Nafḫa-i ḫulḳını şem eylemeseydi āhū

41. Ḥāẕıḳ ḥıfẓı ki tedbīr ide bir bīmāra
Bu ne ḥikmetdür ecel şerbetin eyler dārū

42. ʿArş-ı Ḥaḳḳ bārgehā ḳurb-ı mekān-ı pād-şehā
Ey dem-i rūḥ-ı nesīm-i ḥarem ile hem-bū

43. Yā Resūlaʾllāh amān nefs-i ẓulūmundan amān
Beni de kendü gibi eyledi dūn-ı bed-ḫū

44. Rūḥ-ı miskīn ü ġarīb olmada bī-ṣūb-ı ṣevāb
Nefs-i ẓālimde ḫaṭāʾī-yi ḫaṭā tū-ber-tū

45. Ḳuşca cānumla beni gülşenüŋe eyle ḳabūl
Ki dinür oldı Süleymāna muṣāḥib bevbū

46. Bī-kesüŋdür naẓar it cān-ı **Naẓīm**-i zāra
Aŋa çekdürme ġam-ı minnet ʿamm u ḫālū

47. Feṭh-i bāb ile kemāl-i kerem ü feyżüŋden
O ġarībüŋ açıla baḫtına bir ḳutlu ḳapu

48. Ḳoma bī-çāreyi bu tīre şeb-i dūrīde
Ṣubḥ-ı kūyuŋda meded görsün o da rūz-ı nügū

49. ʿAfv ile eyle naẓar bitdi zebānında yine
Ḫāmemüŋ rāst ü çepi keṣret-i güftār ile mū

50. Tā ki mestān-ı ġamuŋ girye-künān hāy-ā-hāy
Bezm-i ʿaşḳuŋda ide çeşm-i dilün cām u sebū

51. Rūḥ-ı pür-nūruŋa her ṣubḥ u mesā ez-dil ü cān
Ṣalavāt ile selām ola ḳabūli mercū

37[119]

Destūr Yā Sebeb-i Maġfiret

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Tek ilāhi güher-i ʿaşḳuŋı pinhān eyle
Beyt-i maʿmūr olsa[120] da ḳalbümi vīrān eyle

2. Çeşm-i giryānumı deryā-yı şuhūd it yā Rab
Dil-i vīrānumı gencīne-i ʿirfān eyle

3. Dem-i şādī feraḥumdan beni giryān itdüŋ
Ġuṣṣa vaḳtinde hem ol mertebe ḫandān eyle

4. İtme naḫl-i keremüŋden beni bir laḥẓa cüdā
Sāyeveş ister iseŋ ḫāk ile yeksān eyle

5. Tā seḥergāh-ı ḳıyāmet ser-i ḫākümde benüm
Nūr-ı īmānumı ḳandīl-i fürūzān eyle

6. Saŋa iḳrār ideli cürmümi inkār idemem
Ne ḳadar mücrim isem ol ḳadar iḥsān eyle

7. Mevḳıf-ı şerm ü ḥacāletde ḳalan küstāḫum
Her ne emr eyler iseŋ ʿafv ile fermān eyle

8. Çekilür bār degüldür bilürem maʿṣiyetüm
Şefḳat ü luṭfuŋı hem-keffe-i mīzān eyle

[119] Yahyâ Nazîm D.- I, Kaside 3, (9 beyit), s.103 Mecmuada bulunan bu şiir Library Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında yer almamaktadır.
[120] olsa: ise D.

9. Yaḳ fitīl ü ser-i her dāġ-ı nümāyı **Naẓīm**
   Maʿẕeret lāle-sitānında çerāġān eyle

38[121]

Destūr Yā Şefīʿi Ümmet

Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün

1. Beni bīmār-ı ʿiṣyān itdi ġaflet yā Kerīm Allāh
   Saŋa ḳaldı işim senden ʿināyet yā Kerīm Allāh

2. Derūnum pür-tef ü tāb eyledi ṣahbā-yı küstāḫī
   Tamām oldum ʿaraḳ-rīz-i ḫacālet yā Kerīm Allāh

3. Göz açdurmaz pey-ā-pey maʿṣiyet şāyestedür olsam
   Dem-ā-dem ġarḳa-i eşk-i nedāmet yā Kerīm Allāh

4. Ser-i bāzār-ı taḳvāda ḳoma ben zār u nā-çārı
   Tehī-dest-i ʿamel bī-naḳd-i ṭāʿat yā Kerīm Allāh

5. Günāhkārum kerem senden iderseŋ ʿafvüŋi der-kār
   Ki bende her cezāya var liyāḳat yā Kerīm Allāh

6. Şeb-i tārīk-i ʿiṣyān içre ḳaldum ʿāciz ü sāhī
   ʿAceb ḥālüm nʾola rūz-ı ḳıyāmet yā Kerīm Allāh

7. Ẕelīl ü pāy-māl ü ḫāksārum rāh-ı ʿiṣyānda
   Ẓahīr ü dest-gīr ol eyle şefḳat yā Kerīm Allāh

8. Beyābān-ı mecāzīden geçür tevfīḳüŋi eyle
   Refīḳ-i menzil-i ḫaṣṣ-ı ḥaḳīḳat yā Kerīm Allāh

9. Ḫalāṣ it māsivānuŋ ẓulmetinden eylesün işrāḳ
   Derūn-ı tīrede nūr-ı hidāyet yā Kerīm Allāh

[121] Yahyâ Nazîm D.- III, Kaside 1, (13 beyit), s.24-25

10. Baŋa bir ḳaṭre degmez mi cihānı ġarḳ iderken hep
    Noḫustīn mevce-yi deryā-yı raḥmet yā Kerīm Allāh
    [155b]
11. Ümīd oldur dem-i āḫir ola mühr-i lebüm ẕikrüŋ
    Saŋa itdükde teslīm emānet yā Kerīm Allāh

12. Benüm de defter-i aʿmālümi ṭayy eyle ṭūmār it
    Bi-ḥaḳḳ-ı ḫātem-i mühr-i nübüvvet yā Kerīm Allāh

13. Siyehnāme siyehkār u siyeh-rūyum **Naẓīm**-āsā
    Mürüvvet ḳıl mürüvvet ḳıl mürüvvet yā Kerīm

39[122]

Destūr Yā Şāha Resūlāt

Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün

1. Reh-i ʿaşḳuŋda bī-ṣabr u şekībüm yā Resūlaʾllāh
   Seni her kim sever ben raḳībüm yā Resūlaʾllāh

2. Ḳabūl eyle civār-ı ʿizzetüŋde çekmeyen ġurbet
   Bilürsün kendü şehrümde ġarībüm yā Resūlaʾllāh

3. Ṭavāf-ı Kaʿbe-i şevḳ-ı cemālüŋ farż-ı ʿaynumdur
   Niṣāb-ı ḥasretüŋden bā-naṣībüm yā Resūlaʾllāh

4. Gözüm eşk ile māl-ā-māl göŋlüm ʿaşḳ ile memlū
   Bāʿīdüm ṣūretā maʿnen ḳarībüm yā Resūlaʾllāh

5. Debistān-ı ḥaḳīḳatde olup şākird-i nā-ḳābil
   Velī fenn-i mecāzīde edībüm yā Resūlaʾllāh

6. Rıżāda zühd ü taḳvāda hemān levḥ-i derūn sāde

[122] Yahyâ Nazîm D.- I, Kaside 17, (10 beyit), s.191-192

Ḫaṭāda ṣafḥa-i pür-naḳş u zībüm yā Resūlaʾllāh

7. Ḳarīn eyle gül-i güş-ı ḳabūle nāle-i şevḳim
   Riyāż-ı midḥatünde ʿandelībüm yā Resūlaʾllāh

8. Revādur ṭāliʿ ümde devlet-i evṣāfuŋ el virse
   Felekde maẓhar-ı keffüʾl-ḫażībüm yā Resūlaʾllāh

9. N'ola şerḥ eyledükce vaṣfuŋu ceẕb-i ḳulūb itsem
   Senüŋ bīmāruŋ olmışken ṭabībüm yā Resūlaʾllāh

10. **Naẓīm**-āsā olup şīrīn-meẕāḳ-ı leẕẕet-i naʿtüŋ
    Zebānum māʾil-i şehd ü zebībüm yā Resūlaʾllāh

40[123]

Destūr Yā Sulṭān-ı Nübüvve

Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Mefāʿilün

1. Göŋül ʿaşḳuŋla zār-ı mübtelādur yā Resūlaʾllāh
   Yoluŋda baş ile cānum fedādur yā Resūlaʾllāh

2. Eger red eylemezseŋ dergeh-i ʿarş-āstānuŋda
   Ḳul olmaḳ rütbe-i ʿizz ü ʿalādır yā Resūlaʾllāh

3. Olup biŋ cān ile teslīm-i derd-i miḫnet-i ʿaşḳuŋ
   Sevdā-yı dilim dāġ-ı rıżādır yā Resūlaʾllāh

4. N'ola āsūde olsam sāye-i şehbāl-i ʿaşḳuŋda
   Ki düşmez herkese ẓıll-ı hümādur yā Resūlaʾllāh

5. İşin altun ider rūmāl iden dergāh-ı vālāŋa
   Ġubār-ı rāh-ı kūyuŋ kīmiyādır yā Resūlaʾllāh

[123] Yahyâ Nazîm D.- II, Kaside 3, (23 beyit), s.60-62

6. Olaldan ḫaste-i ʿaşḳuŋ ḥayāt-ı cāvidān buldı
   Dil-i bīmārıma derdüŋ devādur yā Resūlaʾllāh

7. Açar gül gibi ḳalbün artırır bīmārınuŋ ʿömrün
   Ġamuŋ hem dil-güşā hem cān-fezādur yā Resūlaʾllāh

8. Dem-ā-dem nehr-i cārīveş n'ola aḳsa firāḳuŋda
   Gözüm yaşı dükenmez mācerādur yā Resūlaʾllāh

9. Şemīm-i ʿaşḳ-ı pāküŋden n'ola bir şeme luṭf itseŋ
   Hümā-yı cān-ı ʿuşāḳa ġidādur yā Resūlaʾllāh

10. Revā pervāne gibi bezm-i gāh-i ḳurbe yol bulsaḳ
    Ki nūr-ı şemʿ-i ẕātuŋ rehnümādur yā Resūlaʾllāh

11. Sezā her bir naẓarda eylese iksīr-i manẓūrun
    Gözüm ḫāk-i derūŋla rūşenādır yā Resūlaʾllāh

12. ʿAceb mi dem-be-dem āġuşte-i ḫūn-ı ciger olsa
    Göŋül baḥr-ı ġamuŋla āşinādur yā Resūlaʾllāh

13. Melāʾik küḥl-i çeşm-i cān ide bulsa ġubārından
    Ser-i kūyuŋda ol kim ḫāk-i pādur yā Resūlaʾllāh

14. Derūn-ı tīrede nūr-ı cemālüŋ eylesün işrāḳ
    Ki māh ṭalʿatüŋ bedr-i dücādır yā Resūlaʾllāh

15. Maḥaldür tekyegāh-ı enbiyāʾ vü evliyā olsa
    Der-i cūduŋ ki cāy-i ilticādur yā Resūlaʾllāh

16. Ḥabīb-i Kibriyā maḥbūb-ı Ḥaḳ şemʿ-i hidāyetsün
    Vücūd-ı kāmilüŋ nūr-ı Ḫudādur yā Resūlaʾllāh

17. Olurdum ḳābil olsa naḳd-i cān ber-kef ḫarīdārı
Dür-i ʿaşḳuŋ senüŋ kim bī-bahādur yā Resūlaʾllāh

18. Şefīḳ-i 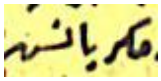 [124] hevā-yı nefse uydum ben
İşim şām u seḥer sehv ü ḫaṭādur yā Resūlaʾllāh

19. Ṭabīb-i ḫastegānsın şerbet-i luṭfuŋ dirīġ itme
Derūŋ ʿāṣīlere dārü'ş-şifādur yā Resūlaʾllāh

20. Kerem ḳanı mürüvvet baḥrisin luṭf eyle iḥsān it
Ḳuluŋ gerçi ʿaṭāŋa nā-sezādur yā Resūlaʾllāh

21. Şeh-i her dü-cihānsun eyle mirʾāt-ı dilün manẓūr
Naẓīm-i derd-mendüŋ bir gedādur yā Resūlaʾllāh

22. Aŋı luṭfuŋla şād it āb-rūy-ı çār-ı yāruŋçün
Ki düşmüş ḫāk-i ʿacze bī-nevādur yā Resūlaʾllāh

23. Taḥiyyāt u dürūd olsun revān-ı pāküŋe tā kim
Ṭavāf-ı kaʾbe-i kūyuŋ ṣalādur yā Resūlaʾllāh

[156a]

41[125]

Destūr Yā Ṣāḥibüʾl Miʿrāc

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Meşʿal-efrūz-ı niyāz olsa nʾola nūr-ı siyāh
ʿAzm-i ḳurb itdi şeb-i İsrāda maḥbūb-ı ilāh

2. Ġāşiye berdūş olup aŋa o şeb peyk-i Celīl

[124] ?: şefīḳ-i mücrimān sensin D.
Aynı beyit Library Univercity of Toronto 102614 numarada kayıtlı divan nüshasında da "şefīḳ-i mücrimān sensin" şeklindedir.
[125] Yahyâ Nazîm D.- I, Kaside 10, (37 beyit), s.165-168

Bir burāḳ-ı berk-reftār ile ḳıldı ʿazm-i rāh

3. Sünbülīn-dem ʿanberīn-sem edhem-i müşkīn-bāl
Ādemī peyker melek şehper felek pervāzgāh

4. Ol burāḳ-ı lā-mekān-peymā ki hengām-ı şitāb
Hem ʿinān olmaz aŋa esb-i naẓar bī-iştibāh

5. Menzile varup yine eylerdi bir demde rucūʿ
Merkezinden[126] ḳopmadan esb-i cihān-gird-i nigāh

6. İḳtidā itdi ṣufūf-ı enbiyāʾ vü mürselīn
Mescid-i Aḳṣāya geldükde imām oldı o şāh

7. ʿĀlem-i bālāya bāl açdıḳda raḫş-ı rifʿati
Āsmān rūmāl ile taʿẓīm idüp oldı dü-tāh

8. Müjde-i teşrīfini gūş eyleyüp biŋ cān ile
Ḫidmetünde döndi başı üzre pīr-i çarḫ-ı rāh

9. Aṭlas-ı gerdūn olup ferş-i semend-i kevkebi
Ṭaḳdı ḫalḫāl-ı hilāli sāḳına ʿizzetle māh

10. Kātib-i çarḫ eyleyüp evṣāf-ı miʿrācın raḳam
Ṣundu ʿacz ile olup rū-ber-zemīn ü ʿöẕr-ḫāʾh

11. Ḳırdı o tārın nevā-yı şerʿin itdükde simāʿ
Şerm-i ḫacletle dil-i nāhīde geldi intibāh

12. Kīmiyā-yı ḫāk-i pāy-ı cūdınuŋ teʾsīridür
Eyleyen sulṭān-ı mülk-i ḫāveri zerīn-külāh

[126] merkezinden: menzilinden D.

13. Heybetünden dest-i ḫançer-dārını lerzān görüp
İtdi behrāmı sileḥdār felek ol pādişāh

14. Müşteri kālā-yı luṭfından olınca sūdmend
Eyledi būs-ı süm-i yek-rānını zīb-i şifāh

15. Ḳaraḳulluḳcu idi bāb-ı celālinde zuḥal
Pāsbān itdi sipihre ol şeh-i ʿālem-penāh

16. On iki burcı saʿādetle temāşā eyleyüp
Encüm-i seyyār u ṣābit pāyına sürdi cibāh

17. Maḳdemiyle virdi pīrāye ser-efrāz eyledi
Sidreye geldükde ol şāhenşeh-i ḳudsī-sipāh

18. Ḳaldı anda nāle vü feryād ile rūḥuʾl-emīn
Eyledi gülden cüdā bülbül gibi ṣad āh u vāh

19. Kürsī vü ʿarşı ḳudūmüyle müşerref eyledi
Ol Ḫudāvend-i *leʿamruk*[127] mesned ü *levlāk*-cāh[128]

20. ʿArş-ı āʿlādan güẕār itdi olup refref-serīr
ʿĀlem-i nūrı münevver ḳıldı ol nūr-ı ilāh

21. İrdi āmāc-ı murāda tīr-i maḳṣūdı gelüp
*Kāʿbe ḳavseyn*e[129] o şāh-ı *li-maʿallāh*[130] bārgāh

22. Mevc-i deryā-yı tecellī bāz idüp āġūşını
Eyledi ol dürr-i yektā baḥr-ı ruʾyetde şināh

---

[127] Leʿamruk: "Senin ömrüne and olsun,yemin olsun." ayetinden iktibastır. (Hicr 15/ 72)
[128] Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.
[129] Kābe ḳavseyn: "(Peygamber'e olan mesafesi) iki yay aralığı kadar yahut daha az oldu" ayetinden iktibastır. (Necm 53/ 9)
[130] Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.

23. Ricʿat itdükde dil-i aṣḥābı şādāb eyledi
Şebnem-i tebşīr ile ol gülbün-i ḥikmet-miyāh

24. Ḫˇāce-i kevneyn ḫatmüʾl-enbiyāʾ ḫayruʾl-beşer
Mürşid-i rāh-ı yaḳīn ḳuṭb-ı risālet-ḫānḳāh

25. Ẓahr-ı pākünde yiter ol mühr iṯbāt-ı vücūd
Enbiyāʾ vü mürselīn daʿvāsına besdür güvāh

26. Ḫarmen-i cūd ü nevālünde olur vaḳt-i ḥaṣād
Dāne-i cū tūde-i ġabrā felekler berkgāh

27. Düşmenān-ı ḫānedānı maẓhar-ı ḳahr-ı ʿitāb
Dūstān-ı dūdmānı nāʾil-i ẕevḳ u refāh

28. Seyf-i meslūl-i Ḫudādur bilmez imdād-ı fesān
Tīġ-i şerʿi kesdirür bī-minnet ü seng-i feraḥ

29. Ẓevḳ-i fikr-i bārgāh-ı cān-fezā vü dil-güşā
Şevḳ-i ḳurb-ı āstānı ġamgüdāz ü ġuṣṣagāh

30. Noḳṭa-i ʿafvüyle ġayb itse ʿaceb mi ʿaybumı
Maḥv olur bir ḳaṭre-i raḥmetle biŋ ālem günāh

31. Ḳurb-ı ümīdiyle şādum bīm-i buʿdiyle melūl
Şemʿ-i sūzān gibi kārum gāh ḫande girye gāh

32. Şefḳatinden nā-ümīd olmam yine rūz-ı cezā
Gerçi kim sūʾ-i ʿamel ḥāl-i dilüm itdi tebāh

33. Vezn olursa kefe-i ʿafv ü şefāʿatle velī
Ṣıḳlet-i bār-ı günāhumdan girāndur berkgāh

34. Feyż-i naʿtiyle mezārumda zamān-ı ḥaşre dek
Midḥatinde bir dil ola her biten sebzin giyāh

35. Güne güne naʿt-ı pākün güş idenler didiler
Merḥabā nuṭḳ-ı **Naẓīm**-i pür-hüner tāle-beḳāh

36. Tā ki sünbülzār-ı raḥmet leyletüʾl-miʿrācdur
Ḫaşmı olsun dem-be-dem ġarḳ-ı düḫān-ı dūd-ı āh

37. Ravża-i pür-nūruna olduḳca teslīm-i dürūd
Ḥāsid-i cāhın ide Ḥaḳ ser-nigūn maḥbūs-ı cāh

42[131]

[156b]

Destūr Yā Maḥbūb Ḫudā

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

3. Baḥr-ı maʿnādan yine bismillāh ey kilk-i siyāh
Güher-efşān beyān ol nev-be-nev eyle şināh

4. Cūş-ı deryāyı süḫan göstersün emvāc-ı suṭūr
Böyle esdikce nesīm-i feyż-i bārī gāh gāh

5. Gülşen-i endīşede neşv ü nemā-yı feyż ile
Meyve-i maʿnā nihāl-i ḳaddüni itsün dūta

6. Ḥırz-ı cān vird-i zebān ile dilüṇden düşmesün
Vaṣf-ı pāk-i ḫırḳa-i ḳuṭb-ı risālet-ḫānḳāh

7. Ol mübārek ḫırḳa kim pūşiş-i zerd ü renk
Dāġ dāġ reşkidür ṣubḥ u mesā ḫurşīd ü māh

[131] Yahyâ Nazîm D.- IV, Kaside 6/1, (26 beyit), s.57-58

8. Dest-i ḫayyāṭından dirdüm lāyıḳ olsa medḥüne
Sūzını müjgān-ı ḥūra riştesi nūr-ı nigāh

9. Ṭavḳ-ı ceyb-i pāki reşk-i ṣad hilāl-i ʿıyddur
Āstīni āb-yār ravża-i ḥikmet miyāh

10. Cebhe-sāy olsa n'ola āʿlā vü ednā dem-be-dem
Kūşe-i dāmāndur şāh u gedāya būsegāh

11. Neşr-i būy-ı feyż ider ṣad pūşiş-i zer-tārdan
Nūr-ı ẓāhirdür vü rāy-ı perdeden bī-iştibāh

12. Ol muʿaṭṭar ḫırḳa kim almış şemīninden naṣīb
Yādigār-ı Ḥażret-i Veys olʿabīr-efşān külāh

13. Ḫırḳa-i şāh-ı resūl kim olsalar şāyestedür
Ḫādimān-ı ḫādim-i dergāh-ı mīr ü pādişāh

14. El-ḥased ḥaḳḳāne devletdür ki züvvārī diye
Ḫırḳa-i faḫr-i cihānuŋ ḥāfıẓı ṭāle beḳāh

15. Būy-ı cān-baḫş ü dil-āvīzi beni mest eyledi
Oldı müşg üʿanber-i sārā yanımda ḫak-rāh

16. Vaṣfı mümkün mü meger ol ḫırḳa-i pākīzenüŋ
Kim aŋı berdüş-ıʿizzet ide maḥbūb-ı ilāh

17. Ḫilʿat-ārā-yı nübüvvet tāc-dār-ı ışṭıfā
Server-i *levlāk-ı*[132] taḫt u *li-maʿallāh*[133] bārgāh

[132] Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.
[133] Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.

18. Mesned-efrūz-ı Ḫudā ḫatm-i resūl ẓıll-ı Ḫudā
Pādişāh-ı enbiyāʾ şāhenşeh-i ümmet-sipāh

19. Nāzenīn-i ḥażret-i Ḥaḳḳ *raḥmeteʾn-liʾlʿālemīn*[134]
Aḥmed-i Mürsel şeh-i refref serīr ü ʿarş-cāh

20. Ol ḫüdāvend-i ḫüdāvendān ki ferrāş-ı diri
Ya şehenşāh-ı cihāndur ya şeh-i ʿālem penāh

21. Ol şefīʿ-i rūz-ı maḥşer kim ʿuṣāt-ı ümmete
Ẕātıdur Ḥaḳḳā dü-ʿālemde şefīḳ ü ḫayr-ḫˇāh

22. Dūstān-ı dūdmān ḳadri ṣāḥib-iḳtidār
Düşmenān-ı ḫānedān-ı cāhi ser-gerdān-ı cāh

23. Gülşen-i cūdunda çarḫ-ı āsmān bir berg-i sebz
Ḫarmen-i luṭfunda ser-tā-ser zemīn bir berg-i gāh

24. Ḫırḳa-pūş-ı tekyegāh-ı ʿaşḳı merdān-ı Ḫudā
Derd-nūş-ı derdi mestān-ı raḥīḳ-i intibāh

25. Mihmān-ı sofra-i fażl ü nevāli ḳudsiyān
Pāsbān-ı dergeh-i cāh ü celāli çarḫ-ı dāh

26. Hem nübüvvet hem risālet anda ḫatm olduġuna
Cān u dilden enbiyāʾ vü mürselīn oldı güvāh

27. Ṣayḳal-ı iʿcāz ile olmuş siyeh-tāb istemez
Tīġ-i şerʿī ne fesān ne çarḫ ne seng-i feraḥ

28. ʿArş-mesned dāverā dādār-ı ḳudsī-leşkerā

[134] Raḥmeteʾn-liʾlʿālemīn: “Seni biz, sadece âlemlere rahmet olarak gönderdik.” (Enbiyāʾ 21/ 107)

Ey ġubār-ı dergehi kuḥl-i dü-çeşm-i mihr ü māh

43[135]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

3. Olmasun pejmürde-i reddüŋ ḳabūl it yā nebī
   Gülşen-i iḫlāṣ-ı dilden ḳopdı bu sebzīn giyāh

4. Seng-i ṭaʿn-endāz olur seyr eyleyün keyfiyetim
   Ḥāṣılı dāl itdi naḫl-i ḳāmetüm bār-ı günāh

5. Pür-tef ü tāb eyledi bād-ı hevā-yı maʿsiyet
   Olmada tār-ı maʿāṣī cān-güdāz ü ʿömrgāh

6. Ẓulm-i ṣadʿ işyān ile maʿmūre-i ḳalbüm ḫarāb
   Cürm-i pey-der-peyle aḥvāl-i dil-i zārım tebāh

7. Ḫilʿat-ı afvuŋla mesrūr it **Naẓīm**-i ʿācizi
   Olmasuŋ bī-çāre neyli zinde-pūş-ı dūd-ı āh

8. Ṣad-selām olsun revān-ı pāküne leyl ü nehār
   Ol mübārek ḫırḳaya mālīde olduḳca cibāh

9. Ümmetüŋ āzād olup dāʾim işābetle ola
   Düşmenüŋ bend-i muṣībetde esīr-i āh ü vāh

44[136]

Destūr Yā Resūl'allāh

Mefʿūlü / Faʿīlātü / Mefāʿīlü / Feʿūlün[137]

1. ʿAşḳ ile olan eşkümi gör dīde-i terde
   Gūyā ki durur ṭamlamaġa āb-ı güherde

---

[135] Yahyâ Nazîm D.- IV, Kaside 6/2, (7 beyit), s.59
[136] Yahyâ Nazîm D.- III, Kaside 28, (61 beyit), s.141-147
[137] A.g.e.'de vezin Faʿūlün şeklimde bitirilmiştir.

2. Her ḳaṭresi bir aḫker-i dāġı dil-i elmās
   Var ise bu teʾs̱īr ola āh-ı seḥerde
   [157a]
3. Āh-ı seḥer ü girye-i ḫūnīn-i şabāna
   Birdür dil-i bī-raḥmāna cānānuŋ eṣerde

4. Diŋmez dem-i hicrān u viṣāl eşkle āhı
   Yoḳ ʿāşıḳa rāḥat ne seferde ne ḥażırda

5. Eşk-i ter-i ʿuşşāḳ dutar rūy-ı zemīni
   Eflāk olamaz āh-ı seḥergāhına perde

6. ʿUşşāḳa yeter naḳd-i sirişke ruḫ-ı zerdi
   Ne sīmdedür ʿayn-ı temennāsı ne zerde

7. Dīvāne-i ʿaşḳ istemez esbāb-ı tecemmül
   Ne ḫırḳa vü ne tāc ü ridāda ne kemerde

8. Esrār-ı ġam-ı ʿaşḳla abdāl-ı maḥabbet
   Ḥayrān-ı ruḥ-ı yār olur gezdügi yerde

9. Sulṭān-ı meşreb olur ʿāşıḳ-ı ṣādıḳ
   Olmaz naẓarı zīver ü ārāyiş-i ferde

10. Ruḫsāre-i ḫūbāna baḳup dīde-i ʿāşıḳ
    Neẕẕāre [138] şāhid-i maʿnāya ṣüverde

11. ʿUşşāḳı ider faḳīr-i ġam ʿaşḳ-ı ġanī-dil
    Olmaz heves-i ḫāṭırıdur yūze vü cerde

12. Ḥükmün yürüdür ʿaşḳ u hūş ile ṭoyura

---

[138] - : ider D.

Yoḳ emrine ser-keşlik ider mādde vü nārda

13. Bī-zevr-ı sipeh-i ʿaşḳ ider ʿālemi temḫīr
Ne zere vü ne miġferde ne tīġ ü ne siperde

14. Gencāyiş ider noḳṭa ḳadar ḥücre-i dilde
Teng olmış iken şānına bu heft-kemerde

15. ʿAnḳā-yı şükūh ile her āsān olup itmiş
Sīmurġ-ı ser-i şevketi zīr-i ḫam-ı perde

16. Ḫamyāze-i gerdūn çekemezken ġam-ı ʿaşḳı
Berdūş-ı taḥammül ide iḥsān it o merde

17. Leẕẕetde şeker ʿaşḳa göre sem-i helāhil
ʿAks ile velī zehr olur ol[139] ṭaʿm-ı şekerde

18. Tā-ḥaşr ola ḳandīl-i ser-i ḫāk-i mezārı
Bir dāġ ki ʿaşḳ ile yana dilde cigerde

19. ʿĀşıḳ dimem ol büʾl-hevese[140] kim ola çün ṭıfl
Muṣḥafda gözi göŋlü velī cāy-ı digerde[141]

20. Bir yerde mecāz ile ḥaḳīḳat nice mümkün
Meşhūr miṣāldür ki hüner bir olur erde

21. Taḥḳīḳe çalış terk-i mecāz it ki bulunmaz
Zīrā ne żarar nefiʿde ne nefiʿ żararda

22. Ser-menzil-i maḳṣūda yürü pīr ü ʿaşḳ ol

[139] ol: - D.
[140] büʾl-hevese: beʾl-hüme D.
[141] digerde: dönerde D.

Kim bedreḳadur lāzım olan rāh-ı nūrda

23. ʿAşḳ eyledi teʾsīr-i ḳıyās itme süveydā
Yandı göŋül ol āteş-i cān-sūz-ı şererde

24. Ḥükm itmez idi ʿāleme ʿaşḳ olmasa maḥkūm
Dergāh-ı Ḥabībʾullāh o bī-miṯl-i maḳarda

25. Maḥbūb-ı İlahī ki anuŋ ḳalmadı aṣla
İḳrārını itmez ne şecerde ne ḥacerde

26. Ser-ḳāfile-i cümle-i maḫlūḳ ki yoḳdur
İnkārını eyler ne ḥacerde ne şecerde

27. Bī-sāye nihāl-i çemen-i ḳurb ki olmış
Hep meyve-i ḥikmet o ḳadd-i sidre ṯemerde

28. Ser-ḫayl-i nebī server ü serdār-ı resūl kim
Ṣıġmaz sipeh-i mū gibi bu teng-i micmerde

29. Sulṭān-ı dü-ʿālem ki olur vaḳt-i ʿazīmet
Cibrīl-i cenībet-keş-i iḳbāli seferde

30. Memdūḥ-ı Ḫudā Aḥmed-i Muḫtār ki tā-ḥaşr
O ḳāt-i ümem ḫidmet-i[142] ẕāt ile güẕerde

31. Ol kāşif-i esrār-ı nübüvvet ki maḳālı
Ṣādıḳ dem-i cān-baḫşla her ḳavl ü ḫaberde

32. Ol ebr-i güher-bār-ı şefāʿat ki bulunmaz
İṯār-ı dürūd itmeye bir ḳaṭre meṭerde

[142] ḫidmet-i:midḥat-i D.

33. Ol pādişāh-ı leşker-i ebrār ki oldur
Var ise yine ḥaşmet ü serdār ü neferde

34. Ol dāver-i dādār ki hem-vāre sipāhī
Elbette olur düşmene hengām-ı ẓaferde

35. Farḳ-ı ḫaṣıma gāh serīr-i meh-i ḳażāda
Ki kūy-ı ḳafā-ḫūr ḫam-ı çevgān-ı ḳaderde

36. Ḥilm ü ḥikem ü ṣıdḳ u ʿadālet o şehüŋdür
ʿOs̱mān ile Ḥaydarda Ebūbekr u ʿÖmerde

37. Müştāḳ-ı rehi rūḥ-i berāhīm ü semāʿīl
Yoḳdur aŋı sevmez ne pederde ne püserde

38. Maḥkūm-ı ġamı cān u dil Ḫıżr ile İlyās
Fermān-ı şeh-i ʿaşḳı yürür baḥr ile berde
[157b]
39. Gird-i ḥaremi ser-meh-i keş ehl-i baṣīret
Ḫāk-ı ḳademi minneti erbāb-ı baṣirde

40. Aḥbāb-ı ser-efrāz çemenzār-ı cānānda
Āʿdāsı nigūnsār-ı ben-i çāh-ı seferde

41. Ṣaḥrāda vü kūḥsārda lā-büd dem-i pür-ḫāş
Ḫaşmüŋ seridür gürzi ile zīr ü zeberde

42. Āʿdāyı kesüp biçdi dilīrān-ı sipāhı
Her ḥamle-i peykārda şemşīr ü teberde

43. Olsaydı eger muḳtebes-i nīr-i ḥāfıẓı
Olmazdı zevāl ile kelef şems ü ḳamerde

44. Aḥbāb-ı nevāzā sened-i ehl-i niyāza
Ey zīb viren dāġ-ı ġamı sīnede serde

45. Oldı şeref-i naʿtüŋ ile bir dizi lüʾlü
Bu tāze ġazel Ḥaḳḳ bu ki bu dürc-i dürerde

46. Yoḳdur saŋa hem-tā ne melekde ne beşerde
Ḥāşā ki naẓīrüŋ ola ne gökde ne yerde

47. Sāyeŋ gibi ḫalḳ eylememiş Ḥaḳḳ saŋa ṣānī
Sensin yine bī-miṣl-i kemālāt u hünerde

48. İns-i melek āşüfte-dil ḥüsn ü cemālüŋ
Cibrīlde medhūş ola evvel ki naẓarda

49. Sulṭānuma maḫṣūṣ bu iḳbāl ü bu iclāl
İfrādiden[143] Allāh naṣīb itmedi ferde

50. Ẕātuŋ çemen-ārā-yı riyāż-ı kerem ü cūd
Ṭabʿuŋ gül-i ter gülşen-i aḫlāḳ u siyerde

51. Mevḳūf senüŋ luṭfuŋa maʿṣūm ile ʿāṣī
Muḥtāc senüŋ ʿafvüŋe nā-kerde vü kerde

52. Redd itme ḳabūl eyle ḥaẓf-pāre-i naẓmum
Ḳıymet ne ḳadar olmasa da seng-i māderde

53. Derdüŋle derüŋde ideyüm nāle vü efġān
Düşsün dil-i şūrīde derüŋde ġam u derde

54. Dergāhuŋa ceẕb eyle dil ü cān-ı Naẓīmi

[143] ifrādiden: ifrāddan D.

Olsun dil ü cān ile şenā-ḫᵛānuŋ o derde

55. Gerçi degül iḥsānuŋa bir vechle lāyıḳ
Ne terk-i maʿāṣīde ḫaṭādan ne ḥaẕerde

56. Emrüŋde olur ʿāciz ü nehyüŋde tüvānā
Gāhil ṭaraf-ı ḫayrda çāpık reh-i şerde

57. Olmazsa eger bedreḳası miṣāl-i ʿafvüŋ
Bī-çāre ḳalur bu şeb-i deycūr-ı ḫāṭırda

58. Ey ḫāme yeter nāle-i bülbül demidür gül
Gül-çīn-i niyāz ol bu gülistān-ı ʿaberde

59. Tā kim eṣer-i ʿaşḳ-ı cihān-sūz ile ʿuşşāḳ
Hep girye vü āh eyleyeler deşt ile derde

60. Tā-ḥaşr-ı taḥiyyāt ü selām olsun o şāha
Her demde vü her sāʿat ü her şām ü seḥerde

61. Ġamdan biri maḥzūn u feraḥdan biri memnūn
Ḫaşm ile ola ümmeti aġlar da güler de

45[144]

Destūr Yā Güzide BeniĀdem

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Ey ledün mektebinüŋ ḫᵛāce-i ümmī-laḳabı
Enbiyāʾ vü resūl üŋ zīver ü tesbīḥ-i lebi

2. Seyyid-i ʿālem ü ādem sened-i mevcūdāt
Mesned-i her dü-serānuŋ şeh-i vālā-ḥasebi

[144] Yahyâ Nazîm Dîvânı-I, K.12, (35 beyit), s.173-176

3. Eşref-i ḫalḳ-ı cihān pādişeh-i kevn ü mekān
   Taḫtgāh-ı şerefüŋ ḫüsrev ü ʿālī-nesebi

4. Şeh-i ṭāhir-neseb ü ḫüsrev-i pākīze ḥaseb
   Hāşimī hem Medenī hem Ḳureşī hem ʿArabī

5. Süḫanı rūḥ-ı mücerred deheni cevher-i ferd
   Kān-ı kevnüŋ güher-i mā-ḥaṣal-ı münteḫabı

6. Ḥaḳ risāletle nübüvvetle vücūdın itmiş
   Hādī-i cemʿ-i resūl rehber-i fevc-i nebī

7. Āferīneş yüzinüŋ ṣuyına ḫalḳ olmuşdur
   Raḥmet-i ʿālemiyāndur o dü-ʿālem sebebi

8. Rīzesinüŋ ḥarem-i ʿizzetinü cevher-i küll
   Biŋ ḥicāb ile ide gevher-i tāc-ı edebi

9. Ḫādim-i ḫalḳa-be-gūş dür-i sādāt-ı kirām
   Bende-i bārgeh-i cūdı hezārān çelebi

10. Saʿy idüp cān-ı dili cānı taḳdīm eyler
    Kaʿbe-i kūyı ṭavāfında miṣāl-i recebi

11. Eylemiş daʿvetinüŋ ḳabża-i tesḫīrine rām
    Rūm u Hindū ʿAcemī Mıṣr ile Şām u Ḥalebi

12. Neyyir-i burc-ı ezel Aḥmed-i Mürsel ki anuŋ
    Mihrinüŋ lerze virür ẕerreye şūr u şaġabı

13. Dem-i rūḥuʾl-Ḳudüs olsa o şehüŋ lāyıḳdur
    Maṭbaḫ-ı ʿizzetinüŋ şuʿle-fürūz-ı ḫaṭabı
    [158a]

14. Bāġ-ı cāhında şüreyyā o saʿādet-çemenüŋ
Ṭārem-i rifʿatinüŋ ḫūşe-gedā-yı ʿinebi

15. O şehüŋ yazmaġa ṭuġrā-yı berāt-ı naʿtın
Kātib-i çarḫuŋ olursa n'ola efzūn ṭalebi

16. Dūde-şeb surḫ-şafaḳ ḫāme-şihāb encüm-rīk
Muḥbire māh-ı felekler ṣafaḥāt-ı ḫaşebī

17. Ders-i vaṣfında olup muʿterif-i ʿacz ü ḳuṣūr
ʿAḳl-ı evvelde ola metn-i şenāsında ġabī

18. ʿArşdan mertebe-i ḳudreti ber-ter idügin
Fehm ider ʿaḳıl-ı dānā gibi mecnūn u ṣabī

19. Bu ḳadar kevkebe-i rifʿat-i cāh ile zuḥal
Ḳulle-i mihrinüŋ ednā Ḥabeşī bir ʿArabī

20. Üstüḫāʾnında nihāndur eşeri eyliyeli
Leẕẕet-i şehd-i ġamı çāk-i derūn-ı ruṭabı

21. Her żaʿīf ümmeti aʿdāya unutdurmışdur
Ḥamle-i Seyyid Baṭṭāl ile ḍarb-ı kürebi

22. ʿAbdle ḳadr ola ol şāfiʿ-i küll-i ümemüŋ
Sāʾim-i rūze-i derd ü ġamınuŋ rūz u şebi

23. Dil-i bīmār-ı ʿuṣātuŋ o ṭabīb-i cānuŋ
Şerbet-i ʿafvi ile zāʾil olur tāb-ı tebi

24. Derdidür cān ü dil-i zāre devā-yı cāvīd
Sūḳvār-ı ġamınuŋ hep ebedīdür ṭarabı

25. İder ednā şererinden dil-i dūzeḫ feryād
ʿAlev-efşān olıcaḳ nār-ı celāl-i ġażabı

26. İltihāb-ı ġażabı nāʾire-i ḳahrı ile
Yaḳdı eczāʾ-yı vücūdın kül idüp bū Lehebi

27. Vaṣf-ı ẕāt u ṣıfātında iki dilli olanuŋ
Çāk ola kilk-i siyeh-rū gibi ceyb-i ḳaṣabı

28. Gitmeyen yoluna ʿuryān u faḳīr olsun hep
Çār meẕhebde ḥarām ola ẕihāb u ẕehebī

29. O gün olur mı diyem kūyine rūmāl-künān
Yā nebī yoluŋa ḳurbān ola ümmī vü ebī

30. Dergehüŋde ideyüm ḳudretüm olduḳca edā
Deyn olan vācib ü farż u sünen ü müsteḥabı

31. Keremüŋden budur ümmīd ki bī-çāre **Naẓīm**
İki ʿālemde daḫı çekmeye renc ü taʿabı

32. Oldı küstāḫ-rev-i rāh-ı süḫan ḫāme-i mest
Ola maʿẕūr umarum bu reviş-i büʾl-ʿacebi

33. Tā ola ümmetinüŋ ḥabl-i metīn-i şerʿi
Zīver-i gerden-i teslīmi ṣenā zīb-i lebi

34. Ola āvīze-i çengāl-i ḳażā pey-der-pey
Ser-nigūn ḫaşm-ı girān-cān-ı ʿuḳūbet-ʿaşabī

35. Ümmeti dergeh-i vālāsına olduḳca revān
Ṣalavāt ile taḥiyyāt ola sāz u selebi

46[145]

Destūr Yā Resūlaʾllāh

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey Ḫudānuŋ muḫbir-i ṣādıḳ nebīyi mürseli
   Vey şerefde enbiyāʾ ü mürselīnüŋ efżali

2. Bezmgāh-ı *Kāʿbe ḳavseyn*üŋ[146] nedīm-i kāmili
   Taḫtgāh-ı *li-maʿallāhuŋ*[147] emīr-i ʿādili

3. Ḫilʿat-ārā-yı *le'amrük*[148] server-i *levlāke*-tāc
   Mülk-i ʿirfān u kemālüŋ pādişāh-ı ekmeli

4. Maḥfel-i iclālinüŋ ʿarş muʿallā-pāyesi
   Mesned-i iḳbālinüŋ gerdūn revāḳ-ı esfeli

5. Remʿ-i ʿadl ü dādınuŋ ārām u rāḥat perçemi
   Tīġ-i ḥükm-i şerʿinüŋ nūr-ı nübüvvet ṣayḳali

6. Ḫusrev ü ʿarş-āstānsın bārgāh-ı ḳadrüŋe
   Kürsī-i nüh silm-i eflāk ednā ṣandalı

7. Ey ḥabīb-i Kibriyā kim dīde-i ḥaḳ-bininüŋ
   Sürme-i ḳudretle māżāġuʾl-baṣardur mükheli

8. Sensin ol kim nüsḫa-i cūduŋ debīr-i āsmān
   Rūz-ı ḫilḳatden beri taḥrīr eylerdi velī

---

[145] Yahyâ Nazîm D.- II, Kaside 28, (64 beyit), s.71-74
Mecmuada 46 ve 47. şiirler olarak ayrı yazılmış olup şiirin başı sonda, sonu başta verilmiştir. Mecmua sayfa 158

[146] Kābe ḳavseyn: "(Peygamber'e olan mesafesi) iki yay aralığı kadar yahut daha az oldu" ayetinden iktibastır. (Necm 53/ 9)

[147] Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.

[148] Levlāk le amrük: : "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır. Amrük: Senin ömrüne and olsun,yemin olsun.

9. Pīr olup ʿaynuŋ ḳodu şimdi meh-i nevden daḫī
Yetmedi ser-ṣafḥa-i evvelde saṭr-ı evveli

10. Bir mufaṣṣal nāmedür vaṣfuŋ ṣığışmaz yazsalar
Tā ḳıyāmet defter-i kevn ü mekâna mücmeli

11. Şuʿle māh encüm şerār-ı āteş şafaḳdur ebr dūd
Maṭbaḫ-ı inʿāmınuŋ çerḫ-i felek bir merceli

12. Ṣıdḳuŋa bu Bekr şāhid şāhid-i ʿadlüŋ ʿÖmer
Ḥilmüŋe ʿOs̱mān şāhid şāhid-i ʿilmüŋ ʿAli

13. Nāzenīn-i her dü-ʿālemsüŋ ki bezm-i ḳadrinüŋ
Sündüsü istibrāḳ olmuşdur bisāṭ-ı maḥmili
[158b]
14. Ḫāˇce-i her dü-cihānsun kim kitāb-ı vaṣfınuŋ
İtdi ʿaḳl-ı evveli ʿāciz lüġat-ı esheli

15. Āʿlem-i ḫayl-i resūl sin büḥandan ḳatʿ eyledüŋ
Tīġ-i şerʿünle zebān-ı ḫaṣm-ı dūn u echeli

16. Şānuŋa ḥüccet yoludur kim cenāb-ı ʿizzetüŋ
Nāzil oldı vaṣfı z̤ātuŋda kelām-ı münzeli

17. Çārümīn-i menzilde çerḫ-i çāreme irdi Mesīh
Sen şeh-i kevnüŋ velī ʿarş oldı evvel merḥali

18. Hep senüŋçün oldı germ-ā-germ bezm-i *künfekān*[149]
Hep senüŋçün ṭarḥ olundı meclis-i ḳālū belī

19. Çerḫ olup ferrāş çārūb-ı şiʿā-ı mihrile

[149] Künfekān: "Ol dedi ve oldu" (Yāsīn 36/ 82)

Ḫidmet-i ḫāk-i derüŋde muttaṣıl ḫamdur beli

20. Medḫ-i ẕātuŋ zīb-i tesbīḥ-i dehān-ı her nebī
Naʿt-ı pāküŋ zīver-i vird-i zebān her velī

21. Çerḫ-i bāġ-ı rifʿatüŋden bir ḥadīḳa mihr ü māh
İki gül sünbül ü ṣüreyyā kehkeşāndur cedveli

22. Ẕāt-ı bī-mānendüŋ gec-bīn olan bed-ḫāʾhuŋun
Kör ola maḥşerde de ḫacletle çeşm-i aḥvāli

23. Ẕerre deŋlü āftāb-ı cūd u luṭfuŋdan eger
Olsa bir kem çerḫ şaḫṣ-ı teng destüŋ medḫali

24. Gāh olup ser-būş-ı mīnā çerḫ şemʿ-i bezmine
Gāh ola nār-ı şafaḳla meclisinde menḳali

25. Yā Resūlaʾllāh şefāʿat bir fütāda ʿācizim
Sen ḫalāṣ it çāh-ı ʿişyāndan bu ʿabd erẕeli

26. Ey ṭabīb-i ʿācizān raḥm it ki ḥikmet sendedür
Maḥv ider derd-i ṣudāʿ-ı cürmi luṭfuŋ ṣandeli

27. Ḳalmışım ẓulmetde ṣun āb-ı ḥayāt-ı feyżüŋü
Eyle Ḫıżra şemʿ-i ẕātuŋdur senüŋ nūr-ı celī

28. Pīş pesle ẓāhir ü bāṭın berāberdür aŋa
Nāẓır eyle ḫālime luṭf it o çeşm-i ekmeli

29. Berk ü bārından Naẓīm-i zārī maḥrūm eyleme
Gerçi naḫl-i vaṣfuŋa bī-çārenüŋ irmez eli

30. Vaṣf-ı ẕātuŋdan aŋa bir feyż-i imdād eyle kim

Reşk yaḳsun rūḥ-ı Ḥassān u cerīr ü aḫṭeli

31. Emr-i ʿaşḳuŋ şöyle nehy itsün ki ʿaḳlun bilmeye
Ġuṣṣa-i māżī ile fikr-i ġamum müstaḳbeli

32. Ḳalmasun jeng-i kudūret-i ʿalāyıḳdan eṣer
Ṣayḳal-ı mihrüŋle ḳıl mirʿāt-ı ḳalbün müncelī

33. Tāb u sūz-ı ibtilā yansun derūnunda müdām
Dāġ-ı derd-i ʿaşḳuŋa cān u dil olsun mübtelī

34. Rūḥ-ı pür-envāruŋa olsun ṭaḥiyyāt u dürūd
Mihr ü mehden rūz u şeb yanduḳça dehrüŋ meşʿali

47[150]

Destūr Yā Ḥabīb ʾullāh

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Merḥabā ey şeb ki olduŋ luṭf-ı ḥaḳḳuŋ maẓharı
Sende işrāḳ itdi ḫayl-i enbiyā ʾnuŋ mefḫari

2. Ḥabbeẕā māh-ı rebīʿ ü ʾl-evvel-i fīrūz kim
Sende geldi ʿāleme dīn-i mübīnüŋ serveri

3. Sensin ol şām-ı ṣafā-güster ki olduŋ ḳadrile
Her şeb-i saʿd-aḫterüŋ zīynet fezā vü zīveri

4. Sensin ol şām-ı neşāṭ uruşup ferḫunde kim
Eyledüŋ ḫurşīd ü şitā ṣubḥ pertev güsteri

[150] Yaḥyā Naẓīm D., s.174 Yahyâ Nazîm D.- II, Kaside 28, (64 beyit), s.71-74
Mecmuada 46 ve 47. şiirler olarak ayrı yazılmış olup şiirin başı sonda, sonu başta verilmiştir. Mecmua sayfa 158

5. Şeb degül bir dilber-i müşgīn ḳabāsın var ise
   Şeb degül şehr-i rebīʿ üʾl-evvelüŋ bir dilberi

6. Şeb degülsün kuḥl-i çeşm-i cümle-i kerrūbiyān
   Şeb degülsün zīb baḫş-i vesme-i ḥūr u perī

7. Şeb degül bir şāhid-i kākül-i perīşānsun yāḫūd
   Şeb degülsün nev-ʿarūs-ı mihrüŋ olduŋ maʿceri

8. Şeb degülsün maẓhar-ı nūr-ı ilāhisin ki sen
   Eyledüŋ mirʿāt-ı māha feyż ile rūşen-geri

9. Şeb degülsün maşrıḳ-ı ḫurşīd-i raḥmetsün ki sen
   Sende tāliʿ oldı gerdūn-ı risālet-ḫaveri

10. Şeb degül āyīne-i ʿālem-nümāsın sen yāḫūd
    Ḳadr ile her şām-ı ʿālinüŋ şeb-i saʿd-aḫteri

11. Şeb degül hindū-yı sevdā-gerdür ol kim itmede
    Ḫāk-i pāyi ḥażrete īṣār müşk-i eẕferi

12. Pādşāh-ı ʿarş-mesned ḳutsiyān-ı ḫayl sipāh
    Kim derinde Cebrā'īl olmış sitāyiş-perveri

13. Ḫusrev-i *levlāk*[151] efser kim vücūd-ı pākünüŋ
    Eylemiş ḥaḳ vaṣfını ḳayd u ḳuṣūrdan beri

14. Rūḥ-ı peyker cān-ı ʿālem şāh-ı mürsel ẓıll-ı ḥaḳ
    Rāz-ı ḳudret baḥr-i ḥikmet kān-ı fażlüŋ gevheri

15. Aḥmed-i mürsel şeh-i kevneyn maḥbūb-ı Ḫudā

[151]Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.

Cān u dilden ḫalḳ-ı ʿālem bende-i fermān-beri

16. Ol şehenşāh-ı *leʿamruk*[152] taḫt kim ẕātuŋ Ḫudā
Eylemiş mülk-i dü kevnüŋ şāh-ı *levlāk*[153]-efseri

17. Ol ḫidīv-i lā-mekān kim ser-be-ser refʿ eyledi
Berḳ-i şerʿile cihāndan ẓulmet-i şūr u şeri

18. Ol ḫüdāvend-i mükerrem kim meh ü ḫurşīd ile
Ḳad ḫamīde ḫidmetünde heft çerḫ-i çenberi
[159a]
19. Ḳıblegāh-ı *Kāʿbe ḳavseyn*üŋ[154] imām-ı ʿārifi
Secdegāh-ı *li-maʿallāhuŋ*[155] ḫaṭīb-i minberi

20. Hem çerāġ-ı şerʿidür meclis fīrūz-ı kāināt
Hem firūġ-ı ʿadli çarḫuŋ āftāb-ı enveri

21. Kuḥl-i çeşm-i ḳudsiyān müşgīn ġubār-ı dergehi
Kimyā-yı ḫalḳ-ı ʿālem ʿanberīn ḫāk-i deri

22. Luṭf-ı ṭabʿı feyż-baḫş-i mihr ü māh-ı āsmān
Būy-ı ḫulḳı reşkden çāk eyledi verd-i teri

23. Vaṣf-ı ẕātı gevheri hep ḥoḳḳa-i cānumdadur
Naʿt-ı pāki resmünüŋ levḥ-i derūnumdur yeri

24. Bād-ı ḥıfẓ ile hücūm-ı tīġ-i seyli menʿider
Cevşen itse cismüne āteş eger ḫākisteri

---

[152] Leʿamruk: "Senin ömrüne and olsun,yemin olsun." ayetinden iktibastır. (Hicr 15/ 72)
[153] Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.
[154] Kābe ḳavseyn: "(Peygamber'e olan mesafesi) iki yay aralığı kadar yahut daha az oldu" ayetinden iktibastır. (Necm 53/ 9)
[155] Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.

25. Pādişāh-ı ʿarş-dergāhā şehenşāhā şehā
Ey nübüvvet bostānınuŋ ser-āmed-i ʿarʿarı

26. Sensin ol sulṭān-ı ʿālīşān ki ẓulm ü fitneden
Eyledi āsūde şerʿüŋ ser-be-ser baḥr ü beri

27. Sensin ol ḫāḳān-ı ʿarş-eyvān ki bezm-i ḳadrüŋe
Olmada cārūbkaş kerrūbiyānuŋ şehberi

28. Ḥükm iderdi ʿāleme ḥaḳḳā Süleymān gibi ger
Ḥācet itseydüŋ der-i iclālüŋe İskenderi

29. ʿArş-ı āʿlāya açup destüŋ duʿā ḳıl ey **Naẓīm**
Eyleyüp itmām-ı naʿt-ı ḥażret-i peyġāmberi

30. Tā şeb-i mevlidde kim ḳandīl-i māh-ı encümüŋ
Cāmiʿ-i kevni münevver eyleye zīb ü feri [156]

31. Biŋ selām olsun revān-ı pāküne döndükce tā
Bezm-i çerḫüŋ mihr ü māh-ı nūrdan[157] iki micmeri

48[158]

Destūr Yā Seyyidü'l-Mürselīn

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ser-keşāne berḳ-ı sūzāndur külāh-ı serveri
Şuʿledür zīrā ki şemʿ-i meclisüŋ tāc-ı seri

2. Berḳ-ı cān teʿs̱īridür[159] maġrūra tāc-ı serveri
Şuʿledür zīrā ki şemʿ-i bezmüŋ iklīl-i seri

---

[156] Mecmuada bulunan bu beyit, Aynur Çağlışlek tarafından hazırlanan Yahya Nazim- II adlı YL tezinde bulunmamaktadır. Aynı beyit Library Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında sayfa 175'te kayıtlıdır.
[157] nūrdan: nevden D.
[158] Yahyâ Nazîm D.- I, Kaside 13, (113 beyit), s.177-187
[159] teʿs̱īridür: teʿs̱īrdür D.

3. Pādişāh olsaŋ çekersin ʿālemüŋ ġavġāsını
Ḳabża-i tesḫīre de alsaŋ eger baḥr ü beri

4. Bende olsaŋ ārzū eylersüŋ āzād olmaġa
Bir efendinüŋ olup şām u seḥerde çākeri

5. Münzevi olsaŋ geçilmez loḳma ile kisveden
ʿAḳıl ü dīvāne de olmaz o sevdādan beri

6. İḫtiyācuŋ olsa āb-ı rūyuŋı rīzān idüp
Bir ġanī bulsaŋ olursuŋ sā'il-i ḫāk-i deri

7. İntisāb itseŋ kibāre ʿarż idincek[160] ḥālüŋi
Sen bizimsüŋdür o ḳavmüŋ her müsellem dāverī

8. ʿĀdetüŋ olsa tevāżuʿ ehl-i kibr ü naḫvetüŋ
Bezmine varsaŋ olursun her naẓarda aḥḳarı

9. Bī-niyāz olsaŋ iderler mużṭarib ehl-i niyāz
Saŋa ʿarż itdükçe aḥvāl-i dil-i ġam-perveri

10. Beẕl-i cūd itseŋ gedā-yı kāse berkef ol ḳadar
Kim vefā itmez virürseŋ kīse-i sīm ü zeri

11. Bildürür ḥaddüŋ saŋa teng eyleyüp ḥaddād-ı çarḫ
Vüsʿat isterseŋ feżā-yı ʿālem-i pehnāveri

12. Bī-nevā merd-i ġarīb olsaŋ bulınmaz āşinā
Olmaduḳça baḫt bir merd-i ġarībüŋ yāveri

13. Bī-kes olsaŋ redd idüp ḥālüŋden itmezler suʾāl

[160] idincek: idince D.

Mālik olsa dirler ammā ḳande varsaŋ gel beri

14. Sāʾili āzār iderler anı bilmezler mi kim
Her dil-āzāruŋ yine āzār-ı dildür keyferi
[159b]

15. Nergis-i bīmārveş raḥm eylemezler yaşuŋa
Olsa cūy-ı giryenüŋ iki gözüŋ nilüferi

16. Bāġa varsaŋ derd-mendāne olur her lāle dāġ
Şekl-i ṭās-ı āteşīndür saŋa verd-i aḥmeri

17. Ṭāliʿ-i varuŋ ile fikr-i kenār itseŋ eger
Duḫter-i baḫtuŋ olur zāl-i sipihrüŋ ḫāḵheri

18. Daʿvet itseŋ bezmüŋe efsūn-ı naḳdüŋ olmasa
Ṭavḳ-ı tesḫīrüŋde saŋa ġūl olur her bir peri

19. Ḫaste olsaŋ ṣorsa ḥālüŋ bir kerem-ver ḥāsidüŋ
Ṭaşt-ı fesād ola çeşmi her müje bir neşteri

20. Ḫande itseŋ yingidür dirler gülerler aġlasaŋ
Sākit olsaŋ ẕikr iderler saŋa bir ṣūretgeri

21. Derdüŋi yansaŋ yine dirler ḳabāḥat sendedür
Dāġlar yaḳsa enāruŋ kendüdendür aḫkeri

22. Rāst-gū olsaŋ ġalaṭ-fehmān-ı bezm-i iʿtirāż
Üstüŋe eyler ḥavāle bir muʿārıż kāfiri

23. Beẕle-senc olsaŋ seni īmā ile eyler meẕāḳ
Meclisüŋ dānā-reviş nādān-ı yāve-güsteri

24. Muḍḥik olsaŋ ḳadrüŋi pāmāl ider ʿırżuŋ gibi

Muḍḥikün ṣaff-ı niʿāl olur maḳām-ı ber-teri

25. Ḳıṣṣa-ḫˇān olsaŋ olur dā'im sözüŋ lāf u güẕāf
Ḳıṣṣa-ḫˇānuŋ derd-i serdür hep dürūġ-ı bī-feri

26. Ḫāne-berdūş olsaŋ aduŋ derbederdür dem-be-dem
Devr-i ebvāb-ı edānīde gezersüŋ serseri

27. Mihmān olsaŋ çekilmez imtinān-ı mīzbān
Maḥv olurdı ḥaml-ı minnet çekse çarḫ-ı çenberi

28. Mīzbān olsaŋ eger ṭoymaz dü-çeşm-i mihmān
Mā-ḥażar itseŋ aŋa ḫūn-ı dil ü eşk-i teri

29. Ehl-i sūḳ olsaŋ dimişler ehl-i sūḳa ehl-i nār
Geh yanar gāhī yaḳarsuŋ gelmez olur müşteri

30. Mültezim olsaŋ reʿāyānuŋ olur ḥāli tebāh
Saŋa serden geçdi ol dirler olursaŋ ʿaskeri

31. Ḫoş-nüvīs olsaŋ muḥaḳḳaḳ nüsḫa taʿlīḳ ideler
Ḫaṭṭ-ı yāḳūt ile reyḥānuŋ olursaŋ hem-seri

32. Şāʿir olsaŋ ḳıymetüŋ bir pileverden pestdür
Rişte-i taḥḳīḳe de çekseŋ eger şiʿr-i teri

33. Saʿy ider ḥāsid kemālātuŋda noḳṣān bulmaġa
ʿĀlemüŋ olsaŋ eger ʿallāme-i dānişveri

34. ʿĀşıḳ olsaŋ dīde-i ümmīdüŋe bīm-i raḳīb
Tūtiyā eyler ġubār-ı āstān-ı dilberi

35. ʿArż iderken rūy-ı zerdüŋ serdī-i nuṭḳ-ı ḥasūd

Āhen eyler ḳalb-i nerm-i dilber-i sīmīn-beri

36. Bādenūş olsaŋ elüŋde olmasa zer gül gibi
Mey fürūşuŋ dāġ-ı ḥasretdür saŋa her sāġarı

37. Sāḳī-i meclis virince bir ayaġı destüŋe
Varuŋı virseŋ[161] alur ʿaḳluŋ gibi ayaḳ deri

[160a]

38. Sālik olsaŋ mürşid-i kāmil ḳıyās itdüklerin
Kendü noḳṣānun daḫı bilmekde ʿāciz ekşeri

39. Ḳuṭb-ı devrāne mürīd olsaŋ saŋa itse naẓar
Her gören dir üstüne döndi görünce bir ḫārı

40. Vāʿiẓ olsaŋ daḫl iderler cemʿ olup ehl-i hevā
Diŋlemezler *nehy-i maʿrūf ile emr-i münkeri*[162]

41. Münkirüŋ yanında nāmuŋ mülḥid ü zındıḳdur
Ḫalḳa-i ẕikr içre olsaŋ feyż-i ḥaḳḳuŋ maẓharı

42. Münkir-i ehl-i ṭarīḳ olsaŋ eger ẕevḳ u riyā
ʿĀlemüŋ eyler seni sālūs u dūn u ebteri

43. Şaḥne olsaŋ düzd ü medyūnu ḳalursuŋ farḳdan
Düzd ü medyūnuŋ yekūn olmaz ḫuṣūṣ-ı defteri

44. Muḥtesib olsaŋ eger erbāb-ı sūḳuŋ dā'imā
Keffe-i mīzāne ṣıġmaz pīş ü kem ḫayr u şeri

45. Nā'ib ü ḳāżī olup icrā-yı aḥkām eyleseŋ
Rüşvet almazsaŋ eger dirler riyādur işleri

[161] virseŋ: bulsa D.
[162] nehy-i maʿrūf ile emr-i münkeri: Kur'ān-ı Kerīm'de birçok ayette geçmektedir: "Sizden, hayra davet eden, emr-i bi'l-ma'rûf ve nehy-i ani'l-münker yapan (iyiliği emredip kötülüğü men eden) bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir." (Âl-i İmrân 3/ 104)

46. Söyleseŋ gūş eylemezler söylemezseŋ derd olur
Olmasun kimse bu derdüŋ ḫaste-ḥāl-i pisteri

47. Mekr ü keydinden dil-i zāruŋ ḫulāṣa ey **Naẓīm**
Maḫlaṣ itdüm şerʿ-i pāk-i Ḥażret-i peyġāmberi

48. Şāriʿ-i yektā ki ḥālā yirde gökde ḳalmadı
Olmaya ins ü melekde bende-i fermān-beri

49. Ṣıdḳ u ʿadl ü ḥilm ü ʿilm-i ẕātına itmiş güvāh
Ḥaḳḳ Ebū Bekr ü ʿÖmer ʿOṯmān ʿAlī el-Ḥaydarī[163]

50. Güne güne vaṣf-ı ẕātında terennüm-rīz olup
Bezm-i naẓmuŋ böyle āġāz eylesün rāmiş-geri

51. Şehsüvār-ı milk-i ġaybüʾl-ġayb kim olmış ezel
Bend-i fitrākinde kevneyn iki ṣayd-ı laġarı

52. Mesned-ārā-yı *leʿamruk*[164] tāc-dār-ı ışṭıfā
Li-maʿallāh[165] taḫtınuŋ sulṭān-ı *levlāk*[166] efseri

53. Server-i cemʿ-i resūl serdār-ı ṣaff-ı enbiyāʾ
Kim anuŋdur hem risālet hem nübüvvet kişveri

54. Ḫusrev-i kürsī-nişīn şāhenşeh-i refref-serīr
Bargāh-ı ʿarş-ı āʿlādur melāʾik leşkeri[167]

55. Vāṣıl-ı bezm-i aṣl hādī-i ḳurb-ı lem-yezel

---

[163] ʿAlī el-Ḥaydarī: ʿAlī-i Ḥaydarī D.
[164] Leʿamruk: "Senin ömrüne and olsun, yemin olsun." ayetinden iktibastır. (Hicr 15/ 72)
[165] Li-maʿallāh: Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.
[166] Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.
[167] ʿaskeri: leşkeri D.

Ḳāfile-sālār-ı Mürsel enbiyāʾnuŋ serveri[168]

56. Menbaʿ-ı cūd ü mürüvvet genc-i luṭf u mekremet
Dürr-i deryā-yı şefāʿat kān-ı ʿafvüŋ gevheri

57. Gülbün-i gülzār-ı *mā-evhā*[169] gül-i *ṣümme denā*[170]
Ḳabe ḳavseyn[171] ile *evv ednā* riyāżında biri

58. Aḥmed-i Mürsel Ḥabīb-i Ḥaḳ Muḥammed Muṣṭafā
Faḫr-i ʿālem ʿālem-i hejdeh hezāruŋ mefḫarı

59. Ol ḫudāvend-i ḫudāvendān ki ednā bendesi
Ḫādim itmez bezm-i istiġnāsına İskenderi

60. Ol ḫidīv-i dād-ger kim ʿālem-i inṣāfda
ʿAdli zencīre çeker Nūşīrevān u Senceri

61. Ol ḳader-ḳudret ki fermān itse çevgān-ı ḳażā
Gūy-ı gerdān eyleye farḳ-ı Ḳubād u Ḳayṣeri
[160b]
62. Ol şehüŋ ber-āsmāndur ḫayme-i iclāli kim
Mehcesi māh u ṭınābı oldı ḫaṭṭ-ı miḥveri

63. Ol şehüŋ kemter sipāh-ı rezminüŋ rūz-ı meṣāf
Māh-ı nev şemşīridür mihr-i münevver miġferi

64. Olsa lāyıḳdur ʿuṭārid ṣebt içün evṣāfını
Vaṣf olurken ol sipihr-i ʿizzetüŋ saʿd aḫteri

---

[168] serveri: rehberi D.
[169] mā-evhā: "Allah kuluna vahyini bildirdi." (Necm 53/ 10)
[170] ṣümme denā: "summe denā fe tedellā" "Sonra (ona) yaklaştı derken srkıp daha da yakın oldu." (Necm 53/ 8)
[171] Ḳabe ḳavseyn: "Fe kāne kābe kavseyni ev ednā" "(Peygambere olan mesafesi) iki yay aralığı kadar, yahut daha az oldu." (Necm 53/ 9)

65. Dūde-şeb laʿlī-şafaḳ ḫāme-şihāb encüm-nuḳāṭ
Ṣubḥ kāġıd mihr mühre māh-ı enver maḥberi

66. Oldı naḳd-i cān-be-kef ol māh-ı bedrüŋ mührine
Gökde mirrīḫ u zuḫal zühre ʿuṭārid müşteri

67. Kuḥl-i *mā zāġalʾl-baṣarla*[172] ol ḫuceste-manẓaruŋ
Nergis-i mekḥūli ḥayrān itdi çeşm-i ʿabheri

68. Reng ü būy-ı ʿārıżından lālede dāġ-ı neşāṭ
Şebnem-i bāġ-ı ruḫından sebz-ter verd-i ṭarī

69. Hāşimī ḫāl-i ʿabīr-ālūdınuŋ sevdāsıdur
Nāfesinde ḫūn iden tekrār müşg-i eẕferi

70. Şemme-i ḫāk-i reh-i dergāh-ı müşg-efşānıdur
Eyleyen ḫoş-bū dem-ā-dem dūd-ı ʿūd ü ʿanberi

71. Mescid-i Aḳṣā-yı maḳṣūduŋ İmām-ı Aʿẓamı
Cāmi-i esrār u ʿirfānuŋ ḫaṭīb-i minberi

72. Ḳadr ü ʿizzetde kirām u enbiyāʾnuŋ ekremi
Cāh u rifʿatde kibār-ı mürselīnüŋ ekberi

73. Mülk-i taḥḳīḳüŋ muʿallā-pāye ʿālī mesnedi
Ṣadr-ı ʿirfānuŋ hümā-sāye hümāyūn manẓarı

74. Neẕr-i ṭā'ir ārzūmend-i kemend-i ḥasreti
Beste-i fitrāk-i sevdası ġazāl-i ḫāveri

75. Cūd-ı ṭabʿından seḫā-yı ḫātem-i ṭayy münfaʿil

[172] mā zāġalʾl-baṣarla: "Mā zāġal başaru ve mā tagā." "Göz (gördüğünden) şaşmadı ve (onu) aşmadı. (Necm 53/ 17)

Luṭf-ı destünden ḫacel dā’im ʿaṭā-yı Caʿferi

76. ʿİllet-i ʿacz ü ḳuṣūr ile perīşān nüsḫadur
Gevher-i dendānı naẓmunda Ṣıḥāḥ-ı Cevherī

77. Şerḥ-i vaṣfında lüġat-ı medḥine ḥayrān olup
Beste-dem bir yıldızı düşmüş gedādur aḫterī

78. Mihribān-ı ḥāl-i dūşvār-ı ʿuṣāt-ı rest-ḫīz
ʿĀcizān-ı rūz-ı ḥaşruŋ müşfiḳ-i raḥm-āveri

79. Baḥr-ı ʿummān-ı celālinde veḳārı fülkünüŋ
Ḥilmi olmış bādbān temkīn-i ẕātı lengeri

80. Ḳāmeti ḫam-geşte elde kāse-i der-yūzesi
Sā’il-i dergāhı itmiş pīr-i çarḫ aḫżarı

81. Mālik-i mülk-i Süleymāndur gedā-yı kūyı kim
Ṭaʿn ider yāḳūt-ı mihre gevher-i engüşteri

82. Ṣanma eflāk erdevī ʿazmünde āteşler yaḳup
Ḳaldı andan tūde tūde cā-be-cā ḫākisteri

83. Mihr ile māh[173] iki aḫker āsmān-ı pür-nücūm
ʿŪd sūz-ı bezminüŋ ednā müşebbeh micmeri

84. Nīm-ten çıḳmaz ḥaḳīr-i dergeh-i iḥsānuna
Aṭlas-ı çarḫuŋ nümāyāndur ḫuṣūṣā ülkeri

85. Ḥükm-i ʿadli ḥaḳḳ-ı cīrānı riʿāyet itdüren
Hem-civār itse eger cīrāne bir şīr-i neri

[173] māh: meh D.

86. Meclis-i ḥıfẓunda ol çeşm-i çerāġ-ı rūzgār
Şemʿe ser-pūş eyleye dāmān-ı bād-ı ṣarṣarı

87. Mihr ü meh felek nücūm evtād zer cevzā ṭınāb
Erdevī iclālinüŋ çarḫ-ı felek bir çāderi

88. Pāy-ı esb-i ʿazminüŋ bāl-i hümā ferş-i rehi
Farḳ-ı raḫş-ı rezminüŋ nuṣret hümāyūn şehperi

[161a]

89. Rāyet-i manṣūrınuŋ *innā fetaḥnā*[174] şuḳḳası
Tīġınuŋ zāġı ẓafer *naṣrun mina ʾllāh*[175] cevheri

90. Bir żaʿīfe taḳviyet-baḫş olsa hengām-ı neberd
Eyliye behrām u keyvānı hirāsān ḫançeri

91. Düşmen-i şerʿi n'ola geçse ḳılıcdan ḥaşre dek
Münhemil şemşīridür cān-ı ʿadūnuŋ maʿberi

92. Merḥamet güster şehā sulṭān-ı şefḳat dergehā
Ey şefāʿatle iden ḫurrem ʿuṣāt-ı maḫşeri

93. Sen o ki ʿālemüŋ bir dānesisün kim ezel
Şibh-i ẕātuŋda ʿaḳīm oldı dü-kevnüŋ māderi

94. Böyle gün-ā-gün ṣudūr itmezdi eşyā ġaybdan
Olmasaydı ẕātuŋ ey ṣadr-ı dü-ʿālem maṣdarı

95. İştiyāḳ-ı sidre-i ḳaddüŋle ṭūbā ser-nigūn
Eylemiş pādergil-i ḥayret o ḳāmet ʿarʿarı

96. Pertev-i şemʿ-i ruḫuŋ pervānesi şems ü ḳamer

---

[174] innā fetaḥnā: "Muhakkak biz fetih açtık, fetih verdik." (Fetih 48/ 1)
[175] naṣrun minaʾllāh: "Yardım Allah'tan." (Saff 61/ 13)

Zühre-i zehrā o şemʿüŋ ġarḳ-ı nūr-ı ezheri

97. Rāyet-efrāz-ı ẓafersin kim sipāh-ı rezmüŋüŋ
Her biri olmış cihānuŋ ṣaf-şikāf u ṣaf-deri

98. Ey Ḥabīb-i Kibriyā kān-ı keremsüŋ ʿafv ḳıl
Şevḳ-ı evṣāfuŋ dil-i küstāḫumı itdi cerī

99. Nāvedān-ı ravża-i naʿtüŋ olup kilk-i terüm
Cennet-i vaṣfuŋda icrā itdi āb-ı Kevs̱eri

100. Oldı vaṣf-ı gīsvānuŋda sevād-ı şiʿrümüŋ
Rişte-i müşgīn-i zülf-i ḥūr tār-ı masṭarı

101. Ṭabʿumı feyż-i nuʿūtuŋ eyledi Ḥassān-ı Rūm
Ḥamdüliʾllāh şāʿirān-ı dehrüŋ oldum eşʿārı

102. Dem-be-dem ḳand-ı lebüŋ yādın mükerrer eyleyüp
Birbirine eylerüm āġuşte şīr ü şekkeri

103. Şevḳ-ı naʿtüŋle olur mülk-i süḫande nām-zed
Şāhid-i maʿnāya elfāẓ-ı beyānum duḫteri

104. Berḳaʿ-ı ḥüsn-i beyānıyla ʿarūs-ı fikrimüŋ
Mükheli ḫāmem sevād-ı saṭr naẓmum muʿceri

105. Ḥaydar-ı kerrār naẓmum ẕūʾl-fiḳārum kilk-i ter
Düldül-i endīşemüŋ ḥüsn-i edādur ḳanberi

106. Gevher-i feyżiyle bir gencīnedür ṭabʿum anuŋ
Tīġı şemşīr-i zebānum çūb-ı ḫāmem ejderi

107. Fikr-i bārīküm taṣavvurdan müberrādur benüm

Bir heyūlādur hemān naḳş-ı ḫayāl-i Āzerī

108. Şiʿrümüŋ her beyti oldı ḥülle-i taʿbīrle
Cennet-i endīşemüŋ maḥbūb-ı ḥārā-peykeri

109. Murġ-ı dest-āmūz-ı ḫāmem cilve-i nāz eylese
Ṣad ḫacāletle giderdi kendüden kebk-i deri

110. Bāġ-ı ʿibretdür ḳaṣīdem mīve-çīnāna ṣalā
Şāḫ-ber-şāḫ-ı ḥikemdür her nihāl-i nev-beri

111. Söz tamām oldı ḫulūṣ-ı tām ile gel ey **Naẓīm**
El açup başla niyāze vaḳtidür şimden gerü
[161b]
112. Tā ki her bir kec-külāh-ı neḫvetüŋ mānend-i şemʿ
Şuʿle-i cān-sūz ola farḳında iklīl-i zeri

113. Rūz u şeb sönsün çerāġ-ı baḫtı ḫaşm-ı şerʿinüŋ
Dehrüŋ olduḳca fürūzān mihr ü māh-ı enveri

114. Rūḥāne manẓūm u menṯūr ola envāʿ-ı ṣalāt
Naẓm u neṯrüŋ her ṣalāt olduḳca zīb ü zīveri[176]

49[177]

Destūr Yā Seyyidü'l-Enbiyā

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey dü-ʿālem kişţzār-ı cūdınuŋ bir dānesi
Çarḫ-ı aḫżar anuŋ ednā sebze-i bigānesi

2. Māh-ı nev ebrūsınuŋ ḫamyāze-rīz-i ḥasreti
Mihr-i enver şemʿ-i bezm-i ḥüsninüŋ pervānesi

[176] Mecmuada bulunan bu beyit, Nevin Gümüş tarafından hazırlanan Yahya Nazim- I adlı YL tezinde bulunmamaktadır. Aynı beyit Library Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında sayfa 33'te kayıtlıdır.
[177] Yahyâ Nazîm D.- I, Kaside 14, (21 beyit), s.189

3. Gīsū-yı müşgīninüŋ müjgān-ı rūḥuʾl-ḳudsidür
   Çeşm-i ādāb ile itdükçe neẕāre şānesi

4. Gevher-i gencīne-i ʿirfān ki olmış tā ezel
   Ser-be-ser maʿmūre-i kevn ü mekān vīrānesi

5. Nāzenīn-i Ḥażret-i Mevlā Ḥabībʾullāh kim
   ʿAḳl-ı evveldür kemend-i ʿaşḳınuŋ dīvānesi

6. Sidre vü ṭūbā vü refref aŋa süllem pāyedür
   Taḫtgāh-ı ḳurb-ı Ḥaḳdur mesned-i şāhānesi

7. Evcgāh-ı kibriyāda şāhbāz-ı ʿazminüŋ
   Gülbün-efrūz-ı firāz-ı lā-mekāndur lānesi

8. Maḥremān-ı ṣuffe-i cāh-ı celāli ṣaḥb u āl
   Çāryār-ı muḥterem yārān-ı devlet ḫānesi

9. Ḳaṣr-ı dīne oldı erkān-ı çehār ol çāryār
   Tā ḳıyāmet şerʿinüŋ maʿmūrdur keşānesi

10. Enbiyāʾ vü mürselīnüŋ eşrefe hem efḍali
    ʿĀlem-i hejdeh-hezāruŋ bī-bedel cānānesi

11. Bāde-i ʿaşḳ ile memlūdur ḫum-ı nüh-āsmān
    Mihr ü mehdür baş açıḳ yalın ayaḳ mestānesi

12. Çāk-rīz-i ceyb-i hestīdür ġazāl-i çeşminüŋ
    Sürme-i mā-zāġla neẕẕāre-i şīrānesi

13. Ṭāḳ-ı kisrāveş hezārān deyri itdi ser-nigūn
    Maḳdem-i teşrīfinüŋ bir ṣadme-i merdānesi

14. Māt ola manṣūbe-i leclāc-ı ḥayretde yine
Naʿṭ-ı vaṣfında o şāhuŋ at süren ferzānesi

15. Mestī-i ṣahbā-yı vaṣfıyla n'ola küstāḫ isem
ʿAfv olur elbette mestüŋ vażʿ-ı küsāḫānesi

16. Ẕeyl-i medḥinde sezā ḥāl-i dili şerḥ eylesem
Diŋlenür lā-büd nedīm-i meclisüŋ efsānesi

17. Ṣuffe-i bezm-i şenāsında ṭolular nūş idem
Devr-i fānīde ṭolınca ʿömrümüŋ peymānesi

18. Ḥamdüliʾllāh ḫˇān-ı vaṣfından naṣīb aldum yine
Ḫāmemüŋ hem-vāre oldur secde-i şükrānesi

19. Doġdı bānū-yı ḫayālümden bu ṭıfl-ı nāzenīn
Böyle ṭıfl-ı nevresi beş beş ṭoġursun ānesi
[162a]

20. Tuḫfe-i naẓmun yine ol şāha ʿarż itdi **Naẓīm**
Nā-sezādur gerçi berk-i sebz-i dervīşānesi

21. Armaġan olsun ḳuṣūr-ı ʿacz ile dergāhuna
Tā **Naẓīm**e her sene bir naʿt ola sālyānesi

50[178]

Destūr Yā ʿĀcizler Penāhı

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey fürūġ-ı dü-ruḫı her dü-cihān māhveşi
Pertev-i ḥüsn ü cemāli iki ʿālem güneşi

2. Bī-ḫazān serv-i çemān çemen-i baṭḥāyī
Gülbün-i ravża-i yeşrib gül-i bāġ-ı Ḳureşī

[178] Yahyâ Nazîm D.- I, Kaside 18, (11 beyit), s.192-193

3. *Kāʿbe ḳavseyn*[179] mi ol maẓhar-ı *evv ednānuŋ*[180]
   Sūre-i nūn[181] mıdur ya o ḳalem gibi ḳaşı

4. Ḥarem-i muḥterem-i ravżasınuŋ ṣubḥ u mesā
   Şehper-i rūḥuʾl-emīn olmada çārūb-keşi

5. Görmedi sāyesini miṣli gibi ins ü melek
   Yirde gökde o şeh-i bī-bedelüŋ yoḳdur eşi

6. Böyle olmazdı celī pertev-i ʿālī-kevkeb
   Āstānında zuḥal olmasa ʿabd-i ḥabeşi

7. Kirde-i māha degül baḳmaya ḳurṣ-ı mihre
   Sofra-i cūd ü nevālünde olan loḳma-çeşi

8. Būs idüp ḫāk-i derin baġruŋa başseng-i rehin
   Ṭobraġı eyleyüp iksir güher ile ṭaşı

9. Ḫaste-i ḫuşk-leb-i tāb-ı teb-i maʿṣiyetüm
   Şerbet-i şefḳatine ḳaldı derūnum ʿaṭaşı

10. Beŋzemez ḫāme-i ġayra ḳalemüm vaşfında
    Bir midür parmaġuŋ engüşt-i şehādetle beşi

11. Ola teslīm-i dürūd ile taḥiyyāt-ı **Naẓīm**
    Ḥaşre dek ravżasına küllü ġadātin ve ʿaşiyy

[179] Kābe ḳavseyn: "(Peygamber'e olan mesafesi) iki yay aralığı kadar yahut daha az oldu" ayetinden iktibastır. (Necm 53/ 9)
[180]ev edna: "Yahut, hatta daha yakın." (Necm 53/ 9)
[181] Sūre-i nūn: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Kalem 68/ 1)

51[182]

Destūr Yā Dü-ʿĀlem Şāhı

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Ey ḥarīm-i ḥarem-i lem-yezelī
   Maḥrem-i perde-serā-yı ezelī

2. Meclis-i ḳurb ü şeb-i İsrāda
   Nūr-ı mişkāt daḫı şemʿ-i celī

3. Dürr-i yek-dāne-i baḥr-ı ḫilḳat
   Kān-ı kevnüŋ güher-i mā-ḥaṣalı

4. Cāmiʿ-i şerʿine tā ṣubḥ-ı ḳıyām
   Ṣaff-ı ḳandīldür aṣḥāb-ı velī

5. Şemʿ miḥrāb aŋa bū Bekr ü ʿÖmer
   Maḥfil ü minberi ʿOşmān u ʿAlī

6. Ḍarb- şemşīr-i ser-endāzını Ḥaḳ
   Düşmenüŋ eyledi ḍarbü'l-meşeli

7. Encüm-i ṣābit ü seyyār anuŋ
   Raḳam-ı cūdınuŋ ednā cümeli

8. Bāġbān-ı ḥarem-i īzid-i pāk
   Çemen-ārā-yı riyāż-ı *levlāk*[183]

52[184]

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Ey ġubār-ı ḳademi müşg-sirişt
   Nefḫa-i ḫāk-i deri būy-ı behişt

---

[182] Yahyâ Nazîm D.- I, Terkib-i Bent 1, (8 beyit), s.194

[183] Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.

[184] Yahyâ Nazîm D.- I, Terkib-i Bent 2, (8 beyit), s.194-195

2. Nāme-i kec-raḳam-ı cürm-i ümem
   Kilk-i ʿafv ile olur rāst-nüvist

3. Muḳtedā olalı ol ḳıble-i dīn
   Mescid oldı ümeme deyr ü künişt

4. Dās-ı ʿafv ü keremiyle biçilür
   Toḫm-ı cürm ile olan ḥāṣıl-ı kişt

5. Luṭf-ı meşşāṭasınuŋ muḥtācı
   ʿAmel-i nīk ü bed-i ḫūşle zişt

6. Ḫāk-i dergāhını kuḥl itmeyenüŋ
   Gözine her müje olsun bir ḫışt

7. Ḥarem-i rifʿatine mihr ile māh
   Biri zerrīn biri sīmīn ḫışt

8. Tā ḥaşr ravżasına ṣubḥ ile şām
   Ola envāʿ-ı taḥiyyāt u selām

53[185]

[162b]

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Ey ḫalāyıḳ yolına üftāde
   Çākeri bende ile āzāde

2. Ṭālib-i luṭfı kibār ile ṣıġār
   Sā'il-i cūdı şeh ü şehzāde

3. O imām-ı resūl üŋ ümmetine

[185] Yahyâ Nazîm D.- I, Terkib-i Bent 3, (8 beyit), s.195-196

Vech-i arż olsa n’ola seccāde

4. Cürm-i ümmetle o şāhuŋ ʿafvi
   Oldı mānend-i keh ü bīcāde

5. N’ola olsa başı üzre ṭūbā
   Ḫidmet-i dergehüne āmāde

6. Māye-i şevḳ-i dil-i maḫlūḳāt
   Cām-ı derdündeki dürd-i bāde

7. Mekteb-i maʿrifetinde Cibrīl
   Ṭıfl-ı ebced gibi levḥ-i sāde

8. Kān-ı ʿirfān u kemālüŋ güheri
   Enbiyāʾ vü resūl üŋ tāc-ı seri

54[186]

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Faḫr-ı ʿālem şeref-i mevcūdāt
   Şeh-i kevneyn ʿaleyhi’ṣ-ṣalavāt

2. Enbiyāʾ vü resūl üŋ sālārı
   Rehber-i ḳāfile-i fevz ü necāt

3. Nā-tüvān ümmetinüŋ ġamḫˇārı
   Müşfiḳ-i ḥāl-i dil-i zār-ı ʿuṣāt

4. Destgīr-i żuʿafā-yı maḥşer
   Sātiruʾl-ʿayb-ı şefīʿuʾl-ʿaraṣāt

5. Ḫˇāce-i mekteb-i ʿirfān-ı ledün

[186] Yahyâ Nazîm D.- I, Terkib-i Bent 4, (8 beyit), s.196

Muṣḥaf-ı ḥikmet-i muʿciz-āyāt

6. Nuṭḳ-ı şīrīni şeker-rīz-i kemāl
   Ṭūṭī-i efṣaḥ-ı āyīne-i ẕāt

7. İki ʿālem güneşi nūr-ı Ḫudā
   Mihr-i cān-ı ḫalāyıḳ-ı ẕerrāt

8. Gülbün-efrūz-ı riyāż-ı lā-reyb
   Gül-i ṣad-berg-i çemen-ṣuffe-i ġayb

55[187]

Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün

1. Cūşa geldükçe o deryā-yı şengrif
   Nem degül cūd-ı yanında yem-i jerf

2. İki ālemde olur ḫurrem ü şād
   Oḳuyan ders-i ġamundan bir ḥarf

3. ʿAfvüne nisbet ile cürm ü ḫaṭā
   Tāb-ı ḫurşīd ile mānende-i berf

4. Emrine ins ü melek fermān-ber
   Oldı maḥkūmı cihān ṭarf-be-ṭarf

5. Tengdür ʿaşḳına mülk-i dü-cihān
   Baḥr-ı ʿummān ḳabūl itmez ẓarf

6. Feraḥ-ābād-ı ġamunda olsun
   Dem-be-dem ḫūn-ı dü-çeşmüm şengrif

7. Kāş cismümde biŋ olsa cānum

[187] Yahyâ Nazîm D.- I, Terkib-i Bent 5, (8 beyit), s.197

Yolına her birini itsem ṣarf

8. Ola bī-çāre **Naẓīm**üŋ cānı
ʿIydgāh-ı ġamınuŋ ḳurbānı

56[188]

Destūr Yā Sebeb-i Mevcūdāt
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1. **Naẓīm**-i ʿācize luṭf it ilāhī
Ki her bir ʿācizüŋ sensin penāhı

2. Yine bir kār-ı ḫayra itdi niyyet
Tamāmında diye bi'l-ḫayr temmet

3. Temannāsın temam itdükde ḫāme
Geze elden ele yā Rab bu nāme

4. Ola bu nāmenüŋ mühr-i ḫitāmı
Resūlüŋ ẕikr-i esmā-yı ʿiẓāmı

5. Ḫudāvend-i serīr-i mülk-i sermed
Muḥammed Muṣṭafā Maḥmūd u Aḥmed

6. Ḥamīd ü Ṣamed[189] ü Ḳāsım u ʿāḳıb
Beyān ü ḥüccet ü bürhān u ṣāḥib

7. Sirāc oldur münīr oldur beşīr ol
Mübeşşir münẕir oldur hem neẕīr ol

8. Ḫalīl ü hem Ḥabīb ü hem ṭabīb ol

[188] Yahyâ Nazîm D.- I, Mesnevi 1, (20 beyit), s.197-199
[189] Ṣamed: Ḥamīd D.

Ḳarīb ü hem münīb ü hem ḫaṭīb ol

9. Ṣāfī-Ṭāhā[190] vü Yāsīn[191] mürteżā hem
Müzekkī hem muʿallā müctebā hem

10. Nebī vü Mürsel ü Mehdī vü Ḥāsir
Şehīd ü şāhid ü muḫtār u nāṣır

11. Raḳīb ü āmir ü nāhī vü ʿālim
Muḥallil māhī vü dāʿī muḥarrim

12. Ḥarīṣ ü ʿādil ü hādī vü ḫātim
Cevād u hem ġanī fettāḥ u ḳāʾim

13. ʿAzīz oldur Raʾūf oldur Raḥīm ol
Ḥalīm oldur ʿAlīm oldur Ḥakīm ol
[163a]
14. Mübīn ü nūr imām ümmī vü ḥāfıẓ
Muṭīʿ muḳteṣıd mezkūr u vāʿiẓ

15. Mutavassıṭ u Ḥaḳḳ u hem sābıḳ oldur
Muṣaddaḳ mühtedi vü ṣādıḳ oldur

16. Ṣabūr u hem şekūr u şākir oldur
Daḫı müzzemmil ü müddeṯṯir oldur

17. Reşīd ü ṭāhir oldur hem muṭahhar
Faṣīḥ u nāṭıḳ oldur hem muẓaffer

18. Müşfiʿ şāfiʿ evvel āḫir oldur
Odur bāṭın yine hem ẓāhir oldur

[190] Ṭāhā: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Tāhā 20/1)
[191] Yāsīn: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Yāsīn 36/1)

19. Medeniyyü'l-Baṭḥa Mekkīdür ol şāh
Fedā cān-ı ümem yolında her gāh

20. Ḳureyşī hem ʿArabī Hāşimī hem
Ṣalāt ile selām aŋa dem-ā-dem

57[192]

Destūr Yā Şefīʿ-i Yevm-i ʿArasāt

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Faʿ

Ey şāhid-i nāzenīn-i bezm-i İsrā
Maḥbūb-ı Ḫudā Ḥabībinā Mevlānā
Ṭuġrā-yı dü-ebruvānı *Kāʿbe ḳavseyn*[193]
Menşūr-ı nübüvveti *vemā erselnā*[194]

58[195]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Faʿlün

Ey maḥrem-i ḫāṣ-ı meclis-i ġaybüʾl-ġayb
Kāşāne-i ṭırāz-ı bezmgāh-ı lā-reyb
Derdī-keş derd-i ʿaşḳınuŋ eṭvārı
Ḥaḳḳā ki olur **Naẓīm** bī töhmet-i ʿayb

59[196]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Faʿ

Ey serv-i çemān-ı gülistān-ı melekūt
Vey naḫl-i revān-ı būstān-ı ceberūt
Nāsūt ẓuhūr-ı maḳdemiyle ḫurrem
Ferḫunde ḳudūm-i ʿizzetiyle lāhūt

60[197]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Faʿ

Ey ḫilḳat-i ʿāleme vücūdı bāʿiṣ

---

[192] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 1, s.200 Rubāʿīyyāt başlığı ile kayıtlıdır.
[193] Kābe ḳavseyn: "(Peygamber'e olan mesafesi) iki yay aralığı kadar yahut daha az oldu" ayetinden iktibastır. (Necm 53/ 9)
[194] vemā erselnā: "Ve seni biz göndermedik." (Enbiyāʾ 21/ 107)
[195] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 2, s.200
[196] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 3, s.200
[197] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 4, s.201

Baḫşāyiş-i kāināta cūdı bāʿiş
Seylāb-ı dü-dīdesin dürūd eylemege
Mestāne-i ʿaşḳına dürūdı bāʿiş

61[198]

Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Faʿ

Ey lücce-i şefḳati muḥīṭ-i mevvāc
Vey ḳulzüm-i ʿafvüne şefāʿat emvāc
Teb-lerze-i maʿṣiyetle bīmār oldum
Eyle baŋa şerbet-i şefāʿatle ʿilāc

62[199]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿul

Ey ẕāt-ı şerīfi gülbün-i gülşen-i rūḥ
Vey naṣṣ-ı kerimle ṣıfātı memdūḥ
Sāḳī-i muḥabbetüŋ ṣunarsa ṭolusın
Peymāne-i tevbesin şikest ide naṣūḥ

63[200]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿ

Ey zīr-i nigīn-i daʿveti mūr ü melaḫ
ʿAfv ü keremle maʿṣiyet-i mihrle yaḫ
Bir kerre delīl olsa luṭfı geçürür
Rāh-ı ṭalebümde olsa da biŋ berzeḫ

64[201]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿul

Ey nām-ı şerīfi subḥā-pīrā-yı dürūd
Hem Aḥmed ü hem Muḥammed ü hem Maḥmūd
Dilde nice rāz-ı ʿaşḳı pinhān olsun
Zīrā ḳodılar o āteşīn micmere ʿūd

[198] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 5, s.201
[199] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 6, s.201
[200] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 7, s.201
[201] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 8, s.202

65[202]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿul

Ey lezẕet-i mihri şerbet-i cāndan elezẕ

Bīmārına derd-i ʿaşḳı dermāndan elezẕ

Dergāhı gedāluġı o şāh-ı resūlüŋ

Bir bī-kese ḥaşmet-i Süleymāndan elezẕ

66[203]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿ

Ey ḳurb-ı serīr ü *lī maʿallāh*[204] maḳarr

Levlāk lemā ḫalaḳtüʾl eflāk[205] efser

Ḫayruʾl-beşer ü ḫulāṣa-i mevcūdāt

Sulṭān-ı resūl şeh-i nübüvvet kişver

67[206]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿul

Ey ṣubḥ-ı cebīni maşrıḳ-ı neyyir-i rāz

Ḫurşīd ü ḳamer ġam ile pür-sūz ü güdāz

Olmış per ü bāl-i ḳudsiyān-ı melekūt

Şehrāh-ı muḥabbetinde çārūb-ı niyāz

68[207]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey şems ü ḳamer ḳaṭar-ı mihrinde ceres

Sīmurġ ser-i simāt-ı ʿaşḳında meges

Redd itme derüŋde bir gedādur şāhum

Bī-çāre **Naẓīm** nā-murād u bī-kes

---

[202] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 9, s.202

[203] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 10, s.202

[204] Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.

[205] Levlāk lemā ḫalaḳtüʾl eflāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) alemleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.

[206] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 11, s.202

[207] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 12, s.203

69[208]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Faʿul

Ey pādişāh-ı serīr-i baṭḥā vü Ḳureyş
Dādār-ı şefīḳ u dāver-i ümmet-i ceyş
Şehd-i keremüŋle eyleyüp şīrīn-kām
Çekdürme **Naẓīm**-i zāruŋa telḫī-i ʿayş

70[209]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿul

Ey maḥrem-i rāz-ı meclis-i ḫāṣṣüʾl-ḫāṣ
Muḥtāc-ı şefāʿati ʿavām ile ḫavāṣ
[163b]
Olmış o yegāne güher-i ḳurb-ı ṣadef
Hem baḥr-ı tecellī-i Ḫudā hem ġavvāṣ

71[210]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey cennet-i bāġ-ı kūyı Firdevs-i riyāż
Tesnīm ü ṭuhūr o cennete āb-ı ḥıyāż
ʿAynüʾl-ḥikem-i dilden yenābīʿ-i kemāl
Ser-çeşme-i feyż-i lā-yezāl-i Feyyāż

72[211]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey sündüs-i ḫuld bezmine ferş-i bisāṭ
Kevneyn nevāl-i cūduna iki simāṭ
Zer-mühre ḳamer sipihr levḥ-i zer-kār
Encüm raḳam-ı şenāsına sīm nuḳaṭ

[208] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 13, s.203
[209] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 14, s.203
[210] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 15, s.203
[211] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 16, s.204

73[212]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Faʿ

Ey levḥ-i dilünde medḥ-i ẕātı maḥfūẓ
Evṣāf-ı ṣıfātı güne güne melfūẓ
Dil-ḫaste-i ʿaşḳı ẕevḳ ider derdünden
Elbette ʿalīl olur devādan maḥẓūẓ

74[213]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey şemʿ-i cemālüne resūl ḫalḳa-i cemʿ
Pervānesi enbiyā o efrūḫte şemʿ
Ne miṣlini gördi dīde-i maḫlūḳāt
Mānend-i naẓīrini ne gūş eyledi semʿ

75[214]

Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlün / Faʿ

Ey vālih-i çeşmi tūtiyā-yı mā zāġ
Ḫāk-i ser-i kūyı laḫlaḫa-sāy-ı dimāġ
Gül gibi tenümde zeyn olup dāġ-ı ġamuŋ
Ṭaġ üsti bu sīne çāküŋe olsun bāġ

76[215]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey dürr-i cūdı *lī maʿa ʾllāh-ı*[216] ṣadef
Vey gevher-i ẕātı zīver-i kān-ı şeref
Tā ḥaşr ola ṭabaḳ ṭabaḳ dergehüŋe
Envār-ı cevāhir taḥiyyāt-ı tuḥaf

---

[212] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 17, s.204 Mecmuada bulunan bu Rubai'nin ilk iki mısra Nevin Gümüş tarafından hazırlanan Yahya Nazim-1 adlı YL tezinde bulunmamaktadır. Aynı mısralar Library Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında sayfa 39'da 17. Rubai olarak kayıtlıdır.
[213] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 18, s.204
[214] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 19, s.204
[215] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 20, s.205
[216] Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.

77[217]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿ

Ey nūr-ı şuhūda maẓhar u müstaġraḳ
Mirʾāt daḫı secencel-i ruʾyet-i Ḥaḳ
İḳrār-ı nübüvvetiyle der-ṣubḥ u mesā
Zīb-i leb-i kāināt ṣaddaḳ ṣaddaḳ

78[218]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey ṣaf-zede-i muḥabbeti ins ü melek
Çevgān-ı ġamunda kūy-ı ser-geşte felek
Māhīye dek emri māhdan cārīdür
Fermān-ber-i ḥükmü ez-semā tā be-semek

79[219]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey şemʿ-i cemāli pertev-i nūr-ı cemīl
Ḫādim ḥarem-i celālüne peyk-i celīl
Evreng-i nübüvvet üzre sulṭān-ı resūl
Levlāk[220] libāçe vü *leʿamruk*[221] iklīl

80[222]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey sāʾil-i bārgāh-ı ervāḥ-ı kirām
Çārūb-keş-i dergehi sürūşān-ı ʿiẓām
Ey sidre-mekān u kürsī-i ʿarş-mekīn
Vey taḫt-ı revānı refref-i ḳurb-maḳām

---

[217] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 21, s.205
[218] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 22, s.205
[219] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 23, s.205
[220] Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.
[221] Leʿamruk: "Senin ömrüne and olsun,yemin olsun." ayetinden iktibastır. (Hicr 15/ 72)
[222] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 24, s.206

81[223]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey mefḫar-ı kāināt faḫr-i dü-cihān

Vey ẕāt-ı kerīmi raḥmet-i ʿālemiyān

Bū Bekr ü ʿÖmer cenāb-ı ʿOs̱mān u ʿAlī[224]

Eyvān-ı refīʿ-i serāyına çār erkān

82[225]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey ḫırmen-i ʿaşḳına felek dāne-i cev

Ḫurşīd ü ḳamer tennūr-ı mihrinde ʿalev

Ol ḫˇāce-i kāinātuŋ olsa yiridür

Bāzār-ı muḥabbetde cān naḳdi kerev

83[226]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿ

Ey bende-i āstānı dervişle şāh

Baḫşāyiş-i dest-i cūdı hep ʿafv-i günāh

Zer-kāse-i mihr elinde olmış o şehüŋ

Dīrīne gedā-yı dergehi çarḫ-ı dü-tāh

84[227]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿ

Ey ḳadr ile rütbe-i resūl den bālā

Vey rifʿat-i cāhı enbiyāʾdan vālā

Dergāh-ı muḥabbetinde Ḥaḳḳā ki **Naẓīm**

Ḫādim resūl ile enbiyāʾdur ḥālā

---

[223] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 25, s.206

[224] Bu Bekr ü ʿÖmer ü ʿOs̱mān cenāb-ı ʿAlī: Bū Bekr ü ʿÖmer cenāb-ı ʿOs̱mān u ʿAlī D.

[225] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 26, s.206

[226] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 27, s.206

[227] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 28, s.207

85[228]

Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Faʿ

Ey sūre-i nūn ve'l-ḳalem ebrūsı

Veʾl-leyl sevād-ı ʿanberīn gīsūsı

Leb-teşne zülāl-i nuṭḳına Ḫızr u Mesīḥ

Ḥayrān-ı tecellī-i cemāli Mūsā

86[229]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿul

Ey pādişāh-ı memālik-i *mā evḥā*[230]

Sulṭān-ı serīr-i ḫıṭṭa-i *ṣümme denā*[231]

Levlāke[232] nişān mülk-i *Kāʿbe ḳavseyn* [233]

Evreng-nişīn-i kişver-i *ev ednā*[234]

87[235]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿ

Ben ḫᵛār u ẕelīli kām-yāb it yā Rab

Kim ẕerre-i ḥaḳīrüm āftāb it yā Rab

Geldüm ḳapuŋa faḳīr ü muḥtāc ẕelīl

Fażl u keremüŋle feṭḥ-i bāb it yā Rab

[164a]

88[236]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿ

Ey maḥrem-i rāz-ı meclis-i ġaybüʾl-ġayb

---

[228] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 29, s.207
[229] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 30, s.207
[230] Mā-evhā: "Allah kuluna vahyini bildirdi." (Necm 53/ 10)
[231] Ṣümme denā: "Sonra yaklaştı." (Necm 53/ 8)
[232]Levlāke: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.
[233] Kābe ḳavseyn: "(Peygamber'e olan mesafesi) iki yay aralığı kadar yahut daha az oldu" ayetinden iktibastır. (Necm 53/ 9)
[234] Ev ednā: "Yahut, hatta daha yakın." (Necm 53/ 9)
[235] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 31, s.208
[236] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 32, s.208

Kāşāne-i ṭirāz-ı[237] bezmgāh-ı lā-reyb
Setr eyle ʿuyūbını **Naẓīm**-i zāruŋ
Ey dāmen-i ʿafv ü şefḳati sātir-i ʿayb

89[238]

Mefʿūlü / Mefāʿilü / Mefāʿilün / Faʿ

Ġarḳ eyleyüp envār-ı niʿama yā Rab
Yaḳma tenümi nār-ı caḥīme yā Rab
Ḥāl-i dilüne iki cihānda raḥm it
Raḥmet dine cān-ı **Naẓīm**e yā Rab

90[239]

Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlün / Faʿ

Ḫāmem çemen-i feyże nihāl it yā Rab
Naẓm-ı terümi reşk-i zülāl it yā Rab
Ṭabʿum şuver-i edā-yı maʿānī ḳılduŋ
Zīver-dih-i erjeng-i kemāl it yā Rab

91[240]

Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿilün / Faʿ

Ey pādişeh-i ḳalem-rev-i ġaybüʾl-ġayb
Evreng-nişīn-i taḫtgāh-ı lā-reyb
ʿAfvüŋle ʿuyūbını **Naẓīm**üŋ setr it
Olsun der-i ḫidmetüŋde bī-töhmet-i ʿayb

92[241]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿ

Olsam ne ḳadar **Naẓīm** müstaġraḳ-ı ʿayb
Bir noḳṭa-i ʿafv ider benüm ʿaybumı ġayb

---

[237] ṭirāz-ı : ṭarrār-ı D.
[238] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 33, s.208
[239] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 34, s.208
[240] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 35, s.209
[241] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 36, s.209

Setr itdi sevād-ı rūyumı mūy-ı sefīd
Ruḫsār-ı şebāne çekdiler perde-i şeyb

93[242]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿ

Ey ẕāt-ı şerīfi eşref-i maḫlūḳāt
Īcād-ı vücūdı bāʿiṣ-i mevcūdāt
Ġayb eyle **Naẓīm**-i derd-mendüŋ ʿaybun
Ey dāmen-i ʿafvı sātir-i ʿayb-ı ʿuṣāt

94[243]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey cilvegeh-ı cemāli āyīne-i ẕāt
Vey nām-ı şerīfi zīver-i her ṣalavāt
Tā ḥaşr niṣār-ı ravża-i pāki ola
Hem-vāre ṭabaḳ ṭabaḳ taḥiyyāt u ṣalāt

95[244]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey ḥüsn-i ebed fürūġı āyīne-i ẕāt
Ḫurşīd-i cemālüne dü-ʿālem ẕerrāt
Ṣal farḳ-ı **Naẓīm**e sāye-i merḥametüŋ
Pür-tāb ü tef-i ḳıyāmet olduḳda ʿuṣāt

96[245]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey vaṣf-ı ṣıfātı *ḳul hüva'llāhu aḥad*[246]
Raḥmān u Raḥīm ü Ḥayy ü Ḳayyūm ü Ṣamed
Maʿmūre-i kibriyāsınuŋ ʿarżı ezel
Mülk-i ḳudūm ü beḳāsınuŋ ṭūli ebed

[242] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 37, s.209
[243] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 38, s.209
[244] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 39, s.210
[245] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 40, s.210
[246] ḳul hüva'llāhu aḥad: "De ki: O Allah bir tektir." (İhlās 112/ 1)

97[247]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey midḥat-i ẕātı *ḳul hüva'llāhu aḥad*[248]

Taʿrīf ṣıfāt-ı pāki *Allāh'üṣ-ṣamed*[249]

Muḥyī vü Mümīt *lem-yelid*[250] dā'im ü ferd

Lem yūled[251] *lem yekūn lehu küfüven aḥad*[252]

98[253]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Maḥbūb-ı Ḫudā ki mihri her ẕerrede var

Oldı dil o mihre ẕerre-i bī-miḳdār

Hem nāẓır-ı vech-i Ḥaḳ odur hem manẓūr

Hem āyīnedür cemāli hem āyīnedār

99[254]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿ

Sulṭān-ı resūl ki ʿarş aŋa mesneddür

Evreng-ṭirāz-ı kişver-i sermeddür

Zīb-i şeref-i maḳām-ı Maḥmūd **Naẓīm**

Maḥbūb-ı Ḫudā Muḥammed ü Aḥmeddür

100[255]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey merḥameti ʿuṣātına cāy-ı gürīz

Vey şefḳati baḥri lücce-i ʿafv-engīz

Yā Rab dü-cihānda ʿizzetüŋ ḥaḳḳı içün

---

[247] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 41, s.210
[248] ḳul hüva'llāhu aḥad: "De ki: O Allah bir tektir." (İhlās 112/ 1)
[249] Allāh'üṣ-ṣamed: Allah eksiksiz, sameddir (Bütün varlıklar O'na muhtaç fakat O, hiçbir şeye muhtaç değildir.) (İhlās 112/ 2)
[250] lem-yelid: "Doğurmamış." (İhlās 112/ 3)
[251] lem yūled: "Doğmamıştır." (İhlās 112/ 3)
[252] lem yekūn lehu küfüven aḥad: "Hiçbir şey O'na denk ve benzer değildir." (İhlās 112/ 4)
[253] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 42, s.210
[254] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 43, s.211
[255] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 44, s.211

Ḫˇār itme **Naẓīm**i luṭf idüp eyle ʿazīz

101[256]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey ʿādet-i ʿafvi ḫāṭır-cürm-nüvāz
Dil-rīş-i ḫaṭāya şefḳati merhem-sāz
Miḥrāb-ı şefāʿatüŋ yiter ḳıble bize
Ey dergeh-i luṭfı kaʿbe-i ehl-i niyāz

102[257]

Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey şems ü ḳamer tennūr-ı mihrinde ḳabes
Sīmurġ simāṭ-ı derd-i ʿaşḳında meges
Olmış o ḫidīv-i enbiyāʾ vü resūl üŋ
Kevneyn ḳaṭar-ı kibriyāsında ceres

103[258]

Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Fa

Şerm-i cürm ile mefḫar-i resūlüŋ
ʿAfv ü luṭfından olmazuz meʾyūs
Yüz sürüp iʿtiẕār ile iderüz
Dāmen-i ḫırḳa-i şerīfini būs

104[259]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey pādişāh-ı ḳalem-rev-i ru'yet-i Ḥaḳ
Vey kişver-i cāhında dü-ʿālem mülḥaḳ
İḳrār-ı nübüvvetüŋde olmış ezelī
Her mū bedenümde bir zamān ṣadaḳ

[256] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 45, s.211
[257] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 46, s.211
[258] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 55, s.214
[259] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 47, s.212

[164b]

105[260]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefʿūlü / Faʿul

Ey mefḫar-ı kāināt vey faḫr-i resūl
Vey bedraḳa-i ʿuṣāt hādī-i sübül
Devletle olur ne cānibe ʿazm itseŋ
Ḫāki ḳademüŋ fütādesi cevher-i küll

106[261]

Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿilün / Faʿ

Ey ġāşiye-berdūş-ı Burāḳı Cibrīl
Meddāḥı Ḫudā midḥati naṣṣ-ı tenzīl
Sīrāb-ı zülāl-i keremi Ḫıżr ü Mesīḥ
Mihmān-ı simāṭ-ı niʿamı rūḥ-ı Ḫalīl

107[262]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey nāṣiye-sāy-ı dergehi ḫāṣ ile ʿām
Levlāk-libāçe *lī maʿallāh*[263]-maḳām
Olmuş ser-i kūyı beyt-i maʿmūr gibi
Biŋ vech ile cebhezār-ı ervāḥ-ı kirām

108[264]

Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿilün/ Faʿ

Ey ʿālem-i cān cān-ı kirām-ı ʿālem
Miḥrāb-ı deri ḳıble-i ḥācāt-ı ümem
Gerd-i ḥaremi āleme iksīr-i murād
Ḫāk-i ḳademi kuḥl-i dü-çeşm-i ādem

[260] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 48, s.212
[261] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 49, s.212
[262] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 50, s.212
[263] Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.
[264] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 51, s.213

109[265]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey dil nice bir dürūġ u lāf eyleyelüm
Gel vaʿdemüze yeter ḫilāf eyleyelüm
Saʿy ile varup o kaʿbe-i cān ḥaremün
İḥrām-ı niyāzla ṭavāf eyleyelüm

110[266]

Mefʿūlü / Mefāʿilü / Mefāʿīlü / Faʿul

Ṣıdḳ ile niyāz-nāmemüz irgürelüm
Ḥācetlerümüz ḳabūl olur mı görelüm
Tevfīḳa olup refīḳ cān ile **Naẓīm**
Ḫāk-der-i ḥażrete varup yüz sürelüm

111[267]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Faḫr-i dü-cihāne ʿarż-ı efsūs idelüm
ʿAşḳ ile dili çerāġ u fānūs idelüm
Şāyed ki ola günāhumuz ʿafv **Naẓīm**
Dāmān-ı şerīf-i ḫırḳasun būs idelüm

112[268]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿ

Baḫşende-i baḫt-ı ser-bülendüm sensin
Dānende-i ḥāl-i müstemendüm sensin
Lā-büd ḳulına efendisi raḥm eyler
Yā Rab ḳul kim benüm efendüm sensin

[265] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 52, s.213
[266] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 53, s.213
[267] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 54, s.213
[268] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 56, s.214

113[269]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Faʿul

Teşrīf ideli cihānı şāh-ı kevneyn
Ṣānīsini gūş işitmedi görmedi ʿayn
Bir dānesidür iki evüŋ ḥaḳ bu **Naẓīm**
Ol seyyid-i enbiyāʾ Resūlüʾṣ-ṣaḳaleyn

114[270]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿ

Cürmüm n'ola Ḥaḳ iderse her gāh ʿafv
Eyler ḳulınuŋ cināyetin şāh ʿafv
Bir nāme-siyāh mücrimüm ʿafv eyle
Ey şāh-ı serīr-i *lī maʿallāh*[271] afv

115[272]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Faʿ

Yā Rab beni bī-naṣībden ʿadd itme
Bāb-ı keremüŋ bu sāʾile sedd itme
Bir bī-kes ü bir ġarībüŋüm eyle ḳabūl
Ben bī-kesi ben ġarībüŋi redd itme

116[273]

Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Faʿ

Ey cümle-i maḫlūḳa der-luṭf-ı penāh
Bāb-ı keremi sāʾili dervişle şāh
Luṭf ü keremüŋden beni maḥrūm itme
Luṭf ü keremüŋ ḥürmetine yā Allāh

[269] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 57, s.214
[270] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 58, s.214
[271] Li-maʿallāh: (Allah benimledir) Kelime-i Tevhit'ten iktibastır.
[272] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 59, s.215
[273] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 60, s.215

117[274]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey ḡātem-i ʿafvi zīb-i her nāme-siyāh
İmżā-yı ḳabūli zīver-i levḥ-i günāh
Bir ḡaṭṭ-ı ḡatā ṣaḥāyif-i aʿmālüm
Ey ḡˇāce-i ālem eyle ʿafv ile nigāh

118[275]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey ḳıble-i kūyı secde-fermā-yı cibāh
Miḥrāb-ı derinde secde bir bende vü şāh
Gül-bāng-i ṣalā-yı ʿafvüŋi gūş ideli
Bir başka cemāʿat oldılar ehl-i günāh

119[276]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿilün / Faʿ

Çün kim ola vāhibüʾl-ʿaṭā yā Allāh
Eyler beni şād-kām inşāʾallāh
Feryādun ider resīde-i semʿ-i ḳabūl
Bir kerre ḡulūş ile diyen yā Allāh

120[277]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿ

Şād it dil-i nā-küşādumı yā Allāh
Ḳıl beste der-i kesādumı yā Allāh
Nā-kāmlaruŋ viren murādın sensin
Sen vir baŋa da murādumı yā Allāh

[274] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 61, s.215
[275] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 62, s.215
[276] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 63, s.216
[277] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 64, s.216

121[278]

Mefʿ ūlü / Mefāʿ ilün / Mefāʿ īlün / Faʿ

Sevdāŋ ile vir murādumı yā Allāh

Dīvāne-i ʿaşḳ it adumı yā Allāh

Bir neşte-i[279] müyesser eyle kim bilmeyeyüm

Ne mebdeʾ ü ne maʿādümi yā Allāh

[165a]

122[280]

Mefʿ ūlü / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Faʿ

Yād it kerem-i müsebbibü'l-esbābı

Bāb-ı dile yaz müfettiḥuʾl-ebvābı

Miftāḥ-ı ḫazīneyi naṣīb aŋla **Naẓīm**

Er-rızḳu iẕā etāke daḳḳa'l-bāb[281]

123[282]

Mefʿ ūlü / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Faʿ

Ey ins ü melek muṭavvaḳ-ı fermānı

Vey kūy-ı zemīn rübūde-i çevgānı

Naʿl-i zer ü mīh-ı sīm-raḫşı çarḫuŋ

Şems ü ḳamer ü kevākib-i raḫşānı

124[283]

Mefʿ ūlü / Mefāʿ ilün / Mefāʿ īlün / Faʿ

Ey mesned-i her dü-ʿālemüŋ sulṭānı

Cānān-ı cihān cihāniyānuŋ cānı

Raḥm eyle ḳuluŋ **Naẓīm**-i işkeste-dile

Ey luṭfı şikeste dillerüŋ dermānı

---

[278] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 65, s.216
[279] neşte-i: neşve-i D.
[280] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 66, s.216
[281] Sana rızık verildiği zaman kapı çalınır.
[282] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 67, s.217
[283] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 68, s.217

125[284]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey faḫr-i cihān cihāniyānuŋ sebebi
Mekkī Medenī vü Hāşimī hem ʿArabī
Bir gün ola mı diye ḥużūruŋda **Naẓīm**
Giryān giryān *fedāke ümmī ve ebī*[285]

126[286]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿ

Ey cān-ı **Naẓīm**-i ḫastenüŋ dermānı
Olsun yoluŋa fedā **Naẓīm**üŋ cānı
Redd itme ġarīb ü bī-kesüm eyle ḳabūl
Ey taḫtgeh-i saʿādetüŋ sulṭānı

127[287]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlün / Faʿul

Ey ḥāl-i tebāh-ı ümmetinün ġamḫᵛārı
Vey ʿayb-ı ʿuṣāt-ı maḥşerüŋ Settārı
Setr eyle ʿuyūb-ı seyyiʾātum olıcaḳ
Şol dem ki libās-ı ʿāriyetden ʿārī

128[288]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey mihr-i sipihr-i ʿālem maḥbūbı
Vey māh mışr-ı cemālünüŋ maḥcūbı
Başum gözüm üzre ḫidmet-i ḫāk-derüŋ
Olsun müjem āstānuŋ çārūbı

[284] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 69, s.217
[285] Anam babam sana feda olsun.
[286] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 70, s.217
[287] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 71, s.218
[288] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 73, s.218

129[289]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Ey müşk-i ḫoten ġubār-ı pāk-i ḥaremi
Çāk-efgen-i ceyb-i nāfe ḫāk-i ḳademi
Ḥaḳḳa ki **Naẓīm**üŋ oldı hep nūr-ı siyāh
Vaṣf-ı ḳademüŋde her midād ḳalemi

130[290]

Mefʿūlü / Mefāʿilün / Mefāʿīlü / Faʿul

Yā Rab derüŋle sīne-çāk eyle beni
Şehrāh-ı muḥabbetüŋde ḫāk eyle beni
Ben maʿṣiyet eylemekde şerm eylemedüm
Sen maġfiretüŋle şermnāk eyle beni

[291]

131[292]

Destūr Yā Ḫātemʾül-Enbiyāʾ

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Teʿālaʾllāh zehī mecmūʿa kim ser-levḥa pāki
   ʿArūsān-ı beyāna gūyiyā ebrū-yı maʿnādur
2. Ḫūşā mecmūʿa kim ṣad güne efsūn ile her lafẓı
   Sebaḳ-ḫˇān-ı muʿallim ḫāne-i cādū-yı maʿnādur

3. Süṭūrı oldı gūyā noḳṭalarla nāfe-i pür-müşg
   Meger her ṣafḥa çīn-i naẓma bir āhū-yı maʿnādur

4. Yāḫūd iʿcāz ile perverde sünbülzār-ı ʿirfāndur
   Ki eṭrāfında her cedvel çekilmiş cūy-ı maʿnādur

[289] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 74, s.218
[290] Yahyâ Nazîm D.- I, Rubāʿī 75, s.219
[291] Yahyâ Nazîm D.- I'de 142. Rubāʿī'ye kadar devam etmiştir, s.236
[292] Yahyâ Nazîm D.- IV, Kaside 52, (11 beyit) s.215 A.g.e'de Der Vasf-ı Yek Mecmūa başlığı ile kayıtlıdır.

5. Yāḫūd bāzüŋe ṣaḥn-ı maʿārif oldı germ-ā-germ
   Ki her bir noḳṭa çevgān-ı süṭūra kūy-ı maʿnādur

6. Yāḫūd her saṭrı bir tīġ-i siyāh-tāb-ı beyāndur kim
   Ḥurūfı noḳṭalarla cevher-i dil-cūy-ı maʿnādur

7. Beyāżı maşrıḳ-ı ṣubḥ-cebīn şāhid-i ʿirfān
   Sevādı kākül-i şeb-gūn ile hindū-yı maʿnādur

8. Ḳıyās itme süṭūr ile dü-ṣafḥa şāhid-i feyżün
   Dü ruḫsārında gūyā ʿanberīn gīsū-yı maʿnādur

9. N'ola olsa bütān-ı naẓm ü neşre ṭurre her saṭırı
   Ki her bir noḳṭa-i ḫāl intiḫāb-ı rūy-ı maʿnādur

10. Süṭūrunda elifle noḳṭa ṣanma seyr idüp bir bir
    Nümāyān ḥāl-i rūy-ı naẓm-ı terde mūy-ı maʿnādur

11. **Naẓīm** olsa ʿatr-sāz-ı meşām-ı cān u dil lāyıḳ
    Gelen ol būstān-ı feyżden hep būy-ı maʿnādur

    Ṣāḥib-i Muḥammediyye kim eyler duʿā
    İki ʿālemde anı şād ide Mevlā[293]
    [294]

    [1b][295]

    132[296]

    Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Budur ol kim kişi ḥaḳḳın bugün bulmazsa ẕevḳ ile
   Ḳıyāmetde daḫı bulmaz bulamaz anda bir mencā

[293] Bu beyit divanda bulunmamaktadır. . Aynı beyit Library Univercity of Toronto 1026143 numarada kayıtlı divan nüshasında da kayıtlı değildir.
[294] 165b sayfası kopma/kaybolma vb. sebeplerden dolayı mecmuada bulunmamaktadır.
[295] 1a sayfası kopma/kaybolma vb. sebeplerden dolayı mecmuada bulunmamaktadır.
[296] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.588 Şiirin bir bölümünden alınmıştır.

2. Demişlerdür muḥaḳḳıḳlar gerekdür ṭālibe bunda
   Ki vicdān ile Allāhı görebile bula melcā

133[297]

MÜNĀCĀT

Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün

1. Yā ḫātimeʾr-risālete yā eşrefe'l verā[298]
   Ben kim olam ki ḥażretüŋe eyleyem duʿā[299]

2. Sen faḫr-i ʿālem ü sulṭān-ı kevn ü kāināt
   Ben ḫāk ü pā-yı[300] ẕerre-i naʿl ü gedā gedā

3. Zülfüŋ celāle maẓhar u ḥaddüŋ cemāle hem
   Bundan oḳundu ki Veʾl-leyli[301] Ve'ḍ-ḍuḥā[302] ḍuḥā

4. Şükrüm aŋa ki seni ʿāleme raḥmet yaratdı Ḥaḳ
   Ḥamdim aŋa ki senüŋ elüŋde livā livā

5. Bāhri muḥiṭe ġarḳam uş imdi ki bilmezem
   Sāye ṣalā mı ẕerreye[303] birgün hümā hümā

6. Noḳṣān ola mı ʿayn-i kemāle naẓar ʿaceb
   Ṭopraġa gün doḳuna[304] eserse ṣabā ṣabā

7. Ben kime yalvaram çün sen olasıŋ şefīʿ-i ḫalḳ
   Yā kime aġlayam çün sen iken bü'l-vefā vefā

8. **Yazıcıoğlu** ilāhī Ḥabībüŋ Muḥammedüŋ

---

[297] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.580
[298] verā: verā verā a.g.e.
[299] duʿā: duʿā a.g.e.
[300] ḫāk ü pā-yı: ḫāk ü pā ve a.g.e.
[301] Veʾl-leyl: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Leyl 92/ 1)
[302] Veʾḍ-ḍuḥā: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Duhā 93/ 1)
[303] ẕerreye: ẕerreme a.g.e.
[304] doḳuna: doḳunsa a.g.e.

Ḳuldur ḳapusına aŋa bağışla şehā şehā

134[305]

FASLÜN Fİ ʾZ-ZEVVİRİ ʾL-AʿZAM[306]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Elā yā eyyühe ʾl-aḥbāb eḥibbū fātiḥe ʾl-ebvāb
   Ecībū dā ʾiye illallāh[307] enībū yā uli ʾl-elbāb[308]

2. Elā yā eyyühe ʾl-ʿuşşāḳ resīd ne[309] dem ki ān maʿ şūḳ
   Serā-perde ber endāzed bu[310] perdāzed sarāy ebvāb[311]

3. Elā yā eyyühe ʾl-müştāḳ irişdi vaʿde-i mīs̱āḳ
   Pes ister ġāyet-i eşvāḳ ki maḥbūbe ire aḥbāb[312]

4. Ki maḥbūb-ı ḥaḳīḳīden seḥergāh irdi bir maḥbūb
   Ṣabāsınuŋ ṣafāsından nesīmün eylemiş sīnāb
   [2a]
5. Gel ey cān ilini imdi veren cānāna yaġmaya
   Gel ey dermānunı derde niṣār iden kişi deryāb

6. Gözüŋ aç maʿ nī nāzına ḳulaḳ[313] ur nāzı rāzına
   Yüzüŋ ṭut rāzı sāzına ki söze sūz ola tīz-āb

7. Gelüp açmış niḳābını götürmüş hep ḥicābunı
   Getürmiş şol kitābını ki yazmamış āŋı küttāb

---

[305] a.g.e., s.534-539
[306] A.g.e. 'de şiir başlığı olarak yazılmıştır.
[307] illallāh: lillāh a.g.e.
[308] Āgāh olun ey dostlar, kaıları açanı sevin. Allāh'ın davetçisine icābet edin. Ey akıl sahibleri tövbe edin.
[309] en: ān a.g.e.
[310] bu: be a.g.e.
[311] Āgāh olun ey āşıklar ki o sevgilinin, perdeleri atarak vuslat sarayının kapılarını açacağı an gelmiştir.
[312] Āgāh ol ey iştiyak sahibi.
[313] ḳulaḳ: ḳulaġ a.g.e.

8. Muʿaṭṭar zülfü devründe ḳoma[314] bir noḳṭa-i müşgīn
Ki yaʿnī yüzü dārunda bu noḳṭa feṭḥ ide bir bāb

9. Bu noḳṭa sırr-ı vaḥdetden ḫaberler vire ʿuşşāḳa
Ki bu yüzüŋ ṭavāfından sizi nice yıġar bevvāb

10. Şu vakitten kim ḳalem birle yazupdı levḥ-i maḥfūẓa
Bu ʿālem irtisāmından merāsim resm idüp tevvāb

11. Ki tā aŋa degin kim siz gelüp fānī sarāy içre
Ḳonup göçüp gelüp bāḳī sarāyı vireli Vehhāb[315]

12. Nice biŋ[316] yıl oldı kim yanup ʿaşḳı ḫayālinden[317]
Hevā-yı hū-yı yā Ḫudā dökersün görmeyüp[318] seylāb

13. Demidür nūr ola bu nār cigerden söyine enyār
İrüşe[319] manẓara envār irüşe sāḥile ġarġ-āb[320]

14. Ayıtdı aŋa pes ʿāşıḳ nedür bilmezven ol maḥcūb
Kim aŋa ʿāşıḳ āyīne anuŋ ʿaşḳı buŋa miḥrāb

15. Dedi andan daḫı eẓhār ne vardur kim ola maḫfī
Ki mecmūʿ-ı meẓāhirden açupdur aŋa o[321] cilbāb

16. Ayıtdı nice eẓhārdır kim andan maḫfī yoḳ nesne
Ki gözler ẕātına irmez meẓāhirden atar nüssāb

[314] koma: komuş a.g.e.
[315] Vehhāb: "Karşılıksız, bolca veren." Allah'ın isimlerinden biridir.
[316] biŋ: yüz biŋ a.g.e.
[317] ḫayālinden: ḫayālinde a.g.e.
[318] görmeyüp: yüzlere a.g.e.
[319] irüşe: irüre a.g.e.
[320] ġarġ-āb: ġark-āb a.g.e.
[321] o: ol a.g.e.

17. Dedi mihri hevāsından[322] meẕāhir aŋa bir ẕerre
Anuŋ ḥüsni ṣafāsından[323] ʿAden bir ḳaṭre-i sīm-āb

18. Ayıtdı gāhī[324] nef[325] ider beni iṯbāt ider gāhī
Mesā[326] ser-geşteyem ben nefy ü iṯbāt ortasında tāb

19. Dedi çün ferd durur maʿşuḳ iki ʿālemde ḥüsn ile
Gerek kim ferd ola ʿāşıḳ iki ʿālemden ola ġāb

20. Ayıtdı ẕātına maḥrem[327] ṣıfāt-ı hüsni bilmezvem
Ṣıfātın şol kişi bilür ki ẕāta olmaya pertāb
[2b]
21. Dedi ʿaşḳı zülālinüŋ ḫumārundan cihān ser-mest
Ol ol fettāne gözlerden neberd ider ḳamu aḥzāb

22. Ayıtdı ben de bu dertden yanarvan ʿāşḳı nārına[328]
Ki dermānsuz belāsınuŋ olupvan derdüne nessāb

23. Dedi ʿāşıḳ aŋa derler[329] başından anuŋ sevdā
Sen [illegible][330] ide ḳaṭʿā veli[331] ol olmaya[332] ḳallāb

24. Ayıtdı bu ne sırdır kim ebed giryān ola ʿāşıḳ
Çeke maʿşūḳ aŋı ʿaşḳa daḳa zencīriyle[333] ḳullāb

25. Dedi ʿaşḳa zevāl irmez ki zīrā hüsni maʿşūḳuŋ

---

[322] hevāsından: hevāsında a.g.e.
[323] ṣafāsından: ṣafāsında a.g.e.
[324] gāhī: gāh a.g.e.
[325] nef: nefiy a.g.e.
[326] mesā: besā a.g.e.
[327] maḥrem: maḥvem a.g.e.
[328] nārına: oduna a.g.e.
[329] derler: derler ki a.g.e.
[330] ?: ebed hiç gitmeye a.g.e.
[331] veli: ve illa a.g.e.
[332] olmaya: ola a.g.e.
[333] zencīriyle: zencīrine a.g.e.

Belā-yı lā-yezālīdür yaḳar ʿuşşāḳı dimez ṭāb

26. Ayıtdı intihā ʿaşḳa niçün olmayısar bārī
Ḫuṣūṣā ben fenā olsam kim ola anda pes naḳḳāb

27. Dedi sen aŋa maẓharsın mecāz odına ʿāşıḳsın
Ḥaḳīḳatte o durur[334] maʿşūḳ u ʿāşıḳ ʿaşḳ[335] ḳalanı ḳāb

28. Ayıtdı çünki bir ādem vücūdum yoḳ ḥaḳīḳatde
Neden dedi baŋa ādem[336] neden urdu baŋa elḳāb

29. Dedi sen ʿayn-ı maʿnāsın[337] ki bu hejde hezār ʿālem
Gelüpdür saŋa bir ṣūret ki senden aḳa bu mīzāb

30. Egerçi senden ulu ḳul anuŋ yoḳdur ḳabusunda
Velī sencileyin yoḳdur belālar oḳuna evvāb

31. Ki ḳudsīlerde ʿaşḳ varsa velī derdüŋ vücūdu yoḳ
Gerü derdüŋ durur dermān gerü dermān saŋa girdāb

32. Saŋa vermişdi bir cān ol kim [338] bulaydı cānān ol
Erincek sırr-ı sübḥān ol ideydi senden[339] isticlāb

33. Saŋa vermişdi bir ḳalb ol ideydi[340] sevgisin celb ol
Ḳılaydı ġayrunı selb ol ideydi ʿaşḳı[341] istiṭāb

34. Saŋa vermişdi bir ʿaḳl ol bileydi ʿaḳl ile naḳl ol

[334] o durur: odur a.g.e.
[335] ʿāşıḳ ʿaşḳ: ʿaşḳ ʿāşıḳ a.g.e.
[336] ādem: insān a.g.e.
[337] maʿnāsın: maʿnīsin a.g.e.
[338] -: ol a.g.e.
[339] senden: ondan a.g.e.
[340] ideydi: k'ideydi a.g.e.
[341] ʿaşḳı: ʿaynın a.g.e.

Ḳıyāsa verdi bir[342] şekl ol biline ṣādıḳ u keẕẕāb

35. Saŋa vermişdi bir nefs ol alaydı eline ḳavs ol
Nedür göreydi firdevs ol olaydı niʿ metün kessāb

36. Saŋa vermişdi bir cism ol aŋa[343] itmişdi hem[344] ḳısm ol
Kim insān adını ism ol uruna seyr ide aḥḳāb

[3a]

37. Senüŋ ẕātuŋ çü ḳābildi kemāline[345] muḳabildi
Senüŋ lā-büd ṣıfātında ḳodu pes ceẕbe-i ceẕẕāb

38. Senüŋ gibi daḫı mevcūd yaratmamışdur ol[346] maʿ būd
Ki sensin ortada maḳṣūd sözümü itme istiġrāb

39. Senüŋ cismüŋ ḫamīrini belālarla yoġurmuşdur
Senüŋ cānuŋ żamīrini cefādan itdi istīʿ āb

40. Senüŋ āhuŋ hevāsında gerü sensin yanan oda
Senüŋ yaşuŋ deŋüzinde gerü sensin dönen dolāb

41. Senindür pes gerü dermān senüŋdür ʿ aḳl ile īmān
Senindür ol yüce Raḥmān senüŋdür devlet ü aḥsāb

42. Senindür ḥāşılı dergāh senüŋdür ḥāşılı Allāh
Senindür ḥāşılı ol şāh sözümü ḳılma istiʿ cāb

43. Senüŋ maʿ būduŋ oldur pes senüŋ maḳṣūduŋ oldur pes
Senüŋ meşhūduŋ oldur pes ḥicāb yoḳ arada ḫüccāb

[342] bir: - a.g.e.
[343] aŋa: saŋa a.g.e.
[344] hem: - a.g.e.
[345] kemāline: cemāline a.g.e.
[346] yaratmamışdur ol: yaratmamış durur a.g.e.

44. Ḳadem baṣ ḳulle-i ḳāfa ḳayıḳma ḳāfa aḥḳāfa
Naẓar ḳıl ḥā ile ḳāfa velīkin eyleme iʿcāb

45. Sen ol sulṭān-ı kevneynsin ki bu mecmūʿ-ı masnūʿāt
Saŋa eczāʾ ve āʿẕādır kimi ümmet kimi aṣḥāb

46. Sen ol maḥbūb-ı ḥażretsün seni itdi ḥabīb evvel
Dönüp maḥbūb olup kendü saŋa açmış durur niḳāb[347]

47. Cihān cān-ı[348] nümā-yı Ḥaḳ durur itdi tecellī ẕāt
Ki tā kendü cemālüni şuhūd idüp ola ḥaṭṭāb

48. Sen ol gözgünün içinde gör niyān[349] nūr-ı aʿzamsın
Vücūduŋ hep aŋı söyler eger iʿcāz eger iṭnāb

49. Ṣıfāt-ı ḥüsne baḳmaġıl velī ḥüsn-i ṣıfāta baḳ
Ki şemse ay āyīne ol aya āyīne-i mehtāb

50. Ḳamu ʿālem durur maḥcūb kimi ġālib kimi maġlūb
Kimi efʿāle ḳalmışdur kimi evṣāf ile ṭarrāb

51. Kimi esmāya meyl ider müsemmādan ḫaber bilmez
Kimi nisbetde ḳalmışdur kimisi gözedür enṣāb

52. Kimi cennāta ḳalmışdur kimi ravzāta ḳalmışdur
Kimi leẕẕāta ḳalmışdur ki yer ʿunnāb ile aʿnāb
[3b]

53. Kimi ekvāna ḳalmışdur kimi elvāna ḳalmışdur
Kimi eyvāna ḳalmışdur sever vildān ile eṭrāb

[347] niḳāb: enḳāb a.g.e.
[348] cān-ı: cām-ı a.g.e.
[349] gör niyān: gözüken a.g.e.

54. Çü sözünü o maḥbūbuŋ be-küllī diŋledi ʿāşıḳ
Murādın aŋladı bir bir dedi imdi yeter ṭab ṭāb

55. Dedi bunlar niçün maḥcūb olurlar çün meẕāhirdür
Gerek kim maẕharuŋ gözü ideydi aŋı istiṣḥāb

56. Ayıtdı her kişi maẕhar düşüpdür her[350] bir ismine
Ol ismi gözedür ancaḳ aŋa açmış durur ebvāb[351]

57. Dedi bunlar ḥicābı pes dutalı[352] kendü nefsinden
Ve yāḫūd Ḥaḳ ḥicāb itdi bularda ḳomadı eczāb

58. Ayıtdı bu işi bunlar ne Ḥaḳḳa ideler isnād
Ne nefsinden dutup küllī ne ġayre ideler iʿcāb

59. Dedi kimden durur pes de ḳamu aḳvāl ile efʿāl[353]
Bu ḳalbi ḳalebi bildür kim ider imdi istiḳlāb

60. Ayıtdı Ḥaḳ muḳaddesdür iżāfāt u taʿayyünden
Ḫalāyıḳ ḫod ḳamu ʿāciz egerçi düşdüler esbāb

61. Velī her şaḫṣa bir ismi musallaṭ eylemişdür Ḥaḳ
Pes ol ism aŋa ḥākimdür eger āʿcem eger āʿrāb

62. Budur el-ḥāṣıl ol Allāh tecellī edüp esmādan
ʿAvālim üstüne düpdüz ḳodu esmāsını erbāb

63. Onunçün her ne ismi kim ne işi iḳtiżā itse
Bu şaḫṣ aŋı gelüp[354] işler o terkībi gelür[355] iʿrāb

---

[350] her: bir a.g.e.
[351] ebvāb: ehdāb a.g.e.
[352] dutalı: duta mı a.g.e.
[353] aḳvāl ile efʿāl: efʿāl ile aḳvāl a.g.e.
[354] gelüp: gelür a.g.e.
[355] gelür: ider a.g.e.

64. Velī sen cāmiʿ u mecmūʿ-ı esmā ve ḥaḳāyıḳsın
Onunçün ẕāta maẓharsın ki sensin mecmauʿl-ādāb

65. Ḳanı ol ẕevḳ-i rūḥānī ki bunda bula rūḥ aŋı
Seve ol vech-i sübḥānı vücudun ide istiḥbāb

66. Bu andandır ki bu ʿālem bir insān gibidür şeklā
Sen anıŋ cānısın aŋla ki[356] sensin merkez-i aḳṭāb

67. Pes irgür bunları zinhār o sulṭānı selāṭine
Ki miḳdārınca her biri bula feyżüne istīcāb

68. Çün ol maḥbūb-ı ḫāḳānī o maḥbūb-ı ḥaḳīḳīden
Gelüp itdi sözün bir bir lisān-ı ḥāl[357] ile işrāb

69. Bu maḥbūb ol idi bil kim anuŋ ḥüsnü kemālinden
Ḫayālidi ki maʿnīde[358] iderdi ḥālini işhāb
[4a]

70. Bu ʿāşıḳda şu ʿāşıḳdı kim ol sırr-ı Muḥammeddi
Çün andan bildi bu remzi dedi meştābı pes meştāb

71. Ol idi kim alup vardı ḳamu efrād-ı insānı
Ki [359] sulṭānı gösterüp ola sāḳī ṣuna ekvāb

72. Pes ire emr-i sübḥānı pes ire faż̇l-ı Raḥmānī
Döküle ḫūn-ı sulṭānī ola menġābe hābe hāb ḫˇāb

73. Şu deŋlü iḫtişāş ire ki gözler görmedik ola
Ḫayāl irgürmeye aŋa ne uyanıḳ ne ender-ḫāˇb

---

[356] cānısın aŋla ki: cānı cānısın ki a.g.e.
[357] ḥāl: ḥāk a.g.e.
[358] maʿnīde: maʿnāda a.g.e.
[359] ki: ki tā a.g.e.

74. Zihī Allāhu evlā ol zihī Allāhu Mevlā ol
Zihī Allāhu aʿlā ol neler taṣvīr ider ber-āb
[360]

135[361]

FASLÜN FĪ TEMSĪLİ'D-DĀREYN[362]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Elā ey ṭālib-i āyāt gör imdi aʿẓam-ı āyāt
Elā yā[363] ḳaṣıd-ı ġāyāt gel işit ġāyet-i ġāyāt

2. Gör ol sulṭān-ı ʿālem kim tecellī eyledi bir kez
Neniŋ gibi cihān itdi yaṣadı ḫayme ve rāyet

3. Bināsın urdu çün anuŋ yüceltdi[364] ḳubbe-ber-ḳubbe
Ḳabā giydürdi reng-ā-reng ḳıbābın eyledi ḳat ḳat

4. Ḳurup bu çarḫ-ı mīnāyı eline verdi altun def
Gümüş kūs urdu ṣaḥnında cevāhir ṣaçdı terṣīʿāt

5. Döşedi ʿanberīn bir ṣaf[365] geyürdi bir yeşil aṭlas
Ḳodu başında müşgīn tāc anuŋ başında maḥzūnāt

6. Bu ferşüŋ yüzü üstüne akıtdı lāciverd deryā
Dudaġına ṣaçup dürler niṣār eyledi meknūnāt

7. Esāsın ʿālemüŋ çünkim urup aŋı tamām itdi
Müretteb oldı eksiksiz bu ʿulviyyāt u sifliyyāt

---

[360] Amil Çelebioğlunun hazırlamış olduğu "Muhammediye" isimli eserde, bu beyitten önce 6 beyit ve bu beyitten sonra 32 beyit daha mevcuttur. Sy.540-541
[361] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.505-512
[362] a.g.e.'de şiir başlığı olarak kullanılmıştır.
[363] yā: ey a.g.e.
[364] yüceltdi: yüceldi a.g.e.
[365] ṣaf: ferş a.g.e.

8. Yaŋaġın eyleyüp gül-gün benefşī bir niḳāb itdi[366]
   Ki her maḥcūb anuŋ ḥüsnün[367] görüp oḳumaya tāmāt

9. Gözünden[368] siḥre remz itdi ki mekkāre ola her gāh
   Lebinden cevre ḳan ezdi yüzünde yazdı taṣvīrāt

10. Getürdi bir ġarīb insān bu fitne iline nāgāh
    İlinden düşmüş āvāre gönülmüş ġurbete heyhāt

11. Ḳılup uʿcūbe-i esrār edüp ber-nāmic-i envār
    Düzüp ümmūzec-i āṯār aŋı çün eyledi iṯbāt

12. Ḫazāyin ḳapusın açdı niṯār itdi ʿaṭāsından
    Ṣaçup ʿālemlere düpdüz erişdi buŋa da sevġāt
    [4b]
13. Be-nāgāh bu ġarīb insān elini ṣunayın ṣandı
    Gelüp bir fitne ṣandūġı içinden çıḳdı ẕürriyāt

14. Bu kez gözle bu seḥḥāre nider ensāline anuŋ
    Ki gözlerine her sāʿat ider biŋ dürlü taḥyīlāt

15. Virüp[369] bir[370] kāseyi evvel içi ṭolu şeker anuŋ
    Ṣunar bir ṣāġarı ṣoŋra ḳarışmış zehr ile āfāt

16. Yüzünü dönderüp[371] bizden bulur biŋ biŋ yeni ʿāşıḳ
    Oḳur ḥüsnünde bunlarıŋ[372] hezārān dürlü ḥüsniyyāt

17. Maʿahāẕā yedi başlı bir ejderhādur ol cellād

---

[366] itdi: urdu a.g.e.
[367] ḥüsnün: yüzün a.g.e.
[368] gözünden: gözünde a.g.e.
[369] virüp: verir a.g.e
[370] bir: bu a.g.e.
[371] dönderüp: dönderir a.g.e.
[372] bunlaruŋ: bunlara a.g.e.

Ki çengālünde dāruna[373] aşılmışdır nice emvāt

18. Seni ḫoş dutdu ṣanursın yüzüŋe güldügiyçün ol
Saŋa rūḥlar verir yaʿnī ki ṣayd ide ḳıla şeh māt

19. Ki[374] bildüŋ dünyā aḥvālin aŋa aldanmaġıl[375] zinhār
Kim öŋü aġlamaḳ ṣoŋu ölümdür āh ile āhāt
[376]

20. Ṣaḳın imdi ḳıyāmetde bu yerden gerü ḳo bunca[377]
Bulunmasun kitābında fesāda fısḳa keyfiyyāt

21. Gel imdi bu göŋül levḥin muṣaffā ḳıl taʿalluḳdan
Ki tā menḳuş ola aŋda kelām-ı faḫr-i mevcūdāt

22. Kim ol bir bir beyān itdi şerāyiʿ ilmini cümle
Ḥaḳāyıḳ ʿilmüni taḥḳīḳ edüp keşf itdi tedḳīḳāt

23. Ḫuṣūṣā kim ḫaber verdi bu yolda cān verenlerden
Edüp hicret vaṭanlardan diyārından da iḫrācāt

24. Düşüp ḥaḳ yoluna gide erişen kişi incide
Yüzüne baḳmaya kimse sözüne ḳanda terġībāt
[378]

25. Bu sözler kim beyān itdim muḥaḳḳaḳdur ki yoḳ inkār
Ki Ḳurʾān u ḥadīṯ ile getirdüm külli ḳaṭʿiyyāt

26. Velī nidem eyā göŋül seni maġrūr edüpdür nefs
Anuŋ da burnuna şeyṭān urupdur ʿucbe tesvīlāt
27. Meger vardur senüŋle iş anuŋçün ʿilmi dutmazsı

[373] dāruna: dārunın a.g.e.
[374] ki: çü a.g.e.
[375] aldanmaġıl: aldanma pes a.g.e.
[376] A.g.e.'de bu beyitten sonra19 beyit daha mevcuttur.
[377] ḳo bunca: doġucak a.g.e.
[378] A.g.e.'de bu beyitten sonra16 beyit daha mevcuttur.

Ḳasāvet ḳapladı içüŋ irişmez aṣlā tenbīhāt
[379]

28. Ki yaʿnī işbu Ḳurʾānı eger bir ṭaġa indürsek
Olurdu ḳorḳmadan ol ṭaġ[380] iki pāre olup ẕerrāt

29. Ḫuṣūṣā Ādemīzāde beyān itdik biz emṡāli
Ki tenzīl içre bildirdük ne deŋlü varsa teʿvīlāt
[5a]
30. Ki tā fikr ideler bunlar anuŋçün eyledük īcād
Ki bir bilüp bizi dā'im ideler dürlü ṭaʿẓīmāt

31. Ki zīrā işbu ʿālemden bize bir gün gelürler çün
Aŋa göre derilsünler ki budur aṣl-ı tenzīlāt

32. Çü bunu bildi ʿāḳiller tefekkür ḳıldı fāżıllar
Anuŋçün imdi kāmiller ki nefsi ḳılup[381] tekmīlāt

33. Anuŋçün bu yola bunlar ḳodular baş ile cānı[382]
Anuŋçün sevdiler Ḥaḳḳı ne ʿaḳliyyāt ne ḥissiyāt

34. Anuŋçün ellerün yudu bular cismānī ʿālemden
Anuŋçün ḳodular ḫalḳı ne nefsiyyāt ne ḥadsiyyāt

35. Anuŋçün fāriġ oldular bu sevdādan bu ġavġādan
Anuŋçün buldılar ẕevḳi ne cefriyyāt ne ḳudsiyyāt
[383]

36. Anuŋçün taḫliye itdi bular ḳalbi maʿārifle
Anuŋçün buldılar ʿaşḳı ne ẕevḳiyyāt ne şevḳiyyāt

---

[379] A.g.e.'de bu beyitten sonra 6 beyit daha mevcuttur.
[380] ḳorḳmadan ol ṭaġ: ḳorḳumuzdan ol a.g.e.
[381] kāmiller ki nefsi ḳılup: kāmiller ḳılarlar nefsi a.g.e.
[382] baş ile cānı: başı ve cānı a.g.e.
[383] A.g.e.'de kayıtlı olan beyit:

37. Anuŋçün taḫliye[384] itdi bular rūḥu ḥaḳāyıḳla
Anuŋçün perde götürdü cemālünden ḥaḳīḳat ẕāt

38. Anuŋçün taṣfiye itdi bular ẕātı merātibden
Anuŋçün cilve urdu ʿayn gözükdü nūr-ı Ḥaḳ bi'ẕẕāt

39. Gel inṣāf eyle sen imdi kim el-inṣāfu niṣfü'ddīn[385]
İçinde var mı gör derdüŋ cānıŋda bir[386] ʿaceb leẕẕāt

40. Eger göŋlüŋde derd olsa ki[387] leẕẕāt olsa cānıŋda
Düşerdi cānıŋ içine senüŋ ʿaşḳı ilāhiyyāt

41. Anuŋ taʿẓīmi bābından dolardı göŋlüŋe ḥaşyet
Aŋa biŋ āh u zār ile iderdüŋ dürlü taḳdīsāt

42. Dudaġuŋ tebserüp belüŋ bükülürdü taḥayyürden
Gözüŋ yaşı revān olup güler miydüŋ ʿaceb evḳāt

43. Aŋar mısın ḳıyāmet gün denicek nefsi nefsi ḫalḳ
Yürek ḥulḳuma gelicek[388] gidicek ḳorḳudan ṭāḳat

44. Ne gelür başıŋa yarın ʿaceb bilir misin aŋı
Cehennem mi olur[389] yerüŋ ve yāḫūd ravża-i cennāt
[390]

45. Ḫuṣūṣā muḳtedā-yı ḫalḳ nice dirüldü dünyāda
İşitdüŋ ḫod aŋı bir bir o sulṭān-ı vücūdiyyāt

46. İşitdüŋ nice ʿārifden çü ṣundu Ḥaḳ maʿārifden[391]

---

[384] taḫliye: tecliye a.g.e.
[385] İnsaf, dinin yarısıdır.
[386] cānuŋda bir: yā cānuŋda a.g.e.
[387] ki: yā a.g.e.
[388] gelicek: ericek a.g.e.
[389] olur: ola a.g.e.
[390] Ag.e.'de kayıtlı olan beyit:
[391] maʿārifden: avārifden a.g.e.

Utandılar maʿārifden bular yitmez mi taʿrīfāt

[5b]

47. Meger ḳıla ʿināyet Ḥaḳ cemāl-i cūd feyżünden
Ki bu ẓulmānī göŋlünü ide nūriyle tenvīrāt

48. Meger işitmedüŋ ādem ki cennetden niçün[392] çıḳdı
Ki[393] tamām üç yüz yıl aġladı ki tā ʿafv ola taḳṣīrāt

49. Meger işitmedüŋ Nūḥı[394] iderdi nevḥa heybetden
Ṭoḳuz yüz elli yıl yaşlar döküp iderdi tehlīlāt

50. Meger işitmedüŋ aŋı kim İbrāhīm Ḫalīlʾullāh
Atıldı odlara ʿuryān iderdi ḥükme teslīmāt

51. Meger işitmedüŋ aŋı kim İsmāʿīl fedā ḳıldı[395]
Ki tā bir gün devā ire diyü iderdi tekbīrāt

52. Meger işitmedüŋ aŋı Şuʿayb olmuş idi aʿmā
Ki tā bir gün naẓar ide diyü iderdi taḥmīdāt

53. Meger işitmedüŋ Eyyüb nice ṣabr eyledi derde
Ki tā bir gün meded ide deyü iderdi temcidāt

54. Meger işitmedüŋ Mūsā tecellī nūru derdünden
Ki tā bir gün ire dermān deyü iderdi telvīnāt

55. Meger işitmedüŋ Dāvūd otuz yıl aġladı ḳan yaş
Ki tā bir gün yaşı anuŋ siline ire temkīnāt

56. Meger işitmedüŋ Yūnus anuŋ ünsü firāḳundan

[392] niçün: ki çün a.g.e.
[393] ki: - a.g.e.
[394] Nūḥı: Nūḥı ki a.g.e.
[395] ḳıldı: oldu a.g.e.

Balıḳ ḳarnına atıldı iderdi aŋda tesbīḥāt

57. Meger işitmedüŋ Circīs anuŋ ʿaşḳı ḫayālinden
Nice kez öldü dirildü erişe diyü teşvīḳāt

58. Meger işitmedüŋ Yaḥyā ki başın işbu meydāna
Nice ṭop itdi tā bir kez ḥayāteʾl-küll aça sübḥāt

59. Meger işitmedüŋ Īsā anuŋ derdi hevāsından
Hevāya aġdı kim Hūdan kemāhī ire tecrīdāt

60. Meger işitmedüŋ aŋı Ḥabībʾullāh Muḥammed kim
Ne cān verdi maḥabbetde ire maḥbūba taḥḳīḳāt

61. İşitmedüŋ midi aṣḥāb ḫuṣūṣā kim ʿAlī nitdi
Ḥüseyn ile Ḥasan noldu ki ḥüsne ire taḥsīnāt

62. İşitmedüŋ midi ʿuşşāḳ şu denlü ʿaşḳa verdi cān
Kim anuŋ hiç ḥesābına olunmaz dilde taḳrīrāt

63. İşitmedüŋ midi aŋı kim oldur maʿrifet taḥḳīḳ
Ki ḥayretde şuhūd idüp beḳāya gide taḳlīdāt
[6a]

64. İşitmedüŋ midi aŋı muḥabbet aŋa derler kim
Ki leẕẕete helāk olup fenāda gide teklīfāt

65. İşitmedüŋ midi aŋı bu ʿaşḳ yolun şular gider
Kim efʿāl ü ṣıfātından[396] iderler ẕātı tevḥīdāt

66. İşitmedüŋ midi aŋı muḥabbet maʿrifet sırrın
Şular bildi ki muṭlaḳdan giderdi külli taḳyīdāt

[396] ṣıfātından: ṣıfātında a.g.e.

67. İşitmedüŋ midi aŋı ki keşf irmezse ẕātından
Tecellī nūru insāna[397] gidermez aṣlā taʿdīdāt

68. Var imdi **Yazıcıoġlu** bu ilme ʿaḳlun erişmez
Eger yazsan da tā devr-i ḳıyāmet türlü taṣnīfāt[398]

136[399]

Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün

1. Şāhı sürme bu naṭʿa kibr ile
Olasın bir piyādeye şeh māt

2. Baḳma dünyā yüzüŋe güldügüne[400]
Döne yüzü ve zehri ola leẕẕāt

3. Kime verdi amān u ümniyyet
Kime ṣundu bu mülke ṭuġ u berāt

4. Ḳanı yüzler ki zār idi ʿālem
Noldu diller dökerdi ḳand-ı nebāt

---

[397] insāna: insāndan a.g.e.
[398] A.g.e.'de beyit sıralaması şöyledir:
1. İşitmediŋ midi aŋı bu ʿaşḳ yolun şular gider
Kim efʿāl ü sıfatından iderler ẕātı tevḥīdāt

2. İşitmediŋ midi aŋı muḥabbet maʿrifet sırrın
Şular bildi ki muṭlaḳdan giderdi külli taḳyīdāt

3. İşitmediŋ midi aŋı muḥabbet aŋa derler kim
Ki leẕẕete helāk olup fenāda gide teklīfāt

4. İşitmediŋ midi aŋı kim oldur maʿrifet taḥḳīḳ
Ki ḥayretde şuhūd idüp beḳāya gide taḳlīdāt

5. İşitmediŋ midi aŋı ki keşf irmezse ẕātından
Tecellī nūru insāna[398] gidermez aṣlā taʿdīdāt

[399] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.283
[400] güldüğüne: geldigine a.g.e.

5. Germe gögüs cihāna aldanma
   Ḥüsne māle ya ʿömre var mı s̱ebāt

6. Felegi düzdü ser-nigūn bir cām
   İçirir ʿāleme şarāb-ı vefat

7. Şarḳa ġarba benim diyeni gör
   Ṭoprak̟ içre[401] yer dilün ḥaşerāt

8. Buŋa gelen benim dedi gitdi
   Ḳılmadı biri sözünü iṣbāt

9. Z̟erre z̟erre yaṭar turāb içre
   Muntaẓırlar ki ʿarż ola ʿaraṣāt

10. Ġāfil olma çü böyledür ʿālem
    Ḳāli terk eyle bulasun ḥālāt

11. Emr-i şerʿa muḫālefet zinhār
    Olmasın sende aṣlā menhiyyāt

12. ʿAḳl-ı küllüŋ var ise ṭut vaḥdet
    Gelmez işe bu külli cüz'iyyāt

13. Kaʿbeteynüŋ çevirse yek cihetün
    ʿAksi düşmüşdür aŋa sitti cihāt
    [6b]
14. Çāre bī-çāreliḳ durur nāçār
    İrmez aŋa çü fikr ile ġāyāt

15. Biŋde biri ḳulaġıma girmez

[401] içre: içinde a.g.e.

On iki ʿilmi oḳudum[402] kerrāt

16. Ẓāhirā vird ü ẕikr-i ḳuddūsü
Bāṭına fikr-i zaḫme-i neġamāt

17. Sāʿat u laḥẓa ḳormıyan ḥāli
Ḳılmayan āh u derd ile ḥarekāt[403]

18. Nefs elinde ilāhī ḳoma esīr
ʿAşḳ elinden gerekmez aṣlā necāt

19. Ḳoma bu ḥamdi **Yazıcıoġlu**
Ver Muḥammed Muḥammede ṣalavāt

137[404]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Gel ey āḫīr zamān ḳavmi işitdüŋ mi bu remzi hiç
ʿAceb bu sözler itti mi ḥaḳāyıḳ remzini[405] ifşā

2. Ki kerremnā külāhını ḳomuşdur başuŋa tāc ol
Maḥabbet güşvārını ḳulaġıŋda edüp icdā

3. Ḳodu parmaġuŋa tesḫīr yüzügünü Süleymānveş
Yazup ṣadruŋda īmānuŋ berātın eyledi imżā

4. Pes ol tācı yere urma yüzügü atma deryāya
Berātı odlara yaḳma ḥayā ḳıl ḳılma istiʿṣā

5. Maḥabbet güşvārın ḫod çıḳarma hiç ḳulaġuŋdan

[402] oḳudum: dinledim a.g.e.
[403] ḥarekāt: kelimāt a.g.e.
[404] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.550-551
[405] remzini: rāzını a.g.e.

Ki maḥbūbuŋ kelāmını maḥabbeddür iden işġā

6. Seni maḥbūb edündü öŋ velī maḥbūb odur öŋ soŋ
   Çün evvelden fenā idüŋ dile āḫir gerü ifnā

7. Muḥib maḥbūb maḥabbet bil çün ola dile ḥaḳīḳatde[406]
   Elüŋ çek sen pes ortadan ki tā vere liḳā irḳā

138[407]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Giye taḳvānuŋ libāsın şerʿi başa tāc ide
   Līki ḥaẓẓ-ı nefs içün ḳuşanmaya aṣlā viṣāḥ

2. Gözede ḫātırlaruŋ vīrānını maʿmūr ide
   Bir sinek incitmeye ʿanḳā gibi aça cenāḥ

3. Ey dirīġā şol kişi ʿömrü żāyiʿ eyledi
   Yarın anda yaḳasın çāk eyleyüp ide şıyāḥ

4. Şol ki bildi nefsini ol bildi ancaḳ Rabbini
   Gözlerinden ḳan akıtdı eyleyüp āh u niyāḥ

139[408]

[7a]

Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūlün \ Feʿūlün \ Feʿūl

1. Ki yā Aḥmed olġıl bu dünyādan igen ırāḫ
   Anıŋ ehlini sevmegil eylegil insilāḫ

---

[406] ola dile ḥaḳīḳatde: ol ola ḥaḳīḳate a.g.e.
[407] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.28 Şiirin bir bölümünden alınmıştır.
[408] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.154 Şiirin bir bölümünden alınmıştır.

2. Sevüp āḫiret ehlini gözlegil sen beni
   Dedi ḳıl beyān kim bulardan edem infisāḫ

3. Dedi ehl-i dünyānuŋ olur gerü ehli çoḳ
   Güler çoḳ uyur çoḳ ḳaḳır çoḳ eder intisāḫ

4. Rıżāsı az olur ḳabūl eylemez maʿẕeret
   ʿİbādetde süstdar günāhda bahādır firāḫ

5. Çoḳ olur bularda ḥamāḳat cehālet igen
   Tekebbür iderler muʿallimlere iderler[409] intifāḫ

6. Bular kendü zuʿmünde ʿāḳilleriz der[410]
   Velī bular aḥmaḳ durur benden igen ırāḫ

7. Ki yā Aḥmed aŋla gerü āḫiret ehlini
   Ḥayālar iderler döküp yaşlar edüp sürāḫ

8. Sözü bunlaruŋ şol ḳadar ḫoş gelür kim baŋa
   Kim ata ana oġlu sözüne ṭutarlar[411] şimāḫ

9. Bular ṭarfatü ʾl-ʿayn ḳadar benden olmaz cüdā
   Ġazā ḳılıcıyla eder nefslerün iki şāḫ

10. Dururlar ʿibādetde bünyān-ı merṣūṣ gibi
    Ṭarīḳ-ı iṭāʿatde ider bular irtisāḫ

140[412]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. ʿAceb midür eyā maġrūr bu iş ġaddār dünyādan

[409] iderler: - a.g.e.
[410] der: dirilir a.g.e.
[411] ṭutarlar: ṭutar a.g.e.
[412] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.307

Kimi ḳodu kimi ḳoya elinden āh anuŋ feryād

2. Ḳanı Ādem ḳanı İdrīs ḳanı ʿilm ü ḳanı tedrīs
   Ḳanı kibr eyleyen İblīs ḳanı göster Ṣemūd u ʿĀd

3. Ḳanı Hārūt ile Mārūt ḳanı Ṭālūt ile Cālūt[413]
   Giyüp ekvān ile ṭābūt ḳara yerde yaṭur[414] ecnād

4. Ḳanı Ḍaḥḥāk ü Efrīdūn ki dūn itdi anı gerdūn
   Ḳanı Nemrūd u İbrāhīm ḳanı İskender ü şeddād

5. Yele urdu Süleymānı edündü loḳma Loḳmānı
   Remīm itdi Nerīmānı ne ḳılar gör cihān bī-dād

6. Ḳanı Yūsuf Zelīḫa hem Ḳubād u Keyḳubād u Cem
   Ḳanı Keyḫüsrev ü Ḫüsrev ḳanı Şīrīn ile Ferhād
   [7b]
7. Ḳanı Firʿavn ile Mūsā ḳanı Yaḥyā ile ʿĪsā
   Belürsüz oldular fersā ṣavurdu tozlarını bād

8. Muḥammed Muṣṭafā ḳanı kim ol nūr idi ḥāḳānī
   Ki virmiş idi[415] Ḥaḳ anı ol idi ḥāṣıl-ı īcād
   [416]
9. Ebū Bekr ü ʿÖmer ḳanı işitgil cān-ı men anı[417]
   Ki ʿOs̱man u ʿAlī fānī oluban dökdüler ecsād

---

[413] Ṭālūt ile Cālūt: Cālūt ile Ṭālūt a.g.e.
[414] yaṭur: yaṭar a.g.e.
[415] ki virmiş idi: viribimişti a.g.e.
A.g.e.'de kayıtlı 10 ve 11. beyitler:

1. [416] Ona da gör ki nittiler rivāyet öyle ittiler
   Kuzuya aġu kattılar yedi ol mefḫār-ı efrād

2. On iki yıl ki çün doldı dedi şimdi o vaḳt oldı
   Yürekten ebher üzüldü çün öyle eyledi üstād

[417] cān-ı men anı: ömr-i men ḳanı a.g.e.

10. ʿAcebdür bu senüŋ özüŋ ki dönmez dünyādan[418] yüzüŋ
Baḳar döymez aŋa gözüŋ bilişdüŋ olamazsın yād

11. Bilir misin saŋa n'ola seni de göndere yola
Gözüŋ yaşlar ile ṭola ʿaceb eder misin hiç yād

12. Ecel ḳabladı ṣaġ u ṣol gözedür iki gözüŋ yol
Saŋa senden yaḳındur ol ki ṭoġmuşdur bile hem-zād

13. Başuŋ eline almışdır alup meydāna gelmişdür
Gözüŋ yüzünde ḳalmışdur seni dutmuş durur cellād

14. Ecel ṣayyādınuŋ nāgāh çü düşdüŋ[419] aġına bir ḳuş
Duṭup ḳodu adın ādem gözet neyler anı ṣayyād

15. Ḳafeṣden eyledi zindān zebānīler ḳodu derbān
Bu derde bulamaz dermān nebī Mürsel velī zühhād

16. Bu ḳuş anda uşanısar ḳafeṣ andan buşanısar[420]
İçinden ḳuş boşanısar içinden[421] olısar āzād

17. Bu yerden gidicek yurdu yā olur ʿālem-i envār
Ya olur ʿālem-i āfāt çü yoḳdur günbede bünyād

18. Düşiser topraġa cismi belirsiz olısar resmi
Unutula anuŋ ismi ne devlet fānīye ne ad

19. Bozar naḳşı ki yazmışdur yıḳar köşkü ki düzmüşdür
Şu beydāḳlar ki dizmişdür derer bir bir gerü nerrād

[418] dünyādan: dünyeden a.g.e.
[419] düşdüŋ: düştü a.g.e.
[420] andan buşanısar: birgün uşanısar a.g.e.
[421] içinden: ḳafesden a.g.e.

20. Pes aldanma nuḳuşuna nedür kendü nuḳuşu ne
İrersin yol yoḳuşuna eger ṭutmaz iseŋ Nūn[422] Ṣad[423]

141[424]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Elā ey cānumıŋ cānı eyā ey cān elinden yār
Niṣār olsun saŋa cānlar yā[425] cānān elinden yār

2. Seni çün ʿālimü'l-esrār ṣalıpdur ġurbete nāçār
Düriş saʿyi belīġ it var ṣaḳın aldamasın aġyār

3. Ḳaparlar sürmeyi gözden aparlar şemmeyi sözden
Çaparlar şāmeyi yüzden çapanlar çāpük ü ʿayyār

4. Senüŋ benven hevādāruŋ belālarda ḳafādārıŋ
Cefālarda vefādārın saŋa benden yig olmaz yār
[8a]

5. Çü bu cismānī zindāna erişdüŋ ferd ü rindāne
Bir iki gün yedüŋ dāne olısarsın gerü ṭayyār

6. Gel işit mülk-i evlādan ḫuṣūṣā yüce Mevlādan
İşitseydüŋ ol āʿlādan olurduŋ tīz aŋa seyyār

7. Çü seyr ide ide erdim yedinci mevṭına irdim[426]
O yerde bir[427] vaṭan gördüm ki görmedi anı deyyār

[422] Nūn: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Kalem 68/ 1)
[423] Ṣad: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Sad 38/ 1)
[424] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.467
[425] yā: gel ey a.g.e.
[426] irdim: girdim a.g.e.
[427] bir: bir bir a.g.e.

142[428]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

2. Ne mülk olur İlāhi mülk-i bāḳī
   Gezerler[429] bu fenā Şāmı ʿIrāḳı

3. Fedā ḳılmak gerekdür başı[430] cānı
   Yele vermek gerekdür adı ṣanı

4. Varup ol mülküŋe girmeklik içün
   Yüce dergāhuŋa ermeklik içün

5. İlāhī sen ġanīsin ben faḳīrem
   Ḳapuŋda çün eli[431] bağlı esīrem

6. Bu giŋ mülküŋde baŋa bi aracıḳ
   Bu çoḳ niʿmetlerüŋden bir paracıḳ

7. Verirseŋ n'ola ey Vehhābü Ḫallāḳ
   Tadırsaŋ n'ola ey Ḳassāmü'l-erzāḳ

8. Benim gibi medetsiz bī-nevāyı
   Esirgep derdüne ḳılsaŋ devāyı

9. Ne naḳṣ ola kemāl-i ḳudretüŋden
   Ne gide yā celāl-i ḥażretüŋden

10. ʿİmāret eyle pes göŋlüm ḫarābun
    İçirgil cānuma ḥikmet şarābın

11. Olam tā ben de mest-i lā-yezālī

---

[428] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.497-498
[429] gezerler: niderler a.g.e.
[430] başı: cismi a.g.e.
[431] çün eli: ellerü a.g.e.

Bulam destüŋde cümle-i[432] lā-yezālī

12. Maḥabbet ʿālemünden bir naẓar ḳıl
Ki ḳāli ḳīli ḳīle ḳale bir ḳıl

13. Ḥabībüŋ pertevinden bir eṣer ver
Ki ḥāli ḥālī bālī ide[433] tenvīr

14. İrür ḥakkeʾl-yaḳīne ver ʿavārif
ʿAvārif meclisinde ṣun maʿārif

15. Ḥaḳāyıḳ iline pervāz edem tā
Daḳāyıḳ eline[434] āġāz edem tā
[8b]

16. Gelüp keşf iden esrār-ı meʿānī
Niṣār eyleyem āṣār-ı meʿānī[435]

17. Bulanlar gevherimü olalar şāh
Alanlar pertevimi olalar māh

Zihī sulṭān-ı aʿẓam kim kemāline zevāl irmez
Celāli kibr yā senden cemālüne ŋayāl irmez [436]

143[437]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Aġlaya çoḳ az güle ide hevāsından dihāş
Mescidi ev edine ʿilmi müṣāḥib gizlü fāş

2. Zühdü yār ide seve ʿālimleri iŋlāṣ ile

[432] cümle-i: hest-i a.g.e.
[433] ide: ḳıla a.g.e.
[434] eline: dilüne a.g.e.
[435] meʿānī: mebānī a.g.e.
[436] Bu beyit a.g.e.'de bulunmamaktadır.
[437] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.158

İde yoḳsulları yoldaş bunlara ola ṭudaş

3. İsteye dā'im rıżāmı hem ḳaça ḫışmımdan ol
   Ḳaça maḫlūḳat içinden çatmaya ḫalḳ ile baş

4. Maʿṣiyetden hem ḳaça ḳorḳup benim ḫışmımdan ol
   Ẕikrime meşġūl ola döküp gözünden acı yaş

5. Dā'im ola ol benim tehlīlime tesbīḥime[438]
   Kendüzini ʿaşḳım oduna ṣala ol keʾl-ferāş

6. Vaʿdine ṣādıḳ ola hem ʿahdine ide vefā
   Ḳalbi ṭāhir ola yumşaḳ olmaya bir ḳatı ṭaş

7. Ḫāşiʿ ol[439] namāzda ide ferżā ictihād
   Rāġıb ol[440] ṣevāba yüzün ide iftirāş

8. Rāhib ola hem ʿaẕābumdan benim ḫaşyet ḳıla[441]
   Tā kim aŋa döşemeyeler cehennemde firāş

9. Hem-nişīn ola benim dostlarıma ayrılmaya
   Bunlarıŋla bile ola cānı göŋlü der-meʿāş

10. Bu ṣıfatlar kimde varsa ol durur ʿābid ḳulum
    İşbu aḥvāl olmasa ʿābid degil çatmaya ḳaş

144[442]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Dedi yā Aḥmed eger ḳılsa ḳulum bī-intiḳaṣ

[438] tehlīlime tesbīḥime: tesbīḥime tehlīlime a.g.e.
[439] ol: ola ol a.g.e.
[440] ol: ola ol a.g.e.
[441] ḳıla: ide a.g.e.
[442] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.158-159

Cümle gökler yerler ehlince 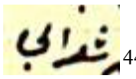 [443] olsa ḫās

2. Hem bu ʿālem ḫalḳınuŋ ḳadrünce ḳılursa[444] ṣıyām
   Hem firişteler gibi itse ṭaʿmdan intikās
   [9a]
3. Giymese [445] libāsı olsa gezse[446] ʿuryān dünyāda
   Bu ṣıfatlarla iderse dürlü ʿilmi iḳtināṣ

4. Görsem anuŋ ẕerrece ḳalbünde[447] dünyā ḫūbbunu
   Ẕerre miḳdārı da olsa itmese andan menāṣ

5. Yā riyāset seve yā ol[448] zīynet-i dünyāyı ol
   Olmaya baŋa yaḳın ol bulmaya hiç iḫtiṣāṣ

6. Çıḳarım ḳalbünden anuŋ sevgimi hiç ḳomayan
   Ḳalbüne ẓulmet bıraḳam bulmaya andan ḫalāṣ

7. Hem muḥabbetden ḥalāvet ḳalbüne ṭatdurmayam
   Çünki dünyā sevdi ol öyle gerek aŋa ḳışaṣ

8. Pes var imdi ḳullarıma işbu aḫbārı degil
   Hem selām u raḥmet olsun saŋa yā ḫaṣṣüʾl-ḫāṣ[449]

9. Bunda ḫatm oldı bilüŋ esrār-ı vaḥyüŋ āḫīri
   Līki cān ten eridi bu ḳorḳudan miṣāli[450] reṣāṣ

10. Kim ola bu sözler ile olʿamel ḳıla tamām

---

[443] ?: namāzı a.g.e.
[444] ḳılursa: ederse a.g.e.
[445] -: aṣla a.g.e.
[446] gezse: - a.g.e.
[447] ẕerrece ḳalbünde: ḳalbinün içinde a.g.e.
[448] yā ol: yāḫud a.g.e.
[449] ḫaṣṣüʾl-ḫāṣ: ḫaṣṣüʾl-ḫavāṣ
[450] eridi bu ḳorḳudan miṣāli: işbu ḳorḳudan eridi çün a.g.e.

Tā meger Ḥaḳdan ʿināyet erişe ide fiḫāṣ

145[451]

Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūlün \ Feʿūlün \ Feʿūl

1. Dirīġā ki cāhil gözün açamaz kim göre
   Ki burnuna yel girdi itdi aŋa ittibāʿ

2. Ṣaḳalını serper buyıġın burar yaʿnī kim
   Begem nāyibem yā bahādurvan adım şücāʿ

3. Demez kim ecel erişür bir gün öliserem
   Bu maldan baŋa n'ola [452] hemīn bir ṣudāʿ
   [453]

4. Bilir misin ey ġāfil işbu neden yel ḳovar
   Ṣavul yurt eder dünyāda ʿucb ile ibtidā

5. Anunçün durur urdu burnuna şeyṭān hevā
   Dutar buyruġunu ider sözüne inhidāʿ

6. Bu dünyā çü gölge gibidür ḳaçarsaŋ ḳovar
   Ḳovarsaŋ ḳaçar ḳovmaġıl itmeye tā[454] ḫidāʿ

7. Bugün nice yoḫsulu ḫor göreler aġniyā
   Yarın kendüler de eder dünyādan inḳıṭāʿ

---

[451] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.383-384
[452] -: hāsıl a.g.e.
[453] A.g.e'de 4. beyit olarak kayıtlı beyit:
Çü avret oġul kız bana cümle düşmen imiş
Niçün eyleyem mālımı düşmene pes ziyāʿ
[454] tā: - a.g.e.

[9b]

146[455]

Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūlün \ Feʿūl

1. Ḳanı malı n'oldu getür ḫᵛācenüŋ
   Ḳanı ḥāli n'oldu getür ḫᵛācenüŋ

2. Ḳanı günbed-i lāciverdī anuŋ
   Ḳanı merḳād-ı lāle-verdī anuŋ

3. Ḳanı buḳʿa-i zer nigārı anuŋ
   Ḳanı ḳubbesinde nigārı anuŋ

4. Ḳanı ḫᵛācenüŋ lāleden ḫaymesi
   Ḳanı ḫᵛācenüŋ alādan geymesi

5. Ḳanı Behmen ü ḳanı İsfendiyār
   Ḳanı n'oldu deyyār u yār u diyār

6. Ḳanı ṭāḳ-ı Kisrā ḳanı zer-niṭāḳ
   Ḳanı şāhı anuŋ ne ḳaṣr u ne ṭāḳ

7. Ḳanı n'oldu eyvān-ı ʿālī ḳanı
   Ḳanı anda şemsüʾl-meʿālī ḳanı

8. Ḳanı Keyḳubād ḳanı Efrāsiyāb
   Yele gitdi iller sele āsyāb

9. Ḳanı ḳaṣr-ı ḳayṣer ḳanı cām-ı Cem
   Ḳanı resm-i Rüstem ḳanı nām u nem

[455] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.381-382

10. Ḳanı ol zer-endūd ʿālī sarāy
Ḳanı anda ṣadra çıḳan bedr ay

11. Ḳanı ol müberḳaʿ muraḳḳāʿ firāz
Ḳanı ol muṣannaʿ muraṣṣaʿ ṭırāz

12. Olupdur sarāyı ḫarāb u ḫarāb
Sarāy ıssı oldı turāb u turāb

13. Yanar idi odunda ʿūdu anuŋ
Çıḳar idi ʿayyūḳa dūdu anuŋ

14. Bu kez bayḳuş öter ki ḥayy lā-yemūt
Bu kez perdedārı durur ʿankebūt

15. Bu kez topraḳ oldı be-küllī hebā
Bu kez āḫiret geldi uş merḥabā

16. Bulunmaz biri kim medet eyleye
Başına gelenleri redd eyleye

17. Dirīġā ḳanı göz kim idrāk ede
Göre anı kim ʿaḳl-ı derrāḳ ede

18. Göŋül vermeye dünyānuŋ cāhına
Ki zīrā düşer sonucu çāhına
[10a]
19. Yeter loḳma ḫırḳa bir içim şarāb
Ḳalanı durur zīrā anuŋ serāb

20. Ḥelālüne vardur ḥaḳīḳat ḥesāb

Ḥarāmına vardur[456] ʿazāb u ʿiḳāb

147[457]

Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilātün

1. Çü baḳdı cennete Ādem gönüledi anı ol[458] dem
   Çıḳardı ḳılmadı hem-dem pes Ādem eyledi inṣāf

2. Firāḳı erdi çün Nūḥa ederdi zārı ve nevḥa
   Dökerdi şol ḳadar yaşı ki şerḥ itmez idi vaṣṣāf

3. Çü sevdi anı İbrāhīm o da cān eyledi iḥrāḳ
   Anı nā-merdi Nemrūduŋ[459] oduna eyledi iġrāḳ

4. Belālar mancınıḳında hevāya eyledi pertāb
   Ki zīrā bir yüzü anuŋ [460] od anı itmedi iḥrāḳ

5. Çü Mūsā istedi anı işitdi *len terānī*[461] kim
   Beni Mūsā gözü görmez bıraḳma cānuna işrāḳ

6. Beni bu fānī göz görmez eger görse olur fānī
   Dedi görüben ölmek yig olunca hicr ile ıraḳ

7. Çün Eyyüb istedi anı ki devründe[462] ola çālāk
   Ṣınadı anı derd ile nesi varsa edüp ihlāk

8. Şu deŋlü mübtelā oldı eridi[463] cism ve cānı

---

[456] vardur: olur a.g.e.
[457] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.568-569
[458] anı ol: onu ān ag.e.
[459] nā-merdi Nemrūduŋ: Nemrūd-ı nā-merdin a.g.e.
[460] ki zīrā bir yüzü anuŋ : zer-i ibrīz idi çünkim a.g.e.
[461] Len terāni: "Beni göremezsiniz." (Ā'rāf 7/143)
[462] devründe: derdinde a.g.e.
[463] eridi: k'eridi a.g.e.

Esirgedi anı gönül[464] ḳan aġladı aŋa eflāk

9. Çü Dāvūd istedi anı otuz yıl aġladı ḳanı
Dedi ol gün ʿaceb ḳanı baḳa ol Mālikü ʾl-emlāk

10. Yaḳardı od içün ṭaşın[465] ururdu yerlere başın
Ḳaṭardı aşına yaşun neler görür gözet süllāk

11. Çü Yūnus istedi anı kim ünsünden bula ikmāl
Eridi yandı derdüne ki vaṣlına ide īṣāl

12. Ṭutuşdu düşdü bu pāye pes anı atdı deryāya
Ṣoŋ ucu[466] ṣaldı ṣahrāya ki bizi iste ġayri ṣal

13. Çü Yaḥyā istedi anı yolunda oynadı cānı
Döküldi yerlere ḳanı kesildi baş ayaḳ evṣāl
[10b]
14. Firiştehler dedi yā Rab ne idi ṣuçu Yaḥyānuŋ
Dedi Yaḥyā beni sevdi sevenler böyle bulur ḥāl

15. Çün[467] ʿĪsā istedi ana yoluna eyledi iḳdām
Dedi yoḳdur saŋa s̱ānī eşiginde ḳodu aḳdām

16. Mücerred oldı ʿālemden kesildi cümle ādemden
Teraḳḳī ḳıldı dem demden velī ʿaşḳ aŋa itdi[468] dām
[469]

[464] göŋül: yerler a.g.e.
[465] ṭaşın: dışın a.g.e.
[466] soŋ ucu: sonucu a.g.e.
[467] çün: çü a.g.e.
[468] itdi: atdı a.g.e.
[469] A.g.e.'de 17 ve 18. beyit olarak kayıtlı beyitler:

Aŋası bikr idi Meryem atası Cebrail ekrem
Melāikler makamına anunçün baġladı ihrām

Çün ikinci göge çıkdı bulundu anda bir igne
Bir igne çün ḥicāb oldu o deŋli buldu pes ikrām

17. Muḥammed istedi anı ḳodu cān u cihān evṭān
Ḳomayınca cihān u cān tecellī itmedi sulṭān

18. Aŋa aʿlā-yı ʿilliyyīn mekān-ı lā-mekān oldı
Anunçün aŋa ẕātından ḥicābun açdı ol sübḥān

148[470]

FASLÜN Fİ'L-ESRĀRİ'L-ĀRİFĪN[471]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1. Çü bildüŋ sırr-ı ṣāḥib Kibriyāyı
Nidersin eylese kibri riyāyı

2. Ḫuṣūṣā kim işitdüŋ enbiyāʾyı
Bulardan ʿibret al şāhā biyāyī

3. Ki nice cān erittiler bu yolda
Nice Ḥaḳḳa erişdiler[472] bu yolda

4. Şu taḥrīr itmişem anı kemāhī
Ki taḳrīrimde erdi māha māhī

5. Gerekdür imdi şol kim ola sālik
Ki tā āsān ola aŋa mesālik

6. Eŋ evvel zārı ḳıla aça baş ol
Döke yaşı yüregi ola baş ol

7. Dögüne gögsünü yırta yaḳayı
Yola ʿazm eyleye duta yaḳayı

---

[470] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.570-577
[471] A.g.e. 'de şiir başlığı olarak yazılmıştır.
[472] erişdiler: eriştirdi a.g.e.

8. İde tevbe aŋa her gün[473] günāhı
   Yana acıya ede her gün āhı

9. Ki tā döndügü[474] ola āşikāra
   Nice bir saʿy ide kesbe şikāra

10. Ḥesāb ide pes andan ḳalbüni ol
    Yuya nefsinden andan ḳalbüni ol
    [11a]
11. Ki tā nūr-ı İlāhī ide işrāḳ
    Ecel günü yaḳıncaḳdur iş ıraḳ

12. Gerekmez tevbeden ġaflet dem-ā-dem
    Ki başına ne gelür bilmez Ādem

13. Yaraşmaz cānuna kişi ḳıyāsı
    Bu işden eylesün kişi ḳıyāsı

14. Ki ger maḳbūl olur ise duʿāsı
    Olursa ger[475] veger olmazsa ḳāsı

15. Pes andan aŋlasun kim tevbesi hem
    Pesendīde olısardur besi hem

16. Ve illā ḳorḳsun ol kişi kim Allāh
    Ḳaḳırsa ne duʿā ne tevbe vallāh

17. İlāhī ḥışmıŋa ṭuş itme yā Rab
    Elimiz alup oda atma yā Rab
    476

---

[473] her gün: ol her a.g.e.
[474] tā döndügü: döndügü yer a.g.e.
[475] ger: hoş a.g.e.
[476] A.g.e.'de 20 beyit daha var.

18. Bu deryā-yı meāṣīden İlāhī
Elim ṭut ben ḳuluŋ sensin İlāhı

19. Elim al ey düşenler desti gīri
Ayaḳdan düşmüşemdür deste-gīri
[477]

20. Sözüm nefsimedür size sözüm yoḳ
Erişmez dūduna zīrā ki ʿayyūḳ

21. Görünmez gözüne ʿanḳā mekesce
Görünür kūh-ı ḳāf bir hiç kesçe

22. Direm aldanma dehre behre ey yār
Ki devr itmez ebed bu dāra deyyār

23. Şu resme işine nāẓırdur Allāh
Kim işbu bir nefes ḥażırdur Allāh

24. Dilerse ṣala uçmaḳda serāya
Dilmezse ata taḥteʾs̱-s̱erāya

25. Eger bir kişiye iki cihānuŋ
Ḳamu keşf olsa esrārı nihānuŋ

26. Bu kez bir lahẓa görse cevher aʿrāż
Yüzün dönderdi Ḥaḳdan ḳıldı iʿrāż
[11b]

27. Kişinüŋ günde üç kez cān alıcı
Baḳar yüzüne ey mercān alıcı

28. Cihāna ölmege geldüŋ ölürseŋ

[477] A.g.e.'de 58 beyit daha var.

Cihāna bilmege geldüŋ bilirseŋ

29. Bil anı bul anı ulaş beḳāya
Ḳalur mı kimse fānīde beḳāyā

30. İki nesne helāk ider eri bil
Biri ʿavret durur oġlan biri bil

31. Bir [478] ṭāsa yapıştırmış deriyi
Biri düdü çalar derer diriyi

32. Derilmiş ḫalḳ aŋa üşmüş baḳarlar
Neye aḳmış neye baḳmış baḳ erler

33. Saŋa ne fāʾide düdüden ey yār
Ulaş bire kesil dü düden ey yār

34. Saŋa ṭanbūr dilerden aṣṣı mı var
Ki ṭanbūrdu ṭuyanuŋ uṣṣu mu var

35. Sen ol sen verme başıŋ ṭumṭurāḳa
Ki ḳopar ṭumṭurāḳdan çoḳ ṭırāḳa

36. Ya sen maḥcūb ya ben maḥcūbem ey yār
Küyün aġzuŋ içinde ḳalmasun yār

37. Sözümüŋ ḫāṣılı[479] bu bir ḳılı ḳırḳ yār
Düriş aġyārı yāri yār ile yār

38. Ḳanı yüzler kim ol özleye dīdār
Ḳanı gözler kim ol gözleye dīdār

[478] -: er a.g.e.
[479] ḫāṣılı: aslı a.g.e.

39. Ḳanı an kim la cāna ḫırīdār
Ḳanı cān kim ola cānāna bīdār

149[480]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Gel ey derd-i ilāhīden ḫaberdār olmayan göŋül
Gel ey ʿaşḳında cān verüp cigerdār olmayan göŋül

2. Gel ey eyvān-ı sübḥānīde ser-bāz olmayan bī-derd
Gel ey meydān-ı ḥaḳḳānīde berdār olmayan göŋül

[12a]

150[481]

Mefāʿīlün \ Mefāʿīlün \ Mefāʿīlün \ Mefāʿīlün

1. Pes İblīse hücūm edüp melāmet iderler anı
Kim iġvā eyleyüp bize sen idüŋ ṭapduran aṣnām

2. Bizi sen şöyle azdırduŋ ki müşrik oldı baʿżımız
Kimimiz Taŋrı yoḳ dedi anuŋçün oldı uş bed-nām

3. Bu kez İblīse ṣuç isnād edicek yer yerin bunlar
Pes İblīs de uruṭurup[482] bulara eyleye ilzām

4. Diye kim işidüŋ imdi ki vaʿde eyledi Allāh
Nebīler gönderüp size beyān itmiş idi aḥkām

5. Ki var[483] ṭāmum uçmaġım yardurvan sizi gerü[484]
Ḥesābım var ʿaẕābum var diyü itmiş idi ʿilām

[480] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.405
[481] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.417
[482] uruṭurup: uruṭura a.g.e.
[483] var: vardır a.g.e.
[484] sizi gerü: gerü sizi a.g.e.

6. Belī bende demiş idüm inanmaŋ yoḳ ṭamu uçmaḳ
   Ḥesāb yoḳdur ʿaẕāb yoḳdur diyü itmiş idüm iṣmām

7. Degildüm dünyāda sulṭān ki cebr eyleyedim size
   Güç ile üstüŋüze ḫod ḳomadı 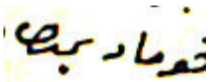 daḫı[485] ḥükkām

8. Hezārān enbiyāʾ geldi bu deŋlü[486] muʿcizāt ile
   Kim iṣbāt itdüler ḥaḳḳı ḳabūl itmedüŋüz islām

9. Benim ḫod ḥüccetüm yoḳdu ki sözüme ola bürhān
   Velīkin iḫtiyār ile olupduŋuz baŋa ḫüddām

10. Şu kim nefsüŋize yarardı anı dutduŋuz idi siz[487]
    Sözüm ṭutmayasıdıŋuz degildüŋüz aḫi sersām

11. Pes öyle olsa siz varuŋ beni itmeŋ melāmet hiç
    Melāmet siz sizi edüŋ ki nefse uyduŋuz ey ʿām

12. Meded yoḳdur size benden ne sizden var baŋa dermān
    Teberrā iderem sizden ki müşriklerdiŋüz zemmām

151[488]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Pes anı ʿaḳl ile kimse nice idrāk ide kimdür
   Bilinmez ḥadd ü resm ile
   Ol āʿlādur kemāline erişmez tā ebed noḳṣān
   Velī gör ḥaḳ-nümāsından

[485] ḳomadı ? daḫi: bilirsiz ḳomadım a.g.e.
[486] bu deŋlü: hezārān a.g.e.
[487] siz: - a.g.e.
[488] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.529-534

2. Belī işbu ḳadar kim gönülde aṣfiyāsının
   Ki tā omayalar maḥcūb
   Muṣaffā ḳıldı esrārın arıtdı eyledi ṣafvān
   Bileler tā ṣafāsından
   [12b]
3. Pes andan ḳodu esrārı bu kez ʿizzet bisāṭında
   Kim anda iʿtikāf ede
   Tecellī itdi esmā vü ṣıfātından açup ʿunvān
   Esüp luṭfı ṣabāsından

4. Erişdi maʿrifet nūru bu esrāra tecellīden
   Çü ʿārif oldı evṣāfın
   Pes işrāḳ eyledi anuŋ içini ṭaşını[489] ʿirfān
   İrüp fażlı feżāsından

5. Bu kez keşf itdi esrāra o sübḥātını vechinüŋ
   Yüzü envārunı açdı
   Ki tā selb ide bu sübḥāt ne denlü var ise ḫüsbān
   Çıḳa ẓulmet ḳabāsından

6. Çü bu sübḥātına nāgāh gözünü açdı bu esrār
   Ki tā küllī olaydı nūr
   Gelüp nār-ı maḥabbet pes yaḳup yıḳdı ser ü sāmān
   Eridi pes ḥayāsından

7. Bu kez künh-i celāl ile Ḥaḳ andan iḫticāb itdi
   Ki künhin kimsene bilmez
   Pes ol da ḥayret-i kübrā içinde ḳaldı pür-aḫzān
   Anuŋ derdi belāsından

8. Gelüp deryā-yı ḥayretde bu küllī oldı müstaġraḳ

[489] ṭaşını: dışını a.g.e.

Çü ṭālibdi aŋa doldı[490]
Ḳomadı Kibriyā anda ne resm ü ism ü cism ü cān[491]
Aŋa ġāyet fenāsından

9. Ki her gāh ḫıṭṭa-i künh-i celāle eylese iḳbāl
Yüzün dergāhuna ṭutup
Baṣīret gözü dehşetden olurdu perdede sekrān
Umardı merḥabāsından

10. Gerü her gāh ki dehşetden çevirse yüzünü dönse
Kapu açılmasa yaʿnī
Ümīdin kesse luṭfundan erişmez ṣanına[492] hiç iḥsān
Görür irmez ṣalāsından

11. Cemālünden serā-perde açıp gerü nidā ider
Kim ey bizi seven ʿāşıḳ
Ümīdüŋ kesmegil bizden bu yolda olmaġıl nedmān
Ḫaber verir nidāsından

12. Pes ol esrārını[493] çünkim işide luṭfı dilünden
Feraḥ bulur bu kez cānı
Olur bu ortada ḥayrān ḳalur bu sözde ser-gerdān
Yüzü bilmez ḳafāsından

13. Gehī redd ü ḳabūl içre gehī menʿ ü vuṣūl içre
Bilemez[494] neyleye seni
Gehī vaṣl u ḥuṣūl içre düşüpdür derde bī-pāyān
Yanupdur ibtilāsından

[490] doldı: daldı a.g.e.
[491] resm ü ism ü cism ü cān : cism ü resm ü ism ü san a.g.e.
[492] ṣanına: sana a.g.e.
[493] esrārını: esrār anı a.g.e.
[494] bilemez: bilinmez a.g.e.

14. Gehī ol maʿrifet nūrı[495] gelüp[496] iġrāḳ ider anı
Çü başından aşıpdur ṣu
Gehī nār-ı maḥabbetde[497] be-küllī cān olur büryān
Geçüp ḫavf u recāsından

15. Bu derd ile bu ʿālemden giderler şöyle ʿāşıḳlar
Yana yana bu odlara
Ki tā bir gün viṣāl ire erişe dertlere dermān
Bulalar tā liḳāsından

16. Gel imdi gör ne vech ile eşer ere viṣālinden
Ki ʿuşşāḳ ere maʿşūḳa
Ne vaḳt iḳbāl ide yā Rab ʿaceb ol baḫtulu devrān
Beḳā ere beḳāsından
[498]

17. Cemīʿi muntaẓır aŋa celāli perdesin Allāh
Kemāl-i luṭf edüp nāgāh
Ne vaḳtin keşf ede bir kez cemālün göstere pāyān[499]
Erişdüre vefāsından

152[500]

[13a]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Elā[501] ey ḥażret-i ʿizzet[502] çü geldüŋ Rabbü aʿlādan
Veyā ey ḳudret-i ḥażret çü raḥmetsün Teʿālādan

2. Şefāʿat şemʿini yandur cemālüŋ nūruna ḳarşı
Ki pervāne olam aŋa geçem ṭāḳ-ı muallādan

---

[495] nūrı: bahrı a.g.e.
[496] gelüp: gelür a.g.e.
[497] maḥabbetde: maḥabbetden a.g.e.
[498] A.g.e'de birçok beyit var.
[499] pāyān: tābān a.g.e.
[500] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.240-244
[501] elā: eyā a.g.e.
[502] ʿizzet: ḳudret a.g.e.

3. Nişānuŋ buldı çün cānum nişānum bī-nişān oldı
   Esirge yā Resūlaʾllāh ʿaṭā ḳıl baḥr-i alādan

4. Ḳapuŋdur mesned-i devlet benem ḳapuŋda bir ṭopraḳ
   Ne eksile eger ḳaṭre irerse baḥr-i naʿmādan

5. Yürekde od gözümde yaş başumda ḫāk elümde yel
   Elüm ṭut düşdüm ayaḳtan ḥicāb aç nūr-ı eclādan

6. Göŋül bir sīne ister kim firāḳ odına yanmışdur
   Ki şerḥa şerḥa olmışdur yanup derd-i dilārādan

7. Ki tā şerḥ-i firāḳ edem beyān-ı iştiyāḳ edem
   Ki vaṣf-ı iḥtirāḳ edem degülse seng-i ḫārādan

8. Şu kim ʿazm-i sefer ide ki maʿşūḳ elüne gide
   İşitsün işbu nālīde ne söyler zühd ü taḳvādan

9. Şarāb-ı maʿrifet içsün ki bula meşreb-i ṣāfī
   Ġıdā-yı rūḥu nūş itsün bu fercām-ı muṣaffādan

10. Gerek ʿāşıḳ ciger ḳanum içe döke gözü yaşun
    Yaraşur kim içe ṣūfī murevvāḳ cām-ı eṣfādan

11. Bu ḥüsne mālā ey ḫāˇce igende olmaġıl maġrūr
    Ki tecrīd iltiserlerdür seni bu dār-ı dünyādan

12. Buyurmuşdur Resūlaʾllāh ḫiṭāb idüp meger bir gün
    Beyān idem anı size işidüŋ ḳavl-i aḳvādan

13. Buyurdu yā Ebā Zer kim gemüŋi eylegil yiyni
    Ki yoḳdur cümle deryāda derin deryā bu deryādan

14. Azuġıŋı tamām alġıl kim uzaḳdur sefer bilgil
ʿAmelüŋ[503] eylegil iḫlāṣ bilür Ḥaḳ sırr-ı iḫfādan[504]

15. Yüküŋü eylegil yiyni ʿaḳabe ġāyet eṣʿabdur
Ki yiyni yüklüler bulur ḫalāṣı dār-ı ʿuḳbādan
[13b]
16. Gör ol sulṭān-ı kevneyni ki sözü nice cāmiʿdür
Ḫuṣūṣā ʿilm-i taḥḳīḳi adaḳdur sırr-ı eṣnādan

17. Şerīʿatde ṭarīḳatde maʿārifde ḥaḳīḳatde
Ḳamusun bunda derc itdi ne varsa ʿilm-i aḳṣādan

18. Muḥaḳḳıḳlar demişlerdür buyurmuşdur Resūlaʾllāh
Gerü bir söz ki ṭaṭlıdur nebāt-ı ḳand u iclādan[505]
[506]
19. ʿAmel ḳıl dedi dünyāçün cihānda ṭurduġun miḳdār
ʿAmel ḳıl dedi cennetçün beḳā buldıḳça meʾvādan

20. ʿAmel ḳıl dedi Taŋrıçün ḳatında ḥācetüŋ miḳdār
ʿAmel ḳıl dedi od içün oda ṣabrıŋca meṣvādan

21. Demişdür Şeyḫ Ġazālī cemīʿi ʿālemüŋ ʿilmi
Bu sözde cümle derc[507] olup pes āgāh ol bu maʿnādan

22. Münāsib bu söze gerü buyurmuşdur Resūlaʾllāh
Sözü eṣdāfına dürler dolupdur baḥr-i meṣnādan

23. ʿÖmer oġlına buyurdu ki ʿAbdullāh idi adı

---

[503] ʿAmelüŋ: ʿAmelde a.g.e.
[504] İḫfādan: aḫlādan a.g.e.
[505] iclādan: iḫlādan a.g.e.
[506] A.g.e.'de 19. beyit:
Ḥadīsin maʿnīsi budur buyurdu bir sahābīye
İşit bu sözü mervīdir dürüst naḳl içre ihyādan
[507] derc: cemʿ a.g.e.

İşit cān u gönülden kim aḳar ṣadr-ı mücellādan

24. Dedi dünyāda şöyle ol nitekim bir ġarīb insān
Ki yaʿnī hiç vaṭan dutma Semerḳand u Buḫārādan

25. Veyā bir yolcu gibi ol iḳāmet eyleme aṣlā
Ki yaʿnī hiç ḳarār itme elüñ çek zīr ü bālādan

26. Daḫı sen kendü kendüzüñ ḳubūr ehlünden olmuş bil
Ki yaʿnī terk-i dünyā ḳıl geçüp serrā vü ḍarrādan

27. Bu sözünde Resūlʾallāh fenāya eyledi tenbīh
Ki ṭālib olmaya maġrūr geçe beyżā vü sevdādan

28. Be-küllī Ḥaḳḳa yüz ṭuta fenāfiʾllāh ola maṭlab[508]
Fenādan da fenā ola geçe ūlā vü uḫrādan

29. Ölüm gelmezden öñ öle ḳubūra girmeden ṭura
Beḳā-yı ẕāta ḥaşr ola tecellī ire esmādan

30. Ki zīrā maḥv olan kişi bu ʿālemden ḫaber bilmez
Eṣer bilmez olur belkim ṣıfāt esmā-i ḥüsnādan
[14a]
31. Hemīn Allāh olur bāḳī ne derse ḥükm anuñ olur
Ne bilsün pes fenā olan kişi ʿism-i müsemmādan

32. Ölüñ ölmezden öñ diyü buyurmuşdur[509] Resūlaʾllāh
Muḥaḳḳıḳlar pes aldılar rumūzu bu muʿammādan

33. Tecellī erdi ẕātından enaʾllāhu dedi bir kez
Anunçün fāriġ oldular hezārān Tūr-ı Mūsādan

[508] maṭlab: muṭlak a.g.e.
[509] buyurmuşdur: buyurmuşdu a.g.e.

34. Ḳodular māsivallāhı hevādur diyü vallāhi
Resūlaʾllāh ı Allāhı sevüp yig cümle eşyādan

35. Niçün sevmeyeler anı çün oldur cānlaruŋ cānı
Bulurlar anda cānānı bilenler sırr-ı ebhādan

36. Ḥabīb oldur ṭabīb oldur bu derde andadur dermān
Bu sevdāya devā irmez hezārān Ḫıżr u ʿĪsādan

37. Eger ehl-i ḥicāb anı muḥaḳḳaḳ bilmese kimdür
Çü görmez Yūsufuŋ yüzün ne ḥāṣıl çeşm-i āʿmādan

38. Şehādet iderüz biz de[510] Muḥammeddür Resūlaʾllāh
Risālet taḫtı üstünde münevver şems-i zehrādan

39. ʿAyān itdi delālātı beyān itdi maḳālātı
Tamām itdi kemālātı[511] yetişdirdi müheyyādan

40. Ḥudūdu eyledi icrā ʿuhūdu eyledi īfā
Geçürdi cümle aḥkāmı serāya tā ṣüreyyādan

41. Dedi evvel kim ol Allāh eḥaddur kim şerīki yoḳ
Muḳaddesdür ʿaḳl[512] irmez muʿarrādur hem ārādan

42. Hem iṣbāt itdi kendüzin ki geldi ḫalḳa Allāhdan
Ki tā inẕār ide ḥaḳḳı[513] feraḥlar vere büşrādan

43. Hem iṣbāt[514] ḫüccetle ki vardur āḫiret mülkü
Ḳıyāmet ḳopısar bir gün ḫalāyıḳ ṭura ḳabrādan

[510] iderüz biz de: ederem ben de a.g.e.
[511] kemālātı: maḳālātı a.g.e.
[512] ʿaḳl: uḳūl a.g.e.
[513] ḥaḳḳı: ḥalḳı a.g.e.
[514] hem iṣbāt: pes iṣbāt itdi a.g.e.

44. Gireler cennete düpdüz ne deŋlü var ise müʾmīn
Doludur cennetüŋ içi sarāy vildān u ḥavrādan
[14b]

45. Cehennem oduna yana cihāndan küfr ile giden
Ebed ḳurtulmaya aṣlā ʿaẕāb-ı nār-ı kübrādan

46. Bu reme cümle aḥkāmı kemāhī eyledi taḳrīr
Hiç eksik ḳomadı dedi hep erişdirdi ẕikrādan

47. Buyurdu ṭāʿate ḫalḳı ʿibādet ideler[515] Ḥaḳḳa
Meʿāṣīden ıraġ itdi ḳamu kübrā vü ṣuġrādan[516]

48. Küfürden şirkden ehvādan arıtdı ʿālemüŋ yüzün
Muṭahher ḳıldı dünyāyı ṣanemden lāt u ʿuzzādan

49. Maḥabbet itdi aḥbāba ʿadāvet ḳıldı[517] aʿdāya
Cihād itdi kemālince yüceltdi dīni ṭūbādan

50. Dirīġa āh evet nidem ne dillerle beyān idem
Ki dünyādan sefer ḳıldı beḳāya ḳondu menfādan

51. Gel ey söz ḳadrüni bilen işit cān u göŋülden kim[518]
Ol aʿlā seyyidüŋ vaṣfın **Yazıcıoġlu** ednādan

153[519]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Niderler anuŋ[520] kim anuŋ dili söylemeye rāzın
Niderler cānı kim başın çeke aʿle'l-eʿālīden

---

[515] ideler: ittiler a.g.e.
[516] kübrā vü ṣuġrādan: suġrā vü kübrādan a.g.e.
[517] ḳıldı: itdi a.g.e.
[518] kim: sen a.g.e.
[519] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.590 Kasīdetün İlāhiye başlıklı şiirin 12-13-16 ve 17. Beyitleri alınmıştır. Mecmuada sayfa 48'de şiirin tamamı mevcuttur.
[520] anuŋ: anı a.g.e.

2. Gerekmez şol fenā ʿömrü ki[521] bu ʿömr-i ʿazīzim ol
   Gerekmez baŋa şol cānı ki pür-ġam ola ḥālīden

3. Ṣun ey sāḳī mey-i bāḳī baŋa gel ḥüsnü bāġından
   Ki iksīr ḥayāt içem o fercām-ı zülālīden

4. Anuŋ sevdāsını bulam geçem sevdā-yı sevdādan
   O[522] sevdāyı bulan geçdi bu sevdā-yı melālīden

154[523]

FASLÜN FİʿL-MİRĀC[524]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Elā ey ʿāşıḳ-ı ḥażret ne ḳılar ḳıl naẓar Allāh
   Baṣīret göz ile gözle çü vermişdür baṣar Allāh

2. Gözüŋde var mı ḳan ḳanı niçün dökmeyesün anı[525]
   Niçün vermeyesin cānı niçün dimez ciger Allāh

3. Büküldü beli eflāküŋ ʿaceb var mıdur idrāküŋ
   Yerüŋ gözleri yaşından aḳup dirler ṣular Allāh

4. Nidersin bāġ u gülzārı çün ider bāġ u gül zārı
   Yaḳalar da yaḳalar çāk idüp de [526] seḥer Allāh

[15a]

5. Çü yoḳdur bu fenā mülküŋ beḳāsı var[527] beḳā iste
   Fenādan öŋ fenā ol kim[528] ḳomasın hiç eṣer Allāh

6. Unutduŋ ʿālem-i aşlı ḥicāb oldı saŋa faṣlı

---

[521] ki: çü a.g.e.
[522] o: ko a.g.e
[523] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.133
[524] A.g.e. 'de şiir başlığı olarak yazılmıştır.
[525] anı: ḳanı a.g.e.
[526] -: tā a.g.e.
[527] var: pes a.g.e.
[528]ol kim: olgıl a.g.e.

Dirīġā ḳanı dost vaṣlı dimedi mi ḫaber Allāh

7. Gel urma yāreŋe yāre ḥabībᵓullāhı gör yāre
   Nice müştāḳ idi yāre nice anı sever Allāh
   [529]

155[530]

KASĪDETÜN Lİ-HAZRETİ'İN-NEBİYYİ[531]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Elā ey ḫażret-i maḥbūb[532] mineᵓl-eyni ile'l-eyni
   Güzel yüzüŋi ʿarż eyle götür yüzden ḥicābeyni

2. Yüzüŋ benven meṣānīdür yerāhu men yerānīdür
   Velīkin len terānīdür taḥayyertü bi-hāteyni

3. Sözüŋdür ḥikmet-i īmān yüzüŋdür raḥmet-i Raḥmān
   Özüŋdür dertlere dermān devā ḳıl bil-ġıyāṣeyni

4. Çü sensin esʿad-ı evlā çü sensin maḳṣad-ı aʿlā
   Çü sensin merṣad-ı iclā içinde yaḳ sirāceyni

5. Ridā levlāk *le'amruk*[533] tāc ḳamu şāhlar saŋa muḥtāc
   Benim ḳapuŋda yalın aç ʿaç üstüme cenāḥeyni

6. Eyā göŋül çü rehber ol ḳamu ḫalḳa peyġāmber ol
   Çü sırruᵓllāh-ı ekber ol sözüne ṭut ṣımāḥeyni

7. Ki tā gözler göre anuŋ ṣarāyında tecellīsin
   Ḳılam cānı niṣār aŋa sürem dergāha ḥaddeyni

---

[529] A.g.e.' de şiirin devamı var.
[530] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.171-173
[531] A.g.e.' de şiir başlığı olarak yer almaktadır.
[532] ḫażret-i maḥbūb: server-i maḥbūb a.g.e.
[533] Le'amruk: "Senin ömrüne and olsun, yemin olsun." ayetinden iktibastır. (Hicr 15/ 72)

8. Niyāz içre ḳapusında yüzüm ṭopraġa ḳomuşdum
Seḥerde bir nidā itdi ki yā hāẕā bi-hāzeyni

9. Ki her kim ʿazm ide bize gerek kim dünyādan beze
Yana ʿaşḳ oduna sıza bi-nārin beyne nūreyni

10. Hevālardan ola çün vāz hevāmızda ide pervāz
Hüviyyetden gele āvāz ki gör Ḥaḳdan mecāzeyni

11. Fiġān itdim ki yā maḥbūb celālüŋ eşiginde ben
Esīrem zār[534] u ser-gerdān ġarībem yoḳ mu ünṣeyni

[15b]

12. Görürsün gözlerüm yaşun aḳar tā kim göre yüzüŋ
Göŋül cān ʿaşḳuŋ odundan[535] olupdur keʾl-ferāşeyni

13. Ġarībem ʿālem-i kevnden erişdim ḳapuŋa fażl it
Götür yüzden ḥicābı kim bulam andan ḫalāṣeyni

14. Tecellī ḳıl viṣālüŋden ki yanmışım ḫayālinden
Ḥayātıma ḥayāt oldur sürem dergāha ḥaddeyni[536]

15. Pes andan doġdu şems-i ẕāt göŋülden inkişāf itdi
Vücūdum külli maḥv oldı çün itdi inbisāteyni

16. Eṣer ḳalmadı benden hiç[537] hemīn bir ʿālem-i toprāḳ
Ḫiṭāb itdi bu kez maḥbūb turāba biʾl-liḥāẕeyni

17. Ki yā hāẕā şu kim bizi görem[538] derse bu ʿālemde
Taḥayyürde ḳalur cānı idemez ittilʿāyni

---

[534] zār: hor a.g.e.
[535] odundan: odunda a.g.e.
[536] sürem dergāha ḥaddeyni: ki senden ire feyzeyni a.g.e.
[537] benden hiç: hiç benden a.g.e.
[538] görem: gören a.g.e.

18. Ḳapumuzda ẕelīl oldur ḫużūʿ it ellerü bağlu
Ki tā kim ʿaynımuz saŋa ʿayān ola bilāġayni

19. Çü yār itdüŋ bizi yāre naẓar ḳılma pes aġyāre
Gözükme dāre deyyāre dilerseŋ inkişāfeyni

20. Rıżāmuz üstüne[539] gel gir sen otur vaḥdet sarāyında
Ki tā vuṣlat şarabından ṣunavuz biz revāḳayni

21. Ki zīrā kimse kim bizden devā isterse derdüne
Devālar idevüz aŋa kim görmeye helākeyni

22. Viṣālimüz zülālünden içe geçe ḫayālinden
Cemālümüz kemālünden ire aŋa viṣāleyni

23. Saḳānī şerbeten aḥyā fuʾādī ṣümme aḥyānī
Ki tā ben ḫızır olam cāmum bi-ʿaynin beyne lā-meyni

24. Pes aldum meşreb-i ṣāfī şarāb-ı selsebīlinden
Getirdüm bir zülāli kim içen terk ide kevneyni

25. Bu Kevṣerden kim içerse beḳā-i lem-yezel buldı
Vücūdun eyledi ṭāhir biṭādin beyne vā veyni

26. Tecellī zātuhu ḥaḳḳan ʿalā men yaʿbudu ḥaḳḳa
Yuḥibbuʾl-ḥaḳḳa taḥḳīḳān fehāşā ʿan ilāheyni
[16a]
27. Çü geldü seyyidüʾl-ebrār serā min sırrıhiʾl-esrār
Çü ṭoġdu menbaʿüʾl-envār tecellā biʾl-celāʾeyni

28. Ki [540] ḥaḳ-bīn naẓar bāyed Muḥammedrā ki der bāyed

[539] üstüne: iste a.g.e.
[540] -: tā a.g.e.

Ḥayāteʾl-küllī bāz āyet bi-ḥā'in beyne yā eyni

29. Çü sensin raḥmet-i raḥmān çü sensin subḥat-ı sübḥān
Yazıc'oġluna yaz iḥsān anı ḳurtar mineʾl-eyni

156[541]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Eger Rūmuŋ revānında görürsem ben dilārāyı
Revānına revān idem Semerḳand u Buḫārāyı

2. Dilārādur duṭan ḫurrem gözüm göŋlüm cihānunı
Ve illā nite bulaydı dilārāyı dil ārāyı

3. Bula derler dil-ārāmı gider derler dil ārāmı
Şu dem bulur dil ārāmı ki ben bulam dilārāyı

4. Senüŋ ḥüsnüŋ ḫayālinüŋ çü düşdü ʿāleme ʿaksi
Ṣabā naḳḳāşı reng-āmiz edüp yazdı her ārāyı

5. Kelām-ı çeşme-i Kevṯer egerçi mest ider cānı
Velī ʿaşḳuŋ şarābın ṣun[542] gerekmez cām-ı ḫamrāyı

6. Hemīşe ʿaşḳ odu cānı cihānı yaḳa gelmişdür
Yanar pervāneler şemʿe ururlar cāna yarayı

7. Meger bu cennet içinde gezerven kim bu ʿālemde
Acebdir görmek isterven şehā sen yüzü ṭuġrāyı

8. Seḥer mi siḥr mi yā göz şeker mi dür midür yā söz
Semen mi gül müdür yā yüz nedür görsem o bedr ayı

---

[541] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.600-601
[542] ṣun: ver a.g.e.

9. Çü sen ol sırr-ı ekbersün gelen nūr-ı ilāhīden
   Çü sen ol rūḥ-ı aʿżamsın ḳılan ġāyāt-ı büşrāyı

10. Götür yüzden niḳābı kim ʿiẕār u zülf açа perde
    Ki gösterde gice gündüz baŋa āyāt-ı kübrāyı
    [16b]
11. Çü gördü **Yazıcıoġlu** ki sensin ʿāşıḳ u maʿşūḳ
    Be-küllī sende maḥv oldı ḳodu tedbīr ile rāyı

[16b-25a][543]

157[544]

Der-beyān-ı İmāmān u Maʿşumān

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün[545]

[25a]

1. Bildürelüm ʿāşıḳāna bir maṭlaʿ-ı dāstān[546]
   Kimüŋ ismi idi Yāsīn anuŋçün geldi vel-Ḳurʾān

2. Verildi Ādeme esmā-ı küllī ibn-i […] ammā[547]
   Ya āḫir kimde ḫatm itdi bu remzi ḥażret-i Sübḥān

3. Ki mirāṯdur atamuzdan bize bu bir zihī Kübrā
   Ḳābil Hābīli ḳatl eyledi nefsçün dökdi evvel ḳan

4. Bilür ʿāḳil olan ervāḥ-peẕīr kimdür o Ḳābildür
   İmām Ḥüseynde ḫatm oldı Hābīl rūḥı bā-fermān

5. İkinci atamuz Nūḥdur anuŋ aḥvālini ṣorsaŋ
   Ṭoḳuz yüz elli yıl Nūḥ da ḳılup göz yaşını ṭūfān
   [25b]

---

[543] 16-25 arası nesir.
[544] Şairin divanına ulaşılamamıştır.
[545] Şiirin çoğu beyitinde vezin aksamaktadır.
[546] Vezin aksamaktadır.
[547] Vezin aksamaktadır.

6. Ki hem milletimüzdür cedd-i peyġāmberdür İbrāhīm
   Nāra atdı anı Nemrūd o dem nār oldı gülistān

7. Kelīmullāh Mūsā hem anuŋ iḫvānı Hārūnı
   Aŋa bī-ḥad cefā ḳıldı Ḳārūn Firʿavn-ı Ḳıbṭīyān

8. Zekeriyyā vü Yaḥyā ḥażret-i Circīs peyġāmber
   Ṣorarsaŋ ḥażret-i ʿİsā olup gökyüzüne ḥayrān

9. Muḥammed Muṣṭāfanuŋ çekdigi cevri eger görseŋ
   Aŋa yitmezdi idrāküŋ ḳılurduŋ ʿaḳluŋı ḥayrān

10. Ḳureyşüŋ cevri bir yaŋa münāfıḳlar keẕālik hem
    Görinür ẓāhiren dôst velākin bāṭına düşmān

11. Cefānuŋ cümlesün taḳrīr iderseŋ söz ṭavīl olur
    Kimi dost kimi düşmāndur ider farḳ ṣāḥib-i ʿirfān

12. Ḳırḳ yaşında idüp Miʿrāc altmış üçde vefāt itdi[548]
    Zehr teʾs̱īr idüp oldı şehīd oldı ṣāḥib Ḳuʾrān

13. Velāyet şāhınuŋ çekdigi cefā vaṣf gelmez hīç
    Zeh[i]rnāk tīġı taʿlīm eylemişdi cā-be-cā şeyṭān

14. Anuŋ müddet-i ʿömri üç sene altmış olupdur hem
    O tīġ ile şehīd itdi Maʿcem oġlı ʿadū düşmān

15. Aŋa bu fitneyi taʿlīm iden ehline maʿlūmdur
    Laʿnet aŋa vü āline bu işden olmadı pişmān

16. Ḥasān altı ay imām oldı yaş elli altı yıl on gün

[548] Vezin aksamaktadır.

Zehir verdi aŋa ehl-i şehīd oldı o pāk erkān

17. Ḥüseyn oldı üç ay imām elli beş yıl ʿömr sürdi
Şumür melʿūn şehīd itdi Kerbelāda yaṭur el-ān

18. Yigirmi iki yıl imāmlık itdi ẕeynel ʿAbidin
Ḳırḳ yaşında şehīd itdi Medīnede ʿAbdullāhuŋ Mervān

19. Ḳırḳ ṭoḳuz yaşında Baḳır on sekiz yıl imām oldı
Ḳatili Hişam laʿīndür Medīnede yaṭur şādān

20. […][549]
Manṣūr Kūfe şehīd itdi Medīnede o verdi cān

[26a]

21. Beş yıl imām olmuş idi elli yaşında şehīd itdi
Musā-i Kaẓım Hārūn Baġdātda yaṭur ol sulṭān

22. ʿAli Rıża yigirmi sene imām yaş elli olunca
Şehīd itdi anı Meʾmūn mekānı oldı Ḫorāsān

23. Taḳī on yıl imām oldı yaş yigirmi beşde tamām
Muʿtaşım eyledi şehīd anı Baġdātdadur mihmān

24. ʿAli Naḳī otuz sene imāmlıḳ eyledi ḳırḳ yıl
Şehīd itdi Müʿtevekkil Samerrāda teslīm itdi cān

25. Yigirmi sene yaşda ʿAskerī altı yıl imām oldı
Muʿtemid itdi şehīd yaṭur ol cānān

[549] Bu beyitin ilk dizesi mecmuada yer almamaktadır.

26. Zamān-ı Şaʿbānun on beşincisi
Samerrāda ġayb olup Mehdi vücūdun eyledi pinhān

27. Bunlardur varīṣi Nebī bulardur şübhesiz velī
Bunlardan ẓāhir eylerdi velāyet sırrını Yezdān

28. Diŋle imdi çehārdeh maʿṣūm maḫtūmuŋ aḥvālin
Nice şehīd eylediler anları ḳavm-i Yeẕīdān

29. Şehīd-i maʿṣūm evvel Muḥammed ekber durur bil
Ḳapuya kışdırup itdi şehīd āh ḳavm-i ẓālimān

30. Ḳırḳ günlük maʿṣūm-ı pāki rezm idüp şehīd iden
İnsān olan şöyle dursun bil ki laʿnet ider ḥayvān

31. ʿAlī āline ibtidā ḫıyānete başladılar
Resūlüŋ defʿi içün eylediler ol ḳavm-i ṭuġyān

32. İkinci maʿṣūm ʿAbdullāh bin Ḥasan yedi yaşında
Ṭalḥa bin ʿÖmer şehīd itdi Baġdātda yaṭur ol bī-cān

33. Maʿṣūm-ı ṣāliṣ ʿAbdullāh bin Ḥüseyndür kim āh
İbn Erzāḳ şehīd itdi Kerbelāda yaṭur giryān

34. Maʿṣūm-ı rābiʿ Ḳāsımdur ibn deyn şehīd itdi
Teni Kerbelāda cānı ḫizmetgāh anuŋ Rıḍvān

[26b]

34. Maʿṣūm ḫams ibn-i ʿAbīdīn dirler altı yaşında
Ḳabri Dīdede ḳatli manṣūr

35. Maʿṣūm-ı sālisi görsen Ḳāsım Seyyid bin ʿAbīdīn

Üç yaşında ḳabri Baġdād binti Muʿāviye şehīd-i şādān

36. Yedinci maʿṣūm ibn Bāḳır bunuŋ ḳabri Ṣafādadur

Dört yaşında şehīd itdi Aḥmed bin manṣūr 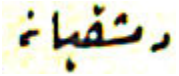

37. Maʿṣūm ṣāmin ʿAbdullāh bin Caʿfer üç yaşındaydı Bisṭāmi
Bāyezīdüŋ yanında iken marażiye sebeb şehīd eylediler ʿüryān

38. Ṭoḳuzuncu Yaḥyā Hādīdür ibn Caʿfer on yaşında
Ḫalīfe ḳatında iken şehīd oldı ol pāk-i erkān

39. ʿAbdullāh bin Maḥmūd Kūfede Şehīd itdi anı
Baġdātda medfūndur o hem nice maʿṣūmān

40. Onuncu Ṣāliḥ bin Kāẓımdur üç yaşında şehīd itdi
Anı ʿOsmān ḳabri Şirazdadur inan

41. Onbirinci Ṭayyīb ibn Kāẓımdur yedi yaşında
Aḥmed Dımişkī şehīd eyledi dīde de nālān

42. On ikinci ibn Naḳī dört yaşında şehīd oldı
Baḥri ḳavmde Aḥmed Dımişkī hiç vermedi āmān

43. On üçüncü Caʿfer ibn-i ʿAskerī bir yaşında şehīd
Bī-kān iden İbrāhīm Dımişkī idi bī-īmān
(ḳabri Dīdede)

44. On dördüncü Ḳāsım ibn-i ʿAskerī bilüŋ ey cān
Manṣūr bin İbrāhīm Şām üç yaşında şehīd itmege Cezāyirdeŋ düşdü başına ol düşmān

45. Tamām oldı bunda çehārdeh maʿṣūm-ı pāk ey iḫvān
Dostunı düşmānını farḳ idene derler ise insān

46. Bunları bilmeyenlerüŋ güfti ṣaḥīḥ olmaz
Ki zīrā bunlardur müʾmine dīn bildüren āsān

47. Muḥammed ümmetine dört emānet yādigār
Biri ʿAlī biri Ḳurʾān biri iḳrār biri īmān

Ber-cemāl-i Muḥammed ʿAlī-rā ṣalavatullah el-fātiḥa

[27a]

158[550]

FASLÜN Fİ ʾL-MUʾCİZĀT[551]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Çü Ḥaḳḳ emr itdi dön dedi ki Ḳudsden Kaʿbeye anı
Ne Kaʿbe belki kevneyden çeküpdür ceẕbeye anı

2. Velī ger rūḥ-ı aʿzamdı getürdi ḳubbe-i cisme
Egerçi sırr-ı ekberdi geçürdi cübbeye anı

3. Çün oldur nūr-ı lāhūtī nider bu resm-i nasūtu
Çün olmuşdur ḥarem aŋa ki dārü ʾl-mülk-i Rabbānī

4. Ki zīrā vācid ü mevcūd edinmişdür anı ḳıble
Aŋa iḳbāl ider evvel ḳamu fevḳāni taḥtānī

5. Çü Ḥaḳdur ẓāhir ü bāṭın budur pes maẓhar-ı evvel
Çü Ḥaḳdur evvel ü āḫir budur pes maḳṣad-ı ṣānī

6. Cemālün görmege ol ẕāt edinmişdür anı mirʾāt
Anuŋçün feyż-i aḳdesden yaratdı ʿaḳlunı cānı

7. Buŋa da ʿālem-i kevni yaratdı ḳıldı āyīne

[550] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.181-182
[551] A.g.e. 'de şiir başlığı olarak yazılmıştır.

O yüzde gözüken bu yüz bu yüzde vech-i Sübḥānı

8. Yaratdı ādemi dedi *nefaḫtü fihi min rūḥī*[552]
   Velī ġaybe ḫalīfe bu şehādet mülkünüŋ ḫānı

9. Ki zīrā bir ṣadefdi ol kim andan çıḳa bu cevher
   Ne cevher cevher-i evvel ne evvel ferd-i Yezdānī

10. Getürdi rūḥunu ġaybden şehādetden daḫı cismün
    Ki ẓāhir ola bāṭından bu cemiyyetde īzānī

11. Pes idrāk itdi ġayb ile nedir bāṭın anı bildi
    Şehādetle nedir bildi bu ẓāhir mülkde seyrānī

12. Çü kendü ẕüʾl-celāl idi bıraḳdı heybetün aŋa[553]
    Çü kendü ẕüʾl-cemāl idi ki[554] ünsün ḳıldı erzānī

13. Muḳaddes pādişāh idi ḥicābı nūr-ı ʿaẓamdı
    Eger keşf itsedi anı yaḳaydı ḫalḳı insānī

    [27b]

14. Ṣıfātın cümle feyż itdi hemān ḳıldı vücūb-ı ẕāt
    Velī çün ḳıldı mirʾāt yüzüne bu yüce şānı

15. Bilirsün gözgüde bir ẕāt egerçi gösterir ṣūret
    Velīkin gözgü yā ṣūret ne bilsün adı ve ṣanı

16. Bilen kendüzini oldur ki gözgüye naẓar eyle[555]
    Feleyse yaʿlemü maʾllāhu illallāhu feyżānī[556]

[552] nefaḫtü fihi min rūḥī: "Ona ruhumdan üfürdüm." (Hicr 15/ 29)
[553] aŋa: buna a.g.e.
[554] ki: pes a.g.e.
[555] eyle: eder a.g.e.
[556] Allahın ne olduğunu, ihsan sahibi olan Allahtan başkası bilmez.

17. Kemāl-i ḳudretün gör kim bu mirʾāta naẓar ḳıldı
Ki her kim gördü bu ḫānı göre lā-şekk o sulṭānı

18. Anı cümle ʿavālimde ḫalīfe ḳodu kendüye
Kemālin eyledi iẓhār bu yüzden cümle ḥaṭṭānı

19. Anuŋçün şol ki ʿārifdir Muḥammed kim durur bildi
Anuŋçün şol ki kāmildür aŋa itmişdir iẕʿānı

20. Pes anı ʿālemi mülke risālet verdi gönderdi
Anuŋla eyledi mümtāz ki kāfir müslim olġanı

21. Ḫuṣūṣā muʿcizāt ile müeyyed eyledi tā kim
Bile ḥaḳ anı peyġāmber kimüŋ var ise ʿirfānı

22. Anı çoḳ muʿcizāt ile mükerrem eyledi illā
Cemīʿi muʿcizātından muʿaẓẓam ḳıldı furḳānı

23. Ki zīrā muʿcizātı Ḥaḳ ikiye münḳasım ḳıldı
Biri ḥissiyyedür anuŋ biri ʿaḳliyye imkānı

24. Şu kim ḥissiyyedür verdi cemīʿi enbiyāʾya Ḥaḳ
Kim iṡbāt ideler Ḥaḳḳı anuŋla ḫalḳa ʿaḳlānī

25. Şu kim ʿaḳliyyedür anı ḥabībine edüpdür ḫaṣ
Ki zīrā aʿlemü'l-ḫalḳdur bilüpdür ʿilm-i Raḥmānı

26. Ḫuṣūṣā ümmeti anuŋ ḳamu ümmetden eşrefdür
Ki zīrā cümle kāmildür bilürler ḳaṣd-ı mennānı
[28a]

27. Maʿārif gülsitānında ṣunarlar bāde-i tesnīm
Ḥaḳāyıḳ selsebīlinden içerler āb-ı ḥayvānı

28. Anuŋçün şirʿatin aʿlā edüpdür hep şerāyiden
Anuŋçün ḫüccetün ġarrā edüpdür verdi bürhānı

29. Anuŋçün ümmet efḍaldür Muḥammed ḫalḳdan ekmeldür[557]
Anuŋçün ögdü Ḳurʾānda edüp dillerde iʿlānı

30. Anuŋçün cümle mevcūdāt sever bu[558] ümmeti şāha
Anuŋçün dünyādan yegdir eŋ ednā cimri ʿuryānı [559]

159[560]

KISSATÜ FETH-İ MEKKE

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey kemāli ḳudretüŋ levḥinde ʿālem bir ḫayāl
Vey celāl-i ḥażretüŋ ṣafḥında ādem ḫadd ü ḥāl

2. ʿĀlemüŋ ṭayf-ı ḫayāli nite idrāk eyleye
Çünkim idrāküŋ gözün ḳaplaya envār-ı celāl

3. Kim ola tevḥīd-i ḥaḳḳānīde illā Hū diye
Pes diyen sensin senüŋdür çün vücūd ile kemāl

4. Bir tecellīdür ḳamu ʿālem cemālün nūruna
Göstere tā inʿikāsa ʿarż ola ʿayn-ı cemāl

5. Sālikān-ı dergehet-rā her dü ʿālem yek nefes
Vālihān-ı ḥażret etrā hūr u ez cennet melāl

6. Buldı Meryem bikr iken bir şemme ḥüsnüŋden eṣer
Bu sebebden ṭapdılar ʿĪsāya çendīn māh u sāl

---

[557] ekmeldür: efdāldür a.g.e.
[558] bu: ve a.g.e.
[559] A.g.e'de şiirin devamı var.
[560] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.207-209

7. Ey nice Mūsā kilim giydi Kelīm olmaġ içün
   Dedi ernī lenterānī işidüp kesdi suʾāl

8. Ey nice ʿĪsā Mesīh olup seyāḥat eyledi
   Soŋucu ḥayretde mebhūt oldı ḳodu ḳīl ü ḳal
   [28b]
9. Ṭūr u Sīnā ḳudretüŋ ḳafında ḳadridür kelīl
   İbni Sīnā kibriyāŋuŋ vaṣfı bābında kelāl

10. Ben kim olam baḥr-i bi-pāyān ṣıfātuŋ vaṣf idem
    Ẕātuŋa ḫod ʿaḳl erişmez künhüŋü bilmek muḥāl

11. Līki bulmışam viṣālüŋ ḳurbuna bir lemḥa yol
    Uçaram buldım hüviyyetde hevāya çün mecāl

12. Bülbülem Firdevs bāġında sözlerüm[561] āb-ı ḥayāt
    Pes gerek feyż-i zülāl idem dökem siḥr-i ḥelāl

13. Ben hümā-yı ḥażretem ṭopraḳ degüldür cevherüm
    Gerçi birḳaç gün ḳafeṣ buldım bu ṭopraḳdan miṣāl

14. Ṭāʾir-i ḳudsem felek bir beyżādır perimde kim
    Himmetüm ʿanḳāsı kevneyni edüpdür zīr-i bāl

15. Dāne kim Ādem yedi ger gevher olsa baḳmayam
    İtmeyem hergiz naẓar görür isem zerrīn cibāl

16. Çünki ʿaşḳuŋ tadını buldım dimāġumda leẕīẕ
    Andan istidlāl edüp vicdānuŋa buldım viṣāl

17. **Yazıcıoġlu** bulupdur çün fenā ender fenā

[561] sözlerüm: sözüm a.g.e.

Pes beḳā ender beḳāda vaṣl et anı saŋa ṣāl

18. Dilerem kim ol güzel sulṭānımuŋ medḥin diyem
İlle ḳaṣırvan ne[562] taḳrīr eyleyem andan maḳāl

19. Kimse kim anuŋ[563] *leʿamruk*[564] tācın urduŋ başına
Aŋa *levlāk*[565] ḫilʿatun sen giydirüp verdüŋ nevāl

20. Ben anuŋ nice beyān edem kemālātun velī
Emr ḳılmışdı baŋa sırrımda itdim imtiṣāl

[29a]

21. Ḳıl baŋa sen[566] yā veliyye'l-feyż tevfīḳüŋ refīḳ
Senden artuḳ Taŋrı yoḳ oldur ḥabībüŋ lā-yezāl

160[567]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Aldı çünkim Mekkeyi oldı anuŋ beytü'l-ḥarām
Gitdi hicret erdi vuṣlat ḥāṣıl oldı hep merām

2. Zīrā göndermişdi Ḥaḳ *innā fetaḥnā* sūresin
Geldi ḥükmü yerine buldı resūlü iḫtirām

3. Çoḳ fütūḥāt ile Allāh aŋa ikrām eyledi
Pes kerīmüʾz-ẕāt olup buldı kerem ṣadrüʾl-kirām

4. Aṣlı üçdür bil fütūḥātuŋ biri feth-i ḳarīb
Yaʿnī feth-i bāb-ı ḳalb oldı teraḳḳīde niẓām

---

[562] ne: ve a.g.e.
[563] anuŋ: ana a.g.e.
[564] Leʿamruk: "Senin ömrüne and olsun,yemin olsun." ayetinden iktibastır. (Hicr 15/ 72)
[565] Levlāk: "Sen olmasaydın sen olmasaydın (ey Muhammed,) felekleri yaratmazdım." hadisinden iktibastır.
[566] sen: pes a.g.e.
[567] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.213-215

5. ʿĀlem-i nefsüŋ maḳāmunda ʿurūc itdi çıḳup
   Açılup ḳalbüŋ ḳapusı anda gösterdi maḳām

6. Keşf-i ġayb itdi niṣār itdi yaḳīn envārunı
   Tā ẓuhūr itdi kemālāt-ı ṣıfāt ile tamām

7. İşbu fetḥünde işāret eyledi tekmīline
   Kim maʿārif keşf olısar tā ḥaḳāyıḳ ber-devām

8. Fetḥüŋ ikincisinüŋ adı durur fetḥ-i mübīn
   Yaʿnī fetḥ oldı aŋa envār-ı rūḥ itdi ḳıyām

9. Pes teraḳḳī ḳıldı nefs itdi menāzilde sülūk
   Erdi ḳalbüŋ ʿālemüne buldı anda intiẓām

10. Ṭoġdu ḳalbüŋ nūru maḥv itdi ṣıfātın nefsinüŋ
    Nefsi nūrānī olup oldı bu kez ḳalbüne rām

11. Ḳalbde pes itdi ʿurūc erdi maḳām-ı rūḥa çün
    Ṭoġdu rūḥuŋ aŋa envārı anı ḳıldı hümām

[29b]

12. Ẓāhir oldı ḳalb daḫı nūr-ı vilāyetde bu kez
    İtdi tā envār-ı esmādan kemālāt ihtimām

13. Çünki bu fetḥi daḫı itdik beyān taḥḳīḳ ile
    Pes üçüncü fetḥ-i muṭlaḳdan daḫı işit kelām

14. Fetḥ-i muṭlaḳ ol durur erdi fenā-i muṭlaḳa
    Fetḥ-i bāb-ı vaḥdet oldı buldı istiġrāḳ-ı tām

15. ʿAyn-i cemʿa irüben itdi şuhūd-i ẕātı ol
    Gitdi maḥv oldı be-küllī anda resm ü irtisām

16. Feṯḥ-i muṭlaḳ hep fütūḥātdan idi aʿlā fütūḥ
Zīrā ẕāt itdi tecellī fiʾl-ḥaḳīḳa ve’s-selām

17. Ger ḥaḳīḳat gülsitānından dilerseŋ reng ü būy
Aç göŋülden perdeyi ṭutġil nesīmüne meşām

18. Çünki Ḥaḳ buyurdu feṯḥ itdik saŋa feṯḥ-i mübīn
Verdi pes peyġāmberine bunda dört niʿmet ʿiẓām

19. Biri edem maġfiret der mā-taḳaddem zenbüŋi
Yaʿnī Ādem birle Ḥavvā zenbin edem inʿidām

20. Yarlıġayam hem gerü ben mā-tāḫḫar zenbüŋi
Yaʿnī ümmet zenbini ʿafv eyleyem bī-intiḳām

21. Mā-taḳaddem mā-tāḫḫar fiʾl-ḥaḳīḳa bu durur
Yaʿnī telvīnāt ḳalbi yarlıġayam bī-melāl

22. Niʿmetüŋ ikincisi itmām-ı niʿmet eyleyem
Tā celāl ile cemālüm ola meşhūduŋ devām

23. Bu durur üçüncü niʿmet kim hidāyet eyleyem
Tā ṣırāṭ-ı mustaḳīm üzre olasın müstedām

24. Vaḥdet-i ẕātiyyeye yaʿnī ḳılasın sen sülūk
Feyż ede cümle ṣıfātın saŋa ḳuddūs u selām
[30a]

25. Maḥv edüp düpdüz ḥicābı cümle ġaybı ʿayn ola
Tā ede māhiyyetüŋ küllī fenāya iltizām

26. Bu durur dördüncü niʿmet kim verem naṣr-ı ʿazīz
Tā ki ḥaḳḳanī vücūd ile idesün ibtisām

27. Çünki manṣūr itdi Ḥaḳ naṣr-ı ʿazīz ile anı
Kaʿbe-i mülk-i celāli fetḥi ider ne Kaʿbe Şām

28. Bir naẓar ḳılmış durur Allāh aŋa kim ṭalʿatı
Lā-mekān şehrinüŋ urmuşdur fezasından ḫıyām

29. Kibriyā-yı ḥażrete irüp beḳā mülkinde ol
Ḳurdu ʿālem māverāsında ḥarem oldı imām

30. Kim bu yerde uydusa ancaḳ namāzı ol ḳılar
Ol dedi lebbeyk-i ʿaşḳ içdiyse bu meclisde cām

31. Ḥaḳḳı muṭlaḳ kime īmān-ı ḥaḳīḳī virdise
Ḥaḳḳa ol ḳılar ṣalātı ol ḳılar ḫalḳdan ṣıyām

32. Merkez-i şerʿ üzre ṭālib pes başa ayaġını
Devr ide tā kim ḥaḳīḳat mülkin ide iḳtisām

33. Devr ide pergāriveş pes merkezine kendüniŋ
İstedigin kendüde bula ḳoya ḫalf ü emām

34. Ne ḳadar artuḳ açarsa ayaġını devr edüp
Ol ḳadar ḳıla iḥāṭa aça gencinden ḫıtām

35. Şerʿine göre bulur kişi ḥaḳīḳatde ṭarīḳ
Maʿrifet miḳdārıdır maʿrūf aŋa bī-inṣirām

36. Fiʾl-ḥaḳīḳa kimse istiʿdād ile irmez aŋa
Tā meger muḥtaṣṣ ide faẓlına ol Rabbüʾl-enām

37. Andan ötrü ferd ü fārigḍür bilen bu sırrı kim
Feyż ider her lemḥada bunlara Ḥayy ü lā-yenām

[30b]

38. Söyleme ʿāşıḳlara mülk-i Süleymāndan ḫaber
Zīrā anlar bī-nihāyet mülkden ider iġtinām

39. Bu iki kevni bular bir ḥabbeye ṣaymaz niçün
Zīrā bunlar her nefesde ḥaḳdan itmez infiṣām

40. Yā İlāhi **Yazıcıoġlu** Muḥammed kim ola
Kim Muḥammed ḳullarınuŋ ḳuluna ola ġulām

41. Sen anı anın ḳapusından sürüp redd eyleme
Yā İlāhe'l-ālemīn itdi ḳapuna iʿtisām

161[568]

VEFĀT-I RESŪLİ'LLĀH SALLALLĀHU ALEYHİ VE ŞELLEM[569]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Gel ey ṭālib ṭaleb ḳılsaŋ ṭaleb ḳıl maṭlab-ı aʿlā
Severseŋ Ḥaḳḳı sev gel sev ki Ḥaḳdur maḳṣad-ı aḳṣā

2. Nidersin bu fenā mülkü çü sen fānī cihān fānī
Beḳā-yı lā-yezāl iste ki cennet mülküdür ebḳā

3. Nedendir ḳāni olmuşsun hevāya terk edüp Hūyu
İçerseŋ cām-ı Hūdan iç hevādan geç hüve'l-Mevlā

4. Mücerred Ḫūnuŋ adından ḫayāl olur hemīn ḥāṣıl
Velī dellāl olur gerü ḫayāl-i vaṣlına evlā

5. Eger ismin oḳuduŋsa müsemmāsın ṭaleb eyle
Yücede istegil ayı ki ṣuda ʿaksidür ednā

---

[568] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.244-
[569] A.g.e.'de şiir başlığı olarak yazılmıştır.

6. Muṣaffā ol ṣıfātuŋdan nitekim açılur āhen
   Göresin ẕātını ṣāfī açıla āyīne aṣfā

7. Bulasun göŋlüŋ içinde ʿulūm-ı enbiyāʾyı sen
   Kim anda ne kitāb ola ne ders ola ne ḫod fetvā

8. Erişe cānıŋ ol nūruŋ maḳāmuna ḥaḳīḳat bil
   Ki peyġāmber buyurmuşdur ki nūrumdur benim ebhā
   [31a]
9. Göriser ümmetim cānı beni şol nūr ile dedi
   Ki ben ol nūr ile her dem görürem anları eṣnā

10. Anuŋ ol nūr-ı lāhūtu iḥāṭa ḳıldı nāsūtu
    Egerçi ol yüce ẕātı gözükdü oldı hem aḫfā
    570
11. Bu devletler ḳamu ḫalḳa hep anuŋ devletündendir
    Kim ednā himmeti anuŋ yücedir dehrden eṣnā

12. Ayaġı başdığı ṭaşlar muʿazzez tāc-ı Kisrādan
    Maḳāmı ʿarş-ı aʿẓamdır merāmı ḥażret-i ʿulyā

13. Ḳamu ʿālem vücūdunuŋ olursa ṭopraġı ger yel
    Ḳonarsa bir ġubār ola eteġinde anuŋ ednā

14. Anuŋ yüzü ṣafāsında riyāż-ı ʿadn bir ġonca
    Anuŋ mihri hevāsında güneş bir ẕerredir ednā[571]

15. ʿİzārı *veʾḍ-ḍuhā veʾş-şems* muʿaṭṭar zülfü *veʾl-leylī*[572]
    Ḳaşı miḥrābıdır ḳavseyn ne *ḳavseyn* belki *ev-ednā*[573]

---

[570] Buradan sonrası a.g.e.'de sayfa 225te kayıtlı.
[571] ednā: sugrā a.g.e.
[572] Veʾḍ-ḍuḥā: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Duhā 93/ 1)
Veʾl-leyl: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Leyl 92/ 1)
[573] Ḳabe ḳavseyn: "Fe kāne kābe kavseyni ev ednā" "(Peygambere olan mesafesi) iki yay aralığı kadar, yahut daha az oldu." (Necm 53/ 9)

16. Gözünüŋ ġamzesin gördü unutdu siḥrini fitne
Ebed ceng itdi ʿālemde bu nisbetden oldı[574] şeydā

17. Anuŋ lāʿli zülālinden çün içdi çeşme-i ḥayvān
Ḫıżırdan pes enīn içdi ledünnī ʿilmüni Mūsā

18. Yaŋaġı üzre müşgīn ḫāl cemāli cismüne noḳṭa
Ne noḳṭa noḳṭa-i vaḥdet ne vaḥdet vaḥdet-i kübrā

19. Eger ʿarż-ı cemāl ede ḳopa yüz biŋ ḳıyāmet kim
Ki ḳopdı ʿarṣa-i ḳāmet ne ḳāmet ḳāmet-i Ṭūbā

20. Anuŋ ʿāşıḳları var kim anuŋ gözleri ḳānından
Etegin çekdi bu ḳubbe ne ḳubbe ḳubbe-i mīnā

21. Niderler ʿālemi ansuz çün oldur mefḫar-ı ʿālem
Gerekmez ādemī ansuz çün oldur ġāyet-i mermā

[31b]

22. Cemāli hem melīḥ oldur beyānı hem faṣīḥ oldur
Ki ṣadrı hem şerīḥ oldur ki ḳalbi hem faṣīḥ agnā

23. Beşīr ü hem necīḥ oldur neẕīr ü hem naṣīḥ oldur
Ki hem dīni ṣaḥīḥ oldur ki bürhānı ṣaḥīh[575] ebḳā

24. Ḫuṣūṣā ḳuṭb-ı Ḳurʾānı aŋa vaḥy eyledi Allāh
Olur bu merkeze dā'ir ḳamu elfāẕ ile maʿnā

[574] oldı: dolup a.g.e.
[575] ṣaḥīh: ṣarīḥ a.g.e.

162[576]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1. Elā ey ʿārif-i sırr-ı ḥaḳāyıḳ
   Biraz dinle bu maʿnīden deḳāyıḳ

2. Ki demişler durur ʿārifler anı
   Kim oldur zübde-i sebʿ-i meṯānī

3. Dediler nefs-i sālik olsa ezkā
   Gönül āyīnesi olsa muṣaffā

4. Doġar gönlünde envār-ı ʿināyet
   ʿİnāyitdir ḳılan feyż-i vilāyet

5. Hem olur nefsi anuŋ Ḥaḳḳa ṭālib
   Be-küllī keşf olur aŋa meṭālib

6. Görür kim niʿmetu'llāh bī-nihāyet
   Anuŋ[577] elṭafına yoḳ ḥadd ü ġāyet

7. Sevinüp der bu kez el-ḥamdüʾlillāh
   Aŋa keşf-i ḥicāb ider pes Allāh

8. Bu kez bildi çü buldı bu ḳadar yol
   Nedir maʿnā-yı Rabbiʾl-ʿālemīn ol

9. Pes aŋladı ki cümle māsivallāh
   Ki hep fānī imiş bāḳī Hüva'llāh

10. Ḫalāṣ ister bu kez aġyār elinden
    Diyārı ḳor ḳaçar deyyār elinden

---

[576] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.228-230
[577] anuŋ: görür a.g.e.

11. Güẕer ḳıldı ise inkār elinden
Ḫaberler erişür ḫünkār elinden

12. Seḥer yeli eser dildār elinden
Niṯār ider nesīmi yār elinden

13. Dimāġuna irüp müşgi nesīmüŋ
İrer elṭafı Raḥmān ü Raḥīmüŋ

14. İrer bu kez celālinden bevārıḳ
Cemālüŋ māverāsından şevārıḳ

15. ʿUrūc eder ḥaḳīḳī mālike ol
Çü anuŋ ḥażretüne erişür[578] yol

16. Sülūkunda erişür intihāya
Egerçi ḥażrete yoḳdur nihāye

17. Aŋa erince idi ehl-i telvīn
Ṭaleb ḳılar pes andan şoŋra[579] temkīn
[32a]
18. Ki tā temkīn ile bula ilāhi
İlāhı ḳıla tā anı ilāhī

19. İlāhī eylegil der istiʿānet
İlāhī ʿācizem eyle ʿināyet

20. İlāhī maṭlab-ı aʿlā ola sen
İlāhī maḳṣad-ı aḳṣā ola seri

[578] erişür: erişe a.g.e.
[579] şoŋra: gerü a.g.e.

21. Dedüŋ *lā teḳneṭu minraḥmeti ʾllāh*[580]
Ümīd ile ḳapuŋa geldüm ey şāh

22. Ḳamu ʿālemlerüŋ sulṭānı sensin
Ḳamu dertlilerüŋ dermānı sensin

23. Kemāl-i luṭf ile meşhūr olan sen
Ser-ā-ser kāināta nūr olan sen

24. Aġisnā yā ġıyāṣeʾl-müṣtegīṣīn
Ecirnā yā ecīre'l-müstecīrīn

163[581]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Çünki bildüŋ bu feżāyilden kişi me'cūr olur
Gel bu kez bir söz işit kim şuʿle-i deycūr olur

2. Dedi peyġāmber yedi ḳat gök yedi yerler tamām
Ḳul hüva'llāhu eḥad[582] bünyādına maʿmūr olur

3. Yaʿnī bu ʿālem ʿademden anuŋ içün oldı var
Tā delīl ola anuŋ birligine meftūr olur

4. Ẕātı Allāhu eḥaddur vaṣfı Allāhu'ṣ-ṣamed
Seyyid-i maḳṣūd odur emri anuŋ maḳdūr olur

5. Kimse andan ṭoġmamışdur kimseden ol[583] ṭoġmadı
Zīrā yoḳdur cinsi miṣli var diyen maḳhūr olur

6. Diŋle bu yerde ʿİmām-ı Faḫr-i Rāzī kim ne der
Kim içerse curʿasından tā ebed maḫmūr olur

---

[580] lā teḳneṭu minraḥmeti ʾllāh: "Allāh'ın rahmetinden ümit kesmeyiniz." (Zumer 39/ 53)
[581] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.233-236
[582] Ḳul hüva'llāhu eḥad: "De ki Allāh'tır, tektir." (İhlās 112/ 1)
[583] ol: hem a.g.e.

7. Dedi dedi Ḥaḳ Teʿālā *ḳul hüva'llāhu eḥad*[584]
   Gör bu üç esmāda nice maʿniler mestūr olur

8. Uşbu yerde üç maḳāma remzi ider Allāh der
   Kim bilürse işbu remzi şākir ü meşkūr olur

9. Evvelidür Hū maḳāmı kim muḳarrebler bilir
   Bunlara Ṭūr-ı tecellī cān elinde Ṭūr olur
   [32b]
10. İtdüler bunlar naẓar māhiyetine ʿālemüŋ
    Bildiler elbette anı kimseden maṣdūr olur

11. Zīrā mümkin iḳtiżā itmez vücūd u yā ʿadem
    Pes anı īcād iden vācibliġe maḳṣūr olur

12. Anı īcād itmedi illā Hüva'llāhu Eḥad
    Kim ḳamu diller içinde cūd ile meẕkūr olur

13. Pes muḳarrebler naẓar ḳıldı ḥaḳīḳat yüzüne
    Ḥaḳdan artuḳ görmediler kāināta nūr [585]

14. Bu maḳāma kimse irmez ille keşf-i ẕāt ile
    Her kimüŋ kim keşfi yoḳdur vaṣlı yoḳ mehcūr olur

15. Kim ki keşfe erdi ise kāināt terk ider
    Kim ki Ḥaḳḳa erdi ise derd ile meşhūr olur

16. Çünki bildüŋ Hū maḳāmun dinlegil ikincisin
    Bu maḳām ehl-i yemīne ḫıṭṭa-i menşūr olur

[584] ḳul hüva'llāhu eḥad: "De ki; O Allah bir tektir." (İhlas 112/1)

[585] -: olur a.g.e.

17. Gördü aṣḥāb-ı yemīn kim Ḥaḳda mevcūd ḫalḳda hem
Pes bular keṣretde ḳaldı işleri maʿ ṣūr olur

18. Vācib oldı kim Hüva'llāh diyeler[586] tā kim bular
Ḥaḳḳı ḫalḳdan farḳ edicek işleri meysūr olur

19. Çün bu ikinci maḳāmı size taḳrīr eyledük
İşidüŋ üçüncüsün kim nicesi mezbūr olur

20. Bir maḳām içre ḳarār itdüler aṣḥāb-ı şimāl
Ḥaḳḳa şirk eylediler her kim iderse dūr olur

21. Bunlara ilzām içün geldi eḥad lafẓı bu kez
Pes anuŋçün ḳul hüva'llāhu eḥad meʾmūr olur

22. Çünki bildüŋ sūre-i İḫlāṣa taḥḳīḳ-i bedīʿ
Diŋle pes anı oḳuyan nicesi maġfūr olur
[33a]
23. Dediler bir gün Resūlu'llāh işitdi bir kişi
Ḳul hüva'llāhu eḥad oḳur ḳatı mesrūr olur

24. Dedi vācib oldı aŋa dediler vācib n'ola
Dedi cennet vācib oldı ol aŋa maḥşūr olur

25. Hem dedi Ḳurʾānı Allāh eyledi üç cüzʾ bilüŋ
Ḳul hüva'llāhu eḥad bir cüz'ine mesṭūr olur

26. Uşbu resme cümle Ḳurʾān maʿden-i ḥikmet durur
Kim ḥaḳāyıḳ cevheri andan bize menşūr[587] olur

27. Ger midād olsa deŋizler cümle aġaçlar ḳalem

[586] diyeler: denile a.g.e.
[587] menşūr: mensūr a.g.e.

Ḥaḳ kelāmın yazmaġa ger yer ü gök menşūr olur

28. Cümle ʿālem kātib olsa küllī sözün yazmaya
Kim anı yazam der ise yazamaz maḥcūr olur

29. Pes bu deryādan süzüp bir ḳaṭre aldım ben daḫı
Zīrā bir ḳaṭre yeter kim bāde-i ʿuṣfūr olur

30. Çün kelāmullāh içinden aŋladık[588] sırrın biraz
Zīrā ẕerre gözlerine gün nice manẓūr olur

31. Pes ḥaḳāyıḳ ʿilmüni ancaḳ Resūlaʾllāh bilür
Kim kemālüne Ḥaḳḳuŋ feyżi aŋa mevfūr olur

32. Diŋlegil imdi Resūlaʾllāh kelāmın ʿaşḳ ile
Kim anuŋ sözün ṭutanuŋ devleti manṣūr olur

33. Her ne kim nuṭḳ eyledise vaḥy-i Rabbānī durur
Her kelāmı maʿnī İsrāfīline bir ṣūr olur

34. Naḳl iderler kim Ebū Dāvūd ayıtdı yazmışam
Şol ki cānlar cennetinüŋ ravżasına ḥūr olur

35. Tā ki beş yüz biŋ eḥādīṯ-i nebīden yazmışam
Līki cümle dört ḥadīṯinde gerü maḥṣūr olur
[33b]

36. Evveli bu *inneme'l-ʿamālü bi'n-niyyāt*dur[589]
Kim ʿamel niyyetsiz olsa bāṭıl u medḥūr olur

37. Bu durur ikincisi kim āşikāradur ḥelāl
Hem ḥarāmlar bellidür kim işlemek maḫṭūr olur

[588] aŋladık: anladım a.g.e.
[589] inneme'l-ʿamālü bi'n-niyyāt: "Ameller niyetlere göredir." hadisinden iktibastır.

38. Hem ḥelāl ile ḥarāmuŋ ortasında şübhe çoḳ
Bilmez anı şol kişi kim kendüye maġrūr olur

39. Kim ṣaḳınsa şübhelerden dīn ü ʿırżun ṣaḳladı
Şol ki düşdü şübheye düşer ḥarāma ḫor olur

40. Ol kişi beŋzer şōbāna ḳorḳudur kim nāgehān
Ger ḳoruya vāḳiʿ olsa[590] aŋa şerr ü şūr olur

41. Pes dedi her pādişāhuŋ ḳorusu vardur bilüŋ
Ḳorusu Ḥaḳḳın meḥārimdir kim ol menkūr olur

42. Hem bilüŋ dedi cesedde var durur bir pāre et
Ol ḳaçan ṣāliḥ olursa hep cesed mebrūr olur

43. Ol ḳaçan fāsid olursa hep cesed ider fesād
Ol dedigim et gönüldür bilmeyen memkūr olur

44. Budur üçüncü ḥadīṯi kim Resūlaʾllāh dedi
Kim ṭutarsa Ḥaḳ ḳatında yüzü aḳ mevkūr olur

45. Terk-i mālā yaʿnī ḳılmaḳ ḥüsn-i islāmdan dedi
ʿÖmrü żāyiʿ eyleyenler ṣoŋucu meṣbūr olur

46. Bu durur dördüncüsü kim buyurupdur ol resūl
Kim sözün ṭutar ise ḳalbi anuŋ mecbūr olur

47. Dedi kāmil müʾmin olmaz şol kişi kim kendüye
Ne ṣanursa ḳardeşine ṣanmasa mevzūr olur

48. Gel berü ey mütteḳī dut bu eḥādīṯi ki sen

[590] olsa: ola a.g.e.

Ger olursaŋ mütteḳī az ṣuçlaruŋ maʿẕūr olur

[34a]

49. Ḥaḳ Teʿālā buyurur taḳvā edenden[591] oluŋuz
Mütteḳīnüŋ yeri cennet içtigi kāfūr olur

50. Ġāyet-i taḳvā budur kim ikilik ḳılmayanlar
İkilik ḳılan kişinüŋ içi ṭışı kūr olur

51. Gel berü ey ʿilm içinde feylesūf
Ḳıl tedārük ermeden ʿaḳla ḫusūf

52. Bu durur taḳvā ki nefsüŋ şirk ü fısḳ
İtmeye tā itmeye ḳalbüŋ küsūf

164[592]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Ey hidāyet menbaʿı ey maḫzen-i esrār-ı Ḥaḳ
Cānı ġavvāṣ-ı İlāhī ġarḳa-i envār-ı Ḥaḳ

2. Maʿden-i ṣıdḳ u ṣafāsın ḳuṭb u tāc-ı evliyā
Merkez-i luṭf-ı Ḫudāsın noḳṭa-i girdār-ı Ḥaḳ

3. Çünkim īmān ile taḳvādan biraz basṭ eyledük
Pes nedir īmān anı bildirelüm ey cār-ı Ḥaḳ

4. Bu durur īmān ki taṣdīḳ ideler göŋül ile
Kim Muḥammeddür Resūlaʾllāh odur muḫtārı Ḥaḳ

5. Her ne kim Allāh ḳatından kim getürdi ol resūl
Ḥaḳ durur gerçek durur ne dedise aḫbār-ı Ḥaḳ

---

[591] edenden: edendir a.g.e.
[592] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.237-240

6. Aṣl-ı īmān anı taṣdīḳ eylemekdür ḳalb ile
   Pes dil ile söylemeklik şarṭıdur iḳrār-ı Ḥaḳ

7. Çün bilindi nefs-i īmān gel kemālin dinlegil
   Nice olur kāmil īmān kim durur dīndār-ı Ḥaḳ

8. Der Ebū Ṭālib-i Mekkī Raḥmetuʾllāhi ʿaleyh
   Kim Resūlaʾllāh buyurdu naḳl ider ebrār-ı Ḥaḳ

9. Üç eḥādīṯ içre īmānuŋ kemālin söyledi
   Pes esās edündü anı ḥāline aġyār-ı Ḥaḳ
   [34b]
10. Biri budur kāmil olmaz ḳuluŋ īmānı dedi
    Gör nice itdi ʿimāret dīni ol miʿmār-ı Ḥaḳ

11. Tā bilinmekden bilinmezligini yig sevmese
    Yaʿnī şöhret sevmese hiç bilmese deyyār-ı Ḥaḳ

12. Dünyānuŋ azını yigrek sevmese çoġundan ol
    Kāmil olmaz anuŋ īmānı dedi ol yār-ı Ḥaḳ

13. Dediler zāhidlerüŋdür uşbu iki ḥāli bil
    Yoluŋ evvel ḳabusıdur kim gider seyyār-ı Ḥaḳ

14. Diŋle ikinci ḥadīṯi kim buyurmuşdur resūl
    Dedi vardur üç ḫaṣāʾil kim olur eṭvār-ı Ḥaḳ

15. Kimde kim bu üçü olsa oldı kāmil müʾmin ol
    Kāmilüʾl-ʿīmān olanlar oldular aḫrār-ı Ḥaḳ

16. Biri budur Ḥaḳ yolunda ḳorḳmaya hiç kimseden
    Hem riyā işlemeye olmaya tā mekkār-ı Ḥaḳ

17. Bu durur üçüncüsü kim gelse aŋa iki iş
Birisi dünyā çün olsa olmaya ġaddār Ḥaḳ

18. Birisi de āḫiretçün olsa ol işüŋ dedi
Āḫiretçün işlesün kim olmaya bīzār-ı Ḥaḳ

19. Kimde kim bu üç ṣıfatlar bulunursa dedi ol
Müʾmin-i kāmil olur hiç eylemez inkār-ı Ḥaḳ

20. Dediler işbu ṣıfatlar vaṣfıdur muḫlişlerüŋ
Kim maḥabbet göklerinde oldular aḳmār-ı Ḥaḳ

21. Diŋle üçüncü ḥadīṯi kim ne buyurdu resūl
Gör nice teyyār aḳar ṣusuzlara enhār-ı Ḥaḳ

22. Dedi īmānı ḳuluŋ irmez kemāle tā kim ol
Anda üç ḫaṣlet eger olmaz ise āṯār-ı Ḥaḳ
[35a]
23. Biri budur kim ḳaçan kim ḳaḳısa bir nesneye
Ol ġażab Ḥaḳdan çıḳarup olmaya eşrār-ı Ḥaḳ

24. Budur ikinci eger bir nesneye rāżı ola
Ol rıżā bāṭıl ise ḳoymaya ede ʿār-ı Ḥaḳ

25. Bu durur üçüncü ḫaṣlet kim eger ḳādir ola
Ṣunmaya ol nesneye kim olmadı idrār-ı Ḥaḳ

26. Bu ṣıfatlardır ʿibādet ehline muḥkem esās
Bunları ṭutanları ṭutmaya aṣlā nār-ı Ḥaḳ

27. Çün şerāyiʿ maḫzeninden eyledük saŋa niṯār
Gel ḥaḳāyıḳ cevheründen idelüm īṯār-ı Ḥaḳ

28. Gel berü gör lā-mekān şehrinde yapdım bir sarāy
Kim muḥaḳıḳlar görürler göremez aġyār-ı Ḥaḳ

29. Ol sarāyuŋ ṣaḥnını çepçevre bāġāt eyledüm
Bāġuŋ orta ravżasını eyledüm gülzār-ı Ḥaḳ

30. Ṭutdum ol gülzār içinde ḫayme üzre sāyebān
Ḫaymede bir taḫt ḳurdum oturur dildār-ı Ḥaḳ

31. Ḳarşusında ḳurdum anuŋ gerü bir meydān-ı ʿaşḳ
Tā ki ser-bāz oluban edem bugün iẓhār-ı Ḥaḳ

32. Şol perīveşler getirdüm kim beşer ḳanı göre
Ṭurdu meydān içre ṣaf ṣaf açılup ezhār-ı Ḥaḳ
33. Ḳanı imdi Ḥaḳ naẓar kim gözleye Ḥaḳdan kemāl
Ḳanı rāġıb müşterī kim eyleye bāzār-ı Ḥaḳ

34. Lāl ü yāḳūtuŋ[593] revācı bunda yoḳdur ey ḫˇāce
Bunda göz ḳanı gerek altun beŋizlü zār-ı Ḥaḳ

35. Bunda ol cān u cihān terkin uranlar erişür
Bunda ol maḥv-ı vücūd eden olur ṭayyār-ı Ḥaḳ
[35b]
36. Ehl-i Ḥaḳ īmāna üç dürlü merātib dediler
Biri ġaybīdür ʿavāmuŋdur irer enẓār-ı Ḥaḳ

37. Ġayb-ı Ḳurʾān ile bunlar āḫiret ġaybun görür
Ṣoŋra döner ġayb-ı ġayb ile irer tibşār-ı Ḥaḳ

38. Ḥaḳḳı meşhūd itdi bunlar[594] cümle aḥyān içre tā
Māsivallāhuŋ şuhūdundan olup ferrār-ı Ḥaḳ

[593] yāḳūtuŋ: altunın a.g.e.
[594] itdi bunlar: edinirler a.g.e.

39. Budur evvel mertebe īmāna kim dedik anı
Pes ikincisi anuŋdur oldular[595] bīdār-ı Ḥaḳ

40. Bunlar anlardur kim oldular ḫavāṣ-ı evliyā
Bulup īmān-ı ʿayānı oldular züvvār-ı Ḥaḳ

41. Bu sebebdendir ki Ḥaḳ itse tecellī bir ḳula
Cümle aʿżāsı ḫużūʿ eder irer envār-ı Ḥaḳ

42. Ḳamu eczāʾ müʾmin olur Ḥaḳḳa eder inḳıyād
Nefs ḳalbe münkir olur çün ṣaçar envār-ı Ḥaḳ

43. Zīrā nefs irmez nesīmüne revāyiḥ ġaybınuŋ
Ṭūr-ı ḳalbe pes tecellīden ṭoġar envār-ı Ḥaḳ
[596]

44. Ger īżāḫāt[597] bula nefs anda diye *tübtü ileyk*[598]
Müʾmin-i evvel benem ḳıldı eṣer envār-ı Ḥaḳ

45. Çünkim īmān rütbetinüŋ ikisin şerḥ eyledük
Budur üçüncüsü kim işrāḳ eder envār-ı Ḥaḳ

46. Bunlar anlardır ki ḫaṣṣüʾl-ḫaṣ olup aḳṭāb olur
Buldılar īmān-ı ġaybī[599] gördüler envār-ı Ḥaḳ

47. Erdi bunlara celālüŋ saṭvetinden inkişāf
Maḥv-ı muṭlaḳ ḳıldı ẕātın çün irer envār-ı Ḥaḳ

---

[595] oldular: k'oldular a.g.e.
[596] A.g.e.'de kayıtlı beyit:
Çün tecellī ere ḳalbe pāre pāre ola ol
Nefs Mūsāsı düşer anda ḳonar envār-ı Ḥaḳ
[597] iżāḫat: ifaḳat a.g.e.
[598] tübtü ileyk: "Sana tevbe ettim." (Arāf 7/ 143)
[599] ġaybī: ʿaynī a.g.e.

[36a]

48. Pes bu kez bāḳī eder irüp cemālüŋ ṭalʿatı[600]
ʿAyne irerler çü keşf olur bu dem dīdār-ı Ḥaḳ

49. Zīrā ʿaynūnet bulardan selb ider keynūneti
Selb olursaŋ aŋlayasın kim budur esrār-ı Ḥaḳ

50. İre ḥaḳanī vücūd andan saŋa keşf ola ḥāl
Kim odur meẕkūr u ẕikr u ẕākir u eẕkār-ı Ḥaḳ

51. Bī-nihāyet vaḥdetüŋ deryāsı ġark ider idi
Ger Muḥammed meşrebinden içmese nüẓẓār-ı Ḥaḳ

165[601]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1. N'ola ydı ben cihāna gelmeyeydim
Çü geldüm bārī insān olmayaydım

2. Çün oldum ʿaşḳa maḥcūr olmayaydım
Çün oldum bārī mehcūr olmayaydım

3. Ki[602] hicrān ere ölüm görmeyeydüm
Çü görem ḳabr içine girmeyeydüm

4. Çü girem ḳabre hiç neşr olmayadım
Çü çıḳam bārī hiç ḥaşr olmayadım

5. Çü ḥaşr olam muʿātab olmayadım
Çün ölürsem muʿāḳab olmayadım

[600] cemālüŋ ṭalʿatı: cemāl-i ṭalʿatı a.g.e.
[601] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.311
[602] ki: çü a.g.e.

6. Çün ölem bārī merdūd olmayadım[603]
   Cehennemlerde maṭrūd olmayadım

7. Ki zīrā anda varan ḳaldı maḥcūb
   Muḥib olan olur maḥbūba maṣḥūb

8. İlāhī ben ḳuluŋı bī-ḥicāb et
   Resūlüŋ ḳabısunda feṭḥ-i bāb et

9. Baŋa tā şimdiye dek ḳılduŋ iḥsān
   Müebbed ḳıl ki sensin Rabb-ü miḥsān

10. Ki tā tevfīḳüŋ ola baŋa yoldaş
    Ki menzil key uzaḳ ben yaya yol ṭaş

11. Dilerven bī-nihāyet yola gidem
    Umarvan senden irşād ola gidem

166[604]

Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün

1. Niceler çevgān-ı ʿaşḳa başını ṭop eyledi
   Niceler meydān-ı derdüŋ oldular devründe dār

2. Ey dirīġa naḳş-ı ʿālem itdi yaġma göŋlüŋü
   Gözlerüŋ ḳaldı ḫayālinde ḳanı naḳş-ı nigār
   [36b]
3. Pes gerekdür maʿrifet deryāsına ġarḳ olasın
   Tā bilesin bu deŋizde yoḳ durur ḥadd ü kenār

[603] olmayadım: olmasaydım a.g.e.
[604] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.323-324

167[605]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1. ʿAceb bu sözden alduŋ mı naṣīḥat
   Eger almadıŋ ise zī-faṣīḥat[606]

2. Bu sözden göŋlüŋe düştüyse dehşet
   Yaḳın bil ʿālim olduŋ gitdi vaḥşet
   [607]

3. Ki yaʿnī ḳorḳmaz Allāhdan meger şol
   Kişi ḳorḳar kim ol ʿālim ola ol

4. Ne bilsün ḳorḳusun her cilf ü zeyyāt
   Ne bilsün ḳorḳusun her ḫulf ü neffāt

5. Ne bilsün Ḥaḳḳı āteşdānı elveş
   Ne bilsün Ḥaḳḳı her muştı gil eşʿaş

6. Öŋün ʿaḳlı olan ider taṣavvur
   Ṣoŋun fikri olan ider tedebbür

7. Şu kim bilmez müẕehhebden müheẕẕeb
   Bulardan ṣoŋucu olan muʿaẕẕeb

8. Ki ʿömrü mālı żāyiʿ eylemişdür
   Dilüne ne gelürse söylemişdür

9. Meger Allāh ede gerü ʿināyet
   Ki faẓl ede bağışlaya cināyet

---

[605] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.405-406
[606] faṣīḥat: faziḥat a.g.e.
[607] A.g.e.'de 3. Beyit:
Ki zīrā Ḥaḳ Teʿālā buyuruptur
Bunu vaḥy edüp āyet gönderüptür

10. Velī ʿafvun ʿaẕābın kimse bilmez
Anuŋçün ʿilmi olan ġāfil olmaz

11. Anuŋçün ḳorḳudan beli bükülür
Anuŋçün gözlerinden ḳan dökülür

12. Anuŋçün ḳorḳar azġun ede rāhı
Anuŋçün ḳorḳulardan eder āhı

13. Bu sözü demedi mi baḳ teʿālā
Resūle dimedi mi Ḥaḳ teʿālā

14. Ki her kim ḳorḳa olısar emīn ol
Emīn ise olısar der-kemīn ol

15. İlāhī ḳorḳulardan eyle āzād
İlāhī eyle irşād eylegil şād

16. Bizi ḥikmetlerüŋden itme maḥrūm
Bizi raḥmetlerüŋden eyle merḥūm

17. Ṣoŋucu raḥmet evvel ümmet eyle
Resūlüŋ ḥürmetine ḥürmet eyle

18. Bize gelgil diyü eyle işārāt[608]
Bize gelgil diyü eyle beşārāt[609]

[608] işārāt: beşārāt a.g.e.
[609] beşārāt: işārāt a.g.e.

168[610]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1. Ḫudāvendā ḳapuŋ[611] aʿle'l-meṭālib
   Ḳapuŋdan olmadı redd aṣlā ṭālib

2. Sıġındım saŋa kim birsin İlāhī
   Ḳamu eşyāya ḳādirsün İlāhī

3. Raḥīmā raḥmetüŋden eyler merḥūm
   Ḥakīmā ḥikmetüŋden itme maḥrūm

4. Anuŋ ḥaḳḳı kim oldur sırr-ı levlāk
   Felevlāhu lemā[612] evcedteʾl-eflāk

[37a]

169[613]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1. Meger gözükmek ister Rabb-i aʿlā
   Tecellī eyleyüp ol Ḥaḳ teʿālā

2. Meger gözükmek ister ẕāt-ı Vehhāb
   Eṣerden tā erişe ʿayna aḥbāb

3. Meger gözükmek ister bir ġanī ẕāt
   Biline ḳandedür[614] aḳṣā-yı leẕẕāt

4. İşit imdi nedir der ẕāta beḥḥāṣ
   Tecellīde ne resme oldı ebḥāṣ

---

[610] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.465 Şiirin bir bölümünden alınmıştır.
[611] ḳapuŋ: tapın a.g.e.
[612] lemā: tema a.g.e.
[613] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.539-
[614] ḳandedür: tā nedür a.g.e.

5. Görüne tā muʿayyen nūr-ı behhāc
   Buluna şübhesiz tā sırr-ı vehhāc

6. Dediler ẕāta irmez remz-i bevvāḥ
   Anı keşf ile bilmez levḥ-i levvāḥ

7. Ḫafīdür irmez aŋa ʿaḳl-ı ressāḫ
   Celīdür līki ʿayn irgürmez eşyāḫ

8. Hemīn dillerde aŋa söylenür ad
   Anuŋdur sermed ü āzāl ü ābād

9. Anı bildüm diyü göŋül olur şād
   Bilen odur göŋülü ider ābād

10. Çü bilmek bilmemekdür dedi ebrār
    Ḥarām oldı pes anda keşf-i esrār

11. Fenā fiʾẕ-ẕāt olanlar bildiler rāz
    Ki dillerden hüveʾẕ-ẕātu der āvāz

12. Çün anı ol bile bilmez ola nās
    Bu yerde kimse pes çıŋratmaya ṭās

13. Tecellī ayaġına ḳo velī baş
    Elüŋ alup[615] diye taḥsīn ü şābāş

14. Tecellī aŋa derler kim o ġavvāṣ
    Gele ġayb-ı hüviyyetden ʿayān ḫās

15. Ṭaleb ede ẓuhūr iẓhār o Feyyāż

[615] alup: ala a.g.e.

Kemālin göstere ne[616] cevher aʿrāż

16. Mecāza noḳṭa ḳosa devre ḫaṭṭāṭ
Ḥaḳīḳī noḳṭaya devr ola enmāṭ

17. Eneʾl-Ḥaḳta hüve'l-Ḥaḳ olsa leḥḥāẓ
Eneʾl-Ḥaḳ maḥv ola Ḥaḳ ede ilḥāẓ

18. Ḥaḳīḳatde budur insāna neffāʿ
Kişide üç kemālāt ola lemmāʿ

19. Biri budur ede eşyāda iblāġ
Ḥaḳīḳatce bile olmaya demmāġ

20. İkinci bu ki bile Ḥaḳḳa evṣāf
Ṭışı gibi ola içi daḫı ṣāf

21. Üçüncü nūr ede ẕātında işrāḳ
Temekkünde vücūdun ede iġrāḳ

22. Ḳaçan bu üç kemāli ḳılsa idrāk
Ki hiç[617] ḳalmaya göŋlünde işrāḳ

23. Pes aŋa ḥāṣıl ola on yedi ḥāl
Bu aḥvālden biline cümle aḥvāl

24. Biri budur Ḥaḳ ana ede iʿlām
Kemāli cāmiʿ ola çöze aʿlām
[37b]

25. İkinci bu tecellī ede Raḥmān
Ola ʿirfān ile deryā-yı ʿummān

[616] ne: tā a.g.e.
[617] ki hiç: hiç anun a.g.e.

26. Üçüncü bu tecellī eyleye Hū
İki ʿālemde de seyyid ola ol

27. Çü bu iḥsānı ede ḥażretuʾllāh
Görüne ol kişide ḳudretuʾllāh

28. Diye Allāh demeye aṣla lā lā
Naẓar bıraḳmaya ġayruna illā

29. Bula sırr-ı şerīʿatden ola pay[618]
Ṭola nūr-ı ḥaḳīḳatden ola ay

30. Tecellī ede aŋa cümle esmā
Ayaġına gelüp[619] mecmuʿ-ı naʿmā

170[620]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1. Gelür Keşşāf içinde bir ʿaceb söz
Ne söz kim söz durur cān u cihān-sūz

2. Ki bir aʿrābi geldi mescide der
Ḳulaġ ur imdi diŋle[621] noldu taḳdīr

3. Dedi estaġfiruʾllāh ol ṣaḥābī
ʿAlī dedi aŋa kim ey[622] ṣaḥābī

4. Ki dil ile dimek estaġfiruʾllāh
Bu keẕẕāb tevbesidür aŋla billāh

[618] pay: bay a.g.e.
[619] gelüp: gele a.g.e.
[620] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.572-573
[621] imdi diŋle: diŋle imdi a.g.e.
[622] ey: ol a.g.e.

5. Dedi gerçeklerüŋ pes tevbesi ne
   Buyur bilem erişem tevbesine

6. Dedi kim altı nesnedür bil anı
   Bağışlar Ḥaḳ anı bulup bileni

7. Biri budur ana[623] geçmiş günāhın
   Ḳıla tevbe ide her dün gün āhın

8. İkinci tevbe ide ḥāl içinde
   Ki ṭaşını arıda ḳāl[624] içinde

9. Üçüncü bu kim istiḳbāle erse
   Ol işi itmeye iḳbāle erse

10. Budur dördüncü boynunda ne kim var
    Ödeye borcunu hep şöyle kim var

11. Beşincisi budur ṭāʿat acısın
    Tene ṭattıra her sāʿat acısın

12. Budur altıncı çün oldı ḥarāmī
    Bitürdi et ü ḳan aldı ḥarāmı

13. Gerü ol et ile ḳanı eride
    Ḥelāl ile içün ṭaşın arıda

14. Netekim maʿşiyetden aldıdı dād[625]
    Bu kez ṭāʿat ḳıla tenden ala dād

[623] ana: k'ana a.g.e.
[624] ḳāl: ḥāl a.g.e.
[625] dād: tād a.g.e.

15. Bu altı nesneyi dutsa her insān
Ola tāc üzerinde gevher insān

171[626]

FASLÜN Fī MAʿRİFETİ'R-RAB VE'N-NEFS[627]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Eyā ʿarrāf-ı Rabbānī işit kimdür hüve'l-Mevlā
Veyā ṣarrāf-ı sübḥānī nedür gör ol hüve'l-aʿlā
[38a]
2. Nice bir bilesin ġayri nice bir ḳılasın seyri
Nice bir olasın ayrı çün oldur cümleden evlā

3. Göz aç uyar dil ü cānı saŋa bildireyim anı
Deme şimden[628] gerü ḳanı nedür gör[629] manẓar-ı eclā

4. İki yüz biŋ yıl ey ʿārif kişi meydān-ı tevḥīde
Segirtse ḳapmayadı ṭop nedür bilmezdi ol Mevlā

5. Velī ey ṭālib-i Ḥaḳ Ḥaḳ sevenden iḥticāb itmez
Belī ol cānib-i muṭlaḳ cenābun eylemez iḫfā

6. Niçemā sevse kim anı ider ḳan içini evvel
Velī ṣoŋra sever anı ider her laḥẓa biŋ īfā

7. Velī[630] bu ʿilm-i tevḥīdi fenāfi'llāh olan bildi
Beḳā billāh olan buldı ki bāḳī kim nedür iḳbā

8. O bir maḥża vücūd idi bular envār-ı cūd idi

---

[626] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.563-570
[627] A.g.e.'de şiir başlığı olarak kullanılmıştır.
[628] şimden: andan a.g.e.
[629] gör: göz a.g.e.
[630] velī: belī a.g.e.

Anuŋçün ise[631] sücūd idi anuŋçün oldı feyż ilḳā

9. Ḫudāyā nūr-ı Rabbānī maḳāmuna bize aç bāb
Ki tā ol sırr-ı sübḥānī sarāyına aça ebvāb

10. Ṭoġa çün maʿrifet nūru göŋüldür aŋa āyīne
Göŋül ṣıġmaz yere göge elinde ṭutar ol Vehhāb[632]

11. Buyurdu Ḥaḳ benim ẕātum ki ṣıġmaz yere ve göge
Velī müʾmin ḳulumuŋ ben sıġarvan göŋlüne her bāb

12. Bu ḫod maʿlūm anuŋ ẕātı ki hiç şeye ḥulūl itmez
Tecellīyle ṣıġarmış pes dil cān tā ide deryāb[633]

13. Ki zīrā kibriyā-yı ẕāt ġanīdür cümleden biẕẕāt
Muḳaddesdür taʿayyünden tecellīsi gerü liʾẕẕāt

14. Vücūd-ı maḥżdur ẕātı ṣıfātı ismi efʿāli
Taʿaḳḳuldur taʿayyündür meʿānīdür bular fiʾẕ-ẕāt
[38b]
15. Vücūd aydeldegi aŋa biraz tefhīm içündür kim[634]
Ve illā künh-i ẕātından göŋül nice ala leẕẕāt

16. Belī ẕāt u ṣıfāt esmā demek dilde ʿibāretdür
Bu ʿālem dilidür denür muʿarrādur bulardan ẕāt

17. Cihānı kendü var itdi yemedi kimseden mīrāṣ
Kemāl-i cūdü ammā bir vücūda eyledi īrāṣ

[631] ise: iş a.g.e.
[632] Vehhāb: "Karşılıksız, bolca veren." Allah'ın isimlerinden biridir.
[633] pes dil cān tā ide deryāb: pes ki tā dil cān ide deryāb a.g.e.
[634] kim: çün a.g.e.

18. Ki tā kendü kemālātı görüne deyü bir yüzden[635]
Ḫafiyyātı celīyyāta gele tā eyledi iḍdāṣ

19. Ki ʿālem şaḫṣınuŋ iki yüzü var birisin aŋa
Dutar kim tā vücūd ala bu ile söyleye ebḍāṣ

20. İkinci yüzü kendüden yaŋadur bu yüzü dā'im
ʿAdemdür kimse anuŋla ne vech ile ola beḫḍāṣ

21. Ol evvel yüzünü evvel vücūda ider istiḫrāc
Vücūd anuŋ vücūdunu ʿademden pes ider[636] iḫrāc

22. Velīkin işbu vech ile ʿademden var ider anı
Kim esmā vü ṣıfāt evvel iderler ẕātına miʿrāc

23. Ne ismi her vücūdu kim ṭaleb iderse ẕātından
Aŋa göre ider īcād deŋize göredür emvāc

24. Tecellīler pes esmāya göre olur bu ʿālemde
Tecellīler ider iẓhār taʿayyünler olur efvāc

25. Tecellī ol durur ġayb-ı hüviyyetden ġanī Fettāḥ[637]
Ṭaleb ider ẓuhūr iẓhār açа tā ʿāleme miftāḥ

26. Ki tā insān-ı kāmilden ola ẓāhir anuŋ ʿilmi
Ṣıfātına ola mişkāt ola tā ẕātına[638] mişbāḥ
[39a]

27. Ki zīrā kendü buyurdu ki ben bir gizlü kenz idüm
Diledim kim bilineydüm yaratdım cism ile ervāḥ

---

[635] deyü bir yüzden: gerü bir yüze a.g.e.
[636] pes ider: ider pes a.g.e.
[637] Fettāḥ: "Fetheden, açan" Allah'ın isimlerinden biridir.
[638] tā ẕātına: ẕātına tā a.g.e.

28. Düşüpdür imdi bu insān dü ʿālem cismüne bir cān
Yönü Ḥaḳḳa özü ḫalḳa[639] yüzü gözü sözü bevvāḥ

29. Yürek gibi ṭurup rubʿ-ı şimālīde olur ressāḫ
İçinde nefs ü anda ḳalb ü anda rūḥu olur sāḫ

30. Bu ḳalb ü cān cihānuna ḳurupdur ṣūreti ıḳlīd
Ki rūḥa ḳalbi ḳalbe[640] nefs ü nefse cismi ḫilʿat nāḫ

31. Ki ṣūret naḳşı niceyse bu nefs ü ḳalb ü ʿaḳl u cān
Hemīn bir birine beŋzer taʿayyünde degül ırāḫ

32. İçi ṭaşındaġın zīrā anuŋçün ḳablamışdur kim
Geçe ḥükmü içüŋ ṭaşa ola ṭaşı içe neṣṣāḫ

33. Çü bu ġayb ü şehādetden Ḥaḳ anı eyledi īcād
Olur pes ṣūret ü maʿnā ḥaḳīḳatde Ḥaḳḳa seccād

34. Ki bu ġayb ü şehādet kim yed-i ḳudretdür ikisin[641]
Getirdüler iki nesne ki bire ideler irṣād

35. Biri ervāḥ-ı ḳudsiyye getürdi ʿālem-i āyīne
Biri ecsām-ı ṣūriyye getürdi eyledi efrād

36. Anuŋçün oldı bu insān ḳamu esmāyı cāmiʿ kim
Ki ġayb ile şehādetden[642] bulupdur Rabbına irşād

37. Gözüŋ aç pes temāşā ḳıl bu ṣunʿ-ı ṣāniʿ-i ol şād
Ki ṣāniʿ gerü ṣunından bilinür nicedür üstād

[639] Ḫalka: ḫalḳla a.g.e.
[640] ḳalbi ḳalbe: ḳalb ü ḳalbe a.g.e.
[641] ikisin: ikisi a.g.e.
[642] şehādetden: şehādetde a.g.e.

38. Kemāli kişinüŋ kim var ne miḳdār ise ẕātında
Bilinmez ille işinden olur işi ile ol yād

[39b]

39. Naẓar ḳıl imdi bu insān nice kāmil düşüpdür kim
Ki bu mecmūʿ-ı mevcūdāt bunuŋla oldılar ābād

40. Naẓar ḳıl nice sālikdür ḥarīm-i ḳuds-i lāhūta
Neẓar ḳıl nice ṭālibdür döker yaşı ider feryād

41. Naẓar ḳıl yere ve göge dilerseŋ olasın bīdār
Naẓar ḳıl andan insāna dilerseŋ göresin dīdār

42. Anuŋ sulṭānlıġın bilmek dilerseŋ ṣunʿunu gözle
Ki her bir nesne şāhiddür kemāline anuŋ ey yār

43. Güneş gibi münevverdür anuŋ her ẕerrede nūru
Velī ġāyet ẓuhūrundan ḫafīdür göremez deyyār

44. Ḳamu eşyā maḥallinde kemālince yaraşıḳdur
Ḳamu bu mādde ve ṣūret düşüpdür aŋa maʿnīdār

45. İşit bārī bu esrāruŋ beyānından diyem biraz
Senüŋle çünki maʿnīde bilişdik düşdük ehl-i rāz

46. Anuŋçün maẓhar-ı Ḥaḳdur bu insān-ı bedīʿ-i īcād
Ki zīrā Ḥaḳ tecellīden çün itdi cilveye āġāz

47. Hüviyyetde ṣıfāt esmā mużāf olmazdı ẕātına
Muʿarrādı taʿayyünden anuŋdu kibriyā iʿzāz

48. Bilindi feyż-i aḳdesden pes evvel ʿilm-i ẕātīsi
O düşdü ẕātına maẓhar kim ede ḥükmünü ibrāz

49. Bu kez bu ʿilm-i ẕātīsi diledi ide istīnās
Meẓāhir iḳtiżā itdi ṣıfāta eyledi īnās

50. Ṣıfāta ẕāt mużāf oldı belürdi ṭalʿat-ı esmā
Meẓāhir oldı pes esmā ṣıfāta eyledi iclās
[40a]
51. Ṣıfāt esmā taʿayyünde meẓāhir oldılar ẕāta
Meẓāhir istedi bunlar da tā kim vereler enfās

52. Ki üç nesne meẓāhirsiz bilinmez nicedür aṣlā
Biri ʿilm ü ikinci nūr üçüncüsü vücūd ey nās
643

53. Kim ola ayda kim bildüm[644] nedür ol lā-yezāl Allāh
Bilen bulan gerü oldır özünü bī-zevāl Allāh

54. Deme bu cümle hep oldır ki her yüzden olur ẓāhir
Arada kimse yoḳ ol var hemīn ol ẕü'l-cemāl Allāh

55. Bu sözler hep ḥaḳīḳatde şerīʿatde küfürdür kim
Taʿayyün lā-taʿayyünden ġanīdür ẕü'l-celāl Allāh

56. Bu ʿālem hep meẓāhirdür getürdi ʿālem-i ġaybden
Kemālātun ḳılar iẓhār bulardan ẕüʾl-kemāl Allāh

57. Ḥaḳīḳatde odur mevcūd bu söze demezem lā lā
Velīkin bil bu andandur degül [645] bu bu ol kellā

58. Vücūdu ʿālemüŋ zīrā anuŋla gör neye beŋzer
Ki bir pertāb irer göze güneşden gözleseŋ illā

643 A.g.e'de birçok beyit daha var.
644 bildüm: bildün a.g.e.
645 -: ol a.g.e.

59. Ne vardur ne ḫod[646] yoḳdur ol velī öyle görünür ol
Güneşdür kim atar tīġin ve illā yoġ olur aṣlā

60. Bu ʿālemde bunuŋ gibi anuŋ nūranadur pertāb
Tecellīdür cemālüne eger ḳılmazsa olur lā

61. Cemāli ẕātına maẓhar nitekim şemse bu bedr ay
Cemālünüŋ kemālīdür celāline olan ārāy

62. Cemāli ism-i aʿẓamdan olur ẓāhir kemālince
Muḥammed ism-i aʿẓamdır ṭoġubdur ʿāleme ṭuġray
[40b]
63. Pes anuŋ ẕātuna andan gözet kim göresin lā-şek
Vegerni ḳanı sen ḳanı ki ẕātına irişmez rāy

64. Eger gözler yetişmezse ki göre beŋlerin şemsüŋ
Velīkin gösterür anuŋ yaŋaġı ʿaksini bedr ay

172[647]

AMMĀ MARİFETÜ'N-NEFS[648]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Elā ey lāmiʿül-envār ḳapuŋdur merṣad-ı eṣnā
Veyā ey cāmiʿül-esrār ṭapuŋdur maḳṣad-ı aḳṣā[649]

2. Ḳapuŋ dīvānuna gerü getürdim nīlgūn bir cām
Ṭapuŋ līvānına gerü yetürdim bāde-i maʿnā

3. Bu maʿnīden gerek altın yere dürler niṣār idem
Ṣunam oddan ḳadeḥlerden şarāb-ı kevṣer-i meṣnā

---

[646] ḫod: hu a.g.e.
[647] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.581-589
[648] A.g.e'de şiir başlığı olarak geçmektedir.
[649] aḳṣā: esnā a.g.e.

4. Melek ṣuna felek bāde içe anı melik-zāde
Revānı ola āzāde saça cāna ṣenā Sīnā

5. Şarābımdan içe cānıŋ bula miʿrāc-ı rūḥānī
Göre sāḳī anı ayda ki *sübḥāne ʾlleẕī isrā*[650]

6. Nice cān içmeye anı çü sulṭān meclisidür bu
Ḫuṣūṣā kim cemālünden açupdur manẓar-ı eclā

7. Ne dürler kim[651] niṣār itdim ḳulaḳ urduŋ mu hiç aŋa
Ne gevherler getirdümdi kim altun tācadı evlā

8. Bu kez vācib olupdur kim ḥaḳāyıḳda olam ġavvāṣ
Ki baḥr-i bī-nihāyetden ṣunam āb-ı ḥayāt aḥlā

9. Ki tā ol yüce dergāhı göricek bilesin kimdür
Ki her kim nefsini bilse bilür ol Rabbini aʿlā

10. Gel imdi nefsüŋi bilmek ḥaḳīḳatde nedür aydam
Eger tevfīḳ-i Rabbānī verürse göŋlüme mevlā
[41a]
11. Bu bābda çoḳ durur aḫbār velī üçü durur muḫtar
Şu sözü söylemeklik var kim ola ḥüccet-i aḳvā

12. Birisin Şeyḫ Ġazālī dedi nefs ʿaḳl u ḳalb[652] u rūḥ
Bu dördü bir lāṭīf şeydür ki dört ism[653] verdüler evfā

13. Ḫaḳīḳat oldır insāna mükellefdür muḫāṭabdur
Hem oldır emr-i Rabbānī gerü aŋa ḳılar rucʿā

[650] isrā: esrā a.g.e., sübḥāne ʾlleẕī isrā: "Sūre başlarındaki harflerdendir." (İsrā 17/ 1)
[651] dürler kim: cevherler a.g.e.
[652] ʿaḳl u ḳalb :ḳalb u ʿaḳl a.g.e.
[653] ism: ad a.g.e.

14. İkinci Faḫr-i Rāzī der ki Tefsīr-i Kebīründe
Ki rūḥ bir cevher-i ḳudsī durur kim ol durur eẕhā

15. Mücerreddür taḥayyüzden ki ḥayyizde ḥulūl itmez
Mükāşifler riyāżīler bunu edindüler fetvā

16. Dedi hem nefs-i insānī ki cevherdür o cismānī
Lāṭīf ü ṣāfī nūrānī semāvīdür yüzü ebhā

17. Üçüncü bu ayıtmışdur müeyyed Şeyḫ Cendī kim
Ki Ḥaḳ çün cevher-i rūḥu yaratdı eyledi ezkā

18. Velīkin rūḥu bilmekde bu ʿaḳluŋ ʿilmi ḳāṣırdur
Kim oldır emr-i Rabbānī anuŋ emri durur aḫfā

19. Bu rūḥdan gerü ol Allāh yaratdı cevher-i ṣānī
Ki nefs-i nāṭıḳa derler aŋa ad ey yüzü aḍḥā

20. Bu cismi ol durur iden ʿimāret bir nice müddet
Şehādet ʿālemün oldır iden idrāk iden enḳā

21. Velī nefsüŋ ẓuhūrātı taʿalluḳda bilinür der
Taʿalluḳsuz bilinmez der budur pes[654] ḥāṣıl-ı fetvā

22. Anı Ḥaḳ vāsıṭa ḳıldı bu rūḥ u cism arasında
Anı hem rābıṭa ḳıldı bu iki cevhere cedvā
[41b]
23. Ki zīrā rūḥ ile cismüŋ arasında bu nefs ile
Var idi bir iki nisbet anuŋçün oldı ol erḳā

24. Biri budur ki vaḥdetde münāsib idi ol cāna

[654] pes: der a.g.e.

Anuŋçün cāna māʾildi kim ola ḥükmünü aḥmā

25. İkinci bu kim ol cisme münāsib idi keşretde
Anuŋçün aŋa māʾildi kim ola işine aḫrā

26. Alup pes rūḥ-ı ḳudsīnüŋ kemālātun bu kez nefs
Erişdürür idi cisme ki tā kim cism ola etḳā

27. Taʿayyün kim olur nefse virür bu rūḥ-ı nūrānī
Ki cismānī mizācınca bulur anı olur zülfā

28. Nitekim rūḥ-ı nūrānī taʿayyün kim olur[655] bunda
O Raḥmānī nefesdendür alur olur aŋa meclā

29. Budur uş nefsini bilmek şu deŋlü kim dedi bunlar
Velī üç vech ile bilmek durur bil ġāyet-i ḳuṣvā

30. Biri budur kişi nefsi nedür bile ḥaḳīḳatce
İkincisi ṭabīʿatçe üçüncü ḫaṣṣasın cemʿā

31. Bu nefs şol vaḳt bilünür kim biline kim durur insān
Kim andan yol gider Ḥaḳḳa bilünür maḳṣad-ı aḳṣā

[656]

32. Anuŋçün der muḥaḳḳıḳlar ki bu insān ḥaḳīḳatde
Budur sırr-ı İlāhī kim bunuŋdur ṣūret-i ḥüsnā

33. Ki bu mecmūʿ-ı esrārı ne deŋlü varsa envārı
Muḥammedden bu iẓhārı getürdi eyledi büşrā

34. Anuŋçün imdi ẓāhirdür ḳamu āfāḳ u enfüs kim

[655] olur: alır a.g.e.
[656] A.g.e.'e göre arada çok fazla beyit atlamış.

Bu insānuŋ vücūdundan olur ʿālemlere ẕikrā

[42a]

35. Bu rāzı bilmege şāhā gerekdür meşreb-i ṣāfī[657]
Ki tā ẕevḳ-i ṣaḥīḥ ile biline ġāyet-i mermā

36. Meşāyiḫ iki dürlüdür birisi maşrıḳīlerdür
Birisi maġribīlerdür bulardur ʿilm ile binā

37. Olar[658] kim maşrıḳīlerdür gerekdür der riyāẕet kim
Ki tā ṭālib sülūk ide riyāẕetle bula pervā

38. Dediler maġribīler kim riyāẕet yolu güç yoldır
Gerekdür erbaʿīnler kim yenile menn ile selvā

39. Velīkin ṭālibe evvel gerekdür maʿrifet nūru
Ki bundan tiz irer ṭālib ider maḳṣūdunu dervā

40. Bizim ʿirfānımız sırrı aŋa ʿayn-i riyāẕetdür
Kim ider maʿrifet nūru ol olmuş göŋlünü iḥyā

41. Muḥaḳḳıḳlar bu tevcīhi müsellem duttular zīrā
Riyāẕetden murād oldır ki ṭālibler ola eşfā

42. Güneş istedigi kişi budur kim erişe nūra
Kişi kendü güneş olsa nider nūru veyā peymā

43. Gel imdi işbu taṣvīre göŋül levḥin mücellā ḳıl
Ki tā nūr-ı İlāhīden tecellī erişe cāna

44. Ki tā bir söz idem taḳrīr ki bilmezler melekler de

[657] ṣāfī: ālī a.g.e.
[658] Olar: Bular a.g.e.

Bu ʿilmi *Kāʿbe ḳavseynden* oḳurlar yāḫūd *ev ednā*[659]

45. Bu sözü[660] bilmege zīrā gerek kim cān ide miʿrāc
Geçe yiri gögü yaʿnī ḳoya dünyā ile ʿuḳbā

46. Cihānuŋ māverāsında ḳurupdur ḫayme ʿāşıḳlar
Pes andan ʿaşḳ kelāmından dökerler nükte-i ġarrā
[42b]
47. Bu tedḳīḳüŋ feżāsında ḳuram bir ḫayme kim bende
İçinde ʿarż idem bir yüz ki gözler görmedi aṣlā

48. Göre ṭālib ola āgāh[661] ire sālik aŋa nāgāh
Eger keşf eyleye Allāh ḳomayam vaʿdeye ferdā

49. Budur ol kim kişi Ḥaḳḳı[662] bugün bulmazsa ẕevḳ ile
Ḳıyāmetde daḫı bulmaz bulamaz anda bir mencā

50. Demişlerdür muḥaḳḳıklar gerekdür ṭālibe bunda
Ki vicdān ile Allāhı görebile bula melcā

51. Bu oldır ẕātına anuŋ münezzeh duta gözlerden
Cevāhirden ʿarażlardan anı tecrīd ide yektā

52. Bu kez vicdān ile anuŋ vücūdundan göre bir nūr
Bu nūr anuŋ vücūdunu ʿayān ide aŋa ẕevḳā

53. Budur anı ki cevhersiz ʿarażsız gördüler derler
Nitekim ṣavt ile ḥarfsiz sözün işitdüler Ḥaḳḳa

---

[659] Ḳabe ḳavseyn: "Fe kāne kābe kavseyni ev ednā" "(Peygambere olan mesafesi) iki yay aralığı kadar, yahut daha az oldu." (Necm 53/ 9)
[660] sözü: sırrı a.g.e.
[661] ṭālib ola āgāh: tā ṭālib-i āgāh a.g.e.
[662] Ḥaḳḳı: Ḥaḳḳın a.g.e.

54. Budur anı ki ẕevḳ ile görem bir kez deyü nāgāh
Tecellī ṭaġına varup bu gözden gördidi Mūsā

55. Budur anı ki şevḳ ile görem deyü iderdi āh
Tecerrüd şehrine göge bu yüzden aġdıdı[663] Īsā

56. Budur anı ki ʿaşḳ ile görem bir kez deyü şāyed
Teferrüd mülkine girüp bu sözden vardıdı Yaḥyā

57. Anı ancaḳ Ḥabību'llāh Muḥammed gördü dünyāda
Ki çıḳmışdı yeri gögü bulupdu Ḥaḳ ile maḥyā

58. O gösterdür gerü bunda tecellī māverāsından
Ki zīrā maẓharı oldır o şāhlar şāhınuŋ şāhā

[43a]

173[664]

MEDHÜ'N-NEBĪ (S.A.)[665]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Cihānuŋ cānı vü cānuŋ Muḥammeddür çü cānānı
Ki ḳaʿaṭıdır maḳālātı
Ol ola çünki cānānı nice sevmeye cān anı
Ki ṣāʿṭıdır delālātı

2. Odur cānān yaradan cān edündü çün anı cānān
Ki maḥcūb itdi ẕātına
Sever anı ḳamu cānān odur bu cānlaruŋ cānı
Ki camiʿ dür kemālātı

[663] aġdıdı: irdidi a.g.e.
[664] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.519-524
[665] A.g.e.'de şiir başlığı olarak verilmiştir.

3. Odur bu cānlaruŋ cānı odur serverlerin ġānı
   Çün ol sulṭān-ı kevneyndir
   Odur gevherlerüŋ ḳanı o bildi buldı sulṭānı
   Ki ṣādıḳdur risālātı

4. Odur sulṭān ki ẕātından tecellī itdi ẕātına
   Hüviyyetden ḥicāb açup
   Getürdi ʿilm-i ġaybundan ẓuhūra nūr-ı Sübḥānı
   Ki nāṭıḳdur celālātı

5. Odur sübḥān kim ol nūru muṣavver itdi ʿālemde
   Muẓaffer fer müeyyed yed
   Ki tā sırr-ı maḥabbetden erişe feyż-i Raḥmānī
   Ki vaṣl ide ġayālātı

666

6. Odur Mennān-ı aʿlā kim ol ism-i aʿẓamsuŋ resmin
   Ki ʿunvān itmege adın
   Getürdi levḥ-i maḥfūẓu ki yaza dīn ü Deyyānı
   Ki defʿ ide mübālātı

7. Odur Deyyān-ı aʿẓam[667] kim getürdi arşı bir ḳubbe
   Niṭāḳında ḳura ġayme
   ʿUrūcunuŋ burūcunda ṭoġa ol şems-i Yezdānī
   Ede māha mübāhātı

8. Odur Yezdān-ı ʿālem kim ḳodu ṣaḥnında bir kürsī
   Ona vaḥdet sarāyında

---

666 A.g.e.'de kayıtlı dörtlük:
Odur Raḥmān ki raḥmetden getürdi bir ḳalem evvel
Ola tā ilmine mazhar
Ki yaza adını anun biline ʿilm-i Mennānı
Buluna anda hālātı

667 aʿẓam: ʿālem a.g.e.

Ki dārü'l-mülküne anuŋ ḳura eyvān-ı Ḥannānı
Ki refʿ ide mekānātı

9. Odur Ḥannān u ʿAllām ol kim eflāküŋ muḥīṭātın
Ṣala tā merkeze sāye
Ḫıyāmun sāyebān itdi ere tā devre devrānı
Ki devr ide[668] muḥīṭātı

10. Muḥīṭ oldır ki bāsıṭdur bisāṭ-ı ferşi basṭ itdi
Ayaġı altına anuŋ
Ki saṭḥınuŋ firāşunda ḳura tā ʿālī eyvānı
Dike ʿizzetle rāyātı

11. Çü düzdü işbu nāsūtu erişdi emr-i lāhūtī
Gelüp vaḥdānī sırrından
Ki bu pergār-ı vaḥdetde ḳoya bir noḳṭa insānı
Aŋa keşf ide sübḥātı

12. Bu insān ṣūreti maʿnā ola tā ḳıble-i ʿālem
Çün oldır maẓhar-ı Hādī
Ḳıla ol ḳıbleye iḳbāl bilen miḥrāb-ı rūḥānī
Ḳabūl ola münācātı

13. Çün insān ḫilʿatun giydi saʿādet tācın urundu
Bu cismānī vilāyetde
Binüp pes devlet atına yürüdü ṭutdu meydānı
Başup arżı semāvātı

14. Pes andan minber-i ʿarşda oḳutdu adına ḫuṭbe
Çü sulṭān eyledi anı
Ḳazıtdı adına sikke ḳurup kürside eyvānı[669]

[668] Ki devr ide: Tedāvīre a.g.e.
[669] eyvānı: līvānı a.g.e.

Ola aʿlā maḳālātı[670]

[43b]

15. Buyurdu sancaġın eflāk ẕürāsınuŋ verāsında
Yaşadı anda Mīkāʾīl
Buyurdu indi Cebrāʾīl bile menşūr-ı Rabbānī
Aŋa vaḥy itdi āyātı

16. Leʿamruk[671] tacını urdu ridā giydürdi levlākī
Çün ikrām eyledi aŋa
Berātın verdi ḥuccetden nişānun urdu bürhānı
Ki żabṭ ide reʿāyātı

17. Ḳodu başında bir devlet[672] ki farḳı geçdi tā fevḳā
Geçüp ṭāḳ-ı muʿallādan
Ḳodu mecmūʿ-ı mevcūdāt pes ayaġına pīşānī
Çü gördüler kerāmātı

18. Ḳodu alnında bir devlet kim anuŋ devletünde ḫalḳ
Gelüp bu ʿālem-i mülke
Sebeb ol oldı buldılar ḳamu inʿāmı iḥsānı
Saʿādātı siyādātı

19. Ḳodu ḳaşında[673] bir heyet ki ṣayd-ı kāināt ide
Ki ṣayyād-ı Ṣameddür ol
Ki kirpikden ḫadengini atıcaḳ ola ḳurbānı
Ala cümle beriyyātı

20. Ḳodu gözünde bir ṣanʿat ki bir kerre baḳışında
Tamām eṭrāf-ı āfāḳa
Görürdü şarḳ ile ġarbı ʿayān olurdu aʿyānı

---

[670] maḳālātı: maḳāmātı a.g.e.
[671] Leʿamruk: "Senin ömrüne and olsun,yemin olsun." ayetinden iktibastır. (Hicr 15/ 72)
[672] devlet: rifʿat a.g.e.
[673] ḳaşında: başında a.g.e.

ʿİmārātı ġarābātı

21. Ḳodu semʿinde bir ḳudret ki Cebrā'īle emr olsa
Cenāb-ı lā-yezālīden
İşidirdi anı fiʾl-ḥāl[674] bilürdi veche Furḳānı
İşārāt u ʿibārātı

22. Ḳodu yüzünde bir ṭalʿat ki her kim görsedi bir kez
İrürdi gövdede cānı
Ṣanurdı kim yaŋaġında güneş iderdi seyrānı
Uçardı göge ẕerrātı

23. Ḳodu burnunda bir ġaṣlet kim irerdi meşāmına
Cemīʿ-i ʿālemüŋ ṭībi
Ḫuṣūṣā cennet-i ʿAdnüŋ gelürdi rīḥı elvānı
Ki mevc ururdu ravżātı

24. Ḳodu dilünde bir ḥikmet kemālince belāġatden
Kim ibṭāl eyleyüp siḥri
Meʿānīnüŋ bedīʿinden beyān iderdi tıbyānı
Edā edüp beyānātı

25. Ḳodu ḳolunda bir ḳuvvet ki bir ḳabża ʿubār[675]ile
Helāk eylerdi[676] aḥzābı
Ne yere ṣunsa irerdi erişdirürdi dermānı
Ṣavardı andan āfātı

26. Ḳodu ṣadrında bir ḳalbi kim ola ʿilmüne maḫzen
Gelüp ġayb ibtidāsından
Aḳup deryā-yı ḥikmetden dökerdi dilde Ḳurʾānı

[674] fiʾl-ḥāl: derhāl a.g.e.
[675] ʿubār: ġubār a.g.e.
[676] eylerdi: ederdi a.g.e.

Biline tā nihāyātı

27. Ḳodu ḳalbünde bir nūru kim anuŋ şemʿ-i pertābı
Żiyāsı inʿikās edüp
İrerdi düpdüz ekvāna ḳılardı anı nūrānī
Ki ʿarşı vü ferşi[677] cennātı

28. Ḳodu ayaġına ḳuvvet ki ṭayy-ı mümkināt ide
Kim hem ṭayy-ı zamān ide
Berāber ola ʿarş u ferş göre[678] bu cümle ekvānı
Kim irgüre hidāyātı
[44a]

29. Şu vaḳtindi bu maʿnīler ki yeryüzündedi ol māh
Kim ol bedr-i kemāl idi
Ḳaçan kim göklere çıḳdı yüceldi ṭalʿatı şānı
Daḫı artdı dirāyātı

30. Ne yere ḳalbi kim irse irerdi ḳalebi anda
Kim ol ṣadr-ı celāl idi
Anuŋçün iki sāʿatde gezüpdi cümle keyvānı
Burāḳ u berḳ idi atı

31. Anuŋçün bir nefesde ol geçüpdü Beyt-i Maḳdisden
Ki maḳṣūdu muḳaddesdi
Anuŋçün bir naẓarda ol çıḳupdı ḥadd-i imkānı
Odı aḳṣā-yı ġāyātı

32. Anuŋçün şerʿi aʿlādır anuŋ cümle şerāyiden
Kim oldır seyyid-i ʿālem
Anuŋçün dīni nesḫ itdi anuŋ mecmūʿ-ı edyānı
Ki şāmildür diyānātı

[677] ʿarşı vü ferşi: ʿarşı ferşi a.g.e.
[678] göre: geze a.g.e.

33. Anuŋçün ümmet islāmun irürdi ḳadr-i aʿlāya
Hem andan nūr-ı Mevlāya
Anuŋçün himmet aʿlāmın yüceldüp ḳurdu seyvānı
Erişdürdi ḥimāyātı

34. Anuŋçün Kibriyā-yı ẕāt niḳāb açmış idi aŋa
Cemālün ʿarż edüp her bār
Anuŋçün vāṣıl itmişdü cihāndan kendüye anı
Ḳoyup mecmūʿ-ı leẕẕātı

35. Anuŋçün kendüye anı muḥib maḥbūb edinmişdü
Ki ʿayn-ı sırr-ı vaḥdeti
Anuŋçün vācid ü mevcūd olupdu buldı vicdānı
Tevācüde vücūdātı

36. Anuŋçün aŋa bildürdi ki vaṣlı yig firāḳundan
Ki ʿālemde naẓīri yoḳ
Anuŋçün ana ṭoydurdu ol ev bāḳī bu ev fānī
Ki dükenmez beliyyātı

37. Anuŋçün işbu ʿālemden sefer ḳıldı güẕer ḳıldı
Kim ol ev yig idi bundan
Anuŋçün ḳodu bu mülkü beḳāda ṭutdu evṭānı
Niderler bu diyārātı

38. Anuŋçün baḫtiyār itdi ki bu da iḫtiyār itdi
Kim oldır vācib ü muḫtār
Anuŋçün ol da emr[679] itdi ki ṭutdu bu da īmānı
Ki beklerdi emānātı

39. Anuŋçün pīşvā olur gerü bu cümle insāna

[679] emr: emn a.g.e.

Ki zīrā seyyidü'l-ḫalḳdur
Anuŋçün irgürür Ḥaḳḳa bulurlar vaṣl-ı Ḥaḳḳānī
Bile envāʿ-ı ḫācātı

40. Anuŋçün **Yazıcıoġlu** ḳomuşdur rāhına baş u cān[680]
Ki ḳapusında bir ḳuldur
Anuŋçün fānī olmuşdur bilelden işbu ʿirfānı
Ḳılar aŋa taḥiyyātı

174[681]

FASLÜN FĪ BEYĀN-I RÜ'YETİ'LLĀH[682]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün
Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

[44b]

1. Elā ey ḫażret-i ẕāta delālāt isteyen insān
İşit pes intihāsından
Veyā aḳṣā-yı leẕẕāta maḳālāt isteyen insān
Diyem ben müntehāsından

2. O bir Allāh aʿlādur vücūd-ı kibriyāsından
Kim ol Allāhu ekberdür
Ki sübḥātı sarāyınuŋ serīri saṭvet-i sulṭān
Ridā-yı kibriyāsından

3. O bir sulṭān-ı eclādur celāletde cilā anuŋ
Kim anuŋdur ẓuhūr iẓhār
Celāli bārgāhında cemāli āyet-i Raḥmān
Tecellīnüŋ cilāsından

4. O bir Raḥmān-ı evlādur li lāhūt-ı hüviyyetde
Ulūhiyyet-i cenābunda

---

[680] rāhına baş u cān: yoluna cānı a.g.e.
[681] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.525-534
[682] A.g.e.'de şiir başlığı olarak kullanılmıştır.

Ki vaḥdāniyyet-i ẕāta celāli rāyet-i Mennān
Ġanīdür māsivāsından

5. O bir Mennān-ı Mevlādur ki vālīdür müvālāta
Mevālidür ḳamu ʿālem
Ol evlā-yı vilāyetde kemāli ġāyet-i deyyān
Ol aʿlā-yı livāsından

6. O bir Deyyān-ı dānādur o bir Ḥayy-ı[683] tüvānādur
Ki Ḳayyūm-ı[684] ʿavālimdür
O bir dānā[685] ve bīnādur kim oldır reh-nümā Yezdān
Eder fażlı ḫüdāsundan

7. O bir Yezdān-ı ekremdür keremden ider ikrāmı
Kerāmetler virür her dem
Hem aŋa öyle lāyıḳdur kim ola ḥilm ile Ḥannān
Ṣala sāye hümāsundan

8. O bir Ḥannān-ı ʿālemdür ki cümle ʿālemüŋ ʿilmün
Ki ʿAllāmü'l-ġuyūb oldır
Nihāyetsiz ḫazāyinden ḳılıpdur luṭf ile iḥsān
Velī aʿlā ṣenāsından

9. O bir miḥsān-ı aʿẓamdur ki bu mecmūʿ-ı mevcūdāt
Lisān-ı ḥāl ü ḳalile
Nümūdār-ı ʿaṭāsıdur kim oldır vāsiʿu'l-ġüfrān
O bī-pāyān ʿaṭāsından

10. O bir ġaybü'l-ġuyūb idi ki ẕātı kenz-i maḫfīdi
Ki didi küntü kenzen ol

[683] Ḥayy: "Ölümsüz ve daima diri olan." Allah'ın isimlerinden biridir.
[684] Ḳayyūm: "Yarattıklarının işini çeviren, her işleneni bilen." Allah'ın isimlerinden biridir.
[685] dānā: dārā a.g.e.

Cihānı eyledi iẓhār ki ẓāhir ola tā insān
Ḫaber vire Ḫudāsından

11. Ridāsı kibriyā idi izārı salṭanat anuŋ
Muḳaddesdi bilinmekden
Pes envār-ı vücūdundan tecellī eyledi efşān
Ki keşf itdi ridāsından

12. Ḫazāyin ḳapusın açdı cihāna raḥmetün ṣaçdı
Ki ʿammü'l-feyż idi çünkim
Ḫuṣūṣa işbu insāna kim inzāl eyledi Furḳān
Bilindi Muṣṭafāsından

13. Aŋa bildürdi Ḳurʾānda ki birgün yüzünü taḥḳīḳ
Ḥicābun keşf edüp nāgāh
ʿAyān edüp bu gözlerle gözikiserdür ol sübḥān
Açısardur senāsından
[45a]

14. Gel imdi diŋle ẕevḳ ile nice gözikiser Allāh
Bu ẓāhir gözlere anda
Ki tā bende bu taḥḳīḳa diyem tābende bir bürhān
Ṭola gözler żiyāsından

15. Pes evvel bil kim Allāh degüldür cism ü cismānī
Ki zīrā ẕātı vācibdür
Müberrādur muʿarrādur cihetden ol ʿaẓimüʾş-şān
Kemālince ġınāsından

16. Münezzehdür teḳābülden vücūdu inṭibāʿ itmez
Ki ẕātını gören keşi[686]
Ki zīrā işbu meẕkūrāt olurlar ḫāṣṣa-i ekvān

[686] keşi: gözde a.g.e.

Ṣüreyyānuŋ[687] ṣerāsından

17. Meʿāhāẕā dürüsdür kim ḥicābun inkişāf ide
Ḥicābı nūr-ı aʿẓamdur
Gözüke ḥażret-i ẕātı göre gözler ide īḳān
Açıla iḫtifāsından

18. Nitekim bedr olıcaḳ ay be-ġāyet rūşen olur ol
Görür anı görür gözler
Gözüke Ḥaḳ daḫı öyle taʿaḳḳul eyleye eẕhān
Açа yüzün ḫafāsından

19. Bu görmekde pes istidlāl iderler diŋle kāmiller
Delāyil ṭurġurup aŋa
Berāhīn ile iderler anuŋ iṣbātını tibyān
İşir pes ibtidāsından

20. Bu iṣbāta iki meslek ḳodular kim ola taḥḳīḳ
Ola tā müddeʿā müsbet
Birin naḳl ile bildiler birin ʿaḳl eyledi iẕʿān
Anı bildi esāsından

21. Budur naḳl ile meslek kim ki Mūsā dedidi erni
Şu vaḳt kim aġdıdı Ṭūra
Ki ẕātuŋa naẓar ḳılam anı eyle baŋa iʿlān
Görem anı ʿulāsından

22. Cevābunda buyurmuşdu kim aŋa *Lenterāni*[688] Ḥaḳ
Ki fānī göz beni görmez
Ki yā Mūsā beni bunda görem ṣanma olup ḥayrān
Geç anuŋ sen hevāsından

[687] Ṣüreyyānuŋ: Ṣüreyyāya a.g.e.
[688] Lenterānī: "Beni göremezsin." (Arāf 7 / 143)

23. Velī ṭaġa naẓar eyle mekānında ṭurursa ger
Tecellī eyleyem aŋa
Göresin yüzümü sende olasın vaṣlıma ferḥān
Bulasun derd devāsından

24. Naẓar ḳıldı görür ṭaġa tecellī eylemiş bir kez
Henüz ʿarş nūrunu açmış
Ṭutuşmuş odlara düpdüz yaḳar pāre pāre nīrān
İşidüpsün edāsından

25. Dediler çünki şarṭ itdi ṭaġuŋ ṭurmasını Allāh
Egerçi ditrer idi ol
Ne şübhe eylese pes var ṭaġuŋ ṭurmasına imkān
Ḳoparsa ger bināsından

26. Pes anuŋ ẕātını görmek muḥāl olmaya insāna
Bu ʿālemde o ʿālemde
Bu sözü itdüler taṣdīḳ getürdiler aŋa[689] īmān
İşidüp müctebāsından

27. Suʾāl itdi muḥaṣṣıllar ki çün bunda görünmez ol[690]
Egerçi var idi imkān
Niderdi pes ṭaleb edüp deŋildi ḫod anı nādān
Bilürdi mācerāsından
[45b]

28. Cevāb oldır ki ʿaşḳ ġālib olup itdi ṭaleb anı
Ki ʿaşḳa kimse ḥükm itmez
Ki ẕāhil oldı ʿilmünden ki tā vaṣla ire hicrān
Geçe cevr ü cefāsından

30. İkinci meslek oldır kim anı ʿaḳl ile bildüler

[689] aŋa: buna a.g.e.
[690] görünmez ol: görünmezdi a.g.e.

Ki cümle kāināt içre
Ki göze gözüken şeyüŋ vücūdudur bulur[691] vicdān
Bu ekvānuŋ edāsından

31. Vücūduŋ maʿnīsi oldır hüviyyet ola her şeye
Ki yaʿnī aŋa şaḫṣ ola
Çü mümkin gözükür olsa gözüke ṣāniʿ-i ʿayān
Bu ʿālem māverāsından

32. Anı çün göre bu gözler ola nūrānī bu yüzler
Görüp cennāt-ı ʿAdn içre
Kimüŋ ʿirfānı artuḳsa aŋa göre vire evṭān
Geçe varsa ḫaṭāsından

33. Suʾāl ider ki ṭālibler irer mi kimsenüŋ ʿilmi
Ledünnī ʿilmi de olsa
Anuŋ ẕātun ḥaḳīḳatde ki idrāk eyleye fürsān
Ṭoġan kişi anasından

34. Cevāb verdi[692] muḥaḳḳıḳlar ki cāyizdür kim ol Allāh
Çü ḳādirdür heme şeye
Yarada ʿilmi insānda ḥaḳīḳatde ide itkām
Edüpdür aṣfiyāsından

35. Bu yer şol yer durur bunda ṭayandı nice ayaḳlar
Ki ḳatı ḳorḳulu yerdür
Öŋet fikr it taʿaḳḳul ḳıl ṭayanma sen de ḳıl īmān
Olasın murtażāsından

36. Niçün ʿāḳil olan kişi düşe pes ẕulmet-i cehle
Görürken ʿilmüŋ envārun

[691] bulur: bilir a.g.e.
[692] verdi: itdi a.g.e.

Ḫuṣūṣa kim Resūlaʾllāh getürdi gün gibi Ḳurʾān
Kim ʿālem enbiyāʾsundan[693]

37. Egerçi künh-i ẕātında diyüpdür *mā ʿarefnāk*[694] ol
Kemālinden idi ol da
Ki ḥikmet bu idi ola ki Ḥaḳḳ-ı maʿrifet pinhān
Bilinür veʾḍ-ḍuḥāsından[695]

38. Pes anı ʿaḳl ile kimse nice idrāk ede kimdür
Bilünmez ḥadd ü resm ile
Ol āʿladır kemāline erişmez tā ebed noḳṣān
Velī gör ḥaḳ-nümāsından

39. Rivāyetdür ʿÖmer oġlu ki ʿAbdullāh ayıtmışdur
Meger birgün kim aṣḥāba
Ḫaber verdi Resūlaʾllāh nedür ol cānlara cānān
İşit ol şāh hümāsından

40. Buyurdu cennet ehlünde eŋ ednā menzili olan
Egerçi ḳamu aʿlādur
Sarāyı ola cevherden serīri dürr ile mercān
Kim aʿlādur behāsından

41. Naẓar ide cinānuna hem ezvāca naʿīmine
Tefāḫür birle cennetde
Ḫadem birle serīrine ede biŋ yıl ḳadar seyrān
Be-ġāyet irtiḳāsından[696]

42. Velī ekrem ḳul oldır kim naẓar ḳıla ṣabāḥ aḫşām
İki kez günde ol Ḥaḳḳa

[693] Kim ʿālem enbiyāʾsından: Bilinür veʾḍ-ḍuhāsından a.g.e.
[694] mā ʿarefnāk: "Seni layık olduğun şekilde bilemedik." Hadīs-i Şerif
[695] Veʾḍ-ḍuḥā: Sūre başlarındaki harflerdendir. (Duhā 93/ 1)
[696] Be-ġāyet irtiḳāsından: Giyüp dürlü libāsından a.g.e.

Yüzünü göre Allāhuŋ aŋa vaṣlın ḳıla erzān
Giyüp dürlü libāsından[697]
[46a]

43. Pes andan uşbu āyeti[698] oḳudu itdi istişhād
Sözüne tā delīl ola
Edindü anı istidlāl ol istidlāli istinsān
Verüp cānlar ġıdāsından
Vücūhun yevmeiẕin nādıratün ilā rabbihā nāẓıre[699]

44. Ṣaḥābīden dediler kim ḳamumuz yā Resūlaʾllāh
Ḥaḳḳı cennet maḳāmunda
ʿAceb göremiyüz anı bula mı cümlemüz rıḍvān
Erişe mi rıżāsından

45. Buyurdu kim belī anı görürsüz işbu gözlerle
Gümānsuz cennet içinde
Dedi aŋa nişān olsa yā olsa ʿaḳl ile mīzān
Eṣer olsa seḫāsından

46. Buyurdu bedr gicesi kişi görmeye mi ayı
Eger gözü görer olsa
Dedi şeksüz anı görür açıḳ olursa ger eyvān
Bulut gitse semāsından

47. Buyurdu kim bu ay anuŋ yaratduġı durur çünkim
Yaratdı nūr içün anı
Ol öyle gözükdür olsa naẓarda eylese cevlān
Semāsınuŋ ẕürāsından

48. Ol Allāhu Teʿālā ḫod daḫı aʿẓam durur andan

[697] Giyüp dürlü libasından: Be-ġāyet irtiḳāsından a.g.e.
[698] andan uşbu āyeti: uşbu āyeti andan a.g.e.
[699] Nice yüzler vardır ki o gün (kıyamette) güzelliği ile parıldar, (o yüzler) Rablerine bakarlar." (Kıyāme 75/ 22-23)

Kim ol bir pertevindendür
Pes anı cennet içinde göremez ḳalmaya bir cān
Faḳīr ü aġniyāsından

49. Demişdür diŋle kāmiller olur ḫalḳ anda dört eṣnāf
Ne deŋlü var ise insān
Birisi mürselīndür kim bulardı ṣāḥibüʾl-edyān
Ḫalāyıḳ müḳtedāsından

50. İkinci enbiyāʾdur kim ḫabercilerdi Allāhdan
Ki bir bildirdüler anı
Üçüncü evliyādur kim olurlardı bular erkān
Cihānuŋ evliyāsundan

51. Budur dördüncüsü anuŋ ki müminler idi bī-şek
Ḥaḳḳı tevḥīd iderlerdi
Gelüpdü devr-i ādemden erince āḫīre ezmān
Ṣaġından mübtelāsından

52. Otura işbu dört eṣnāf bu kez cennāt-ı ʿAdn içre
Muʿazzezler muʿallālar
Keṣīb-i ebyāż üstünde ḳamu yer yer dutup meydān
ʿAvām u etḳıyāsından
53. Otura cümle mürseller menābirde muʿazzezler
Erüp aḳṣā-yı iʿzāza
Bile hem enbiyāʾ ṣaf ṣaf mükerremler ḳamu iḫvān
Ṣāfiyden eṣfiyāsından[700]

54. Otura evliyā cevḳı muʿallā taḫtlar üstünde
Erüp aʿlā-yı taʿẓīme
Otura bile ʿālimler ḳamu ṣaf ṣaf olup aḳrān

[700] eṣfiyāsından: evṣiyāsından a.g.e.

Celīden aḫfiyāsından

55. Otura cümle müminler gelüp yer yer merātibce
Erüp evlā-yı ikrāma
Eger ezvāc eger ensāl eger aḥbāb eger aḫdān
Kesilmez āşināsından

56. Gele cümle melāyikler[701] iʿāṭa[702] ide insānı
Ayaġın ṭuralar ṣaf ṣaf
Ḳamu yüzler duṭup aŋa küyerler irişe fermān
Ṣuna vaṣlı saḳāsından
[46b]

57. Cemīʿ-i muntaẓır aŋa celāli perdesin ʿAllāh
Kemāl-i luṭf edüp nāgāh
Ne vaḳtin keşf ide bir kez cemālün göstere tābān
Erişdüre vefāsından

58. Celāli ḳadri aʿlādur çün eṭvār-ı tecellīden
Cemāli nūru eclādur pes envār-ı tecellīden

175[703]

BİSMİLLĀHİRRAHMĀNİRRAHİM

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün

1. İlāhün Vāḥidün Rabbün Teʿālā
Hüva'llāhü'l-Bedīüʿl-Ḥaḳḳu'l-ʿalā[704]

2. Teʿālā ẕātühü lemmā tecellā
Minʾel-ġaybi ileʾl-ʿayni fecellā[705]

[701] melāyikler: melāyik hem a.g.e.
[702] iʿāṭa: ihāta a.g.e.
[703] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.2-7
[704] O tek ilahtır. Yüce Rabbdir. O, kainatı yoktan yaratan Hak olan yüce Allahtır.
[705] Gayb aleminden zahir alemine tecelli ettiği zaman o Rabbin zatı yücedir, celidir.

3. Eḥaddur ẕātı müstecmiʿ ṣıfātı
   Tecellī ẕātına esmāsı meclā

4. Muḳaddesdür celāli kibriyāsı
   Kemāl-i salṭanatda şānı eclā

5. Kemāline bu mevcūdāt āyāt
   Cemālüne dü ʿālemler mücellā

6. Çün oldır ʿālim-i ġayb ü şehādet
   Pes oldır ḳādir ü Ḫallāḳ u Mevlā

7. Taḥayyürde ḳamu efḫam u evhām
   Anuŋ dergāhı ʿizzetünde teʿālā

8. Cemīʿ-i kāinātı ḳıldı ibdāʿ
   Delāyil ḳıldı ẕātına muʿallā

9. Anuŋdur naṣr u ʿizzet cūd u raḥmet
   Anuŋdur ġayb u ʿayn uḫrā vü ūlā

10. Çü ferdāniyyet anuŋ ḥamd aŋadur
    Çü vaḥdāniyyet anuŋ şükr-i evlā

NAT-İ RESŪLAʿLLĀH [706]

11. Ki maḥbūbunu ḳıldı[707] bize irsāl
    Muḥammed Aḥmed ü Maḥmūd u aṣfā

12. Anı kendü içün ḫalḳı anuŋçün
    Yaratdı ṭalʿatını itdi muṣaffā

[706] A.g.e.'de bu başlık ile şiir ayrılmıştır.

[707] ḳıldı: itdi a.g.e.

13. Cemīʿ-i enbiyāʾ ümmetdür aŋa
Ḳamu ʿālemlere aḳṣā-yı mermā

14. Aŋa ḫādim emīnüʾllāhi cibrīl
Maḳāmı Ḳāʿbe ḳavseyni ev ednā[708]

15. Kemāli ẓāhir oldı biʾl-bedāhe
Şu dem kim refref ile oldı aḫfā

16. Ayaġı tozunu ʿarş itdi ḳıble
Anuŋçün oldı ʿarşuŋ ḳadri erḳā

17. Ḳamu edyānı dīni ḳıldı mensūḫ
Anuŋçün şirʿatidür ḫayr ü ebḳā

18. Ay iki pāre oldı parmaġundan
Anuŋçün şems-i kevneyn oldı ebhā

19. İçipdür ḥavżınuŋ bir ḳaṭresinden
Anuŋçün zindedür Ḫıżr ile ʿĪsā

20. Çü meddāḥı ola Allāhu aʿẓam
Ḳıyās [709] kimdür ol sulṭān-ı āʿlā

NAT-İ HÜLEFĀİʾR-RĀŞİDĪN[710]

21. Ayaġına çü ṭopraḳ oldı aṣḥāb
Felekler başına tāc oldı eṣnā

22. Bu meydāna çü evvel geldi ṣıddīḳ
Ḳamudan ṣıdḳ içünde oldı evlā[711]

[708] ḳabe ḳavseyn: "(Peygambere olan mesafesi) iki yay aralığı kadar, yahut daha az oldu." (Necm 53/ 9)
[709] -: et a.g.e.
[710] A.g.e.'de şiir bu başlık ile ayrılmıştır.
[711] evlā: agnā a.g.e.

23. Ne kim ol bārgāh-ı kibriyādan
Alup geldi resūl esrār-ı meşnā

24. Aŋa bildürdi ol sulṭān-ı kevneyn
Ledünnī ʿilmüni esmā-i ḥüsnā

[47a]

25. ʿÖmer erdi bu eyvāna ikinci
İşi ʿadl ü sözü ḥaḳ fiʿli taḳvā

26. Resūlaʾllāh ayıtdı gelmesem ben
Sen olurduŋ nebī ʿālemde aḳvā

27. Üçüncü erdi ʿOşman ṭutdu līvān
Gelüp Ḳurʾān-ı cemʿ itdi müveffā

28. Utandılar ḥayāsından melekler
Münevver nūru[712] ẕünʾnūreyn-i evfā

29. ʿAlī bindi ḫilāfet taḫtına pes
Ḳamudan ʿālem idi aʿref aḥmā

30. Ḥasān geldi Ḥüseyn ṣadreyn-i bedreyn
Müṭābıḳ düşdü ism ile müsemmā

31. Taḥiyyāt u ṣalāt olsun resūlüŋ
Muṭahher rūḥuna āline cemmā
SEBEB-İ TEʿLĪFĪʾR-RİSALETİʾL-MUHAMMEDİYYE[713]

32. Meger günlerde birgün emr-i taḳdīr
Oturmuşdum Geliboluda sırrā

[712] nūru: yüzü a.g.e.
[713] A.g.e.'de bu başlıkla şiir ayrılmaktadır.

33. Elümi çekmiş idüm cümle ḫalḳdan
Dilümde ẕikr idi ḳalbümde ẕikrā

34. Gelibolunuŋ ol ʿāşıḳlarından
Dirildüler gelüp ḳatıma ṭurrā

35. Dediler kim niçün ḳılmazsın ey dost
Resūlüŋ vaṣfını ʿālemde büşrā

36. Dedim ey gözlerüm nūru cemāʿat
Erüŋ devletlere ʿizzen ve naṣrā

37. Buluŋ Allāh Resūlaʾllāh ḳatında
Yüce ʿizzetleri mecden ve faḫrā

38. İşitdüŋüz nice dürlü ḫaberler
Ḫuṣūṣa sīreler oldı müserrā

39. Düzülmüşdür nice mevlūd kitābı
Yazılmışdur nice evṣāf-ı kübrā

40. Bilinmüşdür oḳunmuşdur denilmişdür[714]
Aŋılmışdur ḳamu kübrā vü ṣuġrā

41. Dediler naḳl-i tefsīr olsa bize
Ḥadīṯ olsa kim oldır ʿilm-i uḫrā[715]

42. Dedim ger ola taḳdīr-i İlāhī
Ḳoyam bu yüzde bir zülfi muṭarrā

43. Be-nāgāh düşüm olur bir gice ben

[714] oḳunmuşdur denilmişdür: denilmişdür okunmuş a.g.e.
[715] uḫrā: aḫrā a.g.e.

Görürem ki Muḥammed sırr-ı esraʿ

44. Oturmuş nūr olup aṣḥāb içünde
Tamāmet nūr olur şehr ü ṣaḥārā

45. Niḳāb ile oturmuşlar ṭutup ṣaf
Gözükmekden ḳamu yüzler muʿarrā

46. Öŋünde çīni ṭāslar ṭopṭolu ṣu
İçilmekden velī ṣular müberrā

47. Dedim bir şaḫṣa niçündür bu ḥālet
Beyān et niçün iderler teberrā

48. Dedi kim kime açılsunlar niḳābı
Cemālünden kim olurlar ḥayārā

49. Veyāḫūd kime virsünler şarābı
Bu meclisde kim olurlar sükārā

50. Bu sözü işidicek aġlayuban
Yaḳamı eylemişem pāre pāre

51. Ne ḳatlansun cigerler bu firāḳa
Ne döysün uşbu derde seng-i ḫārā

52. Bu kez çün ẕārılıġım gördü ol şāh
Yüregim yarasına urdu yara

[47b]

53. Gerü sırrımdan itdi baŋa irşād
Ki göŋlüŋ perdesini aç dilārā

54. Götür göŋlüŋ ḥicābundan niḳābı

Cemālüm[716] nūrunu cānuŋda ara

55. İçür ḥikmet şarābın ümmetime
Sözümü söyle ḫalḳa āşikāra

56. Tamāmet ṭolsun iller muʿcizātım
Yetişsün sözlerüm mülk ü diyāra

57. Şu resme eyle imdi beni taḳrīr
İşitsün Mışr u Şām Rūm u Buḫārā

58. Yeŋile mevlūdüm çıḳsun cihāna
Egerçi söylenür dehren fe-dehrā

59. Ki düpdüz ʿālemüŋ ḫalḳı işitdü
Benüm evṣāfımı berren vü baḥrā

60. Kemālātum yetişdür sen daḫı pes
İşitsün ümmetim şehren fe-şehrā
[717]
Zīrā bālāsına naẓar oluna[718]

61. Ḫudāyā bā-cemīʿ-i ehl-i īmān
ʿAṭā kün fażl u raḥmet feyż mārā[719]

176[720]

KASĪDE-İ RABBĀNİYE[721]

Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün

Müstefʿilün / Müstefʿilün

1. Yā Rabb bu şems-i kāinātı eclā cemālüŋden midür

[716] Cemālüm: Cemālün a.g.e.
[717] A.g.e.'de 10 beyit daha mevcut.
[718] Bu tek mısra a.g.e.' de bulunmamaktadır.
[719] Ey Allahım cümle müminler ile bize fazlını rahmetini ve feyzini ihsan eyle.
[720] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.561-562
[721] A.g.e.'de şiir başlığı olarak kullanılmıştır.

Kim öyle işrāḳ eyledi
Yā şāh-ı māh-ı mümkināt aʿlā celālüŋden midür
Kim öyle[722] berraḳ eyledi

2. Yā ʿaḳlı evvelden tamām noldı nolısar tā ebed
Mecmūʿ-ı ʿālem ʿilmüni
Levḥ üzre yazdığı ḳalem ʿaşḳuŋ[723] ḫayālinden midür
Kim aŋa müştāḳ eyledi

3. Mūsā ibn[724] ʿİmrān gördügü nūr-ı tecellī ʿaksi mi
Kim pāre pāre oldı Ṭūr
Nār-ı Ḫalīlüŋ ravżası feyżi nevālüŋden midür
Kim ḳaydın iṭlāḳ eyledi

4. ʿĪsā ibn Meryem nefḫası rūḥ-ı ḳudüsden mi ʿaceb
Kim ölüler ḳıldı diri
Yā Rūḥ-ı ḳudsī nefḫası aḳdes maḳālüŋden midür
Kim enfüs āfāḳ eyledi

5. Ḫıżruŋ ḥayātına sebeb Āb-ı ḥayāt oldıysa ger
Verüp ḥayāt üzre ḥayāt
Yā çeşme-i Āb-ı ḥayāt luṭfı zülālüŋden midür
Kim aŋa iġrāḳ eyledi

6. Yā Muṣṭafāya merḥabā itdigi ʿarş aṭlas ḳabā
Vuṣlat şebinde yüz sürüp
Müşg ṣaçdığı bād-ı ṣabā ḥüsnü kemālüŋden midür
Kim ṣāḥib-işrāḳ[725] eyledi

7. Cümle bu sūz u sāz-ı ʿaşḳ dervāz-ı ʿaşḳ pervāz-ı ʿaşḳ

[722] öyle: böyle a.g.e.
[723] ʿaşḳuŋ: ʿaşḳı a.g.e.
[724] ibn: bin a.g.e.
[725] işrāḳ: eşvāḳ a.g.e.

Şehbāz-ı ʿaşḳ şehnāz-ı ʿaşḳ
Āvāz-ı ʿaşḳ āġāz-ı ʿaşḳ[726] hicri viṣālüŋden midür
Kim rāstı ʿuşşāḳ eyledi

8. **Yazıcıoġlu** derd-i ferd aldı devādur cānuna
Kim kimyādur cāna derd
Cāna devā derd oldıġu göŋlü melālünden midür
Kim cānun iḥrāḳ eyledi

9. Anuŋçün meh-pāreler sözünde sāzın pāreler
Kim odlar atar pāreler
Meshūr olur seḥḥāreler siḥr-i ḥelālünden midür
Kim ḫalḳı zevvāḳ eyledi
[48a]
10. Dā'im gerek kim yanalar şemʿ oduna pervāneler
Çün nār ile nūr istenür
Yanar ise dīvāneler derdüŋ muḥālinden midür
Kim ḳanlar ihrāḳ eyledi

11. Derd ehli derdi buldıġu derde giriftār oldıġu
Derdüŋ bu alından mıdur
Anuŋ ḫayālinden[727] midür bunuŋ yā ḥālinden midür
Kim öyle Ḫallāḳ eyledi

177[728]

KASĪDETÜN İLĀHİYYE[729]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Yine ʿarż eyledi dilber yüzün ḳaṣr-ı celālīden
Yine nālende şeydāyem şarāb-ı lā-yezālīden

[726] Āvāz-ı ʿaşḳ āġāz-ı ʿaşḳ: Āġāz-ı ʿaşḳ āvāz-ı ʿaşḳ a.g.e.
[727] ḫayālinden: yā ḫālinden a.g.e.
[728] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.589-590
[729] A.g.e.de şiir başlığı olarak kullanılmıştır.

2. Gerü keşf-i ḥicāb itti gözüm göŋlüm cihānundan
   Gerü cāna nidā itti nidā-yı ẕüʾt-teʿālīden

3. Ḥaḳīḳat yüzünü vech-i mecāzīde müberḳaʿ veş
   Yaşınmış alın alıla seçilmez alı alıdan

4. Cemāli āftābınuŋ şuʿāʿı itmeden pertāb
   ʿAdem şehrinde sāyeydi cihān feyʾ-i ẕevāliden

5. İki ʿālem vücūdu kim düşüpdür sırrına Muṣḥaf
   Kemāl-i ḥüsnü āyātın açar ʿayn-ı kemālīden

6. Anuŋ mihri hevāsında vücūd-ı kāināt ẕerre
   Anuŋ çihri ṣafāsında bihişt bir şemme ʿālīden

7. Çünān deryā-yi hicrāna başımdan aşa ġark idüm
   Viṣāl erişdi sīrābem serāb-ı pür-ḫayālīden

8. Menem şehbāz-ı ḳudsī kim elinde dutar ol sulṭān
   Menem ser-bāz-ı ünsī kim erişdüm ẕüʾl-meʿalīden

9. Çü düşdü ʿaşḳına göŋlüm ezelden tā ebed mestem
   ʿimāret mi gelür hergiz ḫarāb-ı lāübālīden

10. Ḫayāli naḳşı cānumda muṣavver olalı göŋlüm
    Hep ismi resmi maḥv itdi bu taṣvīr-i miṣālīden

11. Yüzünü görmege imkān çü vardur ārzū menden
    Ḳulaġım ḫālīdür zīrā kelām-ı iʿtizālīden

12. Niderler anuŋ[730] kim anuŋ dili söylemeye rāzın

[730] anuŋ: anı a.g.e.

Niderler cānı kim başın çeke aʿle'l-eʿālīden

[48b]

13. Gerekmez şol fenā ʿömrü ki[731] bu ʿömr-i ʿazīzim ol
Gerekmez baŋa şol cānı ki pür-ġam ola ḥālīden

14. Baŋa ne ṣavmaʿ mescid çü maḳṣūdumdur ol mürşid
Gerek her yüze yüz uram görem anı mecālīden

15. Zihī muḳbil şu ḳuldur kim ola ḳatuŋda ol maḳbūl
Zihī ḳābil şu ḳābil[732] kim diye mevleʾl-mevālīden

16. Ṣun ey sāḳī mey-i bāḳī baŋa gel ḥüsnü bāġından
Ki iksīr ḥayāt içem o fercām-ı zülālīden

17. Anuŋ sevdāsını bulam geçem sevdā-yı sevdādan
O[733] sevdāyı bulan geçdi bu sevdā-yı melālīden

18. Çün anuŋ derdi devründe bulupdur silsile cānum
Geçer fikri[734] teselsülden çıḳar devr-i muḥālīden

19. Menem deryā-yı tevḥīde çü maḥv-ı maḥż-ı müstaġraḳ
Getürsem n'ola ger gevher bu deryā-yı viṣālīden

20. Ḫudāvendā ne naḳṣ ola kemāl-i salṭanatdan kim
Eger bu **Yazıcıoġlu** göre nūr-ı cemālīden

21. Senüŋ ʿaşḳuŋ kitābını gözü ḳanıyla yazmışdur
Ṣaçarsa dürr ile mercān n'ola baḥr-i emālīden

[731] ki: çü a.g.e.
[732] ḳābil: ḳāyil a.g.e.
[733] o: ko a.g.e
[734] fikri: fikrim a.g.e.

178[735]

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Çün işitdüŋ[736] girenlerden caḥīme ey cihān-ārāy
   İşit kimler durur giren diyem bir bir ey[737] cān-ārāy

2. Ṣaġayir ehlidür giren daḫı ehl-i kebāyirdür
   Ki gitmüş tevbe itmeden cihāndan ey cihān-ārāy

3. Ḥaḳ anı ʿafv itmemiş şefāʿat de erişmemiş
   İrādet öyle itmişmiş ki yaḳaymış a rūḥ-efzāy

4. Pes öyle olsa vācibdür kebāyirden rücūʿ itmek
   Velī ḳaçdır anı bilgil ne deŋlüdür gel imdi ṣay

5. ʿAlī dedi on ikidir birisi Ḥaḳḳa şirk itmek
   İkinci adam öldürmek yaḳın varma aŋa hey hāy
   [49a]
6. Üçüncü pārsā ḫātūn zinā itdüŋ[738] diyü sögmek
   Budur dördüncüsü anuŋ zinā itmek durur ḥāşāy

7. Beşincisi durur ḳaçmaḳ başa baş cengde kāfirden
   Budur altıncı siḥr itmek o yola başmayalar pāy

8. Yedincisi budur anuŋ yetīm malını yemekdür
   Yiyenüŋ ḳarnı ṭolar od eger ḥabbede olsa pāy

9. Sekizinci ata ana müsülman olsalar bunlar
   Bulara ʿāṣī olmaḳdur eger yoḫsul ola ger bay

---

[735] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.458- 460 Şiirin bir bölümünden alınmıştır.
[736] işitdüŋ: işittim a.g.e.
[737] ey: a a.g.e.
[738] itdüŋ: itti a.g.e.

10. Ṭoḳuzuncu fesād itmek ḥaremde Kaʿbe[739] içünde
Niçün ilḥād ola anda çün aŋa benzemez hiç cāy

11. Onuncusu ribādur kim yemekdür aḳça aṣṣısın
Çü dünyādan ṣunup yersün ḥelālünden ey[740] şekker-ḫāy

12. Anuŋ on birisi ḥāşā uġurluk eylemeklükdür
On ikincisi ḫamr içmek içenler diyiserler vāy

13. Bu sözden maʿlūm oldı kim kebāyir bu ola ancaḳ
Ḳalanı hep ṣaġāyirdür ne deŋlü olsa ey ṭuġray

14. Velī ṣaḳın[741] meʿāṣīden kim oda layıḳ olursun
Eger ʿafv itmese Allāh ʿitāb olur ey ʿālī-rāy

15. Ḫuṣūṣā dilüŋi ṣaḳla sen elfāẓ-ı küfürden kim
Ki her kim küfr söylerse ʿazāb olur ey ʿālī-rāy

16. Ḥelāli boş olur anuŋ hep aʿmāli olur żāyiʿ
Ebed ḳalur cehennemde ʿiḳāb olur ey ʿālī-rāy

17. Eger ḥacc itdise ḥaccı ḥaḳīḳat bil olur bāṭıl
Gerü varması farż olur ṣevāb olur ey ʿālī-rāy

18. Gerü īmān getürsün ol çü mürted oldıdı dīnde
Ve illā ḳatli vācibdür ki muṭlaḳ bil ey ʿālī-rāy

[49b]

19. Eger ʿavret de söylerse erinden boş olur derḥāl
Nikāḥ itmek gerek cebren bunu ḥaḳ bil ey ʿālī-rāy

[739] Kaʿbe: Mekke a.g.e.
[740] ey: a a.g.e.
[741] ṣaḳın: zinhār a.g.e.

20. Velī ḳaṣd ile ayıḳla şu kim söylerse küfrü ol
Budur dedigimiz kişi muḥaḳḳaḳ bil ey ʿālī-rāy

21. Bu yerde rūy-i taḳvāda cevāhir gibi sözler var
Velī ḳanı ḳulaḳ aŋa sen el-ḥaḳ bil ey ʿālī-rāy

22. Buyurmuşdur Resūlaʾllāh ki sevmek kişi dünyāyı
Başıdur hep ḫaṭīātuŋ ki muġraḳ bil ey ʿālī-rāy

23. Daḫı dünyāyı terk itmek ʿibādātuŋ başıdur der
Naṣīḥat bu yeter taḥḳīḳ müdeḳḳiḳ bil ey ʿālī-rāy

24. Belī ʿārif muḳarrebler eger cennet umarlarsa
Günāh olur ḥaḳīḳatde ol ummaḳ bil ey ʿālī-rāy
[742]

25. Zihī ġufrānı çoḳ Ḥannān ki yoḳdur luṭfuna hem-tāy
Zihī rıḍvānı çoḳ Mennān ki irmez faẓlına hiç rāy

26. Zihī āṣārı çoḳ Deyyān ki yoḳdur cūduna pāyān
Zihī envārı çoḳ Raḥmān ki nūrundan döner gün ay

27. Zihī iḥsānı çoḳ sulṭān kim eder ṭopraġı insān
Zihī sulṭān zihī iḥsān[743] kim ol ṣāniʿ bu ṣunʿ-ārāy

179[744]

Ḳaala'llahu celle celālehu "İnnaʾllāhe yeʾmuru biʾl-ʿadli veʾl-ihsāni veʾl-ītāi ziʾl-kurbā ve yenhā ʿ[ān]i'l-fahşāi veʾl-münkeri veʾl-bagyi yeʿızuküm leʾalleküm tezekkerūn[745]

[742] A.g.e.'de 20 beyit daha mevcut. ? / 24.beyitten sonrası a.g.e.'de sayfa 547'de farklı bir şiirin sonunda kayıtlıdır.
[743] iḥsān: insān a.g.e.
[744] Āmil ÇELEBİOĞLU, Muhammediye cilt 2, MEB Yayınları, İstanbul, 1996, s.226 Şiirin bir bölümünden alınmıştır.
[745] "Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder; hayasızlığı, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor." (Nahl 16/ 90)

Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün

1. Pes onuŋ diŋle tefsīrin kim oldır cāmiʿül-āyāt
   Gel imdi aŋla taḥrīrin kim oldır ḥāṣıl-ı taḳvā

2. ʿĀdil bu yerde tevḥīddür ki birdür diyeler Allāh
   Hem iḥsān ḫalḳa iḥsāndur kim oldır aḥsen-i hüṣnā

3. Ṣıla itmekdür üçüncü kim erḥāma ulaşmaḳdur
   Budur dördüncü faḥşādan zinādan olalar aḥmā

4. Beşincisi durur münker meʿāṣīden ṣaḳınalar
   Anuŋ altıncısıdur baġy kibirden olalar etḳā

5. Bu altı sözde cemʿ itdi ḳamu ʿālemlerün ʿilmün
   Ḳamu aʿmāli derc itdi eger taḳvā veger fetvā

SONUÇ

1. Çalışmamızda Süleymaniye Kütüphanesi, Galata Mevlevîhânesi Kataloğu'nda 170 numara ile Mecmu'at'ü-Eş'âr adıyla kayıtlı olan şiir mecmuasının 143-217 varakları arası incelenmiş ve muhtevası verilmiştir. Mecmuada yer alan şiirlerin önce transkripsiyonlu metni oluşturulmuş ardından divanlarda ya da ilgili akademik çalışmalarda karşılaştırması yapılmıştır.
2. Muhtelif şairlerin çeşitli şiirlerini barındırması sebebiyle Mecmu'at'ü-Eş'âr'ı günümüz mecmua tasnifleri arasında "antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmuası" kategorisine dahil edebiliriz.
3. Eserda tespit edebildiğimiz 2 şair yer almaktadır. 125 şiir ile Yahya Nazim ve 45 şiir ile Yazıcıoğlu Muhammed. Gazel, kaside, terkib-i bend, müstezat, mesnevi, rubai nazım şekilleriyle kaleme alınmış şiirler, 17-18.yy arasında yaşamış adı geçen iki şairimize aittir.
4. Mecmuada 74 adet ile en fazla rubai nazım şekliyle yazılmış şiir bulunmaktadır. (Yahya Nazim) Ardından kaside nazım şekli ile yazılan 72 adet kasideden 31'i Yahya Nazim'e ait olup gerisi Yazıcıoğlu Muhammed'e aittir.
5. Müstensih her ne kadar düzgün bir el yazısı ile yazmışsa da satırlar arasında bırakılmayan boşluklar sebebiyle metin transkribe edildiğinde sayfa sayısı bir hayli çoğalmıştır. Çok sayıda imla hatası da belirlenmiş olup kelimelerin okunuşu şiirin veznine ve anlamına uygunluk açısından incelenerek okunmuştur.
6. Hazırladığımız bu çalışma vesilesiyle elde ettiğimiz tespitlerin ilim alemine katkıda bulunmasını ümit etmekteyiz

KAYNAKÇA

Kitaplar

AYVERDİ, İlhan, **Misalli Büyük Türkçe Sözlük**, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul 2005

ÇELEBİOĞLU, Amil, **Muhammediye cilt 2**, MEB Yay., İstanbul 1996

DEVELLİOĞLU, Ferit, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat**, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 2006

KANAR, Mehmet, **Farsça-Türkçe Sözlük**, Deniz Kitabevi, İstanbul 2010

KARTAL, Ahmet, **Muallim Nâci Lügat-i Nâcî**, TDK Yay., Ankara 2009

KÖKSAL, M Fatih, **Şiir Mecmûalarının Önemi ve Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)**, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, haz: Hatice AYNUR, Müjgân ÇAKIR vd., Turkuaz Yayınları, İstanbul 2012

KÖKSAL, M. Fatih, **Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori**, Kesit Yayınları, İstanbul 2012

LEVEND, Agâh Sırrı, **Türk Edebiyatı Tarihi**, Dergâh Yayınları, İstanbul 2004

SAMİ, Şemsettin, **Kamus-i Türkî**, Çağrı Yayınları, İstanbul 2007

SARAÇ, M. A. Yekta, **Klasik Edebiyat Bilgisi Biçim-Ölçü-Kafiye**, 3F Yayınevi, İstanbul 2007

TARLAN, Ali Nihad, **Eski Mecmualar Arasında**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, C.1, İstanbul 1946

YILMAZ, Mehmet, **Kültürümüzde Âyet ve Hadisler (Ansiklopedik Sözlük)**, Kesit Yayınları, İstanbul 2013

YILMAZ, Ozan, **Metin Tesisinde Şiir Mecmualarının Katkısına Bir Örnek: Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmud Efendi Koleksiyonu 5214 Numaralı Mecmua ve Muhtevası**, Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi, S1

Süreli Yayınlar

ÇAĞLİİŞLEK, Aynur, **Yahya Nazîm ve Dîvânı II** (Ttanskripsiyonlu Metin), Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT, Kayseri 1991

GÜMÜŞ, Nevin, **Yahya Nazîm ve Dîvânı I** (İnceleme Metin), Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT, Kayseri 1992

KURBAN, Ahmet, **Yahya Nazîm ve Dîvânı IV** (İnceleme Metin), Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT, Kayseri 1992

KUT, Günay, **"Mecmua", Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (Devirler, İsimler, Eserler, Terimler)**, Dergâh Yay.,C.6, İstanbul 1986

ŞİMŞEK, Mehmet, **Yahya Nazîm ve Dîvânı III** (İnceleme Metin), Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT, Kayseri 2007

MENTEŞE Merve, **Mecmûatü'l Eş'ar, Süleymâniye Kütüphanesi Galata Mevlevihânesi**, Numara: 171, YLT, Zonguldak 2016

TARLAN, Ali Nihad, **Eski Mecmualar Arasında**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, C.1, İstanbul 1946

İnternet Kaynakları

ÖZCAN, Nuri, UZUN, Mustafa, "Nazîm", **TDV İslâm Ansiklopedisi**, https://islamansiklopedisi.org.tr/nazim--divan-sairi (26.09.2018)

GÖKÇE, Hasan "Yazıcıoğlu Mehmed Efendi", **Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü,** http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=4221 28.08.2014 (Erişim Tarihi: 26.09.2018)

TIPKIBASIM

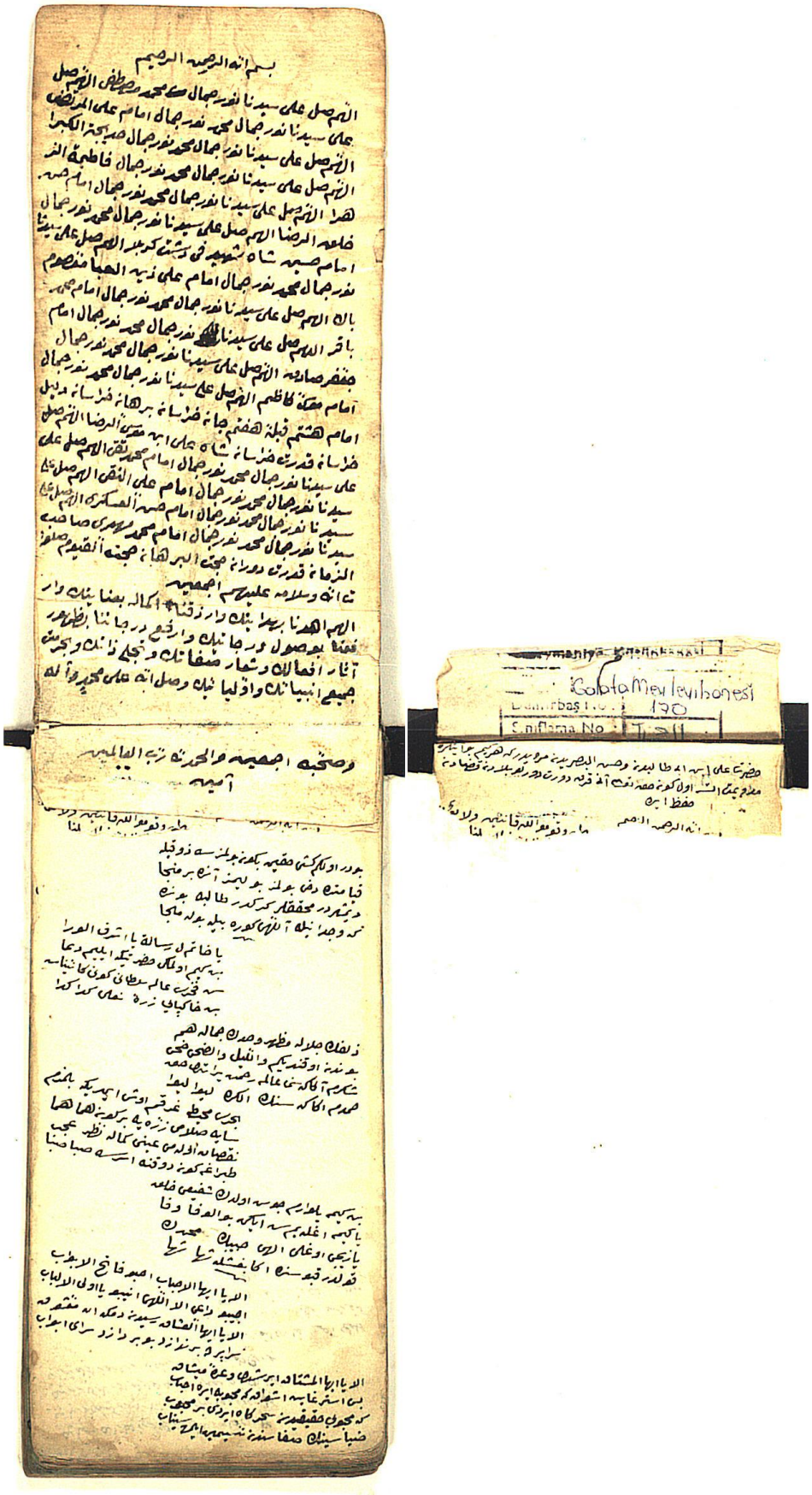

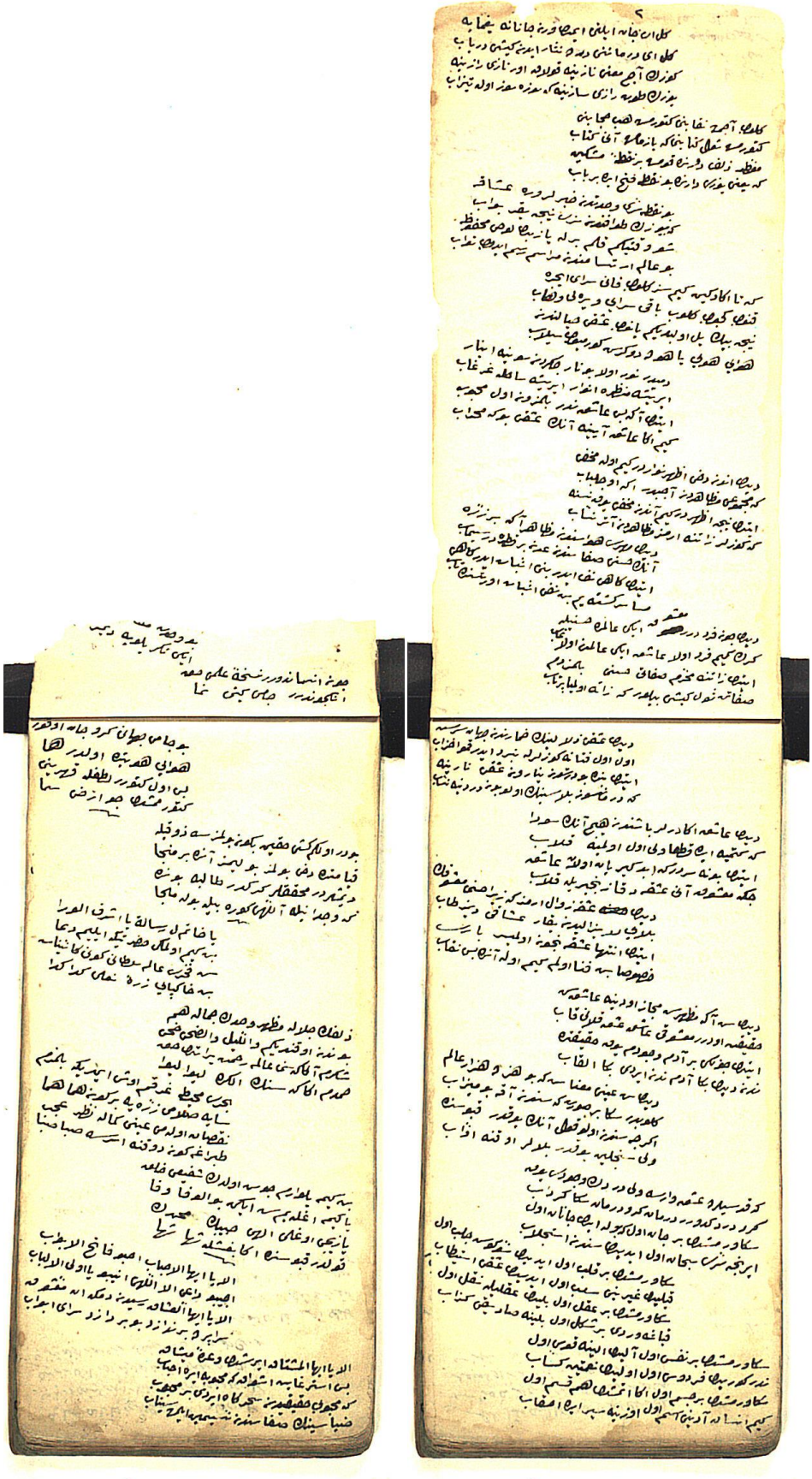

کیمه سه لیاک اولسه کذسه عرابه دنیام
جو صفدار له ایدرسه بو راه عالی اقتباص
کوردیکم آنلک نزده یه قلبنه دنیا ضبنی
نزده مقدار یچ اونسه اشه آندنه خاص
یا یا سه سخنه یا اول جلبه یچی اقتباص
اولیه یکا بخیه اول جلبه یچی اقتباص
جفام قلبنده آنلک سه کیمی یچی قیمیلم
قلبنه ظلمه یا قم جلبه آندنه خاص

هم مجندنه صلوسه قلبنه طاندر صیلم
جهنلک دنیا ذوی اول اویله کیدن آکاهلر
بو طاریچه قه للریچه اشجه افیاری دکل
هم بلدرس رصمه اولسه نکا یا خاص الخاص
جو نی فنم اولک بلیک استری واصل آخری
لیک جانه ته ایچه جو قه ندنه منان صیاص
کیمی اولیه جو صنه نه یچه اول عمل قبلیه تمام
تا لکه مقدنه عنا یچه ابر یشه ایچ خاص

دیچ بنا کیم جاهل کونیچه آجیاز که کوره
که جدنده بلا کیمه دی انلی آنکه اتباع
صفالنی سرچه یچیچه جدر دنی کیمی
یکم نا تیم یا بیاد روده آدم شجاع
دیچ کیه اجل ایتیچه جدر بکه نه اولیسم
جه مالیسه یکا نولسه هیچه یچ صنع
یلدیسه دی غافل اشجه نه نه یل قدر
صاول جدرت ابدر دنیا و عجلدا بتلع

انکچه ندر اوردی جدر نه شیطانه هیچ
روناز جدر وغنی ابدر سوزنه انخلع
جدر دنیا جهنلک که کیمیه قچ سال قوار
قوارسال قچ قدمغل اتچه نا ضرع
یکونه نیشه جو ضمولی نهر کوره اغنیا
یا ریه کندیلرم ابن دنیادن انقطاع

یتریغه فرغه برا یچیم شاب
قدرت دوریه زیبا آنلک سلاب
حلاینه وارده صفیغه صاب
ضلاینه وارده عذاب عقاب

جه بانغه جننه آدم کیمیلدی آنی اولیم
جفردی قیلدی هرم بن آدم ابلیس انخاص
فراقی ابردی جدر نوحه ابردی نا بکه نوحه
دوکردی شه لقده پاکی کوشرلی انتباه وصاص

جه سوزدی آنی ابراهیم اوجانه ابلیس احراقه
آنی نامردی غرودن اوزنه ابلیس پرناب
بلالرم منجینیقندنه هطابه ابلیس احراقه
کونریه بوزی آنلک اوزآنی اشجه ابلیس احراقه

جه موسی استنطی آنی اشجه ابلیس احراقه
بنی نعمه کیمه من بیا قه جانکه احراقه
بنی جوفانی کوزکوریمز اکر کوریسه اولمز فانی
دیچ کوروبه اولمک یل اولنچه هیچ یله احراقه

جه زنجه ابلیس استنطی آنی که دورنی اولز جالرلی
صنارلی آنی دردیله نسی وایسه ابلیس الهدلی
شوردکلو میللر اولدی اریچ صبی و جاف
اسیر کرلی آنی که کلر فانه آغلدی اکا افدرلی

جه داود استنطی آنی اوطوزیل آغلدی مالیک الاه
دیچ اوکلدی عجب فانی یقه اول مالیک الاه
فقاردی اودا یچیچه طاشه اوسه دی پیرلی باشه
فطارسک آشیچه یقه نار کوره کوزیه سلاه

جه یوسف استنطی آنی که اونسه زنه بولز آکال
اریچ بانغه دردیله که وصلنه ابلیس اوصال
طوتشدی دشتی بدباه بن آنی آنلک دردباه
صوکن اوچ سالک صحیایه که بنی استه غیبی حال

جه یحیا استنطی آنی جدنی اوستنه جاف
دوکلدی پرده قانغه کلدی باش آیاغه اوصال

قرشندیلر دیچ باشه نه ایچ صوص یچانک
دیچ یچا بنی سوزدی سوندیچه بولدی حال
جه زنجه عیسی استنطی آنی جدنیه ابلیس اقدم
دیچ بدقیرسکانغانی استیکنلی قودی اقدم

جه داود اولک عالمه کلدی جمله آردمزه
شرقی قیلدی دمدمزه ول عصه اکا انتقادم
محمد استنطی آنی قودی جانی دیچ باشه اوطاشه
قوما پنجه دیچ باقی جانه نجاتی استنطی سطاشه

اکا اعلدی علینی ملاطی لی مکانه اولدی
انکچه نه آکا زنده نجا یچه آنی اول یچانه

جه بابلرلی زنی صاحب کبری بابلی
نمرودیله کبری ریاشی
فصوصا کیم اشدی انبیالی
بولردی عبرت آل ناهابلی

که نیچه جاله ارندیلر بولدی
نیچه حفر اتدی یلر بولدی
شه تحریه اتمیم آنی کناهی
که نفریه یچ اردی ناهی ناهی

کوکلدی ابلیس شوکلکی اولدی سالیلی
کوتا آسانه اولدی اکا سالیلی
ان اول زاری قیلنه آجه باش اول
دوکه باشی یوره که اولدی باش اول

دوکلدی نه کوکسینی برنه یقالی
بولدی عزم ابلیه دونه یقالی
این نعره یه آکاهلر کدنه کناهی
بنا آجیه این لهر کدنه آهی

سه دونیزدی یه اولدی آشیکاره
نیچه بشمی این بن آندنه قلبنی اول
صاب این بن آندنه قلبنی اول
یه یه نفسدنه آندنه قلبنی اول

قنی مالی نولدی کنوز خواجه نلک
قنی مالی نولدی کنوز خواجه نلک
قنی کنیه کسا لر جیوردی آنلک
قنی مرقص لالر له وردی آنلک

قنی بقعه زرنکاری آنلک
قنی قبه سنی نکاری آنلک
قنی فواصل لالر دنی کیمسنی

قنی بوسه وقنی اسقنی یار قنی فواصل آلدرنی کیمسنی
قنی نولدی یاری یاری یار
قنی طاقی کسری قنی زرطاقه
قنی شاهی آنلک نه قصری نه طاقه

قنی نولدی اجرای عالی قصر
قنی آنلک شمس المعالی قصر
قنی کیقباری قنی آفرسیاب
بلد کنتی ایلدسلر آسیاب

قنی قیصری قیصر قنی حاتم طی
قنی سیسی ستمی قنی ناتم غی
قنی اول زمانندی عالی سرای
قنی آنلک صدره جقعه بدرای

قنی اول مبرقع مرقع خانه
قنی اول مصقل مرصع طاقه
اولیدر سرای فنای خراب
سرای اشن اولدی تراب تراب

بنا یچیلدی دنی عمودی آنلک
جفا یچیلدی عیوقه دودی آنلک
بوکن یا یقصرنی اوقرض لایچون
بوکن برده داری دویچ عنکبوت

بوکن شباده اولدی یکان هبا
بوکن آفتنه کلدی اکثر مرضیا
بولنمان چیکم مدد ایلیه
باشنه کلدی

ربنا قنی کوزیمی ایدران ایچ
کوره آنی کیمی عقلی دران ایچ
که کل درمیه دنیانلک جالهنه
که زیا صوص اوچی دوشه جالهنه

بس ایلیه لهجم ایدوجه ملامت ایچ لرانی
کیم اغط ایلیجک بزه سه ایدی طبدورنه اضمام
بزی سه شوبله آندردی که مشرق اولدی بظلمت
کیمیمز تارس یدوجه دیمک آنکجون اولدوجه اوتی بدنام

بوکز ایلیه صوچ استاد ایدیجک بر بر یه بونلر
بس ایلسن اورو طوردی جولاری ایلیه الزام
دیه کیم اشیدیلر ایچون که وعی ایچون انه
نبیلر کونی روی سیزه بیانه اتمش ایچون احکام

که وار طاعم اوچاغم بزاردونه سزی کیمز
صاچیمز وار غمز بیمز وار دیوانمز ایچون اغلارم
بای بنم دیمیدیم اینانمان بوجه طاعم اوجعه
صاب یوقدر عذاب یوقدر دیوانمیدیم انام

دکلدیم دنیاده سطانه که صبر ایلیدم سیزه
که جبله دوستکزه خود قصد ایدیم رضا حکام
لطفاریله انبیا کلیلر بوکلمه متحد انیله
که انبیانک اندیلر حقی قبول اتمدیکز اسلام

بنم قصدم بحثم یوقدی که سوزیمه اولایر هانه
ولکه افتیا بله اولدیکز بکا قدام
تعجبیم نفسیکزه بارآنی دوشوندکزده بیلسکز
سوزم طعنه شایه سیدیکز دکلدیکز افتی رسام

بس اویله اولسه سزوارلق بنم اتمل ملامتلرچ
ملامت سزیکی ایدوکه نفسه اویدیکز ایلام
مدد یوقدر سزه بندنه نه سیزه وار دیکز یارمانه
بزی ایچ ریسزدنه که مشرکلار دیکز زمام

بس آنی عقلیله کیمسه اوراق ایچون کیمدر بلنمز حق رسیله
اول اعلم دکلنه ایچون تا ابد نقصانه ولی کم دهنه آنی
بلی استهزه واچیمز کوکلی اصفیکنز که تا اولیچون
صفا قلبه اسرار یه ارتمش ایدی صفوله بولارله تا صفا سنز

که تا نوری الهی ایچ اشراقه
امل کوفی یقنجقدر آچیلا ایراقه
که کیمسه نه بدنه غفلتی رمادم
که باشینه نه کلور باشه آدم

یاشمنجا نه کیشی قیاسی
بداشیدنه ایلیه کیشی قیاس
که کیم مقبول اولدیسه دعاسی
اولدیسه کیم وکه اولمسه قاسی

بس آندنه اکلا سوزمکی تدبیلی لهم
پسندیچ اولیسه در پس لهم
والا قصد قیمه اول کیشیکم انه
تقربه نه دعانه تعبه وانه

الهی صمکه طوتی اشه بابنه
البته آلقلی. اود آشه بارب
بدر یاپی معا صیدنه الهی
الیم طوسه بنه قولکه سنه الهی

البته آل ای دوستلر دسته دسته کیرکی
اباقدنه دوشمیدیم دسته کیرکی
سوزم نقیمه درسیزه سوزیم چوقه
ایشتکز دوینه زیراکه عیبدوقه

کوردنکز کوزینه عنقا تکسچه
کوردیکز کوکلمه قافیه بیچکسچه
درم آلدانه دهره بهره اس یار
که دوردانمز ابد بودایه دیار

شوسه اشینه ناظر دانه
سیما شجر بر نفس حاظر دانه
دیارسه صاله اوچاقی سایه
دیارسه آنا نخت الفا یه

آکیسنه ایکی چیچکه ایکی زبانلی
قمه سرقنی اولسه اسراری زبانلی
بدر نیه روشنلری دهنه قبانلی اعراضی
بدر نیه روشنلری دهنه قبانلی اعراضی

کرشمنلی کوزنی اوچکه جانه آیچی
بقریوز بنه ای مرجانه آیچی
جیانه بیلکه کلدی بولور سلک
جیانه بیلکه کلدی بولور سلک

بیل آنی بول آخی اولدی بقایه
قلوبدن کمه فانی بقایه
ایکی سنه لهلدی ایدر اری بیل
بزی عمر تدور اوغلانه بری بیل

بر طاسه یاشدوشمز دری دی
بوبری دوچار درد دری دی
دریچه ضلعه اکا اوتمش بقرلر
نه آقه نیه باقمه جمه ایلر

سکانه فانی دوشه دنه ای یار
سوچکه اولدی بوکسل دوردونه ای یار
سکا طنبوردی دیارنه اضمی وار
که طنبوردی طوبانلی اوضمی وار

سه اولسه ورمه باشلی طوطراقه
که قهر طوطراقدنه جوچه طلاقه
یه سه تجمیه یه به تجمیه برای یار
کیمه اغزنی ایچون فلسفه یاپار

سزدنلی خاصلی بر قلی قوچه یار
روشن اغیاری یاری یاپله دیار
قنی جزیرکه اول اوزلیه دیار
قنی کوزلرکه اول کوزلیه دیار

قنی آنکم اولمه جانه فدیار
قنی جانکم اولا جانانه بیدار

کل ای دردی الهیه خبردار اولیایه کوکل
کل ای عشقنه جانه و برو طبکه راز اولیایه
کل ای ایمانی سجانی سیاز اولیایه کوکل
کل ای میدانی صفانی بر دار اولیایه

هیچ آنه اولدر باقی نه در سه حکم آنک اولدر
نه بلیه بن فنا اولز کیشی اسمی مسمادن
اولیای اولمزدن اول دیو بیورمشدر رسول آنه
محققدر بن آلدیر رهزنی جمله مقدارن

خیال اردی ایتمزدن آنا نه دیو بیلمزدن
آنکچون فارغ اولدیلر هپسی درد و فکردن
قدیم یاسیدانلری هپسی درد و فکردن
رسول انلری آنلری سوه بن جمله اشیادن

نجه سوه بیه در آنی بعضی اولیه جانلرک جان
بولورلر آنه جانانی بیلنلرسزی ایتمزدن
حبیب اولدر طبیب اولدر بودر درآنه در درمانه
بو سوداید وطایب منافقدن فضولی عیبادن

اکرهاش جواب آنی محققه بیله کیمسه
بوکونه سوزلری بدسفلی بوزنیه نه فاضل فکرلعادن
ثوابنه ایتمز بیهوده و فکرده رسول آنه
یاسالله تحفه اوستنده منفور شمس زهادن

عیانه انلری دللرلق بیانه انلری مقالرلق
تمامی انلری کالرلق پشیمدی ایتمز اغفالن
مدوری ایتمز اعمالی سزایه تا شتمایادن
کچردی جمله اعمالی سرایه تا شتمایادن

دیمیش اول کیمسه اول آنه الله در کیمسه شریکی بوده
مفتشدر عقل ایله نقلده مقدار ذره آرادن
هم انبیانه انلری کندونیه که کلمش فاقه آنه دن
که تا انلره ایچون حضرتله که دارده آرادن

هم اثبات ایتمله بعضی فلاسفه طبیعه ملکه
قیامت قوپمیه بعضی بوسوزلری کلمه دیه بشرادن
کیمه در جنته دوبیدوزنه کلمه دایمه خلقه
دولدرمه جنتی ایچون سرای ولدانی حورادن

الدای فضیله عزمه جمه کلدن رغبی اعلادن
وبای قدیمه فضیله جمه رغبنه سه نفس دن
نفاعمه شمعتی یاندر جمالک نوریله نوشه
که پروانه اولم انکا کچم طاقی مقدارن

نشانک بولدیغی بعضی جانمی نشانم بیتمانه
اسرکه یاسول آنه عطا قیل بحر آلادن
فکلمه مسنغی بولمه بنه قیلمکن برطبراقه
نه اکسیله اکر قطره ایرسه بحره نفعادن

بوسرکی اوکونه بی باش باشمه فارغ البال بل
الیم طعنه دوشمز آجمزنه هیچ آغ نوری اجلادن
کوکل بیسینه استرکیمی فراغه اودینه یاغمشدر
که شرمه شرمه اوکشدر یاغمی دوری دلاردن

کوتا شرص فراغه ایلیم بیانی استیاده ایلمه
که وصف اضافه ایلیم وکلمه سنکی فارادن
شمر کیمی عزیز سفر ایچ که مقصوده ایلنه کیمسه
اشیه مدنه اشجع نالیت نه حویز هیچ نقوداتن

شرابی مفرغیه ایچمه که جمله مشرب صافی
غدابی روحمی خوش اشمه بوقی جامی صفادن
کوزی عاشقه کلمکه فانیه ایچه دوکه کوزی یاشه
بزاشمر کیمی ایچه صوفی مزوقه جامی اصفادن

بوصنعه مالدار اولمه فقیه ایکنی اولمنل مفلس
که بحر جنته النمز در سنی بوکونی اقفادن
بیورمشدر رسول آنه فقیه ایکنی مکه بکچمز
بیاده ایدوبی آنی سیرا شیدن ذلی اقفادن

بیورمی بابازرکیم کیکی ایلکل یکلی
که بوقدر جمله در یادن دریه در یاجو دریادن
آزوغیکی تمام آنفل کیم اوزاقدر فرض ایتمکل
عمل ایلکل اخلاص بلمز معصیتی اضعفادن

چوکیکی ایلکل یکلی عفیه غایت اضعیف
که کیکی بوکیلیاسر بولیاسر خلقدن دارمی
عجبادن

کوره اولسوطانی کوبینی کوسوزی بیچه جاهلدن
فضولصاعلم تحقیقی اوقمدن سزی استادن

شریعتی طریقتی معارفی حقیقتی
قضیه بوزن دریانلری نوزده علم اوقیادن
محققدر بیلمزدر بیهوده مشدر رسول آنه
کروبیلمزکه طالبدر بنانی قنی اجلادن

عمل قبل دیو دینا صینه قیطمه طمع دینکل
عمل قبل دیو جنته جمعه قنا تنه قاصلق مقدار
عمل قبل دیو تکه جمعه قنا جنتی قاصلق
عمل قبل دیو اوجمعه اودجه یکه مقدار

دیدرشیخی غزالی جمیع عالمک عملی
بوسوزه جمله درجی اولدیبه آکاه اولیه
مناسب بوسوزه کوره بیورمشدر رسول آنه
سوزی اصلاحنه دورلر رولدیر عجب ایتمزدن

عمل اوغلنه جوردی که عبدو آنه ایلیه آوس
اشیه جانی کوکلدنکی آقدصدر بیهوده ایتمزدن
دیو دنیا و شیطانه اول تنه کیم بیهوده ایتمزدن
که جنته هیچ وطنه روضه حمد قنادن

دیا بیه بحر کبی اول اجلامه ایله آصلمه
که جنته هیچ قدر امه الیم دل نیه بالدرمز
رفض سه کندوزن قبدر اهلته اولمه قضادن
که جنته ترکی دنیا قبل کیمی انه نایه ایلیه سعادن

بوسوزنی رسول آنه مفسردر که بیضا و سعادن
که طالبه اولیه مفسردر که بیضا و سعادن
بیکی فقه بیدر طوغه کیدر طوغه
فنادن فنا اولمه کی اولمز و اولمز فنادن

اولمه کلمزدن اول اولمه قبره کیدن ایره اسعادن
بقای زاهد مشاولمه تجلی ایره اسعادن
که زیرا محمد اولمزلره کیشی بد عالمزدن فنادن
اشیه جنته اولمز بیلکم صفاسه اوسعادن فنادن

جو کلک سبق ابار سنن سبه شی الرسا سه
صد طعنه بنیض انفاد تجلی با الجمله کنین
که صد چنین نظر با طایه تحفه رکی در یا به
صبا به انگل باز آیه جاز بنه با کنین

جو سه سه رصه رصه صد سه تحفه بجاله
یا بجب او غلنه یا زاصا به آی قوشه سه الزین

یا بتی غیب اعیاف که جیله عقاں جابه آی
زد قبل بد لنه جافی اکر بلد که جانا فی

اکر رود ل روانتی کدر بسیم به دیلد رای
روانته روانه ایدم سمد قنتی بخا رای
دیلد ار در وطنه هنم کدرم کوکلم جیانتی
والا تنیته بد لد بی دل آرامی دیلد رای

جو لیه در لی دیلد رامی کیدر در لی دیلد رامی
شدیم جو لدر دل آرامی که به جلم دیلد رای
سنان صنك صیا لنك جد د وشه حاله عکس
صبا نقاشته رنك آمد ایدوب یا زدی هد آرای

کلاین جمة کهشه اکر بی سه ایدر جافی
ولی عشقان شر به صحبته کرکنر جانی خیرلی
هیچ به عشه اودی جان جیافی یاقه کلاشدر
یا سیر وانلر اشمه اوزیب بر جانه یارلی

مکر به جنت ایچنی کوره یه دنکم بد عالم
عجبه سه کوره ل استر دنه شیا سه بدنی طلبلی
حمین صحفه یا کوزشکری در میدر یا صوز
حمه سا کولمیه یا بنه ندر کلمیم او بدر لی

جو سه اول سنن اکبر سه کلمه نوری الوجنه
جو سه اول روضه اعظم سه قبله غایاتی بشر لی
کنور بدنده نقا بیکم عذاری زلف آجه پرم
که کوستر کیجه کوندز بکا بخش آبانی کبر لی

معشوقه

جو بوقدر بو فنا ملکك بقاسی وار بقا اسنه
فنا دنه اول فنا اولکم قوما سه هیچ اشتاقه
اونتدن عالم اصلی صحاب اولدی نکاح فعلی
درین فانی دوسه وصلی دیا دین فیر اقه
کل اورمه یا یه که یا یه حبیب الله کور یا یه
نجه مشتاقه ایچ یا یه نجه آنی سفر اقه

الا ای حضرت محبوب سه الدینی الی الدینی
کوزل یوزیکی عرض ایله کدر یوزنده مجا بینی
یوزن به دنه نانی در یا لهه سه یرانی در
دلیکله لب نانی در تحیر سه بر لا بینی

سه کدر حاکمه ایمانه یوزکدر رصه رحمانه
اونکدر دنیا ده رمانه دوا قیل یلفیا بینی
جو سه سه اسعد اولدر جو سه سه مقصد لر قضا
جو سه سه مرصد لر بجدا ایچی یا ده سرا بینی

ربیع الاولرن نصرن تاج قوشا لهدر کا محتاج
بنم قبوکه یا لیه آجماج او سنوحه ضیا بینی
آیا کوکل جو رهجر اول قمه فلکه پیمبر اول
جو سز دانلرن اکبر اول سوزینه طوسه صبا بینی

که ناکوزلر کوره آنك صبا بینی تجلیسه
قیلیکه جانی بقا کا سه دیم درکا لهه هنه بینی
نیاز ایچه قیوسنی چدیم طیرا غه قوشدیم
سجوده بر نفا ایه دی کیا لهاذا بط نه بینی

که لهه کیم غدم ایچ بنه کرن کیم دنیا دنه بنه
بنه عشه اودینه سینه بنا سیه پینه نور بینی
لهه الدینی اوله جو نه واز لهه امنه دایچ پرواز
لهه بینه کله آواز که کور هفدنه مجا زبینی

خفایه اتدم که یا محبوب جدلك اشکنه به
اسیدم یاری سر کوداغ غیبیم چرخ اوسنینی

کور بیسه کوزدم یا سه آق تاکی کوره یوزن
کوکل جانه عشقان اودنده اولدیه کلفا شینی
غریبم عالمی کوندنه اشدم قاچه که فضل ایسه
کنور بیدنده صبا بیکم جدلدم آندنه فلو صینی

تجلی قیل ویصا لکنه که یا غیشام ضیا لکنه
صبا نیسه صبانه اولدر سه دیم درکا لهه هنینی
بن آندنه روغی شمس الدا سه کوکلدنه انکشافی
وجودم کانی محفه اولدی جو سه انتم انیا طینی

اثر قلهه بنده لهیچ لهیه بعالم شبا له
خطاب انلی بوکن محبوب نداید با الفا ظینی
که با لهذ شوبیم بزی کوریم دیسه بیه عالم
تحیر و ظهر جانی ایچ من اظهر عینی

قبو مز و ذلیل اولدر فضوعی ایسه الدری با فله
که تا کیم عینمه سکا عبا نه اوله بدر غینی
جو یا ر اندن بزی یا ره نظر قلمه بن اغیاره
کوزنجکه داره دیا ره دیار سیل انکشا فینی

رضا مند او ستمه نه کل کیر او نور و صه سرا بنج
که تا وصله شا بندنه صحنا وبنه بز - وا قینی
که نزیا کیم بزی نه روا استیسه در دینه هیلد لینی
دوالر ایچ ویرن آکا کوره یه هیلد لینی

ویصا لینی زول دلبر لندنه ایچه کیجه صبا لندنه
جا لینی کا لندنه ایچه اکا و یصا لینی
سفانی شر بنکا صبا قدّ کی غه اصبا فی
که تا به مضه اولم جا مم جنبه یه لا مینی

بن آلدیم شرابی صافی شا هی سلسبیلی
کنور دیم بزوللیکم ایچه شرابی کوثرینی
بوکوش دنه کیم ایچه یقاب لم ینل جه لها
وصه رحیه ایلیه ظاهر بطاکه بنه وا وینی

تجلی زاید لهه مفا علی سه یقیدو مفا
یجب الخفه تحقیقاً فا شاعه ابدلهینی

هر تقی ونقی بنم آلیمدر وبر کویه کیرمه تا دیمینجه اللهم
انی اسئلك خیرها وخیر من بها واعوذ بك من شر
ها وشر من بها یا علی هیچ کمسه نك بو زینه اوزره
حیوانك دخی یا علی بنم وصیتلریمی حفظ ایده بیجه که بن
اندم جبرائیل علیه السلامدن واول رب العالمندن سبحانه
وتعالی یا علی وردم سکا بو وصیتك اولیه آخرینه علمنی
وهر کیمکه بونك ایله عمل ایلیه دنیاده وآخرتده سلامت
اوزره اوله رسول الله دوریه شیئ خاص اولدی کماله یتمدی
صدقه ایمان معرفتنه علم انکجون بیورمشدر
انا مدینة الصدق وابو بکر بابها دلیل والذی جاء با
لصدق وصدق به انا مدینة الایمان وعمر بابها دلیل
یا ایها النبی حسبك الله ومن اتبعك من المؤمنین انا
مدینة المعرفة وعثمان بابها دلیل امن هو قانت
آناء اللیل ساجدا وقائما انا مدینة العلم وعلی بابها
دلیل یوفون بالنذر ویخافون یوما کان شره مستطیرا
ومن کنت مولاه فعلی مولاه هر کیمك بن مولاسی اولام علی
آنك مولاسیدر اللهم عاد من عاداه اکا عداوت قیلنه
عداوت قیل ووال من والاه انکله دوست اولانه دوست
اول واخذل من خذله آنی خور طوته نی خور ایله
وانصر من نصره اکا نصرت ایدنه نصرت ایله وادار
الحق معه حیث کان ومقارنه ایله اکا حق قنده اولور

نوم ایچون

اللهم غارت النجوم وهدأت العیون وانت الحی القیوم عینی
لا تأخذك سنة ولا نوم یا حی یا قیوم اهدنا لیلی واتم

ایة الکرسی

٣٧٢٤	٣٧٢٧	٣٧٤٠	٣٧١٦
٣٧٢٩	٣٧١٧	٣٧٢٢	٣٧٢٨
٣٧١٨	٣٧٤٢	٣٧٢٥	٣٧٢١
٣٧٢٦	٣٧٤٠	٣٧١٩	٣٧٤١

اخلاص

٢٥٧٥٠	٢٥٧٥٣	٢٥٧٥٦	٢٥٧٤٤
٢٥٧٥٥	٢٥٧٤٤	٢٥٧٤٩	٢٥٧٥٤
٢٥٧٣٥	٢٥٧٥٨	٢٥٧٥١	٢٥٧٤٨
٢٥٧٥٢	٢٥٧٤٧	٢٥٧٤٦	٢٥٧٥٧

فاتحه

٢٤٤٣	٢٤٤٠	٢٤٤٤	٢٤٤٠
٢٤٤٢	٢٤٤١	٢٤٤٦	٢٤٤١
٢٤٤٢	٢٤٤٥	٢٤٤٨	٢٤٤٥
٢٤٤٩	٢٤٤٤	٢٤٤٤	٢٤٤٤

قل اعوذ برب الناس

١٤٢٤	١٤٢٦	١٤٢٩	١٤١٦
١٤٢٨	١٤٢٧	١٤٢٢	١٤٢٧
١٤١٨	١٤٤١	١٤٢٤	١٤[illegible]٠
١٤٢٥	١٤٢٠	١٤١٩	١٤٤٠

بعد کل احد والحمد لله یبغی ربنا ویغنی کل احد والحمد لله
علی کل حال انه تعالی اول کمسه یی یارلغار کناه کبیره
سی دخی واریسه یا علی هر کیم بنم اوزریمه کیجه
کوندز دیوز کره صلوات ورسه بکا واجب اولور
اکا شفاعت اتمك بو جمله ده نصیحت واردر که بیورمشدر
انه تبارك وتعالی رسولنه ومسلمانلره یا علی کیجه نمازینی
قیل اکرچه بر قیون صاغلجك مقداری اولورسه که کیجه
ده ایکی رکعت نماز فاضلرکدر کوندز بیك رکعت نماز
دن ونماز قیلیجیلر کیجه ده یوزلری جمله مردملرك ایو
رکی اولور یا علی لعنت اتمه بر مسلمانه وبر حیوانه که
لعنت سکا کری دونر یا علی انه تعالی بیوردی جوقه ایو معه
کوکلی اولدورر یا علی اوزاقه اول مظلومك انکسارندن که
انه تعالی آنی قبول ایدر کافر دخی اولورسه یا علی هر کیم جمعه
کیجه سی سوره بقره اوقیه اول کمسه یه بر نور اولور یدنجی کو
کدن یدنجی یره دك سوره دخانی اوقیه اتدیکی وایچ جکی
کناهلری یارلغنه والسماء والطارق سوره سنه یاتدیغی و
قته اوقیه حق تعالی اکا کوکده اولان یلدزلر قدر حسنه
ویه یا علی جونه اویومك سنیه سنك اوزریکه اولسون
استغفار وسویله سبحانه انه والحمد لله وقل هو الله احد سوره
سنه جوقه اوقوکه اول قرآن عظیمك روشنالقیدر وسنك
اوزریکه اولسون ایة الکرسی اوقومغه که بر حرفنده بیك بریکیه
بیك رحمت واردر هر کیم سوره ملکی یاتدیغی وقته اوقیه
دیه اللهم اعصمنی الی نهایه انه تعالی اکا کفایت ایدر جن
انس شرندن هر یرا دلمشك شرندن یا علی سوره
حشری اوقو تا که

کفایت ایدی دنیا وآخرت شرندن یا علی زینه یاغنی بی
جونه سکا بر رنج ایریشه سویله سبحانك ربی لا اله الا
انت علیك توکلت وانت رب العرش العظیم وجوقه او
قو اول دعایی که جبرائیل علیه السلام بکا تعلیم اتمشدر
اللهم انی اسئلك العفو والعافیة فی الدین والدنیا والآخرة
یا علی انه تعالی بی ذکر ایده غم غصه وقتنده وسویله یا حی یا قیوم
یا لا اله الا انت برحمتك استغیث فاغفر لی واصلح لی شأنی
وفرج همی یا علی اول طوز ایله باشله وآخرینه دخی طوز ایله
ختم ایله که طوز یتمش درده دوادر یا علی جونکه یکی آیی
کوره سن تکبیر تهلیل ایده وسویله لا اله الا انت وانت اکبر
واعز واعظم واقدر مما اخاف احذر یا علی بر کمسه دن
بر حاجت استیه سن ایة الکرسی اوقو وصاغ ایاغك
ایلرو قو یا علی جونه سفره کیدسن سوره یاسن اوقو واون
کره انا انزلنا سوره سن اوقو انه تعالی دوشمنلر شرندن امین
ایدر یا علی جونه بر ظالمدن قورقه سن سویله یا اله جبرا
ئیل ومیکائیل وعزرائیل واسرافیل وآله ابراهیم واسماعیل
واسحق ومنزل التوراة والانجیل والزبور والفرقان
کن لی جار امن فلان ابن فلان من کذا وکذا وجونه سفر
ایدسن سویله یا ارض آمنت بربی وربك انه الذی لا
اله الا هو الذی خلقنی وخلقك اعوذ بالله من شرك
ومن شر ما یدب علیك ومن شر کل اسود واسد ومن
شر والد وما ولد جونه بر قاتلیق سکا ایریشه سویله اللهم
انی اسئلك بحق محمد وآل محمد الانجیتنی حضرت علی کرم الله
وجهه دیدیکی یا رسول الله سنك آلك کیمدر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیوردیلر که

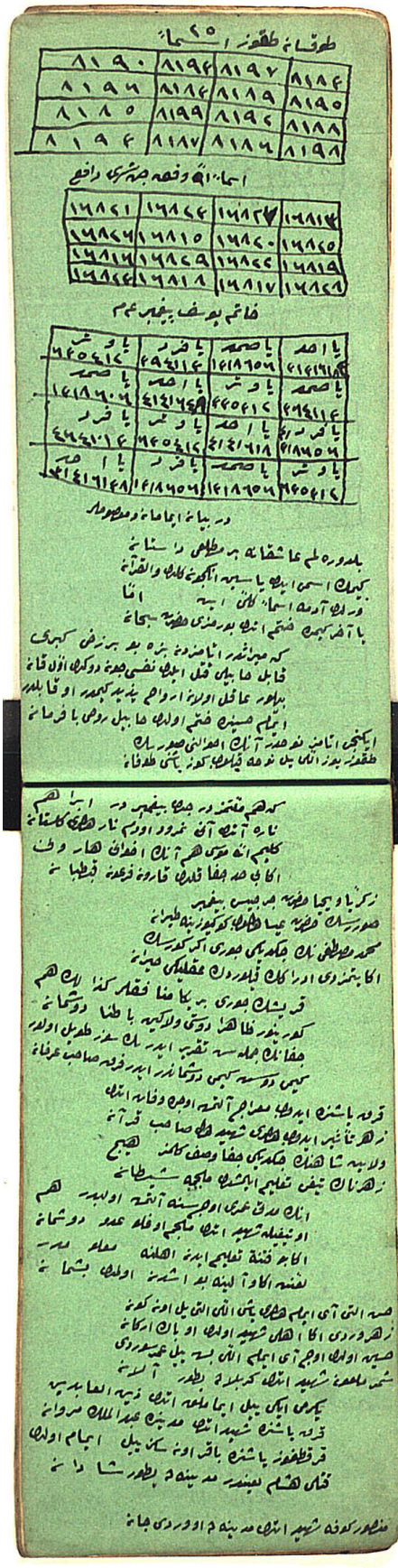

طوقسانه طقوز اسماء

۸۱۹۴	۸۱۹۷	۸۱۹۶	۸۱۹۰
۸۱۹۵	۸۱۹۹	۸۱۹۴	۸۱۹۶
۸۱۸۸	۸۱۹۶	۸۱۹۹	۸۱۸۵
۸۱۹۸	۸۱۸۶	۸۱۸۷	۸۱۹۴

اسماء الله وفقه جمعه ری واقع

۱۶۸۱۴	۱۶۸۲۷	۱۶۸۲۶	۱۶۸۲۱
۱۶۸۲۵	۱۶۸۲۰	۱۶۸۱۵	۱۶۸۲۶
۱۶۸۱۹	۱۶۸۲۴	۱۶۸۲۹	۱۶۸۱۶
۱۶۸۲۹	۱۶۸۱۷	۱۶۸۱۸	۱۶۸۲۴

فاتح یوسف پیغمبر عم

یا احد	یا صمد	یا فرد	یا وتر
۶۱۴۱۶۱۸۴	۱۶۱۸۶۵۶	۶۹۴۱۶۴	۶۴۵۶۱۶
یا صمد	یا وتر	یا احد	یا صمد
۱۶۱۸۶۰۶	۶۴۵۶۱۶	۶۱۴۱۶۴۸	۱۶۱۸۶۰۶
یا فرد	یا وتر	یا احد	یا فرد
۶۹۴۱۶۴	۶۴۵۶۱۶	۶۱۴۱۶۱۸	۶۹۴۱۶۴
یا وتر	یا صمد	یا فرد	یا احد
۶۴۵۶۱۶	۱۶۱۸۶۵۶	۶۹۴۱۶۴	۶۱۴۱۶۱۴۸

در بیان اسامی و مدفون

بدور ملی عاشقانه بر مطلعی را ستایم
بگیرد اسم ایچی یا سبه انگیزی کلمی والقرآنی
و دلی آورده اسماء کلمی ایچه انا
یا آخر کیمی فتحی ایچی بدر مزی مقبره بجانه
که مدفونده انا مزدونی بزه بو بر نرض کیمی
قابل ما یلی قتل ایچی نفسی جمعه دوکدی اول قانه
بولور عاقل اولرنه واصل پدید کیمدر او قابلدر
ایلم حسینی فتحی اولدی قابیل روحی یا فرمانه
ایکنجی اتامی نفحه آنی اصلانی صمد یدی
طقوزنجی بدر الله یل نوحه قیلدی کونه یاتمی طقوزنجی

که جمعی مقتدر و جمعی بیغمبر و ایلم
نماز آنی نمرود اودیم نار قلمی کلستانه
کلیمی انی موسی قلم آنی اعدای قهار و قط
اکابی صد جفا قلدی قارونه فرعونه قرطبانه
زکریا و یحیا و عیسی بیغمبر
صور سبحان حضرتی عیسا قلمدی که کیمدر بنه طبرانه
محمد مصطفی نی جمله پیغمبری اکی کدرسان
اکابتمزدی اولر کافر قیلدیلر عقللری حیرانه
قریشان جمعی بر یکا منا فقلر کذا لر هم
که بیغمبر ظاهر دوستی ولاکیمه باطنا دوشمانه
جفالر جمله سنه تعجب ایدر نی حضرت طه یل اولدر
کیمی دوسته کیمی دوشمانلر ایدر فرقه صاحب عرفانه
قرقه باشنی ایدر طی معارج آلتنجه اوچی وفانه اینلر
نر هر ثانیه ایدر طی شهید طی صاحب قرآنه
ولایه شاهدان جمله بی جفا وصف کاملنه کیمی
نر هر زمان تیغی تعلیمی ایشلر ماجه شیطانه
اینلر مدتی عمری اوچ سنه آلتنجه اولدیلر هم
او نیفیله شهید اینلر ماجی اوفاله عدد دوشمانه
الکاجه فتنه تعلیمی ایدنه اهلنه معاون بدر
نفسنه اکاوآلینه بد اشدنه اولدی بشمانه
صمد الله آی ایلم طی یتی الله یل اون کونه
نر هر دردی اکا اهلی شهید اولدی او یل ارکانه
صمد اولدی اوچی آی ایلم الله بسه یل عمر دردی
شمس ماهنده شهید اینلر که بدر طی آلدیلر
بکرمی بیل ایلم ماهنه اینلر فرقه العابدیه
قرقه باشنی شهید اینلر صد چی عبد الملک مروانه
قرقطقوزنه باشنی باقی اون سکن یل ایلم اولدی
قالی لشکر بعینه صد بنه م بطرد شادانه

مدفون کوفه شهید اینلر صد بنه م اوردی جانه

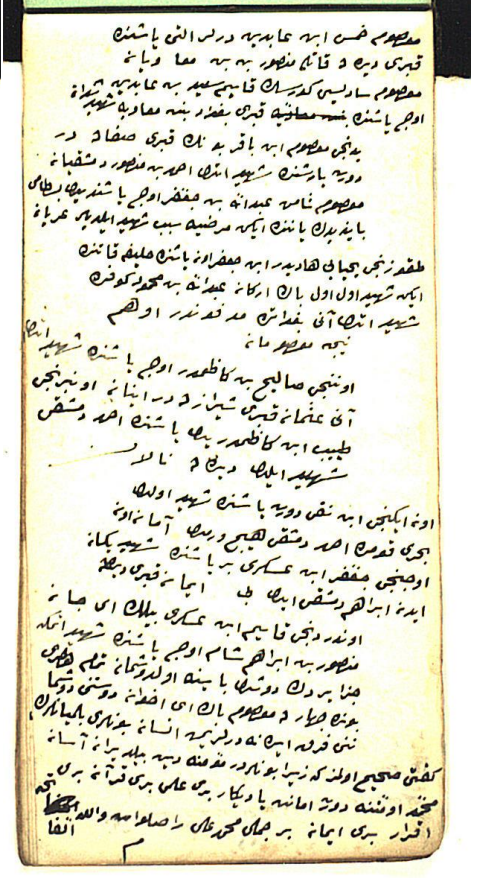

مدفون حسن ابن علی بقیع الغرقد باشنده
قبری دیوار قائم مدفون بر بنه معاویه
مدفون سادیس کدرسان قابیلی سعید بن عاص بقیعده
اوچی باشنده محمد بن عبد الله بن عباس شهید
بدنجی مدفون ابو بکر بن قبری صفاده در
دوقوز باشنی شهید اینلر احد بنه مدفون دشقیانه
مدفون نامه عبد الله بن جعفر اوچی باشنده برطانی
باغ بدن باشنی ایکنجی مرضیه سبب شهید اولدیلر عمرانه
طقوز نجی بجیاب هادی ابن جعفر اون باشنی علیه قاتنی
ایکنجی شهید اول یل ارکانه عبد الله بن محمد کوفی
شهید اینلر آنی بغداد مدفون در اوچی
نجی مدفون مانه
اونجی صالح بن کاظم اوچی باشنده شهید اینلر
آنی عثمانه قبری شیراز در اینانه اونبرنجی
طیب ابن کاظم یدی باشنی احد دشقی
شهید ایلدی دیار نامدر
اون ایکنجی ابن نفس دوقوز باشنی شهید اولدی
بری قرمسی احد دشقی لعین دیدی آمانه اون
اوچنجی جعفر ابن عسکری یا شنی شهید یکانه
ایدنه ابراهیم دشقی ابن ب ایچانه قبری دیدلر
اونبر نجی قاسم ابن عسکری یلک ای جانه
مدفون بنه ابراهیم شام اوچی باشنی شهید اینلر
جنابر دوشمانی باینه اولدی دشمانه تمام قطری
بونچه بیار در مدفون لر ای اخلاقه دوستی دوشمانی
نتی فرقه ایچنه در لر بنه انانه بجز هادی یکانلر
کفتی صحیح اولدی که زیبا بو نادر در نقطه دیده بیانه آمانه
مخمد اون نقطه دوتنه امانتنه یاد یکار بری علی بری قرآنه بری نجی
اقرار بری ایچانه بر جمال محمد علی رضا صلوا صمد والله اعلم انفا

معارف گلستانی صوفی لر باره تنبیهی

صفاییه سلسله‌سنه ایکنجی لر آبه صفی

انکجه‌نه شرعیه احمد ابدیه لقب ترابیه‌نه

انکجه‌نه صفویه شیخ ابدیه ورد بهائی

انکجه‌نه اومه افضلدر محمد فاطمه‌نه اکملدر

انکجه‌نه اولکی قرآنه ابدیه دلالت اعلیدر

انکجه‌نه جمله معجزه‌لره سیدر بو اومنی شاهدر

انکجه‌نه دنیاده یکدر الی ابدالی عمر یافت

م

ای کمالی قدرتک لوح عالم بر خیال
وی جلالی حضرتک صفحه آدم فه وفال
عالمک طیف خیالله نجه ادراک ایلیه
جمله‌کم ادراک کندیه قبله‌نه اظهر جلوه

کیم اوله نور جبین حقایق الله شهد ویه
بین ویه سره یه سنگدر جمله وجهله ایله کمال
بر خیالدر قوه عالم جمالک نقشه
کوستره تا انعکاسه عرض اوله عینه جمال

سالکان درگهیه راه‌در دو عالم بر نفس
واصلانی وصفه تنها صمد واحد صمد

بولدیلر مریم یکه یکه پرتو مستکدنه اثر
بو سببدنه طالبه بر عیسا یه بنده یه ماه سال

ای نجیب مرسلا کلیمی کلیمی اولما غیجه
دیمه ارنی لمه ترانی بشیدرمی کسه سؤال

ای نجیب عیسی مسیح طالبه سیاحه ایلدی
جمله اوصی عیسی مریم بیوردی اولدی قوه‌دن قیله قال

جوهره امر انکله دونه دیمه قدرتنه کتبیه آنی
نه کعبه بلکه کونینده جمله‌دن هیچ بیه آنی
ولی کم روحلر اعظمی کتدی قبله جمعه
اکر جبرئیل اکبر دی کچدی جنبه آنی

جمله اولدی نوری لاهوتی ندی بوسیم ناسوتی
جمله اولدی سرمی اکا کم دار الملک ربانی
کم زیرا واجد وموجود ابدی نشئه آنی قبله
اکا اقبالی ابدی اول قوه فوقانی نخالف

جمله حقدن خلقه باطنه بودر بن ظاهره اول
جمله حقدن اولکی آخر بودر بن مقصده نانی
جمله کوردکه اولدلره ابدی نشئه آنی منزله
انکجه‌نه فیض اقدسنه یانکز فضل وهابی

بو کاه عالم کونی یاتیه فیلدی آ بینه
اولیزدی کوزکیه بو یوزه بیوزده وجه سجانی
یاتیه آدمی دیه نفخه فیه سره روحی
ولی غیبه خلیفه بو سیا دره ملکنک فانی

کم زیرا بر صمد قدر کیمی آندن جیقه بو جمله
نه جمله جمله‌لری اول نه اول فرد بی ثانی
کشفه‌دی روحنی غیبدنه سیا دندنه رفض جمعه
کم ظاهر اوله یا طلعه بو جمعیتی ایتیا ف

بن ادم انکله غیبیله نشئه باطنه آنی بلدیه
زیا دتله ندر بلدیه بو ظاهر ملکی سبحانی
جمله کنزه ذوالجلال ابدیه بنا قیله جنبه اکا
جمله کنزه ذوالجلال ابدیه کم اولنی قبلدن اسرافی

مقدس بارشاه ابدی صحابی نوره اعظمدی
اکی کشف الله دی آنی یا قبله خاتم انسانی

صفاتیه جمله فیضی انکله قبلدی وصله ظاهره
ولی جمله قبله‌دی مرآته یوزنه بیوزله شانی
بولوردی کوزکده بر ذره اکر جمله کوستره صمدیه
ولیکن کوزکه یاصمدیه نه بیلسیه آدی وصافی

بولمه کندوزینی اولدره که کوزکوبه نظره ایله
فلیس بعالم ما الله الا الله نفی افانی
کمال قدرتله کوردی کیمی بو مرآته نظره قبلدی
کم هر کیمی کوردی بو فانی کوره لر شانی اوزلدی

انی جمله عالمی قبله‌دی کندوبه
کمالله ایلدی اظهار بیدزنه جمله هیاکل
انکجه‌نه شوکله عالمدره محمد کوردره بلدکی
انکجه‌نه شوکله کاملدره اکا ابتدره ازعان

بو بس آنی عالمی ملکه رسالتله وره‌دی کندوزی
آنکله ایلدی مبدانه کافه عالمی الطافی
فیضه‌صا معجزاتله مکمل ایلدی تاکیم
بولدیصمه آنی بجفیر کبیل واریسه عرفانی

آنی جمله معجزاتله مکمل ایلدی اسمه
جمعی معجزاتی شندره مقطعی قبلدی فرقانی
کم زیرا معجزاتی جمله ایکیه منقسم قبلدی
بری جسمیه‌دره انک بری عقلیه ایکا خصه

شو کیمی جسمیه‌دره دی جمعی انبیا یه جمعه
کیمی انبیا یه ابن مریم خلقه خلقه عقدره
شو کیمی عقلیه‌دره آنی جمعیتی ایدوبدر خاصی
کم زیرا عالمی الخلقدره بو ایدوبدر رحمانی

فیضه‌صا افنی آنک قوه‌نده اشرفدره
کم زیرا جمله کاملدره بولدی لر قوه‌دی مخالف

طلعه سینا قدرتک قافنی قدریه کلیل
ایمه سینا کبی با کال وصفی با بنی کلدل
به کیمی اولم بحری بی پایانه صفاتک وصفه ایدم
زانکه فکر عقل ایتمکه کیمسه بیلمز کنه حال

لیلی بولمشم وصالک قدینه بر لحظه لمحه بیلم
اولیایم بولدم لقدینی لقیه بو جمعه مجال
بلیلم قدوس باغنده سوزلرم آبه حیاته
بن کران فیض ذوالجلال ایدم وکم کری جلدل

به لقایک وفیضی طبرانه دکلدر جمله‌دن سؤال
کم هر بر نوکه فیضی بولدم بولدم قدینه فنا
طالب قدسی فلان بر بیضه در هیچ کیمی
لقمنی عنقای کم کیمسه ایدوبدر زیر بال

زانه کیمی آدم بیله کم کم لقه اولسه با قیمی
اقیمی لقه کن نظر کدره بر ایکیمی بیه جمال
جمله عشقلر دینی بولدم دیمه غمی لدنیه
اندنه استه بولدی ایدیلی وصله انکله بولدم وصال

یا نجیب اوغلی بولدیدر جمعه فنا اندره فنا
بن بقا اندره بقادم وصل ایمه آنی اکه وصال
دیمه کم اولکه زل سلطانک مدحه دیمی
الله قاصدوه نه تضیع ایلیمی آندنه مقال

کم کیمی آنک لعدن ناجیه اوردی باشنه
اکا لعدن فاضیه کیدوردی وردی نوال
به آنک نیجه بیانه ایدم کمالنه دلی
امر قالشدی بکا سزدن اندم امتثال

محمد ایچ روبند حجاب جمله غیبی عینه اولمه
نا ایچ ما هیتلیک جمله کائن فنای التزام
بو درد روز نجه نعمه کیمی وجه نصری عنتبه
تا که مقامی وجود ابله ایچ سه ابتسام

جونکه منصه اتمه نعمه غزنی ایله آنی
کعبهٔ ملک جسدی فتح ایدرنه کعبه شام
بر نظر فاشدر آنه اکا کیمی طالعنی
لد مکانه شوق بنای اوروشدر نضاستی لیام

کیر یای وضع ایدوب بکا مکانی اول
ثمره دی عالم ماوراستی ضم اولدی اتم
کیمی بو بره اویه سه آنجه نمازی اولقبله
اول دیه لبنیک نعمه ایچه یه بو مجلس بام

نعمه وظیفه کیمی ایمانی حقیقی ور دیه
حق اول قیامه صلواتی اولقیامه فلقه ضیام
مرکز شرع اونوره طالب بس بقه ایا غنی
دور ایچ تا کیمی حقیقه ملکه ایچ اقتنام

دور ایچ بو کار بدر سه بس مرکز بنه کنه بنا
اسنه بکه کنه بنا قوبه قلبه اسلام
نقطه آنجه آجر سه آیا غنی دور ایدوب
اولقصه قبله ایچا ظ قوبه آجر کتجنه قیام

شرعنه کوره بولدی کشی حقیقتی طریقه
معرفته مقدار بدر معروف اکا بالاتمام
فی الحقیقه کم استعداد بله ایدرنه اکا
نا مکرر متخلص قبله ایچ نصلبنه اولدیه الدنام

آیدنه اوتدر و فردوفا رغدر بایله بو شریکی
قیلیدی ایدر لصریحه بو ذره متن لدنیا م

قبل بکا سه باولیا انفیض نه قبلک نعمه
سنده آنجه تکری بدره اولدر صبیل لدنیال

م

آلدی جونکم نکدی طلبی آنک بیله الجام
کنتی کعبهٔ ایدردی وصلیله حاصل قلبی لهب مرام
زیرا کوندر مشتهی همه انا فتحنا سه ره سه
کلبک طاکس بر بنه بو لدی سعدی احترام

جوده فتح هابله آیه اکا اکرام ایلدی
بس کریم الذاته اولدی بو لدی کریم صدر الکرام
اصلی اوبدر بیل فتح هابل بره فتح قریب
یعنی فتح باب قلبه طلبی ترقیب نظام

عالم نفسک مقامنده عروجی انتهی جمله سه
آجیلمه قلبک فتوی آنی کم ستردی مقام
کشف غیبه انتهی نثار انتهی یقینه انخاریدن
نا ظهور انتهی کمالاتنه صفا تیله تمام

اشبو فتحنی ایشایه ایلدی تکمیلنه
کیمی معارف کشف اولیشنا قطایفه بر دوسم
فتحک ایکنجسنک آدیدر فتح بیته
یعنی فتح اولدی اکا انوار روحی انتهی قیام

بس ترقی قلبک نفسی انتهی منازیلی سلوک
ایردی قلبک عالمینه بو لدی آنی انتظام
طلعتنه قلبک نوری محاتی صفاتنه نفسنک
نفسی نورانی اولدی اولدی بو کز قلبنه نام

قلبک بس انتهی عروجی ایردی مقام روحه بعده
طلعتنه روحک اکه انوار ی آنی قلبک لهم

سوبله عاشقلره ملک سلیمانده خیر
زیرا آنلر نی نیایه ملکده ایدر اغتنام
بو آیکی کونی بولدی بر قیمه صایمز نیچه یه
زیرا بو نار هر نفسی مقدمه اتخذ انفصام

یا الهی بازیچه او غلامه کیمی اولدم
کیمی مخمه قوتلر بنیاک قدلنه کتمن غلدم
کیمی مخمه قوتلر بنیاک قدلنه کتمن غلدم
سه آی آنک قبو سنده سعدی روایه
یا اله العالمین انتهی قبو که اعتصام

م

کل ای طالب طلبه قبلک طلبه قبل وطلب اعلی
سوبلک دقس سوکل سه که مقصد مقصد اقصی
ندر سه بو فنا ملکه جو سه فانی فانی
بقاب لایزال استه که جنته ملکیدر باقی

ندنه قانع اولسه سه لقمایه تدن ابدی لقمه
ایچه سلک قیام لقمه دنه ایچ لقمه دنه کچ لقمه لی
بچه لقمه ک آدمنده آنکه فعال لقمه لقمه قاصل
ولی دللر لقمه کرو فعالی وصلنه او لا

اکر اسمیه اوقه رکسه سنا سه طلب ایله
بو چه دا سته کل آی که صحه تمکسیدر اوقی
طیقا اول صفا نکدنه تنه کیمی آجیلمه آلقصه
کوره سه ذاتکی صافی آجیلمه آینه اصفی

بو لدی سه کوکلک ایچنی علم ص انبیای سه
کیمی آنچه نه کتابه اولنه نه درسه اولنه نه فنونجری
ایشته اول فاتک اولنه ری مقامیه مقیقتنک
که پیغمبر بیدر شدر که نوره بیدر بنی ابجون

دیده پاره برکوه سیول اشتیاق بکش
قل هواله احد اوقوه تن سروه اولور
دیدی واجب طوقی اکا دیدیلر واجب نوله
دیدی جنبه واجب اولدی اول اکا بخشوه اولور
بیلك
هم دیدی قرآنی اله اعلم اوچی جنبه
قل هواله احد یرجنبه مسطوه اولور
اشبو یمی جمله قرآنه مصدق هاکذلك دوه
یمی صفاجه هم هوای آندنه بنزه منشوه اولور
کی مداد اولسه دکن لر جمله آغجلر فالم
همه کلدیمه یانه مفوض یدوکون منشوه اولور
جمله عالم کاتب اولسه کاتن سوزیمه یازمیه
یمی آنی یازم دریسه یازه مز محجوه اولور
بس بودیار یازه سوزوك بن نظیره آلدمی به دیمك
زیرا بن نظیره پدن یمی باشقه مصنوه اولور
همه قلدیم اله ایجندنه اکلدك شبهه یانه
زیرا زره کدنه یوزدن بیچه سی منظوه اولور
بس صفاجه عالمك ایچنده سیول اله بیلور
یمی کاتبچه عقل فیض اکا مدفونه اولور
دیکله کل ایمیه سیول اله کلدیمه عقله
یمی انك سوزونه طوتانك دونمن منصوه
همه یمی نظمه ایلدیه وصف یانی دوه
همه کلدیمی معنی اسم قلنه بوصوه اولور
نقل ایدرلر یمی ابو داود ایتیمه یانه میشمی
شوه نکه مانم جنبك وضعیتن همه نظوه
تاکه بشیوزیك احادیث نبیدن یانیشمی
لیك جمله دوته همه یتن کمروه مصوه اولور

اولی بدانمالاعمال بالنیاته دیه
یمی عمل بیتسه اولسه باطل مدعوه اولور
بودیار ایکنجیسی آشیکار دیه سیول
همه صاحب بلاوه یمی اشکال مظنوه اولور
همه صدیله صاحب اولدیغنه شبهه جوقه
بلمن آنی شول کشیکی کندویه مفروه اولور
یمی صاقنه شبهه لردن دیه عرضه صاقلدی
شوله دوشمه شبهه یه دوشمه همه فضوه
اولکشی یکرمی شیانه قدر قصه یمی یاکیانه
کم قدرویه واقع اولسه اکا شروشه اولور
بس دیدی همه بارچا همه قدرکی وار در بیلمن
همه دیدی عقل صاحب یمی اول منکوه اولور
همه دیدی بیلمن صدق وار در بیانه
اول قصه صالحی اولدیسه همه جمله ایدر فساد
اولقصه فاسد اولدیسه همه جمله ایدر فساد
اولدیمی اله کم کلدیغنه بلمیانه منکوه اولور
بودیار اوچنجی صدیمن یمی سیول اله
یمی طوغریسه همه قبلنن یدیسی آنه مفوضه اولور
نمن مالا یعنی قبالمه صه اسلم مدینه دیدی
عمری ضایع ایلمیه ایلمیه صوکن منفعه
بودیار دوردنجسی یمی بودیار اولسیول
یمی سوزیمه طوغریسه قلبی انك محجوه اولور
دیدی کامل مقصده اولمن شول کشیکی کندویه
نه صاقنه سه قدر شبهه صاحبنه مفوضه اولور
کل بودای متقن دوه بو احادیثن که سیکلدی
کم اولدیسه آنجمعه متقن آنه صوکلدی مفوضه اولور

همه نقل بیورمه نقطه ایدندنه اولوکن
منقی نك بری جنبه ایکیمی کافوه اولور
نمایه نقطه بودیار یمی ایکی اون قیلمایه لر
ایکی اون قیلمه کیشینك ایچن طاتی قصه اولور
کلمه دای عالم ایچن قیلسه فه قبل ندارك ایدمه عقله صوفی
بودیار نقطه کم نقصان ترك قصه ایتمیه تا بوقلبه قلبك کسوفی

ای همه یه منبعی ای مخزنك اسراری همه
جانی غواص ایدن غرقه انوارینی همه
مقفه صدوه صفاسه وظیفه تاجی اولبا
مرکز لطف خداسه نقطه کرداری همه

بعدنکه ایمانله نقطه بدنه جانه بصله ایلدك
بس ندیه ایمانه آنی بلمدوه لم ای جاهمه
بودیار ایمانکه تصدیقه ایمن لر سوکولمایله
یمی محقق دریسیول اله اولدیغنه ای همه
همه یمی اله قلبنده یمی کتمه دی اول سیول
حقدوه کم حکمدوه نه دیدیسه اخبار همه
اصل ایمانه آنی تصدیقه ایمکدر قابله
بس دیلیله صحابلرك شرطیدر اقرار همه

بعدنه بلدیغی نصه ایمانه کلمالیه دیکله کل
نیچه اولدی کامل ایمانه کیمدوه دیدیلر همه
دیه اجو طالب مکی صحة الله عمیه
یمی سیول اله بیوه دی نقل ایدیه ایدیلر همه
اوچی احادیثه ایچره ایمانك کمالیه صدیقه
بس اساس ایدیلدی آنی هالنه اخبار همه

بری بودیار کامل اولمق قبلك ایمانی دیدك
کوریچه اینك نهایه دینن اول صحابار همه
نابلنکدنه بلمنه لیکن یك صحه
یعنی زیره سوصه یمیچی یمیه دیمار همه
دینیانك آخرینی بکرك سوصه بعضیدنه قط
همه کامل اولمق انك ایمانی دیدیك اول یار همه
عبدیاره نه اهدیلر کوره اشبو ایکن حالی بیل
بدلك اول قبوسیدر یمی کیدر سیار همه

دیکله ایکنجی همه شی یمی بیلمه سیول
دیدیك وار در اوچی فضیلتلی یمی اولور الطار همه
یمی کیمی بوادچی اولسه لطری کامل مفضله اول
کامل الایمانه اولنلر اولمه یاد اخبار همه
بری بودیار همه بوقلبن قدر قبیه یمی کیدنه
همه یانلرینه اولمیه نامکار همه
بودیار ایکنجیکی کلمه اکا ایکن ابیه
بریسی دنیا همه اولسه اولمیه غمدار همه

بریسین آخرینجه اولسه اول ایشدن دیدیك
آخریه همه ایشلرنکی اولیا بیتمار همه
یمی کیمی بوادچی صفتلر بولندیسه دیدیلر
مفضله کامل اولور همه یمی ایکن انکار همه
دیه یاره اشبو صفتلر وصفیه مخصوصدر
یمی محتمله کم کلمن اولمه یاد اقرار همه
دیکله اوچنجی همه شی یمی نه بوه دی سیول
کمه نیچه نیار آخر صدیمن لره انظار همه
دیدیك ایمانی قبلك ایمه مز کامله تا یمی اول
آخر اوچی فضیلته اکن اولمن ایله آنار همه

بس بوکز باقی ایده ابروی جمال ظاهری
عینه ایدر لعبه کشف هاویه بوبیم دیدار صفه
زیرا عینه بعد زنده سلب ایدر کینه شی
سلب اولمه سلب اکلیا سنکم بعد ازدیاصفه

ایده صفانی وجهد آندن سکا کشف اولمه حال
کیم اودر مذکور و ذکردو زاکر و انکار صفه
بی نهایه و صدنک دریاسی غرقه ایدر ایچه
کر محقه شربندن آبحیه نظاری صفه

نه لیچه بیه جیانه کالیدم چوکلدم باری انسانه اولیدم
جهنه ظلم عشقه محمد اولیایدم جهنه ظلم باری محمد اولیدم
که لطیفانه ایده اولدم کورمیایدم چوکدم کورم قبه ایچینه کیر میایدم
چوکیرم قبه یکیچ نسترا اولیایدم چوجیقم باری یکیچ شرا اولیایدم
چوحشر اولدم معانب اولیایدم جهنه اولدم کیم معاقب اولیایدم
جهنه اولدم باری مردود اولیایدم چوشمارم مطرود اولیایدم

کم زیرا آنی وارنه خلق محمد محبت اولمه اولدم محمد یه صحابی
الیس بیه قدلکی بی هی ابیه یعلی قبه سنی فتح باب ابیه
بکا تاشمه یه دل قبلدن اصلا منفوبه قبلکه سنیه یتمه محابه
که نا قه فیقلک اولدیکایه لکه که منزل تی اوناده به باب یولا طلبه
دیارونه بی نهایه بوله کیدیم اومارونه سنده ایشاره اولمه کیدیم

نیچه لر چوکانه عشقه باشی طوقه ایلدی عشقه
نیچه لر میدانی دردن اولمه بلدی دوزنی وارنه
ای دیریغا نقره عالم اتنه یغما کم کلکن
کوزلرن قالدی فیالدن قنی نقره نکار

بری بودر سیمی فجنکی قاچیه بر نسنه
اول غضب صفدنه جفاروی اولیه اشراره
بودر ایکنجی اکبر نسنه رضی اوله
اول رضا باطل ایسه قدیما یه این عاصفه
بودر او جنجی فضیلته کیمی اکرفاره اوله
صوغمیه اول نسنه کیمی اطلس اداره صفه
بو صفقار عبادیه الهنه محکمی اساس
بو باری طوغنماری طوغنمایا اصلی نار صفه

جمعه شرایع مخزنه ابلدن کلانثاره
کل صفایه جمعه زنده ابی کم ایثار صفه
کلمرو کوره لد مکانه شهرنه یاپدیم برسرای
کیمی محفظار کوریر کره نه منزاغیار صفه
اولسرایی صحنی جیجکره باغایه ایلدیم
باغلی اوزنه روضه کی ایلدیم کلزاری صفه
طوغدیم اولکلزاره ایچنه ضیعه اوزره سایانه
ضیعه بر تخمه قدیم اوقدیم دلدار صفه

قرشوسنی قدیم آنی کوره بر میدانی عشقه
تاکه سرباغه اولمه بیه ایدیم بکمه الطاف صفه
شوله بر بوشار کنوزدیم کیمی بشر قنی کوره
طوغدی عبدنه ایچه صافیه آچیلمه از هار صفه

قانی ایچمه صفه نظر کیمی کوزنه لبه صفدنه کمال
قانی لعنبه شرنکی ایلیه باغاری صفه
نقل یاقدنلی رواجی بوزنی بر قدر ای خواجه
بوزنی کوره قانی کرن النصفه یکزلر زار صفه

بوزنی اول جانی طوغانه ترکه اوزنه ایچیشه
بوزنی اول محوی جمعه ایدنه اولمه رضا صفه

الحاصل صفه ایمانه اوچم دورلم مراتب دیدیم
بری غیبی دیمه کلمه ایچه انظار صفه
غیبی قرآنیله بوزنه آضمه غیبه کوره
صکره روشن غیبی غیبیله ایچه تبشار صفه

حقی مشهود انتی بوزنه جمله اعیانه ایچه تا
ماسوالله شهود زنده فنا فنار صفه
بودر اول مرتبه ایمانه کیمی دیدن آنی
بن ایکنجیسی آنکدر اولدیر بیمار صفه
بوزنه آنار درکیمی اولدیر خواص اولنیا
بوزنه ایمان عیانی قیلدیر زوالی صفه
بو سببدندر که صفه الله تجلی برقوله
جمله اعضانای فضوعی ایدر اینی انظار صفه

قالمه اجزمضمه اولمه حقه ایدر انقیاد
نفس قلبه منکر اولمه جمعه صحابه انوار صفه
زیرا نفس ایچینه نجینه وواجبی غیبنك
طوغه قلبه بن تجلیدنه طوغنمای انوار صفه

کر اضافیه بوله نفس آنی دیه تنبیه ایلدن
مرتبه اول بنی قیلدی اشی انظار صفه
بعضکه ایمانه تنبیهنه شرحی ایلدن
بودر او جنجیکی اشاره ایدر انوار صفه

بوزنه آنار درکه خاص الخاص قطب اولمه
بولدیر ایمانی غیبی کمه دیار انوار صفه
ایردی بولمه جمعه لر طوغنمنه ایچه انکشاف
محو وطوغه قیلدی ذاته جمعه ایچه انوار صفه

صفانه اسما تجلیات مظاهر اسمای باری ذاتیه
مظاهر اسمای بعد از تاکید و تبرا از انقاص
که اوج نسبت مظاهر کمال بلیغند نیجه در اصلند
بری عالم ایکنجی نفوذ او جنجیسی وجود اینکس

بیمی اولد این کیمی بیلدی ندر اول لایزال ایدی
بیلمه بولمه کرو مظاهر اونه وقتی یوق زوال ایدی
دیمه بو جمله لعب اولدی که هیچ یوقدی اولدی مظاهر
ایدی کیمسه یوقده اول وار هیچیه اول ذوالجمال ایدی

بو سوزلر لعب حقیقتی شریعتی کفر در کیمی
شقیه لا تعیندی نمی در ذوالجلال ایدی
بو عالم لعب مظاهر در کثرتدی عالم غیبدی
کمالاتی ظاهر اظهار بولدی ذوالکمال ایدی

حقیقتی اودر موجود بو سوزه دیمیم لایزال
ولیکن بیل بو اندندر دکل بو بدء اول کلدی
وجودی عالمک زیرا انکله کثرتیه یکزر
که بر بر تا بی ایر کثرته کونشدن کلنجه انوار

نه وار در قصد نه یوقدر اول ولی اولیله کثرتیه اول
کونشدر کیمی اشراقیه وار در بدء اولدی اصلی
بو عالم بوندن کیمی انکی نفوذ ینه در پرتابی
تجلیدر جمالیه اکر قالمز سه ظاهر

جمالی ذاتیه مظهر تته کیمی شمسه بدیدار
جمالیدر کمالیدر جمیعی اولدی آرای
جمالی اسمی اعظمی اولدی ظاهر کما نجه
محمد اسمی اعظمدر ظهوری عالمه ظفرای

که زیرا کنتی بیلدی که بیلم بر کیمسه لم کنز یدیم
دیلدی مکه بیلنیدی یارندم جمله ارواحی
روشن بدر ایچون بو انسانه دونمالم جمله جزاخی
بوقی حقه اوزی خالقه یوزی کوزی سوزی جواحی

بوزن کبی ظهوری رجعی شما لیله ظاهر یاخی
ایچون نفس انی قلبی انی روحی اولدی یاخی
بو قلبی جانه ربط ننه قهر و بدر صوری اقلیدی
که روحه قلبی قلبه نفسی نفسه جسمی خلعه ناخی

که صورتی نقشی نیچیه بو نفس قلبی عقل جانی
لطیفه بر برینه بکزر تعینی وکلی ایراخی
ایچون طاشنه غیر زیرا انکچون قیدی مقدر کیمی
نیچه حکمی ایچون طاشه اوله طاشی ایچه ثاقی

چون بو غیبی ربط ندن صفه آنی ایلدی ایجاد
ظهور بولدی صورتیله معنی حقیقتی حق آشکار
که بو غیبی ربط انکچون بیلم قدر مقدر ایکن سن
کفر دیلر ایکن ننه که بیری ایچون ایراصلی

بری ارواحی قدسیه کثرتدی عالم غیبیه
بری اجسامی صورتیه کثرتدی ایلدی افراد
انکچون اولدی بو انسانه قهر اسمایه جامع کیمی
که غیبی ایله ربط ندن بولدی بدر زینه آشکار

کوزن آچ بن نماشا قیل بو صنع صانعی اولشاد
که صانع کبیر و صنعتی بیلنه نیچه در او استاد
کمالی کشتنی کیمی وار نه مقدار ایسه ذاتنی
بیلنمز الا ایشنده ظهور ایشی ایله ظاهر باز

نظر قیل ایچه بو انسانه نیچه کامل دوشمدر کیمی
که بو مجموعی موجودایه بو نسخه بو اولدی بار آباد
نظر قیل نیچه سالکدر صدیقی قدسی لطیفه نه
نظر قیل نیچه طالبدر دوکر یاشی ایدر فریاد

نظر قیل پره دوکه دیلرسان اولدی بیدار
نظر قیل اندنه انسانه دیلرسان کوره دیدار
انک سلطانلغه بالک دیلرسان صنعتی کوزله
که هر بر نسنه شاهدر کمالینه انک ای یار

کوسنه کبی فتوردر انک هر زره ده نوری
ولی غایه ظهوردن خفیه کوره مزدیار
قصا شیا محاسنی کما نبغی بدا شهودر
قصور ماده وصفیه دوشمدر اکا معنی دار

اشمه باری بو اسرارن بیاننده دیمی براز
سنکله چونکه مقیدن دوشدن اهل راز
انکچون مظهر مقید بو انسانی بدیعی ایجاد
که زیرا عین تجلیدر نه چون اینه جامه یه آغاز

لطیفه صفانه اسما مضاف اولمزی ذاتیه
مظهری خیمه ننه انکی کبریا اعزاز
بلندی فیض اقدسدن بن اول عالم ذاتیی
اودر شیئ ذاتیه مظهر کیمی این حاکمی ابراز

بو کز بو عالم ذاتیی دیلدی این استیناس
مظاهر اقتضا ایتی صفانه ایلدی اینا س
صفانه ذاته مضاف ظهری بولدی طاهره اسما
مظاهر ظهری بن اسما صفانه ایلدی اجلاس

بو رازی باکه شاها کر کدر مشرب صافی
که تا ذوقی صحیحه بلنه غایه مدرسی
مشایخ ایکی دور لدر بر بس مش قیلدر
بر بس مف بیلدر بولدر عالمه بینا

اولر کیمی مش قیلدر کر کدر در ریاضتکیم
که تا طالب ساولک ایچ ریاضتله بوله برولا
دیدیلر مف بیلر کیمی ریاضته یوک کوچ بولدر
کر کدر اربعینه کیمی بینله منلا ساولی

ولیکه طالبه اول کر کدر معرفته نظری
که بولمزسه نیچ ایچر طالب ایدر مقصودینی دورلا
بزمی عرفانه سزی اکا عمیه ریاضتدر
کیمی ایدر معرفته نظری اول اوشبو کرکلی اچا

محققلر بو ندر جمیعی مسلم دوتدیلر نیچا
ریاضتدن مراد هپسی کر طالبلر هپسی اشقا
کوشه اسندیکی کشی بولدر که ایچنه نظره
کشی کندو کوشه اولسه نیدر نظری وبا بیما

کل ایچنه اشبو نقطه یه کوکل لرهبه مجلس قبل
که تا نظری الهیدن نجلی ایچنه مانا
که تا برسه ایدر تقریبه که بالمشر ملکاره
بو علمی قاچ قدر سیندن اوقدر لریا خود اوزنا

بو سزی باکه بیلا کیمی کیمسه جانه ایچ معراج
کچه یری کوکی یعنی قدیم دنیا ایله عقبی
جمالنک ماورا سنده قدر بدر ضیمی عماشقار
بو سن انی عمه کلاسندن دوکر لر نکته غرا

بو باب جه قدر در اضبار ولی اوجبدر رمخبار
تصوفدی بله بالکلی دار کیمی اوله کچه اقدی
برسیله شیخ غزالی دیمش نفس عقل قلب روح
بو دوردی بر لطیف شیدر که دویه اسم اورلرلاوفی

مقیضه قلبه در انسانه مخاطبدر
قلبه امر ربانی کیمی اکا قیلمه رجعی
ایکنجی قوی رازی در که نفسیدی کبیر
که روحه بر جه لطیفی قدسی در کیمی اولدر رازی

مجرد در تخیز دنه که صیغه حاصل اینمز
مکاشفار ریاضیار بوفی ایدندیلر قنعی
دیمش نفس انسانی که جه لطیفه در اوصیافی
لطیف صافی نورانی سماویه بنزی ایدی

اوچنجی بو اینتمه مفیدشیخ جنید یکی
که قصه جه لطیفی روحی پرانک ایلک ازکی
ولیکه روحه باکلر بو عقلک علمی قاصر در
کیمی اولدر امری ربانی انک امریدر افضل

بو روحه کیمی اول انه برانک جه لطیفی ثانی
که نفس ناطقه در سر اکا آدی بو سزی اضحی
بو جسمی اولدر ایدنه عمایه برنجه مدتی
تزاید عالمه اولدر ایدنه ارزان ایدنه ابخس

ویا نفس ظهورانی تعلقدنه بیلنمز در
تعلقی بیلنمز در بو در بس حاصل فحوی
آنی قصه دا سطه قیلدی بو ایکی جه لطیفه جه روی
آنی لطیفه رابطه قیلدی بو ایکی جه لطیفه جه روی

بو تنه قیلق وضیاسنی قدیمی بو ضیفه بنمز
ایچنی عرض ایدیم بو یدنه که کوزلر کوره اصلا
کوره طالب اوله اکاه ایره سالک اکا ناکاه
اکر کشف ایلیه انه قدمایمی وعنی قدرا

بو در اولکی کشف بکه نه بولنمسه ذوقیله
قیامتی رضی بولنه بولرمی انی بر منجا
دیمشلر در محققلر که کدر طالبه بو سزی
که وجدانیله الهین کوره بیله بولنه مانجا

بو اولدر ذاتنی انک منزه دوته کوزلرینه
جه لطیفه نه عرضلرینه انی تجزیه ایچ بکتا
بو کز وجدانیله انک وجدینی کوره برلرینه
بو نفره انک وجدینی عمایه ایچ اکا ذوقا

بو در آنیکی جه لطیفه سنه عرضنی کوره بیلر در
نه کیمی جه لطیفه هر فسنه بیه اشتمه پرحقا
بو در انیکی ذوقیله کوره بیلر بو کز دیمه ناکاه
تجلی طاقنه وارمق بو کوزدن کوره بیلر مطلقا

بو در انیکی شد قیله کوره بیلر بو در دی آه
تجرد شهه بنه که بیلرزه آغه بیلر کیمی
بو در انیکی قضیله کوره بیلر بو کز دیمه شایه
نظره ممکنه کیمسه بو سزه نوزه وارمیلر کیمی

ان انجمه حبیب انه محمد کوره دی دنیا ده
که جشمی بیله کوکی بولنه بیلر مقله معجا
او کم ستر در کیمسه بو سزی تجلی ماورا سنده
که زیبا رظهیر کوره اوشاهد شاهنک شاها

شعر وقتیکه بود مقتدر که بر یونس زدی طاق ماه
قبحاکم که کاره بقدیم بر جانان طاعتی شانی
نه پرده قابلین ابر سه ابر دی قابلین آنی
انکجونه ایکن ساعتی کزو بیش جمله کیهانی
آنکجونه بر نفس هاکی کچه بیش سیه مقدسه
انکجونه بر نظره هاکی جفته بیش هذا یکانی
انکجونه شهن اعلی دره انک جمله شراجده
انکجونه دینی نسخ اینک انک مجموعی ادیانی
انکجونه اشده اسلامیه ابر دی قدیمی اعلیه
انکجونه لشنه اعلمیه بر جلدوی قدیمی اولی
انکجونه کبر یاپی ذاته نقاب ایجمه ابدی اکا
انکجونی واصل اقتضی جهانده کندویه آنی
انکجونه کندویه آنی نخب مجتبی ابر نشدی
انکجونه واجد وموجود هاکی بولدی وجدانی
انکجونه اکا طلبه ردی که وصلی یاپ فراقنه
انکجونه اکا طلبه ردی اول اقرانی جوانی
انکجونه اشبه عالمده سفر قبلی کذر قلدی
انکجونه قودی بو ملکی بقاده طوتنجه اوطانی
انکجونه بخیاراتی که بود افتیار اتنه
انکجونه اولی امر اینک که طوتنجه بود ایمانی
انکجونه بیشه لطفیه کیمسه بود جمله انسانه
انکجونه ابر کوره حقه بولدی لر وصل حقانی
انکجونه بایجی اوغلی قوشدی راهنه باجانه
انکجونه خانی اولشدی بلاده اشبو عرفانی
رویه انه عز وجل

فی مدح نبی علیه الصلوة والسلام

جان جانی وجانان محمد در جهانانی که قاطعدر مقالاتی
جان جانه چونکه جانانی نبیه سوییه جانه آنی که صاطعدر دلالاتی
اودر جانانه بذاته جانه ایدنده جمله آنی جانانه
اودر آنی قیلجانانه اودر بو جانلرک جانی ذاته
اودر بو جانلرک جانی اودر سرور لرک خانی که ماعدر کمالاتی
اودر کوهلرلرک کانی اویلی بولدی سلطانی جمله اولسلطانی کمنیدر
اودر سلطانکه زینتدر تجلی اینک ذاتنه که صاوقدر سیالاتی
کشفدی عالمی غیبندن ظهوره خدر سبحانی هفتیدن حجاب آچمق
اودر سبحانکه ظاهری وظهوراتی عالمی که ناظفدر جلدلرلتی
مظفر فرمقدر بدر که تاسنی محیندن ابرشه فیض رحمانی که وصل ایچون ضیالرلتی
اودر منافی اعلی کیمسه لرک اسمی اعظمدر که عنصرلرنی ایتمکه آچی
کشفدی لوحی محفوظی که پایه دینه دنیانی که دفع ایچون مدلرلتی
اودر دنیانی اعظمکی کشفدی غیبی برقنی نظر قلمن قدره قلبمی
عرو جینک برو جینی ظهوره اوتسی یزدانی ایچون ماهی مبالغانی
اودر یزدانی عالمکی قودی صحتنی برکسی الکا وحدهسی سایینه
که دار الملکنه انک قدره ایجادی صنانی که رفع ایچون مکانانی
اودر ضیانه وعلمدر کیمسه افندکی محیطانه صلات تامه کنزه سایه
ضیاسه سایبانه ایدن ابره تا دوره دورانی که دوره ایچون محیطانی
محیط اولدره که باسطه باسط فرشی بسطنه انک اباغی آلتنه انک
که سطحینک فراشنی قدره تا عالی ایجادی دیکه عنصرلره یاپاق
جمله دوری اشبو ناسوت ایچره لاهوتی اسرافیل کچه کاملی وحدتی سرینی
که بو بر کار وصفتی قدره بو نقطه انسانی اکا کشف ایچون سبحانی
بو انسانه صورته مظهر اولدی تا قیامه عالم بونه اولدره مظهر اسمانی
قبله اول قبله یه آچیلی بولدی محراب روحانی قبول اولدی مناجاتی
جمله انسانه خلعتنه کیمسه سعادته تاجنه اولدی بر جسمانی ولسنه
بنطقه بس دولنه آیتنه بدر بیان طوتدی میدان بو صوت ارضی وسمانی
بس اندنه منبر عزتی اوتقدنه آدینه قطبیت بو صدر طاعته ایلدی آنی
قائمدی آدینه سکه قدره بو کرسی ابدانی اولدی اعلی مقالاتی

بو دوری سنجاغنه اخلاص ورسنلی ویرسنلی ویا وصاف ذاته دلاله استیاقه انسانه ایتمه بن انتریا سنده
بو دوری انک جمالنه بیله مشتری ریاضی دیم بو منتریا سنده
بو دوری ناضی اوری ریاکیدری لفظ لرک کیمسه ذاتنه اکیدره
لعین ناضی اوری ریاکیدری لفظ لرک ریا کبریا سنده
بر اتنه وردی مجتبنه نشانه اوردی بیهانی کیمسه انکه ظهوراتلرنی
قودی باشنه بر دولنه که قرنی کیمسه ناقه تجلیلک جلدسنده
قودی مجموعی بو جمله دانه بن اباغنه بیهانی اولدی هشیه حیاتنه
قودی النتنه بر دولنه که انک دولتنه فاعله ثمینه ما سیواسنده
سبب اول طلبه بولدی بر قوه اعمال اصانی اول اعمالی لیواسنده
قودی فاشنه بر هشیه که صبری کاشنانه ایچون اوجیرسه که قوم عالمده
که کیمسه نه فعلنی آیتجمه اولدی قربانی ایره فضلی هدسنده
قودی کونرنه برصنعته که هر کزه باقیشنه کز قلدی ویره هدیه
که بر دوری شرف قبله عرب عجمانه ظهوردی ایمانی صاله سایه هاسنده
قودی سعدنه بر قدیمه که جمله قبله امراولسه که عدمدر الفیضه اولدره
اشیده دوری آنی قوی الحال بولدوری وجه قرآنی ولی اعمالی شانسنده
قودی یونرنه بر طلعته که هر کیم کوره دوری حیرانی لسانی حال قابلیه
صافه دیکر یکانه کنه ابدوری متامینه اولی پایانه عطاسنده
قودی بدرنه بر فضلته کیمسه ایردوری متامینه که دینی کشفه کنتی اول
فضیه صاحبته عدنلک کلدوری ربی العرفی فخریه ویره فداسنده
قودی دیلنه بر حاکمه کالنجه بلده غنمنه مقدسدر بلنکه کشف اینه
معانیلک بدیعنه جیانه ایردوری تیبا غنمنه که عالم الفیضی جمله کشف ایدوری
قودی قولنه بر فرقه کیمسه فیضه عباد بلیه که عالم الفیضی جمله کشف ایدوری
نه پره صوفنه ایره ایرشدوری دوری دوری
قودی صدرنه بر قابلی که اولده عالمنه مخبنه
افقه دریاپ حاکمنه روکوردی دلی قرآنی
قودی قابلنه بر نوری که انک شمعی بر تاپ
ایره دوری دوبدنه اکمانه قبله دوری آنی نورانی
قودی ایاغنه قوشنه که ظن ممکنا یه اپ
براپره اولده عرشی فرشی کوره بو جمله اکوانی

بس اندرة اشهد آباف اوقودی اینچ اشتشیاد
ایدینه آی استدلال اول استدلولی استغنا
وجهة یو منیر ناظرة الی ربها ناظرة

صحابیدنه دیدیلر کیم قومز یا رسول الله
عجب کوره میسون آی بولرمی جمله مز ضیاله
بیورر دیکر بلی آی کورمز اشبو کوزلرله
دیدی اکا ثانیا اولسه یا اولسه عقلیله میدانه
بیورر دی بدر کیجه سی کشی کورمیسکی آیی
دیدی شکسز نه آی کورمز آجمه ظاهر کرایانه
بیورر دیکر بو آی انک یراندوغی دور جونکی
اول اولیله کورنوکور اولسه نظرة ایله جولانه
اول انه شمس فوردض اعظم دور آندنه
بس آی جمله ایچنی کوره مز قالمیه پرهانه
دیمشدر دیکله کاملار ظاهر فاهم آنی دوته اضافه
بیلسین مرسلینه درکیم بولردی صاحب الاردیانه
ایکنجی انبیا درکیم خبر جیلردی الله دنه
او بنجی اولیادرکیم اولور لردی بولر ارکانه
بیورر دور دنجی سی آنلر کیم نظر ایدنلرینه
کلوبیله دور آرمدنه ایر بنجه آخره ازمانه
اونوره اشبو دوته اصناف بوکز جناف عزاییله
اونوره جمله برسلار منادی معتبر لر
کتبین ایدن اوستونه قهریه بر دوتیله میدانه
اونوره جمله برسلار منادی معتبر لر
بیلیه کیم انبیا صنف صنف مکرمار قهرافضلانه
اونوره اولیا جوقه معتبر تختلر اوستونه
اونوره بیله عالملر قوصف صف ظاهر اقرانه
اونوره جمله مؤمنلر کلوبیله بر بر مرتبه
اکی انوار اکرانلر اکی اصحاب اکرامنه
کلمه جمله صدر نکار اعاظم ایچنه انسانی
قهر یوزلر دوطوب اکاکیم لرانچیه فرمانه

کلوایچه دیکله زوقیله بنجه کوزوکیسه اته
که تا بنجی بو تحقیقه دیمز تا بنجی پرهانه
بس اول بلکی اول انه دیکلدر رضی حسمانی
مبارز معتبر در بیشه وجهة ظاهر عظیم الشانه
منزلقدر تقالیدنه وجهة ارظهایچنلر
که زیرا اشبو مذکور انه ظاهر لر خاصة آکلانه
مع لفظا زیستدر کیمی صحابه انکشاف ایچون
کلوزوکه وضیه ذات کوره کوزلرایچه انسانه
نته کیم بدر اولیجه آی بصابه روته اولوزال
کلوزوکه صعود ض اولیله تنقل ایله ازهانه
بوکوره مکه بس استدلال ایدرلر دیکله کاملار
براهینه ایله ایدرلر آنلر اثباتی تبیانه
بو اثباته ایکی مسلک قهوبار کیم اولیه تحقیقه
بریه نقلیله بلدرلر بریه عقل ایله ازعانه
بوروه نقلیله مسلک کیم کیم مقصی دیدیکی ارطه
که ذاتیکه نظر قبلر آی ایله بکا اعمالره
صحابیدن بیورمشدر کیمی اکا لره تراق صعه
که یا مقصی بن بوجنه کوزم صاغنه اولدی صیرانه
ولی طاغه نظر ایله مکاشفه ظهر بیسه کی
که راسه یدنجی سنن اولرکه وصله فرمانه
نظر قبلی کوره طاغه تجلی ایلدکه بر کره
طوتشمیه اولره دوبدز لقاره باره باغ بنزیانه
دیدیلر جونکی شرط اتدی طاغلر طهر مکانی
نه شبهه ایله بس وار طاغلر طهر مسنه ایکانی
بس انک ذاتنی کوره ملک محال اولمایه انسانه
بوسوزدی اندیلر فضیحه کتدی دیلر اکا ایجاب
سئوال اتدی محقق لرکه جوله بدنجی کوره تنزل
نیدوری بس طلب ایدوب دیکلدی خود آنی نادانه

جوابه دیلر که قصه غالب ظهر. اتدی طلب آنی
که ذاهل دیلر عالمنده که تا وصله ایره کلجانه
ایکنجی مسلک ظهر کیم آنی عقلیله بیلدیلر
که کوزه کوزوکه شئنه وجهه دیه بولوردوصفانه
وجهدن مقصی ظهر هفتیه اولمه هشتیه
بوجمله کوزوکوره اولسه کوزوکه صانع اعمالنه
آنی جهة کوره بوکوزلرایله نورانی بولورلر
سبب عرفانی آرتوقه اکاکوره ویره اوطانه
سئوال ایدرکه طالبلر ایرمز کیمسه نک علمی
انک ذاتنه مقیضتی که ادراک ایلیه قیاسانه
جواب ویردی محققلر که جائز درکه اولمیه
براه عالم انسانه مقیضتی ایچ اتقانه
بوبرسئوله بودورلر بوجنه طیانچه سنن قبل
اوکانه فکریه تنقل قبل طیانچه سنن قبل
نجویه عاقل اولرایه کشی دوشه بن ظلمیه جیله
ظهور صانعی یسول انه کثوردی کوره کیمی قدرانه
اکر کیمسه ذاتنی دیمیه ما عدنفیانی اول
که حاکمه بوایچون اولمه که مقصی معرفه بنزانه
بس ای عقلیله کیمسه نجه ادراک ایدر کیمیه
اول اعمالی درکه لیمیه ایچمز تا ابد نقصانه
اولمه اوجنجی رقمی نظر ایله شاهدلرنه
روایتدر خواجه کونینه ایچنه ایشتدرمه
خبر وردی رسول انه ندر اول جانلرده جانانه
بیورردی جمله ایچنی ان ادنی منزلی اولره
سرایی اولره جوهرندن سریری درایله هرجانه
نظر ایچ جنانه هم انوار جمال نصیبنه
فهم برله سرپرینه ایچ بیان پل قدرسیرانه
ولی اکرچه قول اولره که نظر قبله صباح افشام
بوروزی کوره الذهبی اکا وصله قبلیه ازانه

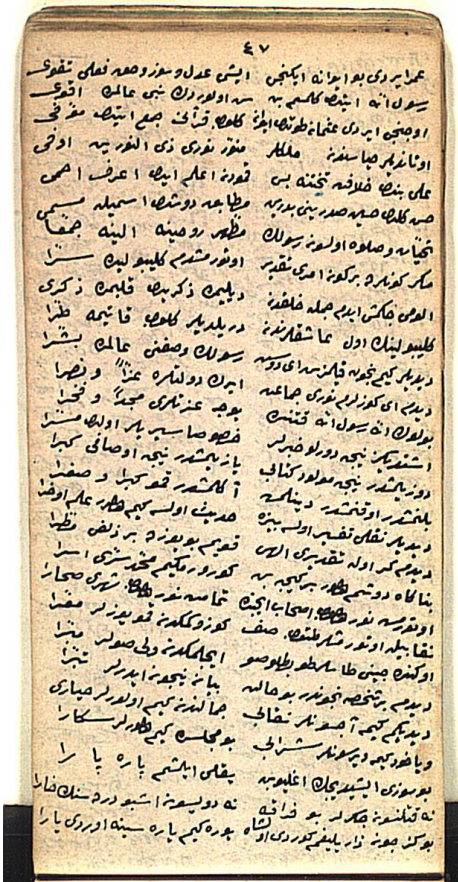

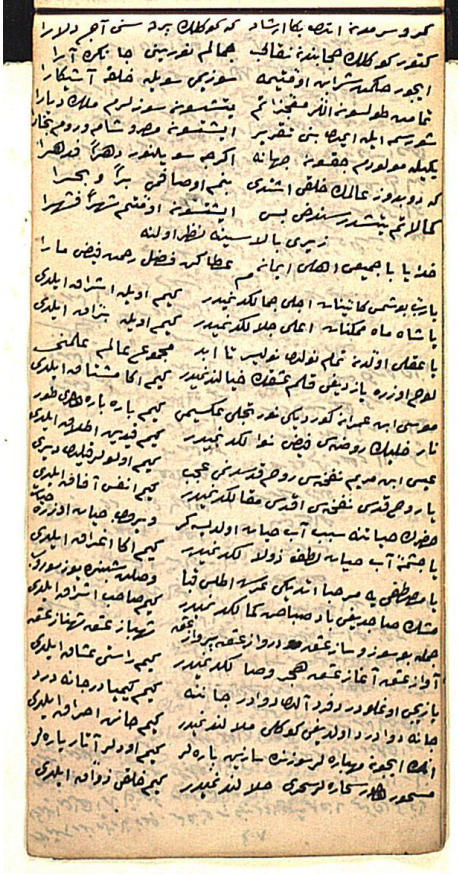

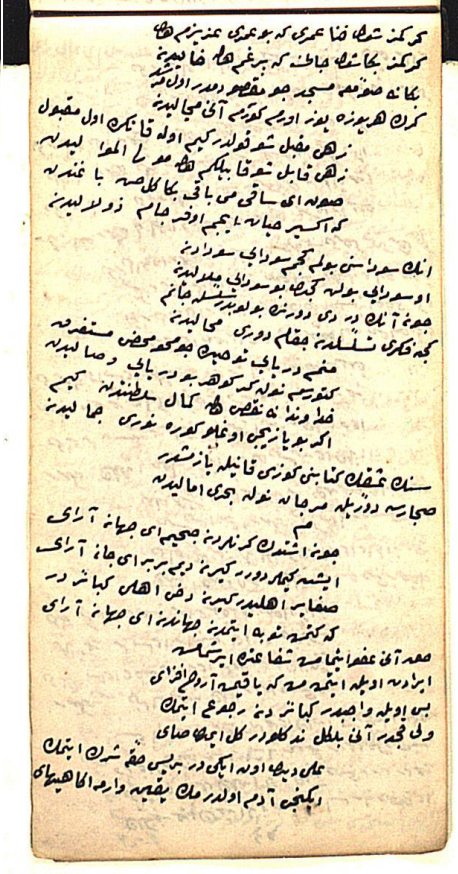

او جنجی بار یا فاشه زنا ایتدی دیو سه کمال
بو در در جنجی آنك زنا ایتدی دور ر حاشای
بشنجی کی دور ر قحبه باشا باسه جنگ کافرنه
بو در آلتنجی سی ایتمك اولوله بیلمه یه لر پای

یدنجی بو در انك پنجی مالنی پیچکدر
یکرمنجی قرق طوغرو اولدی اکر ضبه اولسه پای
سکزنجی اتا انا سلباغه اولسه لر بو ناز
بو لرك عاصی اولمقدر اکر بنجدل اولسه کر بلای

طقوزنجی فساد ایتمك حرمی کعبه ایچون
اونجنجی الحاد اولسه آنی کسه اکابرك منزلجه جای
اون بنجی ریادر کیمی بیلکدر اقحه اقصی سه
جمله دنیاده صوفی پیشه صدلندی ای شکر خای

انك اون بریسی حاشا اوغلی یاخود ایلك نکدر
اون ایکنجی ضد اجماع ایکبار دیمیسه لر روای
بو سه زدنی معلوم اولدیکی کبایر بو طقوز انجمه
قدری لعب صفایر در نه دکلدر اولسه ای طفلی

ولی صاحبه معاصیدنکی اوده لر بجه اولدیکه
اکر عفو ایتمه انه عتاب اولدر ای عالی رای
فضیحه صاد بلیکی صاقلاسه الفاظ کفر دنکی
که لعب کیمی کفری سوبلسه عذاب اولدر ای عالی رای

عدلی بو سه اولدر انك لعب اعمالی اولدر ضایع
ابد قالدر جنجی عقاب اولدر ای عالی رای
اکر هیچ اندیشه ایتمی حقیقتده بیل اولدر باطل
کرو وار ماس فرض اولدر ثواب اولدر ای عالی رای

کرو ایجاب کتوره سه اولدر جمله مرتد کافری دینسز
والله قال واجبدر که وظیفه بیل ای عالی رای

یسم شاه نار علیاً مظهر العجایب والغرایب مجرد عوناً
لك

اللهم صل علی محمد الکریم الحسب الرفیع النسب المنتجب الزکی المقرب
سلیل عبد المطلب سید العرب والعجم صل الله تعالی علیه وسلم کثیرا م
حضرت امام جعفر صادق رضی الله عنه
برحمتك یا ارحم الراحمین
یا غوث عند شدتی و یا مغیث عند کربتی اجرنی بحبیبك الذی لا تنام
و اکفنی بر کنك الذی لا یرام صه یصیبنی بلیه مما یحله و فتنه فی
یا عدتی عند کربتی و یا صاحبی عند شدتی و یا ولی نعمتی و یا الهی و آله آبان
ابراهیم و اسمعیل و اسحق و یعقوب ازرقنی مودة و اصرفنی عن
ردیه
قوت حافظ ایجون قرآنه کوره یدیه یکرمی بدی کره اوقیه
یا قیوم قد یفوت شیئ منه علمه ولا یفوته شیئ
اندیشه الله اولیه سه بولدیغم اوقیه
یا واحد الباقی اول کل شیئ و آخره یا من اغرب بحجج یا عزیز کنزه
کنزه اللهم زلك تخفیف مه ربکم برییاته ان یخفف عنکم الله یخفف
انه عنکم و علم انه فیکم ضعفا نقصه کلیسه انه نکمیل و نقصه

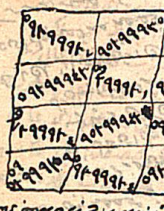

ÖZGEÇMİŞ

Merve KAYA KOL, Şubat 1991 tarihinde İstanbul Kartal'da dünyaya geldi. İlkokulu Saffet Simavi İlköğretim Okulunda; liseyi Fatih Kız Lisesinde tamamladı. 2013 yılında Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesinden mezun oldu ve aynı yıl İstanbul Üniversitesinde Pedagojik Formasyon eğitimini aldı. 2014 yılında Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimine başladı ve halen devam etmektedir.